TK park
อุทยานการเรียนรู้
สำนักงานบริหารและพัฒนาองค์ความรู้
(องค์การมหาชน)

อ่าน ข้าม ชาติ

สู่ความเป็นพลเมืองอาเซียนด้วยการอ่าน

9 บทความคัดสรรจาก 8 ประเทศ
ในงานประชุมวิชาการ
TK Conference
on Reading 2012

9 บทความคัดสรรจาก 8 ประเทศ ในงานประชุมวิชาการ TK Conference on Reading 2012

อ่าน ~ ข้าม ~ ชาติ
สู่ความเป็นพลเมืองอาเซียนด้วยการอ่าน

9 บทความคัดสรรจาก 8 ประเทศ
ในงานประชุมวิชาการ TK Conference on Reading 2012

พิมพ์ครั้งแรก สิงหาคม 2555
จำนวนพิมพ์ 1,000 เล่ม
ISBN 978-616-235-133-4

ที่ปรึกษา ดร.ทัศนัย วงศ์พิเศษกุล

บรรณาธิการ วัฒนชัย วินิจจะกูล

กองบรรณาธิการ นฤมล ดอกพิกุล
นันธนา เจริญภักดี
ทัศนีย์ จันอินทร์

ปก / รูปเล่ม วัฒนสินธุ์ สุวรัตนานนท์

พิมพ์ที่ บริษัท ที คิว พี จำกัด
โทรศัพท์ 0 2956 1937

จัดพิมพ์โดย สำนักงานอุทยานการเรียนรู้
สำนักงานบริหารและพัฒนาองค์ความรู้ (องค์การมหาชน)
เลขที่ 999/9 อาคารสำนักงานเซ็นทรัลเวิลด์ ชั้น 17
ถ.พระราม 1 แขวงปทุมวัน เขตปทุมวัน กรุงเทพมหานคร 10330
โทรศัพท์ 0 2264 5963-65 โทรสาร 0 2264 5966

คำนำ

สำนักงานบริหารและพัฒนาองค์ความรู้ สำนักนายกรัฐมนตรี โดยสำนักงานอุทยานการเรียนรู้ หรือ TK park มีบทบาทและภารกิจชัดเจนในเรื่องของการพัฒนาคุณภาพคนด้วยการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านและการแสวงหาความรู้ผ่านแหล่งเรียนรู้และกระบวนการเรียนรู้ที่หลากหลายและสร้างสรรค์ นอกจากนั้นยังมีบทบาททางวิชาการในเรื่องของการส่งเสริมการอ่านและการเรียนรู้มาอย่างต่อเนื่อง และพยายามริเริ่มกิจกรรมวิชาการที่สอดคล้องกับความเปลี่ยนแปลง เชื่อมโยงเอาองค์ความรู้จากแหล่งต่างๆ มากระจายเผยแพร่สู่สังคมไทย

ดังที่ทราบกันดีอยู่แล้วว่าในปี พ.ศ. 2558 ประเทศไทยและสมาชิกอาเซียนจะรวมตัวกันเป็น “ประชาคมอาเซียน” อย่างเต็มรูปแบบ ซึ่งจะก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงขนานใหญ่ แต่ละประเทศสมาชิกจำเป็นต้องปรับตัวเตรียมพร้อมในหลายๆ ด้าน โดยเฉพาะเรื่องคุณภาพ “คน” นับว่ามีความสำคัญที่สุดต่อการรับมือกับความเปลี่ยนแปลงดังกล่าว เพราะเป็นที่ประจักษ์ชัดว่าแม้แต่ประเทศที่ไม่มีทรัพยากรธรรมชาติ แต่หากมีคนที่มีคุณภาพแล้ว ประเทศนั้นย่อมสามารถสร้างความมั่งคั่งและพัฒนาสังคมให้เกิดความผาสุกได้

กระนั้นก็ดี อุปสรรคของการหลอมรวมเป็นหนึ่งเดียวก็คือ ความหลากหลายแตกต่างรวมไปถึงประวัติศาสตร์ความทรงจำของชาติในอดีตที่อาจเรียกได้ว่าเป็นโจทย์ข้อใหญ่ที่ว่าทำอย่างไรจึงจะหลีกเลี่ยงมิให้ความแตกต่างและความทรงจำเช่นนี้กลายเป็นเงื่อนไขที่คอยเหนี่ยวรั้งการร่วมมือกันสร้างความเจริญก้าวหน้าของทุกประเทศในภูมิภาค

คำตอบของโจทย์ข้อนี้ มีหลักการสำคัญคือ เราจำเป็นต้องเรียนรู้ที่จะเข้าใจและยอมรับในความแตกต่างหลากหลายของผู้คน ไม่ว่าจะเป็นทางด้านเชื้อชาติ ภาษา ศาสนา วัฒนธรรม วิถีชีวิต ทัศนคติและค่านิยม รวมไปถึงการนำเอาความหลากหลายเหล่านี้มาร่วมกันสร้างเสริมเพิ่มพูนผลประโยชน์บนพื้นฐานของความเข้าใจซึ่งกันและกัน

“ความเข้าใจซึ่งกันและกัน” จึงเป็นเงื่อนไขใจกลางของความร่วมมือกันอย่างยั่งยืน ในขณะที่ “การอ่านและการเรียนรู้” คือกลไกสำคัญของการรู้จักตนเอง เข้าใจผู้อื่น นำไปสู่ความเข้าใจระหว่างประชาชนในอาเซียน ซึ่งจะเป็นกลไกที่หนุนเสริมให้ความร่วมมือระหว่าง 10 ประเทศมีความแนบแน่นสัมพันธ์อันดีได้โดยไม่ยาก

นอกจากนั้น ความสามารถในการอ่าน การคิดวิเคราะห์ ยังส่งผลต่อการเรียนรู้อย่างสร้างสรรค์และการเพิ่มประสิทธิภาพของประเทศ หากแต่ละประเทศมีการรวมตัวเป็นประชาคมอาเซียน ประสิทธิภาพมวลรวมที่เพิ่มขึ้นของประเทศหนึ่งๆ ย่อมหมายถึงการเพิ่มประสิทธิภาพมวลรวมของประชาคมด้วย

การแลกเปลี่ยนเรียนรู้จากประสบการณ์ของนานาประเทศ โดยเฉพาะเรื่องของการอ่านและการเรียนรู้ จึงเป็นการจุดประกายให้เกิดการปรับตัวเพื่อพัฒนาตนเองและพัฒนาคุณภาพประชากรของประเทศให้สอดคล้องกับโอกาสใหม่ๆ อันเกิดจากภาวะแวดล้อมทางเศรษฐกิจการเมืองและสังคมที่มีความเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา นี่คือความหมายของการยกระดับสังคมอาเซียนให้เป็นสังคมความรู้อย่างแท้จริง

การประชุมวิชาการประจำปี 2555 หรือ TK Conference on Reading (TKCR 2012) จัดขึ้น 2 ครั้งในเดือนพฤษภาคมและกรกฎาคม เป็นงานต่อเนื่องจากกิจกรรมวิชาการในปีที่ผ่านมา มีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นเวทีในการแลกเปลี่ยน ขยายองค์ความรู้และความรับรู้ที่มีต่อประเทศในกลุ่มอาเซียน ตลอดจนสร้างความร่วมมือทางวิชาการระหว่างประเทศด้านนโยบายการอ่านและการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ อันจะนำไปสู่ความเข้าใจซึ่งกันและกันในฐานะพลเมืองอาเซียน ภายใต้แนวคิด “Towards ASEAN Citizenship with Books and Reading”

หนังสือ “อ่าน ข้าม ชาติ” รวบรวมบทความที่มีการนำเสนอในการประชุม TKCR 2012 ทั้งสองครั้ง รวมทั้งสิ้น 9 เรื่อง จาก 8 ประเทศ พร้อมกันนี้ยังจัดทำดีวีดีบันทึกการบรรยายพิเศษของ ดร.เอ็น วรประสาท อดีตผู้บริหารระดับสูงของคณะกรรมการหอสมุดแห่งชาติสิงคโปร์ และดีวีดีการอภิปรายโดยคณะวิทยากรต่างประเทศอีก 2 หัวข้อ ซึ่งมีเนื้อหาแนวคิดที่น่าสนใจอย่างยิ่ง ประกอบไว้ในหนังสือเล่มนี้ด้วย

สำนักงานอุทยานการเรียนรู้ หวังว่าหนังสือเล่มนี้จะมีส่วนช่วยให้เราหันกลับมาเรียนรู้และเข้าใจตนเอง ตลอดจนเพิ่มพูนความรับรู้และความเข้าใจในอีกบางแง่มุมที่มีต่อประเทศเพื่อนบ้านในกลุ่มอาเซียนได้อย่างลึกซึ้งยิ่งขึ้น และร่วมกันพัฒนาคนไทยในฐานะพลเมืองอาเซียนให้มีศักยภาพด้วยรากฐานความเข้าใจสังคมจากการอ่าน มีความสามารถในการคิด วิเคราะห์ และเรียนรู้ เพื่อให้เท่าทันกับความเปลี่ยนแปลงและสามารถแข่งขันในโลกได้

สารบัญ

โครงการห้องสมุดเด็กในเกาหลี: ห้องสมุดปาฏิหาริย์ 7

ปั้นลูกรักให้เป็นนักอ่านผ่านพ่อแม่ 21

เริ่มต้นตั้งแต่แรกเกิด: โครงการ “หนังสือเล่มแรกสำหรับเด็กทารกทุกคน” 41

บทบาทของห้องสมุดโรงเรียนและบรรณารักษ์ในยุคดิจิทัล 55

การอ่าน และการส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน
ในโรงเรียนชั้นประถมศึกษาของกัมพูชา 75

บทบาทของห้องสมุดในประเทศเมียนมาร์ในด้านการพัฒนาองค์ความรู้
และกิจกรรมต่างๆ ของมูลนิธิอนุรักษ์และให้ความช่วยเหลือ
เรื่องหนังสือของประเทศเมียนมาร์ 105

การเสริมสร้างวัฒนธรรมการอ่าน: มุมมองของบรูไนดารุสซาลาม 127

การรณรงค์ให้คนส่วนใหญ่รักการอ่านเพิ่มขึ้น 145

การพัฒนาการอ่านเพื่อการศึกษาสำหรับทุกคน
จากปฏิบัติการนำร่องสู่นโยบายแห่งชาติ สิ่งท้าทายและบทเรียนที่ได้เรียนรู้ 165

ภาคผนวก

โครงการประชุมวิชาการประจำปี 2555
(TK Conference on Reading 2012) 186

เกี่ยวกับผู้เขียน 193

TK park อุทยานการเรียนรู้

TK park
อุทยานการเรียนรู้

โครงการ ห้องสมุดเด็ก ในเกาหลี: ห้องสมุดปาฏิหาริย์

เด็กทุกคนในโลก
ไม่ใช่เป็นสมาชิกของชาติใดชาติหนึ่ง
แต่พวกเขาเป็นวิญญาณเสรีของจักรวาล
การสร้างห้องสมุดปาฏิหาริย์
เป็นการให้จักรวาลเล็กๆ ที่พิเศษกับเด็กๆ
ที่ซึ่งพวกเขาสามารถเพลิดเพลิน
กับการเดินทางในจินตนาการได้อย่างเต็มที่

TK park
สถานที่การเรียนรู้

โครงการห้องสมุดเด็กในเกาหลี: ห้องสมุดปาฏิหาริย์*

ชานซูอัน (Chan Soo Ahn) [1]

เป็นเรื่องสำคัญที่ผู้ใหญ่จะต้องสร้างสิ่งแวดล้อมที่น่าสนใจและเหมาะสมเพื่อให้เด็กได้ทำกิจกรรมที่สร้างสรรค์และเจริญเติบโตทั้งร่างกายและจิตใจ ห้องสมุดปาฏิหาริย์เป็นห้องสมุดสำหรับเด็ก ซึ่งจัดตั้งขึ้นตั้งแต่ พ.ศ. 2546 โดยองค์กรปฏิบัติการพลเมืองเพื่อวัฒนธรรมการอ่านร่วมกับประชาชนทั่วไป บริษัทกระจายเสียง ส่วนปกครองท้องถิ่น บริษัทเอกชน รวมถึงเด็กๆ

โครงการห้องสมุดปาฏิหาริย์ซึ่งสร้างขึ้นจากแนวคิดทางสถาปัตยกรรมที่เป็นเอกลักษณ์ ได้แสดงให้เห็นถึงรูปแบบของความร่วมมือกันระหว่างภาครัฐและภาคเอกชน และในขณะเดียวกันได้นำเสนอโปรแกรมการศึกษาที่หลากหลายที่เน้นพัฒนาการของเด็ก ดังนั้น โครงการนี้จึงมีผลต่อวัฒนธรรมห้องสมุด เด็กๆ หนังสือสำหรับเด็กและชุมชนต่างๆ ในเกาหลีเป็นอย่างยิ่ง ในบทความนี้ข้าพเจ้าไม่เพียงแต่ต้องการที่จะแบ่งปันประสบการณ์ในการจัดตั้งและบริหารห้องสมุดห้องสมุดปาฏิหาริย์ในเกาหลีกับคุณเท่านั้น แต่ยังต้องการจะส่งต่อความคิดที่ว่าหนังสือสามารถเป็นสะพานแห่งความเข้าใจและสันติภาพระหว่างคนทั่วไป และการรู้หนังสือสามารถเปลี่ยนแปลงชีวิตของเด็กและคนทั่วไปได้

---

* แปลจาก Children's Library Project in Korea: The Miracle Libraries

[1] ผู้อำนวยการองค์กรปฏิบัติการพลเมืองเพื่อวัฒนธรรมการอ่าน/มูลนิธิวัฒนธรรมหนังสือ/โครงการหนังสือเล่มแรก กรรมการในคณะกรรมการที่ปรึกษาห้องสมุดแห่งชาติสำหรับเด็กและเยาวชน และกรรมการในคณะกรรมการบริหารของ KBBY หรือคณะกรรมการนานาชาติด้านหนังสือสำหรับเด็กและเยาวชนประเทศเกาหลีใต้

1. วัตถุประสงค์: ห้องสมุดปาฏิหาริย์ตั้งใจที่จะทำอะไร

1.1 เด็กมีสิทธิ์โดยสมบูรณ์ที่จะได้รับเสรีภาพและโอกาสที่เท่าเทียมกัน พวกเขาไม่ควรจะถูกจำกัดด้วยสภาพความยากจน การกีดกัน การขาดโอกาสหรือการละเลย ห้องสมุดปาฏิหาริย์สร้างสภาพแวดล้อมที่น่าสนใจสำหรับเด็กทุกคนให้พวกเขาสามารถอ่านหนังสือได้โดยไม่ถูกกีดกันและในขณะเดียวกันก็หล่อเลี้ยงความใฝ่ฝันของเขาด้วย

1.2 ห้องสมุดปาฏิหาริย์ทำให้แนวคิดข้างต้นเป็นความจริงกล่าวคือ เมื่อเด็กสามารถอ่านหนังสือได้อย่างเสรี พวกเขาจะโตขึ้นมาเป็นผู้ใหญ่ที่มีวุฒิภาวะ ด้วยความช่วยเหลือของห้องสมุดปาฏิหาริย์เด็กจำนวนมากได้รับการฟูมฟักทั้งทางด้านจิตวิญญาณและเชาว์ปัญญา ด้วยความหวังที่ว่าพวกเขาจะได้เรียนรู้ค่านิยมของสังคม แนวคิดด้านประชาธิปไตย การคำนึงถึงผู้อื่น วิธีการที่จะรักโลก ความสำคัญของสันติภาพและการเคารพชีวิตและศักดิ์ศรีของผู้อื่น

2. ความเป็นหุ้นส่วนระหว่างภาครัฐกับภาคเอกชน

2.1 โครงการห้องสมุดปาฏิหาริย์ได้รับการผลักดันโดยความร่วมมือขององค์กรเอกชนที่ไม่แสวงผลกำไรและส่วนปกครองท้องถิ่นในเกาหลี โครงการนี้นับเป็นต้นแบบของความเป็นหุ้นส่วนระหว่างภาครัฐกับภาคเอกชนเพื่อประโยชน์ของสาธารณชน

2.2 โครงการห้องสมุดปาฏิหาริย์เป็นความเคลื่อนไหวที่เกิดขึ้นโดยธรรมชาติจากแนวคิดของประชาชนคนธรรมดาที่ว่าห้องสมุดเป็นโครงสร้างพื้นฐานสำหรับสังคมที่แข็งแรง วัฒนธรรมที่สร้างสรรค์และชุมชนที่มีจริยธรรม องค์กรปฏิบัติการพลเมืองเพื่อวัฒนธรรมการอ่านและมูลนิธิวัฒนธรรมหนังสือแห่งเกาหลี (นำโดย จองอิลโด) ทำหน้าที่เป็นแกนนำของโครงการนี้

2.3 โครงการนี้กลายเป็นโครงการระดับชาติด้วยความช่วยเหลือของรายการ “อ่านหนังสือ” ซึ่งเป็นรายการโทรทัศน์ที่ผลิตโดยบริษัทกระจายเสียงมุนวา (Munwha Broadcasting Corporation) โครงการนี้เกิดขึ้นได้ด้วยการบริจาคเงินสนับสนุนจากทั่วประเทศ จากทรัพยากรต่างๆ จากภาคเอกชนและจากการมีส่วนร่วมของส่วนปกครองท้องถิ่น ห้องสมุดปาฏิหาริย์ในท้องถิ่นเป็นของเด็กๆ และประชาชนในท้องถิ่นนั้นๆ และในเวลาเดียวกันก็เป็นของคนเกาหลีทุกคน ระบบการบริหารห้องสมุดปาฏิหาริย์ใช้การบริหาร

แบบใหม่ที่ให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมโดยเชื่อมโยงกับความเป็นหุ้นส่วนระหว่างภาครัฐและภาคเอกชน โปรแกรมข้อมูลข่าวสาร การศึกษาและวัฒนธรรมที่มีอยู่ในห้องสมุดปาฏิหาริย์ได้รับการปรับปรุงให้เข้มข้นขึ้นโดยอาศัยการมีส่วนร่วมอย่างจริงจังของประชาชนทั่วไป

2.4 โครงการห้องสมุดปาฏิหาริย์ได้ทำให้ค่านิยมส่วนรวมเป็นจริงขึ้นมา เนื่องจากมีความเชื่อมโยงระหว่างความคิดสร้างสรรค์ของประชาชนและการสนับสนุนของรัฐบาล

3. หลักการพื้นฐานในการดำเนินงานของห้องสมุดปาฏิหาริย์

3.1 เปิดให้กับเด็กทารกและเด็กวัยหัดเดิน

ห้องสมุดปาฏิหาริย์เปิดให้กับเด็กทุกวัย รวมทั้งเด็กทารกและเด็กวัยหัดเดิน เพื่อให้เด็กทุกคนมีโอกาสได้ใกล้ชิดกับหนังสือ สำหรับเด็กทารกและเด็กวัยหัดเดินที่มาที่ห้องสมุดจะมีออนดอล (พื้นแบบดั้งเดิมของเกาหลีซึ่งให้ความอบอุ่นจากด้านล่าง) จัดไว้ให้เพราะเจ้าของห้องสมุดปาฏิหาริย์ก็คือเด็กๆ

3.2 ห้องสมุดที่ไม่หยุดนิ่ง

ห้องสมุดปาฏิหาริย์เป็นสถานที่ที่เต็มไปด้วยกิจกรรมที่น่าสนใจ ที่ซึ่งการเล่าเรื่อง การร้องเพลง การแสดงละคร การเต้นรำ การวาดภาพ และการทำงานฝีมือล้วนเชื่อมโยงกับการอ่านหนังสือ ห้องสมุดปาฏิหาริย์เป็น “ห้องสมุดที่มีชีวิต” และ “ห้องสมุดที่เต็มไปด้วยความสนุกสนาน” ดังนั้นห้องสมุดปาฏิหาริย์จึงมีห้องต่างๆ ที่ตกแต่งอย่างสวยงามเพื่อเล่าเรื่องราวและสร้างสรรค์กิจกรรมอื่นๆ ห้องสมุดปาฏิหาริย์ทำหน้าที่เป็นบ่อน้ำพุแห่งแรงบันดาลใจสำหรับเด็กซึ่งทำให้พวกเขาสามารถใช้จินตนาการของพวกเขาได้อย่างเต็มที่

3.3 ห้องสมุดที่บริหารโดยความร่วมมือระหว่างภาครัฐกับภาคเอกชน

คณะกรรมการกำกับดูแลประกอบด้วยคนจากทุกภาคส่วนซึ่งเป็นตัวแทนของชุมชนท้องถิ่นและส่วนปกครองท้องถิ่นรับผิดชอบในการบริหารห้องสมุดปาฏิหาริย์ในแต่ละท้องที่ การจัดการแบบนี้แสดงให้เห็นแนวทางใหม่ที่ประสบความสำเร็จ ซึ่งก็คือห้องสมุดที่บริหารจัดการโดยความร่วมมือระหว่างภาครัฐกับภาคเอกชน

3.4 การสนับสนุนทางสังคมเพื่อการดูแลเด็ก

ห้องสมุดปาฏิหาริย์มีส่วนในการดูแลเด็กเพราะห้องสมุดทำหน้าที่เป็นองค์กรซึ่งรับผิดชอบร่วมกับผู้ปกครองในการออกค่าใช้จ่ายเพื่อการดูแลเด็กๆ ห้องสมุดนำเสนอวิธีการใหม่ในการดูแลเด็กโดยเฉพาะอย่างยิ่งในการจัดกิจกรรม เช่น “กิจกรรมความช่วยเหลือด้านการดูแลเด็กสำหรับผู้ปกครอง” และกิจกรรม “เวลาสำหรับเด็กทารก”

3.5 การเชื่อมโยงบ้านกับโรงเรียนและห้องสมุด

ห้องสมุดปาฏิหาริย์พยายามที่จะเชื่อมโยงการอ่านที่บ้านที่โรงเรียนและที่ห้องสมุดเข้าด้วยกัน เพื่อสร้างวัฒนธรรมการอ่านในเชิงบวกทั้งที่บ้านและที่โรงเรียน

4. สิ่งอำนวยความสะดวกด้านกายภาพ

4.1 ห้องสมุดที่คุณอยากจะไป

ห้องสมุดปาฏิหาริย์ได้รับการออกแบบตามแนวคิดที่ว่าห้องสมุดของเด็กควรจะเป็นสถานที่ที่สนุกสนานที่ควรจะพาเด็กไป

วัฒนธรรมออนดอล

พื้นแบบออนดอลเป็นระบบการให้ความอบอุ่นจากพื้นแบบดั้งเดิมของเกาหลีซึ่งมาจากวิถีชีวิตซึ่งมีการนั่งและการนอนบนพื้น กล่าวกันว่าออนดอลแสดงถึงจิตวิญญาณของเกาหลี และนับเป็นรากฐานของวัฒนธรรมเกาหลี ห้องสมุดปาฏิหาริย์จัดให้มีพื้นออนดอลในบริเวณอ่านหนังสือเพื่อให้เด็กทารกและเด็ก วัยหัดเดินมีพื้นที่ที่จะคลานและกลิ้งตัวไปมาบนพื้นได้ ยิ่งไปกว่านั้นพื้นออนดอลในห้องสมุดปาฏิหาริย์ยังสามารถช่วยให้คนที่เข้ามาในห้องสมุดมีความรู้สึกเหมือนอยู่บ้านและอ่านหนังสือขณะที่นั่งอย่างสบาย บางทีพื้นออนดอลอาจจะเป็นสิ่งที่แสดงความพยายามครั้งแรกในโลกในอันที่จะนำวัฒนธรรมของการนั่งบนพื้นแบบนี้เข้ามาใช้ในอาคารสาธารณะ เช่น ห้องสมุดสำหรับเด็ก โดยการมีพื้นออนดอลเป็นส่วนหนึ่งของบริเวณอ่านหนังสือทำให้วัฒนธรรมที่ยึดถือมายาวนานและวัฒนธรรมที่คุ้นเคยกับการนั่งสามารถเกิดร่วมกันได้ในห้องสมุดปาฏิหาริย์

4.2 หนังสือ ผู้คน การโคจรมาพบซึ่งกันและกัน

ห้องสมุดปาฏิหาริย์ได้รับการออกแบบตามแนวคิดที่ว่าห้องสมุดทำให้หนังสือและคนมาพบกันได้ ห้องสมุดเป็นสถานที่นัดพบประเภทหนึ่ง ผู้เข้าใช้ห้องสมุดพบกับบรรณารักษ์ ผู้ปกครองมาที่ห้องสมุดกับลูกๆ และอ่านหนังสือให้ลูกฟัง ลูกๆ สื่อสารกับผู้ปกครองโดยผ่านการอ่านหนังสือในห้องสมุด ห้องสมุดปาฏิหาริย์ที่ซึ่งแนวคิดเรื่องพื้นที่ที่น่าเข้ามาเยี่ยมชม สะดวกสบาย ปลอดภัย ปรับเปลี่ยนได้ และเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมได้รับการทำให้เป็นจริงขึ้นมา เป็นสถานที่ที่ทำหน้าที่เป็นจุดนัดพบเสมอมาไม่เปลี่ยนแปลง โครงสร้างภายในของห้องสมุดปาฏิหาริย์น่ารื่นรมย์สำหรับทั้งผู้เข้ามาใช้ห้องสมุดและอาสาสมัครที่เข้ามาทำงาน

4.3 ที่ว่างหลากหลายมิติ ความสดชื่นรื่นเริง

พื้นที่บางแห่งของห้องสมุดปาฏิหาริย์มีลักษณะขึ้นๆ ลงๆ เหมือนคลื่นเบาๆ ลักษณะนี้ถูกออกแบบมาเพื่อกระตุ้นสัมผัสด้านพื้นที่ของเด็ก เป็นเรื่องสำคัญสำหรับเด็กที่จะรู้สึกว่าห้องสมุดเป็นสถานที่ที่ให้ความสนุกสนานและเพลิดเพลิน การออกแบบภายในของห้องสมุดปาฏิหาริย์ได้รับการปรับเปลี่ยนอย่างลงตัว เพื่อให้เด็กเคลื่อนไหวได้อย่างเป็นอิสระ ดังนั้นจึงสามารถดึงดูดความสนใจของเด็กได้เป็นอย่างดี

4.4 การจัดสรรพื้นที่

ในห้องสมุดปาฏิหาริย์จะมีห้องเล่านิทาน ซึ่งจะเป็นสถานที่ที่จะมีการเล่าเรื่องราวต่างๆ ให้เด็กฟัง นอกจากนี้ห้องสมุดปาฏิหาริย์ยังมีห้องอเนกประสงค์สำหรับกิจกรรมหลากหลายรูปแบบและห้องสื่อผสมเพื่อสร้างสิ่งแวดล้อมด้านสื่อแนวใหม่ มีการจัดวางสิ่งอำนวยความสะดวกและอุปกรณ์สำหรับผู้พิการอย่างดี มีบางส่วนจัดไว้สำหรับกิจกรรมประสบการณ์ในธรรมชาติ และการเดินเล่นในบรรยากาศธรรมชาตินอกตัวอาคารหรือในสวนที่มีหลังคาคลุม ในส่วนเหล่านี้เด็กที่อยู่ในเมืองจะสามารถสังเกตเห็นความมหัศจรรย์ของธรรมชาติ พัฒนาการสัมผัสของตนเอง และเรียนรู้เพิ่มเติมเกี่ยวกับระบบนิเวศน์ ต่อไปนี้คือพื้นที่ที่จำเป็นต้องจัดให้มีในห้องสมุดปาฏิหาริย์:

1) พื้นที่อ่านหนังสือสำหรับเด็กอายุต่ำกว่า 10 ปี และเด็กนักเรียนที่อายุไม่เกิน 13 ปี อย่างน้อย 2 แห่ง
2) โต๊ะประชาสัมพันธ์/บรรณารักษ์

3) ห้องทำงาน

4) ห้องเล่าเรื่อง

5) ห้องนอนกลางวันสำหรับเด็กทารก

6) ห้องเก็บหนังสือ

7) ห้องประชุมหรือห้องอเนกประสงค์และเวที พร้อมห้องฉายภาพยนตร์และห้องควบคุม

8) แผนกคอมพิวเตอร์

9) ห้องพักเจ้าหน้าที่และห้องสัมมนา

10) ห้องเพาะปลูกพืช

11) หลุมใต้พื้นบ้านสำหรับกระจายความร้อนและห้องใต้หลังคา

12) ห้องน้ำ

13) มุมดื่มกาแฟในห้องโถง

14) พื้นที่โล่งขนาดเล็กพร้อมชั้นวางรองเท้า

15) อ่างล้างมือในห้องโถง

16) ระเบียงและนอกชาน

17) บริเวณจัดนิทรรศการ

18) ห้องเตรียมการ

19) สวนบนหลังคา

20) พื้นที่สำหรับการสังสรรค์

5. การระดมความคิดว่าจะสร้างห้องสมุดปาฏิหาริย์อย่างไร

ต่อไปนี้คือข้อความที่สถาปนิกเขียนขึ้นในช่วงสร้างแนวคิดก่อนการก่อสร้างห้องสมุดปาฏิหาริย์ขอให้ข้าพเจ้าได้แบ่งปันข้อความเหล่านี้เพื่อช่วยให้คุณเข้าใจกรอบทางด้านปรัชญาของห้องสมุดปาฏิหาริย์

ห้องสมุดปาฏิหาริย์ในซันชอน: เขาวงกตในจักรวาลโดยจียงจุง เราควรจะถือว่าเด็กทุกคนในโลกควรเป็นพลเมืองเสรีของโลกซึ่งอยู่เหนือข้อจำกัดของพรมแดนระหว่างประเทศ พวกเขาไม่ใช่แค่เป็นสมาชิกของชาติใดชาติหนึ่ง แต่พวกเขาเป็นวิญญาณเสรีของจักรวาล

การสร้างห้องสมุดปาฏิหาริย์เป็นการให้จักรวาลเล็กๆ ที่พิเศษกับเด็กๆ ที่ซึ่งพวกเขาสามารถเพลิดเพลินกับการเดินทางในจินตนาการได้อย่างเต็มที่ไปกับหนังสือ ห้องสมุดปาฏิหาริย์นี้จะเป็นอาคารซึ่งเหล็ก ไม้ น้ำ แสงสว่าง และดิน สามารถประสานเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน โครงสร้างเหล็กกล้าภายในอาคารจะเป็นตัวค้ำยันอาคารทั้งหลัง โครงไม้ด้านนอกของอาคารจะเป็นเหมือนเสื้อผ้าที่สร้างโดยธรรมชาติ โลกที่ถูกจัดสรรไว้ในบริเวณอ่านหนังสือคือดินที่อุดมสมบูรณ์สำหรับต้นไผ่สีเขียว น้ำบนหลังคาเป็นการเปรียบเปรยถึงสติปัญญาและช่วงเวลาที่ไม่มีที่สิ้นสุด จากโดมแก้วแสงแดดจะส่องผ่านเข้ามาและจะเห็นก้อนเมฆด้วย กังหันที่หมุนอยู่นอกตัวอาคารเป็นเหมือนลมหายใจของโลก ห้องและพื้นที่ที่มีอยู่หลากหลายในห้องสมุดจะทำให้เด็กๆ ได้พบกับหนังสือในช่องทางที่ต่างออกไป บนชั้นสองจะมี “ห้องอ่านหนังสือในดินแดนแห่งดาว” ซึ่งอยู่ในรูปของเครื่องบินและเขาวงกตซึ่งจะค่อยๆ ปรากฏขึ้นอย่างช้าๆ ตอนสุดทางของเขาวงกต น้ำจะผุดขึ้นมาจาก “น้ำพุแห่งกาลเวลา”

ห้องสมุดปาฏิหาริย์ในเจชอน: ต้นไม้ห้าต้น แสงแดด และแสงจันทร์ โดยเจยองโจ

ต้นไม้ห้าต้นตั้งตระหง่านอยู่ราวกับว่ามันค้ำยันท้องฟ้าอยู่ แสดงให้เห็นถึงพัฒนาการของคนและสติปัญญาที่เพิ่มมากขึ้น ข้าพเจ้าจะขอเรียกต้นไม้เหล่านี้ว่า “ต้นไม้แห่งจักรวาล” ห้องอ่านหนังสือที่โปร่งใสทำด้วยกระจกมีแสงแดดที่ส่องสว่างจ้าผ่านสวนแอปเปิ้ลในตอนกลางคืน ดวงจันทร์และดวงดาวดูเหมือนจะเข้ามาแล้วอ่านหนังสือ ในสวนด้านหน้าของห้องสมุดมีโรงภาพยนตร์กลางแจ้งรูปพระจันทร์ครึ่งดวงซึ่งหวังจะให้กลายเป็นพระจันทร์เต็มดวงด้วยเพลงและเสียงอ่านหนังสือของพวกเด็กๆ นี่คือเหตุผลที่ข้าพเจ้าสร้างต้นไม้ แสงแดดและแสงจันทร์ให้เป็นปัจจัยสำคัญของห้องสมุดปาฏิหาริย์ในเจชอน ตัวห้องสมุดเองก็สามารถเป็นหนังสือขนาดยักษ์ซึ่งจะเป็นแรงบันดาลใจให้เด็กๆ ทำให้ตนเองเป็นหนังสือที่น่าติดตามเต็มไปด้วยสิ่งที่มีคุณค่าต่างๆ

6. บริการของห้องสมุดปาฏิหาริย์

6.1 หน้าที่ของห้องสมุดไม่ได้จำกัดอยู่แค่ให้ยืมหนังสือและจัดหาที่ให้สำหรับการอ่าน แต่ยังครอบคลุมถึงกิจกรรมที่หลากหลายและโปรแกรมต่างๆ สำหรับผู้มาใช้ห้องสมุด โดยเฉพาะอย่างยิ่งห้องสมุดเด็กควรจะเป็นสถานที่ซึ่งเด็กๆ รู้สึกว่าห้องสมุดเป็นสถานที่เปิด น่าเข้าและน่าสนใจที่จะเข้ามาเยี่ยมชม

6.2 ดังนั้นห้องสมุดปาฏิหาริย์ทั่วประเทศจึงได้พัฒนาโปรแกรมที่สร้างสรรค์ขึ้นใหม่และกิจกรรมที่กระตุ้นความสนใจให้เป็นบริการของห้องสมุดสำหรับเด็กๆ บริการของห้องสมุดปาฏิหาริย์เหมาะสมกับความต้องการทางด้านวัฒนธรรมและความบันเทิงของเด็กในชุมชนและบริการเหล่านี้ยังเป็นบริการแปลกใหม่ไม่เหมือนใครอีกด้วย

6.3 ต่อไปนี้คือกิจกรรมที่ดำเนินการอยู่ในห้องสมุดปาฏิหาริย์

- กิจกรรมสำหรับเด็กทารก: “การเล่าเรื่อง” “การร้องเพลง” “การฟังเสียงต่างๆ”
- กิจกรรมสำหรับเด็กอายุไม่เกิน 5 หรือ 6 ปี: “การเล่าเรื่อง” และ “การอ่านออกเสียง”
- กิจกรรมสำหรับเด็กเล็ก: “การแนะแนวการอ่าน” “ชั้นเรียนการอ่าน” “การช่วยเด็กเลือกหนังสือและสื่อ”
- “ชั้นเรียนการอ่านซ่อมเสริมพิเศษ”
- “การสัมมนาเด็ก: การอภิปรายหลังการอ่าน”
- ทัศนศึกษา การเยี่ยมชม แบบฝึกการสังเกตและการเดินทางที่เกี่ยวข้องกับหนังสือ
- การท่องอาขยานบทกลอน การอ่านเรื่องและการอ่านบทละคร
- บริการห้องสมุดเคลื่อนที่
- เรียนรู้งานของบรรณารักษ์: เป็นบรรณารักษ์ผู้เยาว์
- กิจกรรมการอ่านด้วยสื่อผสม
- การแสดงวีดิทัศน์และสไลด์, การแสดงหุ่นมือ
- กิจกรรมการฝึกอบรมสำหรับอาสาสมัคร
- การให้ความรู้กับผู้ปกครองและผู้ดูแลเด็ก
- การจัดค่ายในห้องสมุด
- การพบกับนักเขียนและกิจกรรมการเขียน
- คอนเสิร์ตขนาดเล็กพร้อมกับการอ่านบทกวี
- การพูดของนักเขียน, การอ่านหนังสือให้ฟังโดยผู้แต่งหนังสือ

6.4 ตัวอย่างของกิจกรรมต่างๆ ในห้องสมุดปาฏิหาริย์

ตัวอย่างของกิจกรรมที่น่าสนใจ

- "การอ่านหนังสือ" ที่ห้องสมุดปาฏิหาริย์ในซันชอน

การอ่านหนังสือเป็นสิ่งที่น่าสนใจและน่าทึ่งสำหรับเด็ก มีการจัดกิจกรรม "การอ่านหนังสือ" ทุกวันที่ห้องสมุดปาฏิหาริย์ในซันชอน ห้องสมุดในซันชอนมีอาสาสมัครหลายคนมาอ่านหนังสือให้เด็กฟัง อาสาสมัครมักจะไปตามห้องสมุดสาธารณะอื่นๆ โรงเรียนและครอบครัวที่ยากจนและอ่านหนังสือให้เด็กฟังโดยอาศัยประสบการณ์ที่พวกเขาได้มามากมายจากห้องสมุดปาฏิหาริย์ เราเรียกอาสาสมัครเหล่านี้ว่า "ครูเล่าเรื่อง" ครูเล่าเรื่องเริ่มจัดตั้งชมรมชื่อ "บ่อน้ำพุแห่งเรื่องราว" สำหรับฝึกอบรมการอ่านหนังสืออย่างถูกต้อง มีอีกโปรแกรมหนึ่งที่อบรมอาสาสมัครวัยรุ่นและผู้สูงอายุให้อ่านหนังสือสำหรับเด็ก สมาชิกส่วนใหญ่ของชมรมที่เรียกว่า "บ่อน้ำพุสีเงินแห่งเรื่องราว" เป็นหญิงมีอายุแล้ว และพวกเขาจะอ่านหนังสือให้กับคนในศูนย์สงเคราะห์สำหรับผู้สูงวัย ศูนย์รับเลี้ยงเด็ก และโรงพยาบาลเด็ก ความพยายามของพวกเขาคุ้มค่าตรงที่พวกเขาได้รับความพึงพอใจเป็นอย่างมากในช่วงบั้นปลายชีวิตของพวกเขา มีกิจกรรมชื่อ "เจ้าตูบ... มาอ่านหนังสือกับฉัน" กิจกรรมนี้สุนัขนำทางสำหรับคนตาพิการจะช่วยเพิ่มความเพลิดเพลินในการอ่าน แม้กระทั่งเด็กที่ไม่ชอบการอ่านก็สามารถสนุกได้เมื่อพวกเขาอ่านหนังสือให้สุนัขนำทางฟัง ห้องสมุดเคลื่อนที่ที่เรียกว่า "เกวียนสีน้ำเงินที่เต็มไปด้วยหนังสือภาพ" จะไปรอบๆ พื้นที่ในชนบทของซันชอนและให้เด็กๆ ที่ประสบปัญหาในการเดินทางมาห้องสมุดยืมหนังสือ

- "กล้องยาเส้นในปากของเสือ" ของห้องสมุดปาฏิหาริย์ในเจชอน

"กล้องยาเส้นในปากของเสือ" เป็นกลุ่มอาสาสมัครที่ประกอบด้วยชายและหญิงสูงวัย พวกเขาเล่าเรื่องเก่าๆ ให้เด็กฟังในห้องสมุดและส่งเสริมให้พวกเด็กๆ มีจินตนาการ พวกผู้ใหญ่เหล่านี้พยายามที่จะปกป้องประเพณีและรักษาจิตวิญญาณของเกาหลีที่ยังคงสามารถอนุรักษ์ไว้ได้ท่ามกลางกระแสวัฒนธรรมใหม่อันเชี่ยวกรากและความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลที่เปราะบาง พวกผู้ใหญ่จะเล่าเรื่องที่โด่งดังในอดีตให้พวกเด็กๆ ที่มาที่ห้องสมุดได้รับฟัง พวกเขายังสร้างโอกาสสำหรับเด็กๆ ให้ได้เห็นและสัมผัสสถานที่ต่างๆ ซึ่งกำลังจะสูญหายไปพร้อมกับการเปลี่ยนแปลงบ้านเมืองให้ทันสมัยอย่างรวดเร็ว เช่น "วอนดูมัค" (กระท่อมเฝ้ายามที่

สร้างไว้ในไร่แตง) มีอยู่ครั้งหนึ่งเมื่อเด็กคนหนึ่งถามว่า “วอนดูมัค” คืออะไร พวกผู้ใหญ่เหล่านี้ก็สร้างวอนดูมัคขึ้นมากันเองและพาเด็กคนนั้นไปดูว่า “วอนดูมัค” ของจริงเป็นอย่างไร

- “โครงการหนังสือเล่มแรก (Bookstart)” ที่ห้องสมุดปาฏิหาริย์ในจินเฮ

องค์กรปฏิบัติการพลเมืองเพื่อวัฒนธรรมการอ่านร่วมกับมูลนิธิวัฒนธรรมหนังสือแห่งเกาหลีเริ่มทำโครงการ “หนังสือเล่มแรก” ใน พ.ศ. 2546 ในช่วงแรกๆ มีเด็กทารกจำนวนเพียง 930 คน ได้รับแจกชุดหนังสือฟรี ซึ่งนับเป็นส่วนหนึ่งของโครงการหนังสือเล่มแรก แต่จำนวนเด็กทารกที่มารับบริการหนังสือเล่มแรกเพิ่มขึ้นเรื่อยๆ ในบรรดาส่วนปกครองท้องถิ่นในเกาหลีจำนวน 232 เขต มี 96 เขตที่นำโครงการหนังสือเล่มแรกไปเผยแพร่ให้ชุมชนของตนทราบ ตั้งแต่ พ.ศ. 2548 ห้องสมุดปาฏิหาริย์ในจินเฮมีบทบาทในการเผยแพร่โครงการหนังสือเล่มแรก นอกจากนั้นห้องสมุดปาฏิหาริย์ในจินเฮยังมีโปรแกรมติดตามผล รวมทั้งกิจกรรมต่างๆ และชมรมซึ่งจัดขึ้นเพื่อให้ผู้ที่ได้รับชุดหนังสือหนังสือเล่มแรกสามารถมาเพลิดเพลินกับหนังสือ บรรดาแม่และเด็กที่ได้รับชุดหนังสือหนังสือเล่มแรกได้มาพบกันอาทิตย์ละครั้ง อ่านหนังสือภาพกัน เข้าร่วมกิจกรรมต่างๆ มากมาย นวดให้เด็กทารก เล่นเกมทำมือเป็นรูปต่างๆ กับเด็กทารก เล่นดนตรีดั้งเดิมของเกาหลี วาดรูปลูก เล่นโยคะสำหรับเด็กทารก การตอบสนองกับสิ่งกระตุ้นและเพลิดเพลินกับการแสดงเครื่องดนตรีที่ให้จังหวะโดยไม่มีเนื้อร้อง บรรณารักษ์ยอนจูฮุน กล่าวว่า “เด็กที่มีความสุขทำให้ห้องสมุดมีความสุขและในเวลาเดียวกันห้องสมุดที่มีความสุขก็ทำให้เด็กมีความสุข” ดองซุนไบซึ่งเป็นตัวแทนของอาสาสมัครในห้องสมุดเสริมว่า “โครงการหนังสือเล่มแรกทำให้ข้าพเจ้ามีโอกาสได้เรียนรู้สิ่งต่างๆ ที่มีค่า รวมทั้งทำให้ข้าพเจ้าได้สร้างสัมพันธ์กับคนอื่นๆ” โปรแกรมหนังสือเล่มแรกไม่เพียงแต่จะแบ่งปันหนังสือกันแต่ยังแบ่งปันการสนับสนุนของสังคมเพื่อการดูแลเด็กและเป็นเครื่องมือสื่อสารในเกาหลีอีกด้วย

7. ความสำคัญของโครงการห้องสมุดปาฏิหาริย์

โครงการห้องสมุดปาฏิหาริย์มีอิทธิพลอย่างมากต่อห้องสมุด หนังสือสำหรับเด็กกับวัฒนธรรม และรูปแบบวัฒนธรรมท้องถิ่นในเกาหลี

จุงอิลโด ซึ่งเป็นผู้นำขององค์กรปฏิบัติการพลเมืองเพื่อวัฒนธรรมการอ่านร่วมกับมูลนิธิวัฒนธรรมหนังสือแห่งเกาหลีแสดงความคิดเห็นว่าประเด็นต่างๆ เกี่ยวกับห้องสมุดได้รับการหยิบยกขึ้นมาพูดเป็นครั้งแรก โดยผ่านโครงการห้องสมุดปาฏิหาริย์ โครงการห้องสมุดปาฏิหาริย์มีส่วนในการเผยแพร่ความตระหนักด้านวัฒนธรรม กล่าวอีกนัยหนึ่งคือ ห้องสมุดเหล่านี้เป็นสิ่งจำเป็นต่อการปูทางไปสู่ประชาธิปไตยและเสริมสร้างเครือข่ายความมั่นคงของสังคมในเกาหลี เนื่องจากโครงการห้องสมุดปาฏิหาริย์มีการบันทึกสิ่งที่คนพูดเกี่ยวกับห้องสมุด ผู้ร่างนโยบายของรัฐบาลเกาหลีหลายคนเริ่มเข้าใจถึงความจำเป็นในการสร้างหรือบูรณะห้องสมุดทั่วประเทศ โครงการห้องสมุดปาฏิหาริย์เป็นโครงการที่กระตุ้นให้เกิดการเคลื่อนไหวเกี่ยวกับห้องสมุดและการรณรงค์เรื่องการอ่านหนังสือในเกาหลี

จุงวานบัง (พ.ศ. 2442 - 2474) ซึ่งเป็นนักเคลื่อนไหวชาวเกาหลีและมีส่วนสำคัญในการรณรงค์เพื่อสวัสดิภาพเด็กได้เสนอแนะว่าควรจัดให้มีวันเด็กในเกาหลี เขาได้เขียนไว้ในหนังสือชื่อ “กฎบัตรของเด็ก” (พ.ศ. 2466) ว่าเราควรเคารพและดูแลเด็กให้มากกว่าคนอื่นๆ และเขายังกล่าวว่าเด็กๆ นั้นมีความหมายสำหรับผู้ใหญ่ เหมือนตาใบและดอกตูมที่จะผลิบานในฤดูใบไม้ผลิ สำคัญต่อรากที่หยั่งลึกลงไปในดิน ปรัชญาของโครงการห้องสมุดปาฏิหาริย์มีส่วนคล้ายคลึงกับความคิดเห็นของจุงวาน บัง การให้ความเคารพต่อเด็กและทัศนคติที่ว่าสิ่งต่างๆ ควรคำนึงถึงความต้องการของเด็กด้วยนั้น ปรากฏเป็นรูปเป็นร่างในห้องสมุดปาฏิหาริย์

เราควรกล่าวถึงว่าห้องสมุดจะเป็นอย่างไรในอนาคตเพราะเราควรจัดหาห้องสมุดที่ดีกว่านี้ให้เด็กเพื่อให้ห้องสมุดเป็นสถานที่ที่โดดเด่นยิ่งขึ้นที่จะได้พบปะผู้คนและได้มาเพลิดเพลินกับหนังสือ เราควรจะสนใจเรื่องการปรับปรุงห้องสมุดที่มีอยู่ในปัจจุบันให้มากขึ้นและพยายามสร้างห้องสมุดให้มีจำนวนมากขึ้นทั่วโลก

ห้องสมุดเด็กควรที่จะยังคงพูดคุยกับเด็ก ดึงดูดพวกเขา และสร้างวัฒนธรรมของเด็กในแนวทางที่ถูกต้อง โครงการห้องสมุดปาฏิหาริย์เป็นศูนย์กลางของการทำให้ความต้องการของสังคมเกี่ยวกับห้องสมุดและวัฒนธรรมของเด็กที่พึงปรารถนาเป็นจริงขึ้นมาได้ ข้าพเจ้าอยากที่จะแบ่งปันประสบการณ์เกี่ยวกับโครงการห้องสมุดปาฏิหาริย์กับคนทั่วโลก

TK park
อุทยานการเรียนรู้

ปั้นลูกรัก ให้เป็นนักอ่าน ผ่านพ่อแม่

TK park
สถานที่การเรียนรู้

การอ่านในช่วงปฐมวัย
มีความเกี่ยวข้องผูกพันกับครอบครัว สังคม
และความฉลาดทางอารมณ์
ซึ่งเมื่อใช้การอ่านแบบสันทนาการในห้องสมุดแล้ว
จะดีกว่าการเรียนเชิงวิชาการ
แต่เพียงอย่างเดียวในโรงเรียน

TK park
อาณาจักรการเรียนรู้

ปั้นลูกรักให้เป็นนักอ่าน ผ่านพ่อแม่*

สุไบดาห์ โมห์เซน (Zubaidah Mohsen) [1]

บทนำ

1. คณะกรรมการบริหารห้องสมุดแห่งชาติ (National Library Board หรือ NLB) ของสิงคโปร์เชื่อมั่นเป็นอย่างยิ่งว่าการส่งเสริมการรู้หนังสือควรจะเริ่มต้นตั้งแต่ครอบครัว ทางห้องสมุดจึงได้ดำเนินการต่างๆ อย่างแข็งขันและทุ่มเทความพยายามเป็นเวลาหลายปีที่จะเผยแพร่ปลูกฝังนิสัยรักการอ่านให้กับกลุ่มครอบครัว โดยเฉพาะครอบครัวที่มีลูกเล็กๆ ความตั้งใจที่จะส่งเสริมการอ่านดังกล่าวยิ่งเห็นได้ชัดเมื่อทางห้องสมุดแสดงความมุมานะเพิ่มขึ้น ด้วยการมุ่งอบรมให้คำแนะนำเรื่องการอ่านให้แพร่หลายไปทั่วประเทศ ไม่ได้เจาะจงเฉพาะกลุ่มเด็กเพียงเท่านั้น แต่รวมไปถึงพ่อแม่หรือกลุ่มผู้ใหญ่ด้วย ดังจะเห็นได้จากโครงการต่างๆ อย่างเช่น “สิงคโปร์ จงอ่าน!” (Read! Singapore) และความคิดริเริ่มอื่นๆ ที่พยายามจะเข้าถึงสังคมทุกระดับ อย่างเช่น โครงการห้องสมุดเคลื่อนที่มอลลี (MOLLY) และโครงการ “เด็กๆ อ่านหนังสือ” (kidsREAD) ทางห้องสมุดได้ใช้รูปแบบต่างๆ เพื่อให้ผู้ใช้บริการเข้าถึงแหล่งทรัพยากรง่ายๆ เช่น ด้วยการจัดหาข้อมูลเนื้อหาเรื่องต่างๆ ให้แก่บรรดาพ่อแม่ผู้ปกครองผ่านช่องทางออนไลน์ที่เกี่ยวข้อง

2. บทความนี้นำเสนอโครงการและความคิดริเริ่มต่างๆ ของกลุ่มบริการห้องสมุดสาธารณะ คณะกรรมการบริหารห้องสมุดแห่งชาติสิงคโปร์ (NLB) โดยมุ่งเน้นส่วนที่เกี่ยวข้อง

---

* แปลจาก Raising Readers: Partnering Parents to Cultivate the Love of Reading

[1] ผู้จัดการอาวุโส ฝ่ายพัฒนาบริการห้องสมุด ห้องสมุดสาธารณะ คณะกรรมการบริหารห้องสมุดแห่งชาติสิงคโปร์

กับการร่วมมือกับพวกพ่อแม่ผู้ปกครอง และการเข้าถึงพวกเขา บทความนี้จะกล่าวถึงการดำเนินงานโครงการต่อไปนี้:

- "เกิดมาเพื่ออ่าน อ่านเพื่อสานความผูกพัน" (Born to Read, Read to Bond)
- "ฟูมฟักนักอ่าน" (Raise A Reader)
- "สนุกกับเด็กวัยหัดเดิน" (Fun With Tots)
- "ทารกน้อยๆ ก็เป็นสมาชิกได้!" (Babies can be Members too!)

3. บทความนี้จะได้กล่าวถึงวิธีการที่ NLB ได้ลองใช้ในการสื่อข้อมูลเนื้อหาไปถึงพ่อแม่ผู้ปกครองผ่านสิ่งพิมพ์ต่างๆ ด้วย เช่น

- หนังสือคู่มือเล่มเล็กๆ ชื่อ "เบิกบานกับการอ่าน" (Joy of Reading)
- บรรณานุกรมชุดการพัฒนาด้านอารมณ์ (Series of Emotional Development Bibliography)

4. บทความนี้เป็นเอกสารประกอบการนำเสนอแบบมัลติมีเดีย เพื่อแสดงให้เห็นว่าโครงการเหล่านี้ช่วย NLB ให้บรรลุเป้าหมายได้อย่างไรในการที่จะสร้างประเทศนักอ่านโดยเริ่มกับเด็กๆ ต่อจากนั้นก็จะได้กล่าวถึงภารกิจต่อไปที่ NLB กำลังเริ่มดำเนินการในการสร้างประเทศนักอ่าน

5. ใน พ.ศ. 2549 ผู้เขียนและเพื่อนร่วมงานได้ทำการวิจัยเชิงปฏิบัติการเรื่องหนึ่งซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาในหลักสูตรมหาบัณฑิตด้านการศึกษาปฐมวัย หัวข้องานวิจัยคือ "ครูจะเข้าใจได้อย่างไรว่าควรส่งเสริมด้วยวิธีการใดให้พ่อแม่ผู้ปกครองในครอบครัวที่มีรายได้น้อยมีส่วนร่วมในการเสริมสร้างพัฒนาการอ่านของเด็กปฐมวัยวัย 4-6 ขวบ"

5.1 การวิจัยดังกล่าวค้นพบสิ่งที่ตรงข้ามกับความเชื่อของครูที่ว่า พ่อแม่ผู้ปกครองไม่สนใจเรื่องความสามารถในการอ่านของพวกเด็กๆ แต่อันที่จริงแล้วพ่อแม่ผู้ปกครองที่ได้รับการสัมภาษณ์ถือว่า เป็นเรื่องสำคัญที่จะให้เด็กๆ วัย 4-6 ขวบสามารถอ่านได้หรือแสดงความสนใจในตัวหนังสือ ผู้ปกครองรายหนึ่งถึงกับชี้ประเด็นว่า มันสำคัญมากเพราะเธอเชื่อว่าเด็กจะต้องสามารถอ่านได้เมื่อเข้าชั้นประถมศึกษาปีที่หนึ่ง ผู้ปกครองคนอื่นๆ ก็เห็นด้วย

เช่นกันว่าเป็นเรื่องสำคัญและน่าจะมีความพยายามดำเนินการต่อไปอีก โดยเฉพาะอย่างยิ่งเมื่อเด็กอายุหกขวบขึ้นไป

5.2 พวกพ่อแม่ผู้ปกครองรู้สึกว่าตนสอนอ่านหนังสือง่ายๆ ได้สบายมากกว่าที่จะสอนคณิตศาสตร์ มีผู้ปกครองเพียงรายเดียวเท่านั้นที่เน้นว่า เธอมีความหวั่นเกรงที่จะช่วยสอนให้ลูกอ่านหนังสือ ผู้ปกครองบางรายกล่าวว่ารู้สึกมีความสามารถมากขึ้นหลังจากเข้าประชุมเชิงปฏิบัติการเรื่องการอ่าน ที่กลุ่มช่วยตนเองกลุ่มหนึ่งจัดขึ้นทั้งเพื่อพ่อแม่และเพื่อเด็ก เรื่องนี้ย้ำว่าจำเป็นที่จะต้องพยายามดำเนินการร่วมกัน

5.3 บรรดาพ่อแม่ผู้ปกครองเสนอความคิดมากมาย เมื่อถูกถามว่ามีวิธีใดบ้างที่จะทำให้พวกเขามีความสามารถที่จะอ่านหนังสือให้ลูกฟังมากขึ้น พวกเขาเสนอว่าน่าจะทำสิ่งต่อไปนี้:

- เข้ารับการฝึกอบรม
- เข้าร่วมการประชุมเชิงปฏิบัติการ
- เป็นพันธมิตรการอ่าน
- หาข้อมูลจากอินเทอร์เน็ต

พ่อแม่ผู้ปกครองเหล่านี้เน้นว่า ถ้ามีการอุดหนุนด้านค่าใช้จ่ายส่วนใหญ่ในการเข้าร่วมการประชุมเชิงปฏิบัติการแล้ว ก็เต็มใจอย่างยิ่งที่จะเข้าร่วมโครงการ เนื่องจากฐานะไม่ดีนัก

5.4 งานวิจัยดังกล่าวแสดงให้เห็นชัดว่า เราจำเป็นที่จะต้องร่วมมือเป็นพันธมิตรกับบรรดาพ่อแม่ ผู้ปกครอง และช่วยพวกเขาปลูกฝังให้เด็กๆ รักการอ่าน และเริ่มอ่านตั้งแต่เนิ่นๆ ที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้

ความคิดริเริ่มเรื่องการร่วมมือเป็นพันธมิตรกับพวกพ่อแม่ผู้ปกครอง "เกิดมาเพื่ออ่าน อ่านเพื่อสานความผูกพัน" (Born to Read, Read to Bond)

6. NLB แสดงความมุ่งมั่นที่จะสร้างประเทศนักอ่านด้วยการจัดหาโครงการและทรัพยากร โครงการหนึ่งที่ประสบความสำเร็จในการเข้าถึงพวกพ่อแม่ผู้ปกครอง และสนับสนุนให้พวกเขาเริ่มแต่เนิ่นๆ คือโครงการ "เกิดมาเพื่ออ่าน อ่านเพื่อสานความผูกพัน" ซึ่งเริ่มดำเนินโครงการเมื่อเดือนพฤศจิกายน 2544 และมีวัตถุประสงค์ดังต่อไปนี้:

- บ่มเพาะนิสัยรักการอ่านในหมู่เยาวชน
- ส่งเสริมการอ่านว่าเป็นส่วนหนึ่งของการสานความผูกพันในครอบครัว และ
- สร้างชุมชนพ่อแม่ผู้ปกครองที่ยินดีแลกเปลี่ยนประสบการณ์ และเรียนรู้จากกันและกัน

6.1 เช่นเดียวกันกับโครงการหนังสือเล่มแรก (Bookstart) ของสหราชอาณาจักร และโครงการส่งเสริมการอ่านตั้งแต่เยาว์วัยในประเทศอื่นๆ ทั่วโลก ความคิดริเริ่มของสิงคโปร์มุ่งเป้าหมายไปที่คุณแม่ที่กำลังตั้งครรภ์ พ่อแม่ของทารกแรกเกิด และเด็กๆ ในระดับประถมศึกษา ตลอดจนนักการศึกษาปฐมวัย รายการต่อไปนี้เป็นส่วนหนึ่งของความคิดริเริ่มเรื่องนี้: กล่องก่อนเกิด (Pre-birth Kit) (ประกอบด้วย สมุดบันทึกประจำวันของทารก ซีดีสำหรับหนูน้อย และที่วัดส่วนสูงของทารก) ปฏิทินกิจกรรม (Activity Calendars) บันทึกการอ่าน (Reading Record) และการประชุมเชิงปฏิบัติการและโครงการต่างๆ

6.2 โครงการนี้ได้รับทุนสนับสนุนจากกระทรวงการพัฒนาชุมชน เยาวชน และการกีฬา และได้รับการสนับสนุนจากพันธมิตรทางธุรกิจ โดยห้องสมุดได้ร่วมมือกับโรงพยาบาล คลินิกสูตินรีเวช และโรงเรียนต่างๆ เพื่อสร้างการรับรู้เรื่องนี้

6.3 ในระยะเวลาหลายปีที่ผ่านมา โครงการนี้ได้ผ่านการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงหลายครั้ง ตั้งแต่เริ่มดำเนินการเป็นต้นมา ได้มีการทบทวนแก้ไขโครงการนี้เป็นรายปี ในแต่ละปีบางส่วนก็ถูกปรับเปลี่ยน แต่บางส่วนยังคงไว้เช่นเดิม ในระยะแรกทางโครงการจะแจกกระเป๋าพลาสติกให้แก่ทารกที่เกิดในโรงพยาบาลที่ร่วมโครงการเก้าแห่ง ในกระเป๋าดังกล่าวจะมีหนังสือที่ทำด้วยกระดาษแข็ง และแผ่นพับที่เกี่ยวข้องกับพ่อแม่มือใหม่ นอกจากนั้น ก็มี

รายการหนังสือและถ้อยคำสัมผัสคล้องจองที่พ่อแม่จะใช้ได้เวลาที่จะเสาะหาวัสดุการอ่านที่เหมาะสม มีการจัดบรรยายและการประชุมเชิงปฏิบัติการเรื่องการอ่านตามห้องสมุดและโรงพยาบาล ใน พ.ศ. 2546/2547 กระเป๋าพลาสติกถูกเปลี่ยนเป็นกระเป๋าผ้าฝ้าย ซึ่งเสมือนเป็นของขวัญให้กับพ่อแม่ใช้ใส่ของใช้จำเป็นสำหรับทารกถือไปไหนๆ และช่วยโฆษณาประชาสัมพันธ์โครงการไปด้วยในเวลาเดียวกัน

6.4 สำหรับ พ.ศ. 2549/2550 โครงการนี้ถูกปรับปรุงใหม่หมด และเริ่มดำเนินโครงการใหม่ ในชื่อ "กล่องก่อนเกิด" ทั้งนี้ ในช่วงปีแรกๆ มีพ่อแม่ที่ให้ความเห็นว่า การเริ่มเรื่องการอ่านขณะนั้นเป็นเรื่องที่ยากขณะที่พวกเขากำลังปรับตัวให้เข้ากับชีวิตการเป็นพ่อแม่รายใหม่ เราจึงตัดสินใจว่าเราจะต้องเข้าถึงกลุ่มพ่อแม่ให้เร็วขึ้นไปอีก นั่นคือ ตอนที่คุณแม่กำลังตั้งครรภ์ เรื่องนี้เป็นส่วนหนึ่งของความมุ่งมั่นพยายามของเราที่จะสร้างนักอ่านตั้งแต่วัยเยาว์โดยให้การศึกษาแก่พ่อแม่ขณะที่กำลังรอลูกที่จะเกิดมา

กล่องก่อนเกิด (Pre-birth kits)

6.5 ห้องสมุดสาธารณะแจกจ่ายกล่องดังกล่าวแก่บรรดาคุณแม่ที่กำลังตั้งครรภ์และพ่อแม่ของทารกแรกเกิด ในกล่องจะมี สมุดบันทึกประจำวันของทารก (สำหรับให้พ่อแม่ผู้ปกครองบันทึกเหตุการณ์สำคัญๆ ที่มีความหมายในชีวิตของลูก คำแนะนำเล็กๆ น้อยๆ เรื่องการอ่าน หนังสือแนะนำ และคู่มือที่จะให้ข้อมูลตั้งแต่เรื่องความจำเป็นด้านการรักษาพยาบาลเด็กไปจนถึงความปลอดภัยของเด็กในการโดยสารรถยนต์รวมถึงการวางแผนจัดงานวันเกิด) นอกจากนั้น ในกล่องจะมี "ซีดีแผ่นแรกของหนูน้อย" ซึ่งเป็นซีดีสำหรับฟังนิทาน ถ้อยคำสัมผัสคล้องจอง และเพลงกล่อมเด็ก มีที่วัดส่วนสูงซึ่งแสดงถึงการเติบโตพัฒนาของเด็กในแต่ละช่วงที่สำคัญๆ รายการหนังสือแนะนำ และกิจกรรมการอ่าน มีบันทึกการอ่านสำหรับหนังสือเล่มโปรด ตลอดจนแผ่นพับต่างๆ ว่าด้วยการเลี้ยงลูก

6.5.1 การเขียนบันทึกประจำวันเป็นวิธีหนึ่งสำหรับพ่อแม่ผู้ปกครองที่จะได้บันทึกและเก็บเรื่องราวเกี่ยวกับการอ่านและการเรียนรู้ของลูกไว้ สมุดบันทึกประจำวันของทารกเต็มไปด้วยคำถามที่กระตุ้นให้พ่อแม่ได้สนใจสังเกตการเจริญเติบโตและพัฒนาการของลูก และสร้างความ

เชื่อมโยงกับความต้องการที่จะอ่าน มีการให้คำแนะนำเล็กๆ น้อยๆ เรื่องหนังสือที่เหมาะสม มีที่ว่างให้พ่อแม่ได้บันทึกสิ่งที่สังเกตเห็น ตลอดจนเก็บช่วงเวลาพิเศษต่างๆ ไว้ในรูปของภาพถ่ายและสิ่งของที่ระลึกส่วนตัวต่างๆ

6.5.2 เราได้รับการตอบรับเป็นอย่างดีเรื่อง "กล่องก่อนเกิด" พวกคุณพ่อคุณแม่ดีใจมากโดยเฉพาะที่ได้สมุดบันทึกประจำวันและซีดี บางคนถึงกับขอสมุดบันทึกประจำวันเพิ่มเป็นพิเศษให้ลูกคนโตเพื่อจะได้มีสมุดบันทึกประจำวันเหมือนๆ กันกับน้องที่เพิ่งเกิดมาใหม่

ต่อไปนี้ เป็นความเห็นของคุณลียีฮัวที่ทีมงานช่วยเหลือตอบคำถามของเราได้รับ:

ที่ดิฉันเขียนมานี้ก็เพื่อขอชมเชย "ซีดีแผ่นแรกของหนูน้อย" ของทางห้องสมุดที่ได้แจกจ่ายให้กับทารกทุกคนที่เกิดหลังเดือนมกราคม 2550 แม้จะเป็นผลงานที่เรียบง่าย ดิฉันก็ชอบมากที่ซีดีนี้มีเรื่องราวและบทกวีของบ้านเราเต็มไปหมด ขอซีดีแบบนี้ที่นำเสนอคนที่มีความสามารถในบ้านเราอีกได้ไหมคะ

ถึงแม้จะได้ซีดีที่ว่านี้มาเพื่อลูกที่เพิ่งเกิดของดิฉัน ลูกชายวัยสามขวบของดิฉันก็ชอบมันมาก เขาถูกตรึงอยู่กับเครื่องเล่นซีดีฟังเรื่องราวต่างๆ และร้องเพลงคลอตามไปด้วย น่าเสียดายที่มีแต่ทารกเกิดใหม่ที่จะได้เพลิดเพลินกับซีดีนั้น ดิฉันขอเสนอว่าน่าจะให้ซีดีกับเด็กที่โตกว่านั้นด้วย (อาจจะให้เด็กๆ ทั้งหมดที่อายุต่ำกว่าห้าขวบ เป็นต้น)

ดิฉันหวังว่าจะได้ซีดีแบบนี้อีกเยอะๆ

ขอบอกกับทีมงานผู้ผลิตและแสดงผลงานในซีดีนี้ว่า "เยี่ยมมาก!"

ปฏิทินกิจกรรม (Activity Calendars)

6.6 ในฐานะที่เป็นส่วนหนึ่งของโครงการ ทางห้องสมุดแจกปฏิทินกิจกรรมให้แก่เด็กๆ ที่เข้าอนุบาลและโรงเรียนประถมศึกษา ที่แจกไปนั้น มีคำแนะนำเล็กๆ น้อยๆ เรื่องการเลี้ยงลูก กิจกรรมประจำสัปดาห์เพื่อสานสัมพันธ์พ่อ-แม่-ลูก วันเกิดของนักเขียน และโครงการของห้องสมุด และคำคมต่างๆ เรื่องการอ่าน

บันทึกการอ่าน (Reading Record)

6.7 นอกจากนั้น ยังมีโครงการอ่านที่สนับสนุนให้เด็กๆ อ่านมากขึ้น บันทึกดังกล่าวหน้าตาเหมือนที่คั่นหนังสือ มีไว้ให้เด็กๆ ใช้สะสมแสตมป์ที่จะได้รับเมื่อยืมหนังสือครบสี่เล่ม เมื่อบันทึกการยืมด้วยแสตมป์เต็มแผ่นแล้ว เด็กๆ ก็สามารถนำไปแลกเหรียญรางวัลได้

การประชุมเชิงปฏิบัติการ และ โครงการ

6.8 การประชุมเชิงปฏิบัติการที่ชื่อว่า **"ฟูมฟักนักอ่าน" (Raise-A-Reader)** นี้เป็นส่วนที่เสริมโครงการ "เกิดมาเพื่ออ่าน" แต่ละครั้งจะกล่าวถึงความสำคัญของการอ่าน คำแนะนำว่าด้วยวิธีการเลือกหนังสือ ตลอดจนการแนะนำกิจกรรมเกี่ยวกับการอ่านซึ่งใช้คำสัมผัสคล้องจอง การแสดงท่าทางประกอบเพลง เกมและงานฝีมือที่เหมาะสมสำหรับพ่อแม่และเด็ก

การประชุมเชิงปฏิบัติการเหล่านี้จัดให้กลุ่มต่างๆ โดยที่เดิมนั้นตั้งใจจัดให้พ่อแม่ของเด็กก่อนวัยเรียน จึงมีการเพิ่มเติมเสริมเนื้อหาเพื่อนักการศึกษาปฐมวัยที่กำลังฝึกอบรมอยู่ ต่อมาก็จัดให้พ่อแม่เด็กประถม เนื้อหาใหม่ๆ ที่เพิ่มเติมเข้าไปมีเรื่องการใช้ book-web เป็นส่วนหนึ่งของหลักสูตรการสอน การเข้าใจลักษณะนักอ่านแบบต่างๆ อย่างเช่น พวกที่เพิ่งเริ่มเริ่มเร็ว อ่านคล่อง อ่านตะกุกตะกัก และประโยชน์ของการอ่านการ์ตูน การประชุมเชิงปฏิบัติการสำหรับประชาชนทั่วไปนี้เก็บค่าเข้าร่วมประชุมในราคาถูก อย่างไรก็ตาม เราได้ร่วมงานกับองค์กรเพื่อการช่วยตนเองหลายกลุ่ม เพื่อจัดการประชุมเชิงปฏิบัติการให้แก่พ่อแม่ผู้ปกครองที่มีรายได้ต่ำโดยไม่ต้องเสียค่าใช้จ่าย หลายโรงเรียนได้ขอให้จัดการประชุมเชิงปฏิบัติการให้แก่พ่อแม่ผู้ปกครองนักเรียนชั้นประถมต้น และถึงกับชำระค่าลงทะเบียนเข้าประชุมให้พวกพ่อแม่ด้วย

6.9 มีการจัดการบรรยายและการอภิปรายที่เกี่ยวข้องสำหรับพ่อแม่ผู้ปกครอง และนักการศึกษา เพื่อให้เรียนรู้วิธีการและกลยุทธ์ต่างๆ ที่จะปลูกฝังให้เด็กๆ รักที่จะอ่านตั้งแต่เด็ก นอกเหนือจากเรื่องการอ่านแล้ว ยังมีการเชิญผู้เชี่ยวชาญให้มาบรรยายเรื่องการเลี้ยงดูเด็กในประเด็นที่เกี่ยวข้องด้วย

6.10 อีกโครงการหนึ่งที่ดำเนินการพร้อมๆ กับโครงการเกิดมาเพื่ออ่าน คือ โครงการ **"สนุกกับเด็กวัยหัดเดิน" (Fun With Tots - FWT)** ซึ่งเป็นโครงการสำหรับเด็กเล็ก วัย 1-3 ขวบและคุณพ่อคุณแม่ การพบปะกันคราวละครึ่งชั่วโมงนี้มุ่งเน้นการเล่าให้พ่อแม่ผู้ปกครองฟังถึงทักษะก่อนเรียนการอ่านที่จำเป็น และการแสดงให้เห็นวิธีการเลือกหนังสือที่เหมาะสม อีกทั้งวิธีการจูงใจเด็กด้วยการร้องเพลง การแสดงท่าทางประกอบ การเล่านิทาน ฯลฯ การเขียนคู่มือการรู้หนังสือตั้งแต่เด็กๆ ชื่อ "ช่วยให้ลูกของคุณพร้อมที่จะอ่าน" (Help your child Get Ready to Read) นำมาแจกจ่ายให้กลุ่มพ่อแม่ผู้ปกครองทักษะก่อนเรียนการอ่านหกอย่างตามโครงการ Every Child Ready to Read (โดยได้รับอนุญาต) ซึ่งสร้างสรรค์โดย ดร. โกรเวอร์ (รุส) ไวท์เฮิร์สท ศาสตราจารย์ด้านจิตวิทยาแห่งสเตทยูนิเวอร์ซิตี้ออฟนิวยอร์ค และ ดร. คริสโตเฟอร์ โลนิแกน รองศาสตราจารย์ด้านจิตวิทยา จากฟลอริดาสเตทยูนิเวอร์ซิตี้

6.11 เพื่อส่งเสริมการรับรู้ถึงความสำคัญของการเริ่มอ่านตั้งแต่เนิ่นๆ NLB จัดการประกวด **"ทารกน้อยๆ ก็เป็นสมาชิกได้!" (Babies can be members too!)** โดยมุ่งเน้นให้พ่อแม่ผู้ปกครองได้รับทราบว่าเด็กๆ สามารถเป็นสมาชิกห้องสมุดได้ทันทีที่เกิด ทั้งนี้เป็นการสื่อความว่าเมื่อเป็นสมาชิกแล้ว พ่อแม่ผู้ปกครองสามารถพาลูกของตนเริ่มต้นเดินทางบนถนนสายการอ่านได้ตั้งแต่เนิ่นๆ เพราะมีวัสดุสารสนเทศห้องสมุดหลากหลายมากมายที่เด็กๆ เข้าถึงได้อย่างง่ายดายแม้จะเป็นเพียงทารกแรกเกิด ในการประกวด เด็กที่อายุน้อยที่สุดที่ลงทะเบียนเป็นสมาชิกห้องสมุดจะได้รับหนังสือเต็มหิ้งที่บรรณารักษ์เลือกสรรให้เป็นพิเศษ การประกวดดังกล่าวได้รับความสนใจอย่างมาก และเราพบว่ามีเด็กๆ ที่ลงทะเบียนเป็นสมาชิกทันทีที่เกิดมา

6.12 กลุ่มความสนใจของครอบครัว (Family Interest Groups - FIG) เป็นเวทีให้พ่อแม่ผู้ปกครองได้เรียนรู้จากผู้เชี่ยวชาญ และจากกันและกันโดยการเล่าประสบการณ์สู่กันฟัง แต่ละกลุ่มมีผู้เข้าร่วมประมาณ 15 - 25 คน หลังจากนั้นจะมีการรวบรวมประเด็นการเรียนรู้ที่ได้จากการประชุมพบปะกัน ตลอดจนรายการทรัพยากรที่เกี่ยวข้องแจกจ่ายให้กับสมาชิก มีการเชิญผู้เชี่ยวชาญในหัวข้อต่างๆ เรื่องการเลี้ยงดูเด็กมานำการอภิปรายและการสนทนาแลกเปลี่ยน สำหรับหัวข้อเรื่องการอ่าน บรรณารักษ์ของ NLB จะเป็นผู้นำ ทุกครั้งจะ

มีการแสดงหนังสือที่เกี่ยวข้องกับหัวข้อการสนทนาในครั้งนั้นๆ เพื่อช่วยให้พวกพ่อแม่ผู้ปกครองในการหาข้อมูลเพิ่มเติม

การเป็นพันธมิตรและการร่วมมือกัน

7. กลยุทธ์ที่ดีที่สุดสำหรับห้องสมุดที่จะได้รับความสนับสนุน คือการเสาะหาและร่วมมือกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียหลักๆ ทั้งในภาครัฐและภาคเอกชน และในการเข้าถึงผู้ปกครองจำเป็นที่จะต้องร่วมงานกับพันธมิตรซึ่งเข้าถึงผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเหล่านั้นอยู่แล้ว เรารู้ว่าพันธมิตรที่เหมาะไม่เพียงแต่จะช่วยให้เราทำพันธกิจให้ลุล่วงไปได้ แต่การร่วมมือกันยังลดทอนความซ้ำซ้อนเพื่อจะเข้าถึงกลุ่มเป้าหมายเดียวกันอีกด้วย

7.1 นี่คือสมมติฐานของโครงการ Born to Read, Read to Bond ในการจัดการโครงการนี้ให้เข้าถึงประชาชน ห้องสมุดจึงประสานความร่วมมือและได้รับการสนับสนุนจากกระทรวงการพัฒนาชุมชน เยาวชน และการกีฬา (MCYS) ซึ่งมีพันธกิจที่จะต้องสร้างปัจเจกชนที่มีความรับผิดชอบต่อสังคม เยาวชนที่มีแรงบันดาลใจและมุ่งมั่นผูกพันกับความรับผิดชอบและครอบครัวที่เข้มแข็งมั่นคง ซึ่งสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของโครงการของเรา

7.2 การร่วมมือดังกล่าวทำให้ได้รับทุนสนับสนุนที่จะดำเนินโครงการที่เข้าถึงประชากรทั่วประเทศ นอกจากนี้ ทีมงานที่ดำเนินโครงการยังได้เสาะหาพันธมิตรทางธุรกิจที่ช่วยสนับสนุนในด้านการพิมพ์วัสดุทรัพยากรต่างๆ อย่างเช่น สมุดบันทึกประจำวัน ที่วัดส่วนสูงและอื่นๆ

7.3 เพื่อให้โครงการเป็นที่รับรู้อย่างกว้างขวาง ทางห้องสมุดได้ร่วมมือกับโรงพยาบาลและคลินิก สูตินรีเวช โรงเรียน และศูนย์เด็กปฐมวัยต่างๆ

7.4 พันธมิตรระยะยาวอีกรายหนึ่งที่เราได้ร่วมงานด้วยอย่างแข็งขันคือ กระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งดูแลเรื่องการพัฒนาการศึกษาจากระดับอนุบาลไปจนถึงก่อนระดับอุดมศึกษา ความคิดริเริ่มและโครงการหลากหลากเป็นผลมาจากการเป็นพันธมิตรกันดังกล่าว ซึ่งทำให้เราสามารถนำโครงการและบริการของเราไปให้นักเรียนระดับต่างๆ ได้

ความมุ่งมั่นพยายามอื่นๆ ในการเป็นพันธมิตรกับพ่อแม่ผู้ปกครอง

8. ความมุ่งมั่นพยายามของ NLB ในการร่วมมือเป็นพันธมิตรกับพวกพ่อแม่ผู้ปกครองไปไกลเกินกว่าเพียงการจัดโครงการต่างๆ NLB ยังเข้าถึงพ่อแม่ผู้ปกครองด้วยการผลิตข้อมูลเนื้อหาและเชื่อมโยงเข้ากับสื่อประเภทต่างๆ เช่น สิ่งพิมพ์ ด้วยการนำเสนอบทวิจารณ์หนังสือและบทความลงนิตยสาร การสัมภาษณ์ออกอากาศทางวิทยุและโทรทัศน์ และการผลิตบรรณานุกรม

8.1 วิธีหนึ่งที่เราทดลองใช้ในการเข้าถึงผู้ปกครองคือช่องทางหนังสือพิมพ์รายวัน พ.ศ. 2544 เราร่วมมือกับหนังสือพิมพ์สเตรทไทมส์เพื่อตอบคำถามเรื่องการอ่านให้กับบรรดาพ่อแม่ผู้ปกครองผ่านคอลัมน์ “ถามผู้เชี่ยวชาญ” หลังจากนั้น เรามีบทวิจารณ์หนังสือ กิจกรรมติดตามผลที่เกี่ยวข้อง และคำถามลงใน “The Little Red Dot” ซึ่งเป็นหนังสือพิมพ์รายเดือนสำหรับเด็กประถม ตั้งแต่ พ.ศ. 2549 เราได้ก่อตั้ง ASKpoint เพื่อช่วยลูกค้าของเราเมื่อมีคำถาม ทั้งเรื่องการหาข้อมูลและเรื่องหนังสือที่น่าอ่าน เราได้รับคำถามจำนวนมากจากทั้งเด็กและพ่อแม่ผู้ปกครอง

8.2 นอกจากนี้ ยังมีความมุ่งมั่นพยายามทำนองเดียวกัน โดยการเสนอบทวิจารณ์หนังสือและบทความเกี่ยวกับการอ่าน ผ่านนิตยสารว่าด้วยการเลี้ยงลูกอย่างเช่น Young Families, Today’s Parents, Young Parents และอื่นๆ อีกมากมายทั้งในรูปแบบที่ตีพิมพ์เป็นเล่ม และแบบออนไลน์

8.3 อีกช่องทางหนึ่งที่เราใช้เข้าถึงพวกพ่อแม่ผู้ปกครองคือ การสัมภาษณ์ทางวิทยุและโทรทัศน์ ถึงแม้โอกาสที่จะได้ออกสื่อเหล่านี้มักเป็นการสัมภาษณ์ที่เกี่ยวโยงกับโครงการและการเปิดตัวงานต่างๆ แต่ก็มีหลายรายการที่เราจัดเป็นประจำทุกเดือน เช่น รายการ “Good Mummy, Good Daddy” ซึ่งเป็นรายการวิทยุภาษาจีนกลาง และรายการ Big Daddy ซึ่งเป็นรายการโทรทัศน์ที่ส่งเสริมความสำคัญของการที่คุณพ่อทั้งหลายมีส่วนในการเลี้ยงดูลูก รายการเหล่านี้เป็นโอกาสให้เราได้บอกเล่าถึงหนังสือที่น่าอ่าน และคำแนะนำเล็กๆ น้อยๆ เกี่ยวกับการอ่านตลอดจนส่งเสริมโครงการของเรา

การผลิตข้อมูลเนื้อหา

9. พ.ศ. 2551 เราได้ตีพิมพ์รายชื่อหนังสือหรือบรรณานุกรมชุดหนึ่งไว้ให้พ่อแม่ผู้ปกครองใช้ในการหาหนังสือดีๆ สำหรับแต่ละช่วงวัยตามระดับพัฒนาการของเด็ก บรรณานุกรมแนะนำหนังสือสำหรับเด็กปฐมวัยมีให้บริการตามห้องสมุดสาธารณะ รวมถึงเวลาที่มีการจัดสัมมนาและการประชุมที่เกี่ยวข้อง ชุดแรกจัดทำเป็นภาษาอังกฤษ ประกอบด้วยรายชื่อหนังสือภาพที่คัดสรรแล้ว 50 เรื่อง (50 Top Picks: Picturebooks) และหัวข้อเรื่องต่อไปนี้:

- ช่วงสำคัญๆ พัฒนาการ
- ประสบการณ์ใหม่ๆ
- ความสัมพันธ์ในหมู่พี่น้อง
- ลิ้มรสอาหาร
- การแต่งเนื้อแต่งตัวและสุขอนามัยส่วนบุคคล
- เข้าใจเรื่องอารมณ์
- พฤติกรรมในสังคม

เราได้รับผลตอบรับที่ดีมากจากทั้งพ่อแม่ผู้ปกครองและกลุ่มนักการศึกษาปฐมวัย ต่อมาจึงมีการตีพิมพ์บรรณานุกรมแบบเดียวกันเป็นภาษาจีนและภาษามาเลย์

9.1 เราได้ร่วมงานกับหน่วย STELLAR ของกระทรวงศึกษาธิการ (MOE) ตีพิมพ์บรรณานุกรมอีกชุดหนึ่ง เพื่อตอบสนองความต้องการของเด็กๆ ในระดับชั้นประถมต้น STELLAR เป็นชื่อที่ย่อมาจาก “Strategies for English Language Learning and Reading - กลยุทธ์เพื่อการเรียนและการอ่านภาษาอังกฤษ” STELLAR เป็นโครงการที่จะช่วยให้เยาวชนของสิงคโปร์ปรับปรุงการเรียนรู้และภาษาของตนด้วยการใช้วัสดุเนื้อหาและกิจกรรมที่มีความน่าสนใจ

(ที่มา: http://www.stellarliteracy.sg/cos/o.x?c=/wbn/pagetree&func=view&rid=20795)

พร้อมกันนั้น เราได้ตีพิมพ์หนังสือเล่มน้อย **“เบิกบานกับการอ่าน” (Joy of Reading)** ให้เป็นคู่มือสำหรับพ่อแม่ผู้ปกครองในการหาคำแนะนำเล็กๆ น้อยๆ เกี่ยวกับ

เรื่องการอ่านและกิจกรรมที่เกี่ยวข้อง คู่มือดังกล่าวมีรายชื่อหนังสือแนะนำที่เสริมไปกับโครงการของกระทรวงศึกษาธิการ เป็นโครงการที่ส่งเสริมให้พ่อแม่ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการช่วยให้เด็กก้าวหน้าโดยใช้กิจกรรมติดตามผล

9.2 สิ่งใหม่ในปีนี้คือการอัพโหลดเรื่องสำหรับเด็กที่บรรณารักษ์ของ NLB เขียนขึ้นไปไว้บน MobileRead ซึ่งเป็นแอพพลิเคชั่นของไอโฟนที่ทำให้เข้าถึงข้อมูลเนื้อหาของ NLB ได้ กิจกรรมนี้เป็นส่วนหนึ่งของช่องทางสื่อสารผ่านโทรศัพท์มือถือของเราที่เรียกว่า “ห้องสมุดในกระเป๋าของคุณ” (Library in Your Pocket - LiYP) ซึ่งจะทำให้ใครก็ตามที่ไม่ได้อยู่กับที่สามารถเข้าถึงบริการห้องสมุดที่เป็นที่นิยมโดยใช้โทรศัพท์มือถือได้อย่างสะดวก รวดเร็ว และง่ายดาย เพราะโทรศัพท์มือถือกลายเป็นสิ่งที่ขาดเสียไม่ได้ในชีวิตประจำวันของผู้คน ความคิดริเริ่มเรื่องนี้จึงเป็นช่องทางใหม่ให้ห้องสมุดสามารถเข้าถึงผู้ใช้ของเราได้

9.2.1 การผลิตเรื่องใหม่ๆ เป็นส่วนหนึ่งของเทศกาลข้อมูลเนื้อหาสำหรับเด็กเอเชียซึ่งจัดขึ้นเป็นประจำทุกปี ระหว่าง พ.ศ. 2543 - 2553 สิ่งพิมพ์เหล่านี้จำหน่ายในราคาที่ถูกมาก เพราะพ่อแม่ผู้ปกครองจำเป็นที่จะต้องเข้าถึงเรื่องสำหรับเด็กเหล่านี้ได้มากขึ้น นอกจากนั้นเรายังทำให้เข้าถึงข้อมูลเหล่านี้ได้ฟรีโดยผ่านแอพพลิเคชั่นออนไลน์

การรับบรรยายในวาระโอกาสต่างๆ

10. ทุกครั้งที่เรามีโอกาส เราจะพยายามเข้าถึงพ่อแม่ผู้ปกครอง เช่น การไปบรรยายตามงานประชุมและงานสัมมนา บรรณารักษ์ของเรามักได้รับเชิญให้ไปเป็นวิทยากรตามงานต่างๆ ในท้องถิ่นที่เกี่ยวข้องกับการอ่าน งานหลัก 3 งาน ได้แก่ งานประชุมโรงเรียนอนุบาลที่จัดโดยกระทรวงศึกษาธิการ งานสัมมนาเรื่องการดูแลเด็กที่จัดโดยกระทรวงการพัฒนาชุมชน เยาวชน และการกีฬา (MCYS) และเทศกาลข้อมูลเนื้อหาสำหรับเด็กเอเชียที่จัดโดยหน่วยงานการพัฒนาหนังสือแห่งชาติของสิงคโปร์ (NBDCS)

ก้าวต่อไป

11. ในช่วงหลังของปี พ.ศ. 2554 NLB ได้นำเสนอแผนกลยุทธ์ L2020 ซึ่งเป็นแผนการระยะ 5 ปี ที่มี พันธกิจว่าด้วยการส่งเสริมการอ่านชัดเจน NLB เป็นหน่วยงานที่สมบูรณ์แบบที่จะสนับสนุนอุดมการณ์นี้ ในอันที่จะเปลี่ยนผู้คนให้กลายเป็นนักอ่านตลอดชีวิต แนวทางที่นำเสนอมุ่งไปที่กลุ่มเป้าหมายซึ่งเริ่มต้นตั้งแต่เด็กทารกจนถึงเด็กวัยเรียน และวัยหนุ่มสาว และขยายต่อไปถึงผู้ใหญ่ที่อายุสูงขึ้น

11.1 แผนงานก่อนหน้านี้อย่างเช่น “Library 2000” และ “Library 2010” เน้นไปที่การสร้างโครงสร้างพื้นฐานทั้งในรูปแบบกายภาพและดิจิทัล เพื่อให้การเรียนรู้และการอ่านดำเนินต่อไปได้เรื่อยๆ ในการดำเนินกลยุทธ์ที่จะสร้าง**นักอ่านตลอดชีวิต**นี้ NLB ได้หันไปสนใจทักษะการสร้างนิสัยการอ่านในหมู่ชาวสิงคโปร์ ด้วยเหตุนี้ จึงดำเนินการโดยมีเป้าหมายไปยังกลุ่มต่างๆ ที่หลากหลาย (รวมทั้งกลุ่มเด็กด้อยโอกาส) เพื่อปลูกฝังและเสริมสร้างทักษะการอ่าน รวมถึงความรักการอ่านในหมู่ชาวสิงคโปร์ อันจะเป็นประโยชน์แก่พวกเขาตลอดชีวิต ความคิดริเริ่มในการดำเนินการนี้จะสนับสนุนการอ่านทั้งที่เป็นภาษาอังกฤษและภาษาแม่ โดยจะออกแบบข้อมูลเนื้อหา บริการ และโครงการที่พร้อมสรรพครบชุด เพื่อให้เข้าถึงได้ทุกช่องทาง อันจะเป็นการกระตุ้นให้เกิดการอ่าน และสนับสนุนให้ได้อ่านจนกลายเป็นนิสัยในทุกขั้นตอนของชีวิต

11.2 สำหรับเด็กเล็กๆ วัย 0-6 ปี และพ่อแม่ของเด็กเหล่านี้ เราจัดทำโครงการ **“การรู้หนังสือตั้งแต่เยาว์วัย” (Early Literacy)** เรื่องนี้มีรากฐานมาจากโครงการต่างๆ ก่อนหน้านี้ซึ่งรวมถึงการเรียนรู้จากโครงการ Born to Read, Read to Bond เราได้นำเอาส่วนต่างๆ ของโครงการและความคิดริเริ่มที่เราได้สำรวจและประสบความสำเร็จมาเป็นส่วนหนึ่งของแผนงาน

โครงการ “การรู้หนังสือตั้งแต่เยาว์วัย”

12. NLB รู้ดีว่าการเรียนรู้ที่จะอ่านเริ่มต้นเป็นเวลานานก่อนที่เด็กจะเข้าโรงเรียนเสียอีก พัฒนาการของเด็กในช่วงต้นๆ ของชีวิต และความสำเร็จของเด็กในเวลาต่อไปมีความเกี่ยวพันอย่างมาก ตัวอย่างเช่น เด็กทารกที่มีทักษะก่อนอ่านโดยสามารถแยก

หน่วยเสียงที่จะประกอบเป็นคำพูด (building blocks of speech) ได้เมื่ออายุตั้งแต่หกเดือนนั้น เมื่อโตขึ้นอายุสองถึงสามขวบจะมีทักษะด้านภาษาที่ซับซ้อนขึ้นได้ดีกว่าปกติ นอกจากนั้น ยังเป็นที่สังเกตว่าเมื่ออายุได้สี่ถึงห้าขวบก็จะมีทักษะในการเรียนรู้ที่จะอ่านได้ดีกว่าด้วย

12.1 ความสำเร็จของเด็กๆ ตั้งแต่ในโรงเรียนไปจวบจนตลอดชีวิต ต้องอาศัยความสามารถในการอ่านเป็นอย่างมาก เด็กๆ มักจะเรียนทักษะการอ่านเมื่อเริ่มเข้าอนุบาล แต่ข้อน่ากังวลอย่างหนึ่งคือเด็กสิงคโปร์อาจจะไม่ได้เข้าโรงเรียนในระบบซึ่งมีการวางทักษะพื้นฐานก่อนอ่านหรือทักษะการรู้หนังสือแต่เยาว์วัยและพร้อมที่จะมีส่วนร่วมในกระบวนการเรียนรู้อย่างแข็งขัน ส่วนโครงการเสริมหลักสูตรที่จัดให้ฟรีสำหรับเด็กก่อนวัยเข้าเรียนที่ไม่ได้อยู่ตามศูนย์ดูแลเด็กและโรงเรียนอนุบาลนั้นก็มีน้อยมาก

12.2 ไม่ใช่พ่อแม่ผู้ปกครองทุกคนจะเข้าใจว่า เป็นเรื่องสำคัญมากที่จะต้องพัฒนาทักษะที่จำเป็นสำหรับการอ่านในเด็กเล็กๆ พวกเขาไม่รู้ว่าเด็กๆ จำเป็นต้องมีทักษะการรู้หนังสือแต่เนิ่นๆ เพื่อให้มั่นใจว่าพวกเด็กๆ นั้นพร้อมที่จะเรียนรู้เมื่อพวกเขาเริ่มเข้าเรียนในระบบ ดังนั้น การทำให้สาธารณชนรับรู้ความสำคัญของการรู้หนังสือแต่เนิ่นๆ จึงเป็นสิ่งสำคัญยิ่งในการช่วยให้เด็กเล็กมีทักษะการอ่านขึ้นมา

โครงการ “การรู้หนังสือแต่เยาว์วัย” มีจุดมุ่งหมายที่จะให้นักการศึกษา พ่อแม่ผู้ปกครอง และ บรรณารักษ์ได้มารวมตัวกันและทำงานร่วมกันเพื่อสร้างทักษะก่อนอ่านซึ่งจะเป็นประโยชน์แก่เด็กๆ ทักษะเหล่านี้รวมถึงการใช้คำสัมผัสคล้องจอง การจับคู่ การเขียนตัวอักษร ทิศทางการอ่าน ทักษะการเคลื่อนไหว แนวคิดเรื่องข้อความที่เป็นตัวหนังสือ และทักษะด้านภาษา

(ที่มา: http://www.familylearning.org.uk/pre-reading_skills.html)

12.3 ทักษะดังกล่าวแตกต่างจากการสอนให้เด็กหัดอ่าน แต่เป็นการให้พื้นฐานก่อนที่จะเริ่มเข้าโรงเรียนอย่างเป็นระบบ มีงานวิจัยหลายชิ้นที่ระบุว่า เด็กๆ ที่อ่านหนังสือได้ดีตั้งแต่ในช่วงปฐมวัยมีแนวโน้มที่จะเรียนได้ดีเมื่อเริ่มต้นเรียนในระบบ ถึงแม้ว่าส่วนใหญ่ของโครงการจะดำเนินการเป็นภาษาอังกฤษ แต่ยังมีการเผยแพร่ข้อมูลโดยใช้ภาษาราชการอีกสามภาษาของประเทศสิงคโปร์อีกด้วย

12.4 NLB อยู่ในสถานะที่สามารถผลักดันความคิดริเริ่มเหล่านี้ได้ดีด้วยเหตุผลดังต่อไปนี้ ประการแรก การพัฒนาการรู้หนังสือแต่เยาว์วัยจำเป็นต้องอาศัยความร่วมมือโดยตรงของพ่อแม่ผู้ปกครอง ซึ่ง NLB ได้สร้างความร่วมมือและมีเวทีสำหรับการดำเนินงานตามโครงการกับบรรดาครอบครัวไว้แล้ว ประการที่สอง ห้องสมุดทำให้เด็กปฐมวัยมีเวลาเรียนรู้มากขึ้นนอกเหนือไปจากการไปเรียนเป็นเวลาสั้นๆ ในโรงเรียนอนุบาล ประการที่สาม การอ่านในช่วงปฐมวัยมีความเกี่ยวข้องผูกพันกับครอบครัว สังคม และความฉลาดทางอารมณ์ ซึ่งเมื่อใช้การอ่านแบบสันทนาการในห้องสมุดแล้วจะดีกว่าการเรียนเชิงวิชาการแต่เพียงอย่างเดียวในโรงเรียนอนุบาลเพื่อการรู้หนังสือ

12.5 ในความเห็นของรัฐสภาว่าด้วยเรื่องความสามารถในการอ่านของเด็กนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่หนึ่งเมื่อ พ.ศ. 2552 นั้น กระทรวงศึกษาธิการตั้งข้อสังเกตว่า **"ประมาณร้อยละ 12-14 ของเด็กนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่หนึ่งมีทักษะการพูดภาษาอังกฤษและการรู้หนังสือในระดับต่ำ ความรู้เรื่องตัวอักษร ภาษาอังกฤษไม่ครบถ้วน และไม่รู้จักคำง่ายๆ ในภาษาอังกฤษ นอกจากนั้น ยังไม่สามารถเข้าใจคำสั่งง่ายๆ ในภาษาอังกฤษได้"** ข้อมูลจากกระทรวงศึกษาธิการยังแสดงด้วยว่าเด็กๆ จากครอบครัวที่มีรายได้น้อยซึ่งไม่ได้เข้าเรียนชั้นอนุบาลมีแนวโน้มที่จะมีปัญหาหลายประการ ดังนั้น จึงเป็นเรื่องสำคัญที่จะต้องทำให้สาธารณชนรับรู้เรื่องนี้มากขึ้น และให้ความสนับสนุนแก่ครอบครัวหนุ่มสาวทั้งหลาย โดยเฉพาะอย่างยิ่งกลุ่มผู้มีรายได้น้อย

12.6 เราขอเสนอแนวทางกลยุทธ์สามด้านในการดำเนินการโครงการ "การรู้หนังสือตั้งแต่เยาว์วัย" ระดับประเทศ ดังนี้:

- ดำเนินมาตรการสนับสนุนและเป็นแนวทางแก่พ่อแม่ผู้ปกครองและนักการศึกษาให้เข้าใจแนวคิดเรื่องการสร้างนิสัยการอ่านตั้งแต่เยาว์วัย ทำให้พวกเขามีความสามารถ มีเครื่องมือที่จะใช้บ่มเพาะทักษะการอ่านและนิสัยรักการอ่านให้แก่พวกเด็กๆ
- สร้างรากฐานที่มั่นคงในด้านการอ่าน การรู้หนังสือ ตั้งแต่ยังอายุน้อยๆ
- คอยดูแลให้เด็กๆ มีความสนใจเรื่องการอ่านอย่างยั่งยืน ในฐานะที่เป็นทักษะที่สำคัญตลอดชีวิต

กลยุทธ์เหล่านี้จะประสบความสำเร็จได้โดย:

- การใช้มาตรการที่แทรกเข้าไปจัดการตั้งแต่เนิ่นๆ ซึ่งออกแบบมาให้บ่มเพาะให้เด็กๆ มีทักษะการอ่านตั้งแต่เยาว์วัย ในสภาพแวดล้อมอนุบาล
- การจัดศูนย์การรู้หนังสือตั้งแต่เยาว์วัยแบบครบวงจร ซึ่งจะผสมผสานโครงการ ทรัพยากร และคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญในทุกด้านของการอ่านตั้งแต่เด็กไว้ครบถ้วน และ
- การทำให้พ่อแม่ผู้ปกครองและนักการศึกษารับรู้ และการใช้ความคิดริเริ่มที่ออกแบบมาเพื่อให้พวกเขามีความรู้เรื่องความสำคัญของการรู้หนังสือตั้งแต่เยาว์วัย

สำหรับครอบครัวที่มีปัญหาทางด้านการเงิน จะได้ชุดอุปกรณ์พิเศษเพื่อการเริ่มต้นอ่าน เพื่อช่วยพ่อแม่กระตุ้นให้พวกเด็กๆ ได้อ่าน

ตัวชี้วัดผลลัพธ์

12.7 จำเป็นที่จะต้องวัดผลลัพธ์ของโครงการตลอดระยะเวลาห้าปี เมื่อดำเนินตามแผนเสร็จเรียบร้อยแล้ว เราหวังว่าโครงการจะให้ผลลัพธ์ดังต่อไปนี้:

- จำนวนของชาวสิงคโปร์ (วัย 0-6 ปี) ซึ่งจะได้รับประโยชน์จากโครงการและบริการที่เกี่ยวข้องกับการรู้หนังสือตั้งแต่เยาว์วัยจากห้องสมุดอย่างน้อยหนึ่งกิจกรรมมีสัดส่วนเพิ่มสูงขึ้น ซึ่งจะสะท้อนว่าเด็กๆ ได้ประโยชน์จากกิจกรรมสร้างความสุขในการอ่าน
- เข้าถึงโรงเรียนอนุบาลต่างๆ ให้มากขึ้น
- ให้พ่อแม่ผู้ปกครองมีส่วนร่วมมากขึ้นในเครือข่ายพ่อแม่ผู้ปกครอง ซึ่งจะเป็นตัวบ่งชี้ความสนใจเรื่องการอ่าน และยังจะส่งเสริมวัฒนธรรมการแบ่งปันหนังสือดีๆ ที่น่าอ่านสำหรับเด็กๆ ด้วย

12.8 นอกจากนี้ เรายังสนใจที่จะได้ตัวชี้วัดเชิงคุณภาพถึงความสำเร็จของโครงการ โดยจะมีการสำรวจทั้งในตอนเริ่มต้นโครงการ ระหว่างดำเนินโครงการ และตอนท้ายโครงการ เพื่อตัดสินว่าโครงการการรู้หนังสือตั้งแต่เยาว์วัยประสบความสำเร็จในการเข้าถึง

พ่อแม่ผู้ปกครอง (รวมทั้งกลุ่มคนที่มีรายได้น้อย) และนักการศึกษา และในการร่วมกันในการเสริมสร้างความสุขในการอ่านในเด็กวัย 0-6 ปีหรือไม่

คอลเลคชั่นเฉพาะหัวข้อ

13. นอกเหนือจากโครงการและความคิดริเริ่มที่ได้กล่าวถึงข้างต้น NLB ยังกระตือรือร้นที่จะให้ประชาชนได้รับรู้ว่ามีวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องอยู่ โดยจัดให้มีคอลเลคชั่นเฉพาะหัวข้อในห้องสมุดบางแห่ง

NLB เปิดตัวคอลเลคชั่นเฉพาะหัวข้อเป็นครั้งแรก ในหัวข้อ **"วรรณกรรมสำหรับเด็กเอเชีย" (Asian Children's Literature** (ACL) Collection) ที่ Woodlands Regional Library (WRL) เมื่อวันที่ 20 เมษายน 2555

13.1 หนังสือและวัสดุการอ่านในคอลเลคชั่นนี้ แต่เดิมเก็บรักษาอยู่ที่ Lee Kong Chian Reference Library (LKCRL) ได้รับการรวบรวมขึ้นให้เป็นคอลเลคชั่นเพื่องานวิจัยและมีคุณค่าสูงยิ่ง เพราะมีสิ่งพิมพ์โบราณย้อนไปได้ถึงสมัยทศวรรษที่ 1900 นอกจากนั้นเว็บไซต์ของยูเนสโกยังได้กล่าวถึงคอลเลคชั่นนี้ว่าเป็นรายการหนึ่งที่อยู่ใน "รายชื่อคอลเลคชั่นที่มีความสำคัญระดับชาติและระดับนานาชาติที่มีอยู่ในแต่ละสถาบัน" (http://www.unesco.org/webworld/mdm/administ/en/annex8.htm) คอลเลคชั่นนี้มีบทบาทสำคัญในการบริการนักวิจัย และช่วยทำให้เห็นภาพว่าห้องสมุดแห่งชาติเป็นศูนย์กลางการวิจัยวรรณกรรมเด็กของเอเชีย และสิงคโปร์เป็นศูนย์กลางการตีพิมพ์วรรณกรรมดังกล่าว

13.2 คอลเลคชั่นนี้ถูกย้ายจาก LKCRL ด้วยจุดมุ่งหมายที่จะทำให้ผู้ใช้ห้องสมุดสาธารณะรับรู้เรื่องวรรณกรรมเด็กของเอเชีย วัฒนธรรมและมรดกเอเชียมากขึ้น สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ของ NLB เรื่อง "นักอ่านตลอดชีวิต" ซึ่งเราได้ทำให้ผู้ใช้ห้องสมุดสาธารณะเข้าถึงวรรณกรรมที่ดีได้มากขึ้น เมื่อเริ่มดำเนินการเมื่อวันที่ 20 เมษายน 2554 คอลเลคชั่นนี้ก็ได้รับการปรับปรุง กล่าวคือ มีส่วนหนึ่งให้พ่อแม่ผู้ปกครองสามารถยืมได้ เพื่อว่าพวกเขาจะได้ยืมไปอ่าน และเล่าเรื่องเก่าๆ ที่คุ้นเคยให้พวกลูกๆ ฟัง โดยหวังว่าการใช้เรื่องต่างๆ ที่อยู่ในคอลเลคชั่นนี้ พ่อแม่ผู้ปกครองจะสามารถทำให้ลูกๆ ของพวกเขามองเห็นมรดกทางวัฒนธรรมเอเชียโดดเด่นขึ้น

13.3 ในการจัดหาประเด็นที่น่าสนใจในการอภิปรายเรื่องวัฒนธรรมและมรดกเอเชียผ่านวรรณกรรม ตลอดจนสร้างการรับรู้ว่ามีคอลเลคชั่นนี้อยู่ เราจะจัดนิทรรศการเฉพาะหัวข้อที่ห้องวรรณกรรมเด็กเอเชีย หัวข้อนิทรรศการแรกซึ่งกำลังแสดงอยู่คือ ซินเดอเรลลาเอเชีย นิทรรศการนี้จะเปลี่ยนไปทุกหกเดือน

สรุป

การอ่านเป็นภารกิจหลักอย่างหนึ่งของ NLB แผนกลยุทธ์ L2020 สร้างความมั่นใจว่ามีการสร้างรากฐานการอ่านให้แก่ประชาชนตั้งแต่แรกเกิดและจะได้รับการสนับสนุนให้คงอยู่อย่างยั่งยืนไปจนตลอดชีวิต การทำเช่นนี้ช่วยสร้างความสมดุลให้กับความมุ่งมั่นพยายามของ NLB ที่ส่งเสริมให้ประชาชนเข้ามายังห้องสมุดสาธารณะของเรา เพื่อให้สิ่งเหล่านี้เกิดขึ้นได้จำเป็นต้องมีทรัพยากรที่เพียงพอในการเข้าถึงกลุ่มเป้าหมายต่างๆ อย่างเป็นระบบและทำให้กลุ่มเป้าหมายเหล่านี้สามารถเข้าถึงได้อย่างสะดวกมากยิ่งขึ้น มิฉะนั้นแล้วก็จะมีชาวสิงคโปร์จำนวนไม่มากนักที่จะได้ประโยชน์อย่างแท้จริง

TK park
อุทยานการเรียนรู้

เริ่มต้นตั้งแต่แรกเกิด: โครงการ "หนังสือเล่มแรกสำหรับเด็กทารกทุกคน"

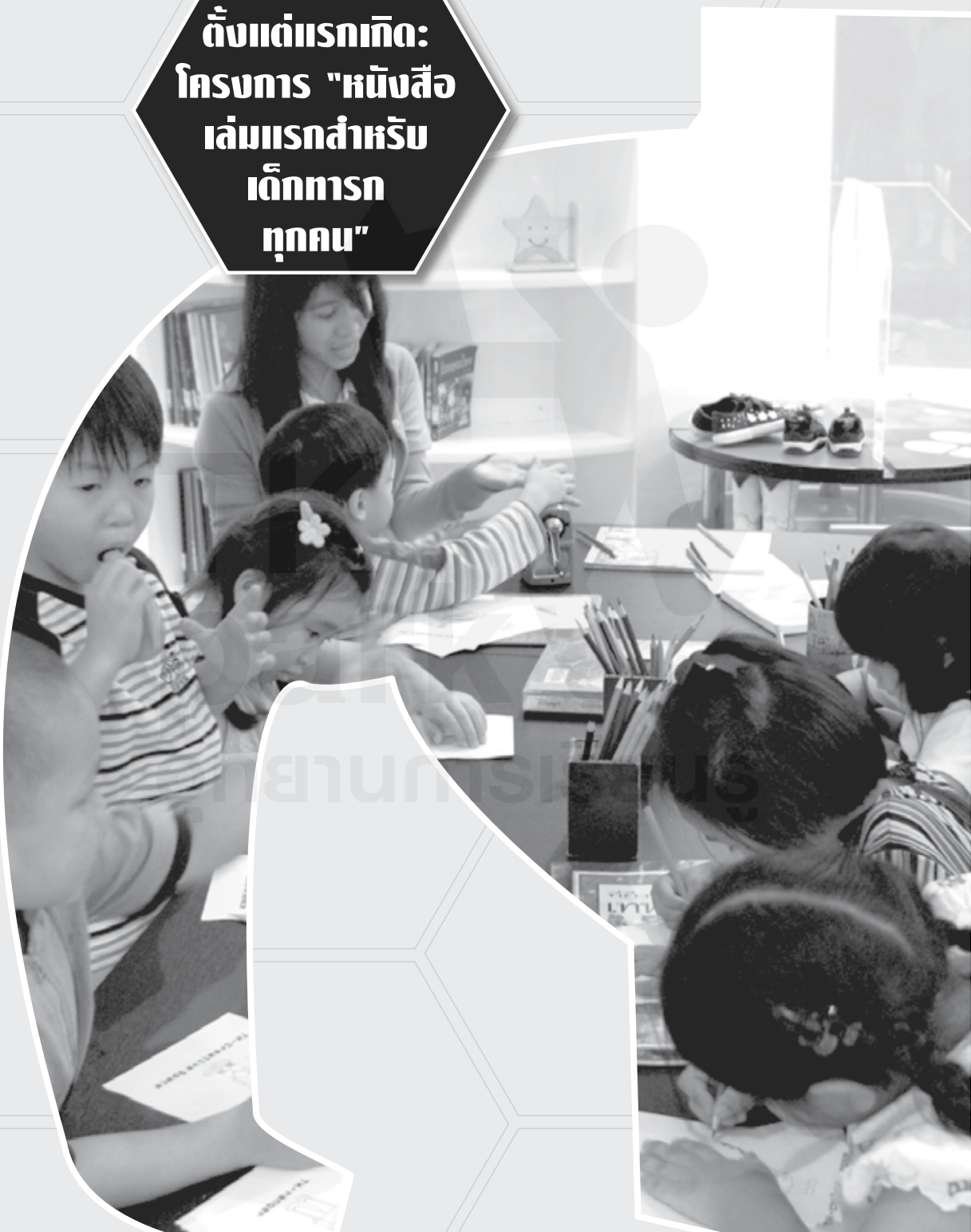

เด็กให้ความสนใจกับหนังสือผ้า
พวกเขาจับ กอด แม้กระทั่งกัดแทะ
หนังสือผ้ากลายเป็นเพื่อนที่ดีที่สุดของพวกเขา
พวกแม่ๆ บ่นว่าต้องซักหนังสือผ้าบ่อยๆ
ซึ่งเราถือว่าเป็นคำชม เพราะนั่นหมายความว่า
หนังสือผ้าของเราประสบความสำเร็จในหมู่เด็กๆ

TK park
สุดสายปลายการเรียนรู้

เริ่มต้นตั้งแต่แรกเกิด: โครงการ "หนังสือเล่มแรกสำหรับเด็กทารกทุกคน"*

ชูครีอะห์ บินติ ฮัจจิ ยอน (Shukriah Binti Hj. Yon) [1]

บทคัดย่อ

โครงการ "หนังสือเล่มแรกสำหรับเด็กทารกทุกคน" ได้รับการพัฒนาและดำเนินการโดยห้องสมุดสาธารณะปีนัง (Penang Public Library Corporation) หรือ PPLC ประเทศมาเลเซีย กลุ่มเป้าหมายสำหรับโครงการนี้คือเด็กทารก รวมถึงพ่อแม่และผู้ดูแลเด็กทารกเหล่านั้น โครงการนี้เริ่มดำเนินการทั่วประเทศเมื่อวันที่ 27 กรกฎาคม 2550 โดยรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพัฒนาสตรี ครอบครัวและชุมชน แห่งมาเลเซีย บทความนี้จะกล่าวถึงหลักการของโครงการ การพัฒนาโครงการ และการใช้โครงการนี้เป็นพื้นฐานในการรณรงค์ให้ความรู้แก่สาธารณชนเกี่ยวกับคุณค่าของการมีปฏิสัมพันธ์กับเด็กทารกผ่านการอ่าน ตลอดจนอภิปรายข้อมูลสำคัญที่โครงการนี้ต้องการสื่อ และเน้นย้ำวัตถุประสงค์ของการรณรงค์ดังกล่าว

นอกจากนี้ บทความนี้ยังจะอธิบายลักษณะต่างๆ ของโครงการที่เน้นการใช้หนังสือที่ทำจากผ้าที่ปลอดสารพิษ และมีสีสันดึงดูดความสนใจและมีเนื้อหาเป็นเรื่องราวในท้องถิ่นที่เขียนขึ้นโดยเจ้าหน้าที่ห้องสมุด และได้รับการจัดพิมพ์ในท้องถิ่น ปัญหาความท้าทายประการสำคัญของการดำเนินการตามโครงการนี้คือการทำงานร่วมกับหน่วยงานต่างๆ หลาย

---

* แปลจาก Begin at the Beginning: The "Every Baby A Book" Program

[1] ผู้อำนวยการห้องสมุดสาธารณะปีนัง (Penang Public Library Corporation)

หน่วยงานทั้งภาครัฐและภาคเอกชน ซึ่งรวมถึงโรงพยาบาลและคลินิกของรัฐบาล และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งของรัฐบาลและไม่ใช่ของรัฐบาล บทความนี้จะเน้นเรื่องความท้าทายเหล่านี้ด้วย และเนื่องจากผลกระทบที่เกิดจากโครงการนับเป็นเครื่องบ่งชี้ที่สำคัญถึงความมีประสิทธิผล จึงจะได้กล่าวถึงวิธีการที่ใช้ในการวัดความสำเร็จของโครงการเช่นกัน

บทนำ

อนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็กของสหประชาชาติ (The United Nations Convention on the Rights of the Child: UNCROC) ปกป้องและส่งเสริมสิทธิของเด็กที่จะได้รับการดูแลและปกป้องคุ้มครองเป็นพิเศษ "ตั้งแต่ก่อนและหลังการถือกำเนิด" อนุสัญญานี้ตระหนักถึงบทบาทหลักของพ่อแม่และครอบครัว และรับรู้ว่าเด็กควรจะเติบโตมาท่ามกลางพ่อแม่และครอบครัวในบรรยากาศที่เต็มไปด้วยความสุข ความรักและความเข้าใจ ซึ่งจะช่วยให้เด็กมีพัฒนาการด้านบุคลิกภาพได้อย่างเต็มที่ นอกจากนี้อนุสัญญานี้ให้รัฐมีความรับผิดชอบที่ต้องทำให้เด็ก "สามารถเข้าถึงข้อมูลและวัสดุเนื้อหา...โดยเฉพาะอย่างยิ่งที่จะช่วยส่งเสริมสุขภาวะด้านศีลธรรม และสุขภาพกายและใจ โครงการ "หนังสือเล่มแรกสำหรับเด็กทารกทุกคน" นี้เป็นโครงการเชิงบวกของรัฐผ่าน PPLC และเป็นสิ่งแสดงให้เห็นถึงหลักการและปรัชญาที่ระบุไว้ในอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก (UNCORC)

วัตถุประสงค์

ช่วงขวบปีแรกๆ ของชีวิตในวัยเด็กเป็นช่วงเวลาที่มีความเปลี่ยนแปลงสำคัญๆ เกิดขึ้นมากมาย สมองของเด็กทารกจะพัฒนาอย่างรวดเร็วอย่างน่าทึ่ง จำนวนของเซลล์สมองในช่วงปีแรกๆ ของชีวิตนี้จะมีจำนวนมากกว่าช่วงเวลาอื่นๆ ในชีวิตมนุษย์ทั้งหมด ศักยภาพในการเรียนรู้ของเด็กในช่วงนี้ไม่มีขีดจำกัดและเป็นสิ่งน่าอัศจรรย์ ยิ่งได้รับการกระตุ้นมากเท่าไหร่ สมองของเด็กก็จะยิ่งเติบโตมากขึ้นเท่านั้น อย่างไรก็ตามพัฒนาการจะดีที่สุดต้องอาศัยประสบการณ์ที่เด็กได้รับจากผู้ดูแล การอ่านเป็นประสบการณ์อย่างหนึ่งที่มีอิทธิพลต่อพัฒนาการของสมอง วัตถุประสงค์หลักของโครงการนี้ คือการให้ความรู้แก่สาธารณชนเรื่องคุณค่าของการมีปฏิสัมพันธ์กับเด็กทารกผ่านการอ่าน สิ่งที่โครงการนี้ต้องการจะบอกให้ผู้เข้าร่วมโครงการรับทราบมีดังต่อไปนี้

- ทารกมีศักยภาพในการเรียนรู้ที่ไม่มีขีดจำกัด และมีความสามารถอย่างมากที่จะเรียนรู้
- การอ่านเป็นการสร้างบริบทสำหรับการเรียนรู้
- ทารกต้องการความสนใจในเรื่องการศึกษาจากพ่อแม่และผู้ดูแล
- ห้องสมุดที่มีหนังสือสำหรับเด็กมีสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมสำหรับเด็กเหล่านี้

ผลที่คาดหวังว่าจะได้รับจากโครงการนี้มีดังต่อไปนี้

- การตระหนักถึงบทบาทของห้องสมุดที่มีหนังสือสำหรับเด็ก
- จำนวนสมาชิกที่เพิ่มขึ้นจากการลงทะเบียนตั้งแต่แรกเกิด และการใช้ห้องสมุดสาธารณะปีนังเพิ่มขึ้น
- พ่อแม่และผู้ดูแลมีความเข้าใจมากขึ้นเรื่องพัฒนาการของทารกและเด็กเล็กตลอดจนความสามารถที่จะเรียนรู้ของเด็กเหล่านี้

พันธมิตรของเรา

จำนวนทารกแรกเกิดที่บันทึกไว้ในรัฐปีนังในช่วงสามปีที่ผ่านมามีดังนี้

2548	2549	2550
21,399	20,557	20,907

ที่มา: กรมสุขภาพแห่งรัฐปีนัง

PPLC ทำงานร่วมกับพันธมิตรหลายฝ่ายเพื่อให้มั่นใจว่าพ่อแม่ของทารกแรกเกิดเหล่านี้รับรู้เกี่ยวกับโครงการของเรา พันธมิตรหลักของเราคือกระทรวงพัฒนาสตรี ครอบครัวและชุมชน แห่งมาเลเซีย และคณะกรรมการพัฒนาครอบครัวและประชากรแห่งชาติ ซึ่งเป็นหน่วยงานหนึ่งของกระทรวง โดยมีเครือข่ายครอบคลุมสำนักงานแห่งรัฐ 14 สำนักงาน และคลินิกของรัฐและคลินิกประจำเขตอีก 49 แห่ง ห้องสมุดยังทำงานร่วมกับโรงพยาบาลของรัฐ คลินิกในชนบท 62 แห่ง ศูนย์สุขภาพ 26 แห่ง และคลินิกสำหรับแม่และเด็กอีก 6 แห่ง นอกจากนี้ ยังมีการนำโครงการนี้ไปใช้ในโรงพยาบาลเอกชนด้วย เนื่องจากประมาณหนึ่งในสามของเด็กที่เกิดในรัฐนี้คลอดที่โรงพยาบาลเอกชน หน่วยงานของรัฐอื่นๆ ที่ได้รับการ

ติดต่อจากโครงการยังรวมถึงกรมทะเบียนการเกิดและการตายแห่งชาติ รวมถึงพันธมิตรโลกเพื่อการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ (The World Alliance for Breastfeeding Action: WABA) ซึ่งเป็นองค์การพัฒนาเอกชน (NGO) ก็เป็นพันธมิตรของเราเช่นกัน

พนักงานของ PPLC ไปเยี่ยมหน่วยงานต่างๆ เหล่านี้เป็นประจำเพื่อสนับสนุนโครงการและจัดการฝึกอบรม การสร้างความสัมพันธ์กับพันธมิตรเป็นกระบวนการที่ดำเนินไปอย่างต่อเนื่อง เจ้าหน้าที่ต้องติดต่อรักษาความสัมพันธ์กับพันธมิตรตลอดเวลา เพื่อที่จะสามารถประชาสัมพันธ์หรือดำเนินโครงการอย่างต่อเนื่อง ซึ่งเราได้รับความร่วมมือด้วยดีเสมอมา เพราะการให้สิ่งที่ดีที่สุดสำหรับทารกและเด็กเป็นสิ่งสำคัญสำหรับงานของพวกเขาเช่นกัน นอกจากนี้เมื่อ PPLCเดินทางไปพบปะและสร้างพันธมิตรใหม่ ก็จะนำโครงการ "หนังสือเล่มแรกสำหรับเด็กทารกทุกคน" ไปแสดงด้วยทุกครั้ง

หนังสือ

หนังสือหลักในโครงการ "หนังสือเล่มแรกสำหรับเด็กทารกทุกคน" คือหนังสือทำจากผ้าที่สวยงามน่าสนใจ ซึ่ง PPLC จัดพิมพ์ขึ้นเอง

การตั้งชื่อ

การตั้งชื่อจะต้องบ่งบอกถึงความต้องการให้พ่อแม่และผู้ดูแลเด็กทารกทุกคนที่เกิดในรัฐปีนังได้รู้จักโครงการนี้ และจะไม่มีเด็กคนไหนถูกทอดทิ้งจากโครงการนี้แม้แต่คนเดียว ดังนั้น เด็กทารกทุกคนจะมีหนังสือของตนเองหนึ่งเล่ม อย่างไรก็ตาม เมื่อนำโครงการนี้มาปฏิบัติ สามารถทำได้เพียงแค่ระดับจุลภาคเท่านั้น เช่น "หนังสือเล่มแรกสำหรับเด็กทารกทุกคน" ของถนนสายใดสายหนึ่ง "หนังสือเล่มแรกสำหรับเด็กทารกทุกคน" ของหมู่บ้านใดหมู่บ้านหนึ่ง หรือ "หนังสือเล่มแรกสำหรับเด็กทารกทุกคน" ขององค์กรใดองค์กรหนึ่ง

โครงสร้าง

โครงสร้างทางกายภาพของหนังสือคือรูปแบบหนังสือทั่วไปที่มีปก หน้าชื่อเรื่อง หน้าสารบัญ และหน้าเนื้อเรื่องที่มีเลขหน้ากำกับ จำเป็นที่ต้องแนะนำให้เด็กๆ รู้จักโครงสร้างของหนังสือในลักษณะนี้ เพราะหนังสือทุกเล่มสำหรับเด็กวัยนี้จะมีโครงสร้างแบบนี้เหมือนกัน

มีการใช้ผ้าพิมพ์หนังสือ เพราะผ้าเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม มีความยืดหยุ่นแต่แข็งแรง และมีเนื้อสัมผัสนุ่ม จึงไม่ก่อให้เกิดอันตรายถ้าทารกหยิบหนังสือ เข้าปาก และยังสามารถซักได้เหมือนผ้าทั่วๆ ไป หนังสือผ้านี้ทำให้ทารกได้ใช้ประสาทการมองเห็น การสัมผัส การลิ้มรส และการดมกลิ่น เราจะขอให้พ่อแม่ปักชื่อเด็กลงบนปกหนังสือเล่มที่ทารกได้รับ

เนื้อหา

ทีมงานของห้องสมุดกำหนดเนื้อหาของหนังสือที่ไม่มีคำพูดนี้โดยคำนึงถึงประเด็นต่างๆ ดังต่อไปนี้

- ภาพจะมีขนาดใหญ่และมีสีสันสดใส
- ภาพจะแสดงเกี่ยวกับวัตถุที่เด็กคุ้นเคยในสภาพแวดล้อมรอบๆ ตัว
- ภาพจะมีความหมายทางวัฒนธรรม
- ภาพจะเกี่ยวข้องกับ “ความเป็นมาเลเซีย” เท่านั้น
- ภาพจะแสดงแนวความคิดที่สำคัญต่อพัฒนาการด้านการสื่อสารของทารก เช่น ตัวอักษรและตัวเลข
- ภาพจะแสดงถึงวัตถุที่พบเห็นได้ทั่วไปในท้องถิ่นชนบทของมาเลเซีย
- ภาพจะแสดงสิ่งของตามธรรมชาติ ไม่ใช่ภาพวัตถุที่มนุษย์สร้างขึ้น
- ภาพจะสะท้อนให้เห็นคุณค่าที่ดีของชีวิต เช่น อาหารที่ดีต่อสุขภาพ
- ภาพจะเป็นภาพวัตถุที่มีอยู่ในหนังสืออื่นๆ จำนวนมากในหัวข้อเดียวกันที่ห้องสมุดจัดพิมพ์ขึ้น

มีการอภิปรายหลายครั้งเรื่องเนื้อหาและภาพที่จะอยู่ในหนังสือในท้ายที่สุด รวมถึงเรื่องต่อไปนี้

- ตัวอักษรตัวพิมพ์ใหญ่และตัวพิมพ์เล็ก ตามรูปแบบที่กระทรวงศึกษาธิการมาเลเซียใช้ในโรงเรียนประถมศึกษา
- ตัวเลข 1-10 ตามรูปแบบที่กระทรวงศึกษาธิการมาเลเซียใช้ในโรงเรียนประถมศึกษา
- ภาพรูปทรงพื้นฐาน 8 รูปจะพิมพ์โดยใช้สีทึบ
- ภาพตัวเอง

- ภาพต้นมะพร้าว เนื่องจากต้นมะพร้าวเป็นต้นไม้ที่มีประโยชน์และพบเห็นได้ทั่วไปมากที่สุดในประเทศมาเลเซีย
- ภาพผลไม้ท้องถิ่น - กล้วย ซึ่งเป็นผลไม้ที่มีราคาถูกและหาได้ทั่วไป มีคุณค่าทางอาหารสูง และ ทุเรียน ซึ่งเป็นเจ้าแห่งผลไม้ทั้งปวง
- ดอกไม้ประจำชาติ คือดอกชบา
- ปลา ซึ่งเป็นสัตว์ประจำท้องถิ่นของมาเลเซีย มีราคาถูกและเป็นแหล่งของโปรตีนที่สำคัญในอาหารท้องถิ่น
- สัตว์ต่างๆ รวมถึง แมว สุนัข เป็ด ไก่ และวัว
- สุดท้ายคือเครื่องจักรที่มนุษย์สร้างขึ้น คือคอมพิวเตอร์ เพราะการใช้งานเครื่องคอมพิวเตอร์ได้กลายเป็นส่วนหนึ่งของชีวิตประจำวันมนุษย์ไปแล้ว

ในการเลือกภาพที่จะนำมาใช้ในหนังสือนั้น มีความตั้งใจที่จะให้พ่อแม่ตระหนักถึงความสำคัญของการให้เด็กเล็กๆ ได้สัมผัสกับธรรมชาติ มีงานวิจัยจำนวนเพิ่มขึ้นเรื่อยๆ ที่แสดงให้เห็นว่า สภาพแวดล้อมตามธรรมชาติมีผลอย่างมากต่อความผาสุกของเด็ก และธรรมชาตินั้นเป็นเพื่อนเล่นที่ดีที่สุดของเด็กๆ

หนังสือนี้จะมีเนื้อหาที่เป็นคำแนะนำสำหรับพ่อแม่พิมพ์รวมอยู่ด้วย ในส่วน "ประเด็นสำหรับพูดคุยกัน" ซึ่งจะให้ข้อมูลเกี่ยวกับภาพต่างๆ รวมทั้งคำแนะนำเรื่องกิจกรรมเพื่อสร้างปฏิสัมพันธ์ระหว่างพ่อแม่/ผู้ดูแลกับเด็ก เพื่อสร้างประสบการณ์ที่สนุกสนานทุกครั้งที่ใช้หนังสือนี้

พ่อแม่สามารถใช้เนื้อหาของหนังสือกับทารกตั้งแต่แรกเกิดไปจนกระทั่งเด็กมีอายุ 7 ปี ตามความเหมาะสมกับการเจริญเติบโตของเด็ก

นอกจากนี้ PPLC ยังได้จัดพิมพ์หนังสือเล่มเล็กสำหรับพ่อแม่/ผู้ดูแล ซึ่งจะแจกจ่ายพร้อมกับหนังสือผ้า หนังสือนี้มีชื่อว่า "การลงทุนอันชาญฉลาด: เวลาสำหรับอ่านหนังสือ" และมีเนื้อหา "ขนาดพอดีคำ" ในเรื่องต่างๆ ดังนี้

- ข้อมูลที่เกี่ยวกับการอ่านสำหรับพ่อแม่ ("พ่อแม่อ่านหนังสือด้วย - เป็นต้นแบบให้ลูก" "อ่านหนังสือ-อ่านที่ไหนก็ได้")

- คำแนะนำเรื่องการอ่านให้เด็กทารกฟัง (“ใช้เวลาอ่านหนังสือกับลูกน้อยของคุณทุกวัน” “การมีปฏิสัมพันธ์กับลูกน้อยของคุณผ่านกิจกรรมประจำวัน เช่น เวลาอาบน้ำหรือเปลี่ยนผ้าอ้อม”)
- คำแนะนำเรื่องการอ่านสำหรับเด็กวัยหัดเดิน (“จับลูกนั่งตัก ดูให้แน่ใจว่าลูกสามารถมองเห็นภาพได้” “อ่านตามจังหวะความเร็วของลูก”)
- คำเตือนเรื่องการอ่าน (“ห้ามบังคับเด็กให้อ่านหนังสือ” “กิจกรรมทางกายก็มีความสำคัญสำหรับลูกของคุณและช่วยส่งเสริมการเรียนรู้และพัฒนาการโดยรวม”)
- ข้อมูลทั้งหมดที่สื่อถึงพ่อแม่นั้น ไม่ได้ทำให้พ่อแม่ต้องใช้เงินแต่อย่างไร เพียงแต่ใช้เวลากับลูกเท่านั้น

เนื้อหาของหนังสือผ้าและหนังสือเล่มเล็กพิมพ์เป็นภาษาอังกฤษและภาษาบาฮาซามาเลเซีย

การฝึกอบรม

การฝึกอบรมแบ่งเป็นสองระดับ

การฝึกอบรมสำหรับผู้ฝึก

การฝึกอบรมนี้จัดขึ้นสำหรับเจ้าหน้าที่ของ PPLC และเจ้าหน้าที่ของพันธมิตรโครงการ เป็นการฝึกอบรมในสภาพแวดล้อมที่เป็นทางการ ผู้เข้ารับการอบรมจะได้รับแจกเนื้อหาของการฝึกอบรมที่จัดพิมพ์เป็นชุด หัวข้อในการอบรม ได้แก่

- ข้อมูลโดยละเอียดเกี่ยวกับหนังสือผ้า และเนื้อหาของหนังสือ
- ข้อมูลหนังสือที่อยู่ในห้องสมุดสาธารณะปีนังที่เกี่ยวกับหัวข้อในหนังสือผ้า
- พัฒนาการของทารกตั้งแต่ปฏิสนธิจนเกิด
- พัฒนาการสำคัญของเด็กทารกและเด็กในวัยหัดเดิน
- กระบวนการอ่านสำหรับทารก
- การเลือกหนังสือสำหรับทารกและเด็กเล็ก

- ข้อมูลเกี่ยวกับบริการต่างๆ ของห้องสมุดสาธารณะปีนัง โดยเฉพาะหนังสือและบริการที่เกี่ยวข้องกับเด็กเล็ก

การฝึกอบรมใช้เวลา 2 วัน และในตอนท้ายของการอบรม ผู้เข้ารับการฝึกอบรมจะต้องนำเสนอสิ่งที่เขาจะทำเพื่อส่งเสริมโครงการนี้ในองค์กรของตน

การฝึกอบรมสำหรับพ่อแม่/ผู้ดูแลเด็ก

การฝึกอบรมนี้สามารถจัดขึ้นได้ในสถานที่หลายๆ แห่ง และจำนวนผู้เข้าอบรมมีตั้งแต่พ่อแม่เพียงคนเดียวไปจนกลุ่มใหญ่มากกว่า 20 คน พ่อแม่/ผู้ดูแลเด็กจะได้รับทราบข้อมูลเรื่องวิธีการใช้หนังสือผ้า คำแนะนำเล็กๆ น้อยๆ เรื่องการอ่าน และข้อมูลเรื่องวิธีที่จะมีบทบาทในการสร้างนักอ่าน ในระหว่างการอบรมนี้ ผู้เข้ารับการอบรมจะได้รับข้อมูลเกี่ยวกับบริการของห้องสมุดโดยรวม และจะได้รับการขอให้ลงทะเบียนสมัครเป็นสมาชิกห้องสมุดให้ทั้งตัวเองและลูก การฝึกอบรมนี้สามารถจัดขึ้นได้ในสถานที่หลายๆ แห่งรวมทั้งที่ห้องสมุดเอง โรงพยาบาล หรือแม้กระทั่งที่บ้านในกรณีที่พ่อแม่เลี้ยงลูกอยู่ที่บ้านโดยไม่ได้ออกไปทำงานข้างนอก

การดำเนินงานในระดับชาติและระดับโลก

การนำเสนอผลงานของโครงการในรูปแบบโปสเตอร์ได้รับรางวัลรองชนะเลิศอันดับ 2 จากการประกวดการนำเสนอผลงานในรูปแบบโปสเตอร์ในการประชุมคณะกรรมการโลกของสหพันธ์ระหว่างประเทศว่าด้วยสมาคมห้องสมุดและสถาบัน (International Federation of Library Association and Institutions (IFLA) World Library and Information Conference) ในปี พ.ศ. 2550 ที่เดอร์บัน จากการนำเสนอในรูปแบบโปสเตอร์มากกว่า 80 เรื่อง โครงการนี้ยังได้รับการรวมไว้ในรายชื่อการดำเนินการที่ใหม่และดีที่สุด (New and Best Practices) จากทั่วโลกในเว็บไซต์ของห้องสมุดสหพันธ์ในส่วนของเด็กเล็กและเยาวชนด้วย สำหรับในประเทศมาเลเซีย โครงการนี้ได้เริ่มดำเนินการทั่วประเทศเป็นครั้งแรกเมื่อเดือนกรกฎาคม พ.ศ. 2550 โดยรัฐมนตรีกระทรวงพัฒนาสตรี ครอบครัวและชุมชนแห่งมาเลเซีย ห้องสมุดสาธารณะในรัฐเคดาห์ เปอร์ลิส เซลังงอร์ มะละกา ซาบาห์ และซาราวัค ได้นำ

โครงการนี้ไปใช้ และมีความก้าวหน้าในการดำเนินงานต่างๆ กันไป เราหวังว่านี่จะเป็นจุดเริ่มต้นของความพยายามที่จะทำให้ประเทศของเราทั้งประเทศกลายเป็นประเทศนักอ่าน

ผลกระทบของโครงการ

ความสำเร็จของโครงการนี้วัดจากการบรรลุวัตถุประสงค์ที่ได้วางไว้ ขณะนี้อยู่ในระหว่างการรวบรวมและวิเคราะห์สถิติการเข้าถึงกลุ่มเป้าหมาย และจำนวนสมาชิกที่เพิ่มขึ้น

การรายงานการติดตามผล

โครงการนำร่องของโครงการ "หนังสือสำหรับเด็กทารกทุกคน" เริ่มขึ้นในเดือนมกราคม 2551 PPLC ได้สำรวจเพื่อยืนยันลักษณะของครอบครัวที่เหมาะสม โดยมีการกำหนดเกณฑ์บางประการ เช่น ครอบครัวจะต้องมีลูกอายุ 2 ขวบและมีรายได้ของครอบครัวไม่เกิน 1,000 ริงกิตต่อเดือน ระดับการศึกษาของพ่อแม่จะได้รับการนำมาพิจารณาด้วย มีการแจกจ่ายแบบสอบถามจำนวนประมาณ 250 ชุด ผ่านห้องสมุดในหมู่บ้าน

วิธีการติดตาม

โครงการได้รับแบบสอบถามคืนจำนวนประมาณ 240 ชุดหลังจากเวลาผ่านไปหนึ่งสัปดาห์ มีการคัดเลือกครอบครัวจำนวน 58 ครอบครัวให้เข้าร่วมโครงการนำร่องนี้ โดยคัดเลือกผู้เข้าร่วมโครงการจาก เขตเวลสลีย์ เนื่องจากประชากรที่อาศัยอยู่ในเขตนี้เป็นผู้มีรายได้น้อยมากกว่าผู้ที่อยู่อาศัยในเขตอื่นๆ เจ้าหน้าที่ห้องสมุดในหมู่บ้านใกล้ๆ เป็นผู้ติดตามการดำเนินโครงการ และส่งรายงานไปยังเจ้าหน้าที่ ที่รับผิดชอบในทุกเขตเป็นประจำทุกเดือนเพื่อรายงานว่าเด็กมีปฏิกิริยาตอบสนองกับหนังสือผ้าอย่างไร และพ่อแม่สนใจยืมหนังสือประเภทใด ซึ่งจะสะท้อนให้เห็นถึงเนื้อหาของหนังสือผ้า

รายงาน

ก. ปฏิกริยา

ในช่วงเวลาติดตามผลนั้น เจ้าหน้าที่รายงานว่าเด็กให้ความสนใจกับหนังสืออย่างจริงจัง พวกเขาจับ กอด และแม้กระทั่งแทะหนังสือดังกล่าว กล่าวได้ว่าหนังสือผ้ากลายเป็น

เพื่อนที่ดีที่สุดของพวกเขา พวกแม่ๆ บ่นว่าพวกเธอต้องซักหนังสือผ้านี้บ่อยๆ ซึ่งเราถือว่าเป็นคำชมสำหรับเราเพราะนั่นหมายความว่าหนังสือของเราประสบความสำเร็จในหมู่เด็กๆ

สำหรับเด็กในวัยหัดเดินนั้น เราพบว่าพวกเขาสามารถสร้างความเกี่ยวโยงระหว่างภาพในหนังสือกับของจริง เช่น แมว พวกเด็กๆ จะทำเสียงแมวร้องเหมียวๆ ด้วย เด็กๆ สนใจสีสันสดใสเตะตาที่ใช้ในหนังสือผ้าเป็นอย่างมาก

เมื่อเด็กๆ เติบโตขึ้น จะสนใจหนังสือผ้าน้อยลง แต่หันไปสนใจหนังสือที่อยู่ในห้องสมุดมากกว่า พวกเด็กๆ มักจะมาที่ห้องสมุดเพื่อขอยืมหนังสืออยู่เสมอ

ข. การยืมหนังสือ

ในหมู่ครอบครัวที่ได้รับการคัดเลือกและติดตามผล 58 ครอบครัวนั้น มีการยืมหนังสือและวัสดุจากห้องสมุด 85 ครั้งใน พ.ศ. 2551 โดยเด็กและครอบครัวเป็นผู้ขอยืม ใน พ.ศ. 2552 จำนวนครั้งของการยืมเพิ่มขึ้นเป็น 572 ครั้ง ใน พ.ศ. 2553 มีการยืมหนังสือจากห้องสมุด 479 ครั้งและใน พ.ศ. 2554 มีการยืม 408 ครั้ง สำหรับ พ.ศ. 2555 นั้น จนกระทั่งเดือนมิถุนายนมีการยืมแล้วทั้งสิ้น 201 ครั้ง

หนังสือห้องสมุดที่มีการยืมส่วนมากจะเกี่ยวข้องกับเนื้อหาของหนังสือผ้า เช่น สัตว์ต่างๆ สี หรือตัวอักษร เนื่องจากหนังสือผ้าดึงดูดความสนใจให้พวกเขาค้นหาข้อมูลของสิ่งที่พบในหนังสือเพิ่มเติม พ่อแม่สามารถใช้เนื้อหาของหนังสือสื่อสารกับลูก ได้รับการชี้แนะแนวทางในการใช้หนังสือ และได้ใช้เวลาในการอ่านและสื่อสารกับลูก นอกจากนี้พ่อแม่ยังได้รับการแนะนำให้รู้จักทักษะในการรู้หนังสือที่ดี ซึ่งจะทำให้พวกเขาเข้าใจถึงความตื่นเต้นจากการค้นพบความรู้และจินตนาการใหม่ๆ โครงการนี้สามารถสอนให้พ่อแม่และเด็กๆ ใช้ห้องสมุดให้เป็นประโยชน์ที่สุด ตลอดจนพัฒนาทักษะในการอ่านและใช้หนังสือ

ค. การเป็นสมาชิกห้องสมุด

เราสังเกตเห็นว่าสมาชิกครอบครัวส่วนมากที่สมัครเป็นสมาชิกห้องสมุดในช่วงสองปีแรกของโครงการมีความกระตือรือร้นที่จะให้สมาชิกครอบครัวทุกคนเป็นสมาชิกหลังจากพบว่าพวกเขาสามารถยืมหนังสือได้เพิ่มขึ้นถ้าทั้งครอบครัวเป็นสมาชิกห้องสมุด

จากครอบครัวจำนวน 58 ครอบครัวที่ได้รับแจกหนังสือผ้าฟรี มีผู้สมัครเป็นสมาชิกใหม่ของห้องสมุดจำนวน 148 คน ซึ่งรวมถึงพ่อแม่และพี่น้องของเด็กที่ได้รับแจกหนังสือ

ความท้าทาย

ห้องสมุดสาธารณะปีนัง พยายามที่จะเข้าถึงครอบครัว 58 ครอบครัวที่ได้รับหนังสือผ้าและมีการติดตามผลตลอดระยะเวลาสองปี ในระหว่างนั้นเจ้าหน้าที่ห้องสมุดในหมู่บ้านได้พยายามฝึกหัดพ่อแม่และเด็กให้พัฒนาทักษะในการรู้หนังสือและกระตุ้นให้พวกเขาสมัครเป็นสมาชิกห้องสมุด อย่างไรก็ตาม เราไม่สามารถรักษาจำนวนครอบครัวทั้ง 58 ครอบครัวไว้ในโครงการได้ เนื่องจากเมื่อสิ้นสุดปีที่สองของการดำเนินการ มีครอบครัวจำนวน 54 ครอบครัวที่ยังอยู่กับเรา ในขณะที่อีก 4 ครอบครัวย้ายถิ่นฐานออกไปจากปีนัง นอกจากนี้สมาชิกครอบครัวบางคนก็ไม่สามารถมาที่ห้องสมุดของหมู่บ้านได้อีกต่อไปเนื่องจากต้องอยู่ทำภารกิจที่บ้านของตน แต่เนื่องจากพวกเขาได้สมัครเป็นสมาชิกห้องสมุดแล้ว เจ้าหน้าที่ห้องสมุดจึงนำหนังสือไปให้พวกเขาที่บ้านเพื่อรักษาความสนใจในการอ่านของพวกเด็กๆ ไว้

สรุป

การใช้หนังสือผ้าสร้างนิสัยในการอ่านตั้งแต่วัยเด็กตอนต้นนั้น เป็นสิ่งที่ประสบความสำเร็จ รายงานได้แสดงให้เห็นว่าเด็กที่ได้สัมผัสกับหนังสือตั้งแต่ยังเป็นเด็กทารกนั้น มีแนวโน้มที่จะรักหนังสือและรักการอ่าน การแจกหนังสือผ้าฟรีเป็นสิ่งที่มีความสำคัญอย่างมากโดยเฉพาะอย่างยิ่งในเขตชนบท PPLC มีความพร้อมเสมอที่จะช่วยให้พ่อแม่ได้ปลูกฝังนิสัยรักการอ่านให้กับลูกผ่านห้องสมุดของหมู่บ้าน เราหวังว่าในอนาคต ถ้าเราได้รับการสนับสนุนด้านการเงิน เด็กทารกเกิดใหม่ในปีนังจะได้รับหนังสือผ้าฟรีเป็นของขวัญแรกเกิดทุกคน

หนังสืออ้างอิง

The public library service : IFLA/UNESCO guidelines for development/(International Federation of Library Associations and Institutions). Munchen: Saur, 2001

United Nations General Assembly (1989), Convention on the Rights of the Child viewed 12 June 2008,<http://www.un.org/documents/ga/res/44/a44r025.htm>

TK park
อุทยานการเรียนรู้

บทบาท ของห้องสมุด โรงเรียน และบรรณารักษ์ ในยุคดิจิทัล

TK park
อุทยานการเรียนรู้

หากคำว่า
“ความมั่นคง หรือเสถียร”
เป็นคำยอดนิยมแห่งศตวรรษที่ 20
คำว่า “การเปลี่ยนแปลง”
ก็คงจะเป็นคำจำกัดความ
ของศตวรรษที่ 21

TK park
อาณาจักรเรียนรู้

บทบาทของห้องสมุดโรงเรียนและบรรณารักษ์ในยุคดิจิทัล*

ซาร่า ซี. กากาติก้า (Zarah C. Gagatiga) [1]

บทคัดย่อ

ในศตวรรษที่ 21 เทคโนโลยีเป็นสิ่งที่ก่อให้เกิดความเปลี่ยนแปลงและนำเอาความท้าทายมากมายมาสู่ห้องสมุดโรงเรียน เทคโนโลยีมีผลกระทบต่อรูปแบบการวางแผนและใช้โปรแกรมห้องสมุดต่างๆ ตลอดจนการดำเนินงานและแนวปฏิบัติในการให้บริการด้านห้องสมุด บทความฉบับนี้เปรียบเทียบการดำเนินงานห้องสมุดสองรูปแบบ ระหว่างแบบดั้งเดิม และรูปแบบใหม่ต่างๆ ซึ่งเป็นแนวคิดที่ได้รับการสนับสนุนจากนักคิดในวิชาชีพบรรณารักษ์ ต่อจากนี้ จะได้แจกแจงบทบาทของห้องสมุดโรงเรียนและบรรณารักษ์ห้องสมุดในศตวรรษที่ 21 โดยละเอียดชัดเจน ตลอดจนสถานภาพของห้องสมุดโรงเรียนในฐานะที่จะมีส่วนเสริมสร้างการบรรลุเป้าหมายเรื่องการรู้หนังสือ และงานวิจัยซึ่งพิสูจน์ให้เห็นความเกี่ยวโยงระหว่างห้องสมุดโรงเรียนที่มีต่อความสำเร็จของนักเรียน ในส่วนท้ายของบทความนี้จะเป็นรายงานสั้นๆ เกี่ยวกับห้องสมุดโรงเรียน ความคิดริเริ่มด้านการอ่านและการรู้หนังสือในประเทศฟิลิปปินส์

บทนำ – เรื่องราวเกี่ยวกับห้องสมุดโรงเรียนของฉัน

ห้องสมุดโรงเรียนที่ฉันไปสมัยอยู่ประถมศึกษาดูเหมือนถ้ำขนาดเล็กที่ผนังทาสีขาว มีชั้นหนังสือตั้งอยู่ติดกำแพง และมีหนังสือเต็มชั้น แต่ฉันแทบไม่ได้มองหนังสือเหล่านั้นเลย

---

* แปลจาก The Role of School Libraries and Librarians in the Digital Age

[1] ครูบรรณารักษ์ประจำสถาบันบีคอน อคาเดมี (Beacon Academy) ประธานคณะกรรมการนานาชาติด้านหนังสือสำหรับเด็กและเยาวชน ประเทศฟิลิปปินส์/ นักเขียนเรื่องเล่าพื้นเมืองฟิลิปปินส์ “เรื่องเล่าจาก 7000 เกาะ”

และไม่ได้ขอความช่วยเหลือจากบรรณารักษ์ด้วย ฉันอายุเพียง 6 ขวบและเรียนอยู่ชั้นประถมปีที่ 1 เท่านั้นตอนที่ฉันไปห้องสมุดครั้งแรก แม้กระนั้นฉันก็เป็นนักอ่านแล้ว

ฉันและเพื่อนๆ ในชั้นประถมปีที่หนึ่งทั้งห้องไปที่นั่นพร้อมกันทั้งชั้น สี่ครั้งในปีนั้นเราใช้บัตรห้องสมุดในการยืมหนังสือ กว่าฉันจะได้ไปเองและยืมหนังสือก็ผ่านไปแล้วสี่ปี หากไม่เป็นเพราะคุณแม่ของฉันผลักดันให้ฉันขอยืมหนังสือที่ฉันอ่านได้ออกมา ฉันก็คงไม่กล้ากลับไปเป็นแน่

เกิดอะไรขึ้นช่วงที่ฉันห่างเหินไปจากห้องสมุดโรงเรียน ฉันเพิ่มพูนทักษะและพัฒนาการอ่านของตนเองได้อย่างไร คำตอบก็คือ คุณแม่ของฉันเป็นคนเติมเต็มช่องว่างนั้น คุณแม่ของฉันเป็นบรรณารักษ์ และช่วงนั้นฉันกำลังเรียนอยู่ชั้นประถมศึกษา คุณแม่ทำงานที่ห้องสมุดแห่งหนึ่งซึ่งแตกต่างจากห้องสมุดที่โรงเรียนของฉันอย่างมาก คุณแม่คอยยืมหนังสือจากห้องสมุดมาให้ฉัน เมื่อฉันเติบโตขึ้น สิ่งที่ฉันเลือกที่จะอ่านก็เปลี่ยนไปและพัฒนาขึ้น

เมื่อฉันเรียนในระดับมัธยมศึกษา ฉันกลายเป็นหนึ่งในไม่กี่คนที่เป็นเพื่อนกับบรรณารักษ์ ส่วนคุณแม่ก็ยังคงนำหนังสือที่ฉันอ่านได้กลับมาให้ฉันอ่านอยู่จนกระทั่งฉันโตพอที่จะไปร้านหนังสือและเลือกซื้อหนังสือเล่มที่ถูกใจเองได้ ช่วงมัธยมมีพวกที่บ้าอ่านหนังสืออยู่กลุ่มหนึ่งที่จะเอาหนังสือมาแลกกันอ่าน บางครั้งเราก็จะอยู่ต่อหลังโรงเรียนเลิกเพื่อคุยกันเรื่องตัวละครที่เราชอบหรือที่เราชัง สิ่งที่เราเลือกอ่านนั้นจะมีรูปแบบและสไตล์การเขียนที่หลากหลาย มีทั้งเรื่องรักหวานโรแมนติกไปจนเรื่องสยองขวัญ นวนิยายที่เต็มไปด้วยจินตนาการเพ้อฝันไปจนเรื่องที่สมจริง หนังสือการ์ตูน นิตยสาร หนังสือที่รวมบทประพันธ์ทั้งประเภทร้อยแก้วและร้อยกรอง และหนังสือปกอ่อนที่เรามีปัญญาซื้อได้ด้วยเงินค่าขนมเล็กๆ น้อยๆ ของพวกเรา

ทุกวันนี้ เวลาจะยืมหนังสือจากห้องสมุดโรงเรียน ฉันจะใช้บัตรห้องสมุดของฉันซึ่งมีข้อมูลบันทึกไว้ในฐานข้อมูลของห้องสมุด หากจะอ่านบทความและสารานุกรมออนไลน์ ก็เพียงลงชื่อผู้ใช้ และรหัสผ่าน แม้อยู่ที่บ้าน ฉันก็สามารถเข้าอินเทอร์เน็ตและคลิกที่ปุ่ม Bookmark บน web browser ไปที่หน้าของห้องสมุดโรงเรียน เปิดไปที่ OPAC เพื่อหาหนังสือและแหล่งข้อมูลต่างๆ ได้อย่างทันใด ลูกๆ ของฉันซึ่งอายุ 15 และ 11 ปีจะอ่านนิยายภาพ หนังสือชุดแฮรี่ พอตเตอร์ Capt. Underpants, John Green, Neil Gaiman

และแน่นอนที่สุด - Twilight (เฮ้อ!) และเพื่อที่จะตามลูกศิษย์ชั้นมัธยมของฉันให้ทัน ฉันก็ต้องอ่านในที่พวกเขาอ่าน และยิ่งไปกว่านั้น เพราะนักเรียนของเราจำนวนมากไม่เข้าใจรูปแบบของหนังสือ เราเลยต้องซื้อ Kindles มา 3 เครื่อง และในปีการศึกษาที่จะถึงนี้เราก็จะเริ่มพัฒนาคอลเลคชั่นหนังสือ e-book

ในช่วงทศวรรษ 1980 ถึงช่วงต้นทศวรรษ 1990 ฉันใช้วอล์คแมนของโซนี่ และสะสมเทปเพลง แต่สองปีที่แล้วฉันซื้อ iPod และลูกคนโตของฉันก็สอนให้ฉันหาเพลงในรูปแบบ Mp3 ฟรีจากออนไลน์ ฉันรู้จักวิธีการใช้ sync และ Bluetooth ใน iPod และสามารถย้ายไฟล์ภาพและเสียงไปมาระหว่างอุปกรณ์ได้

อะไรๆ ช่างเปลี่ยนแปลงไปมากเหลือเกินจากวันที่ฉันได้รับบัตรห้องสมุดใบแรก

รูปแบบเทคโนโลยีและห้องสมุด

แล้วเทคโนโลยีก็ก้าวเข้ามา

มันเปลี่ยนแปลงวิธีการบริโภคข้อมูล การสร้างข้อมูล และการสื่อสารข้อมูล ตัวอย่างที่ฉันได้กล่าวถึงไปก่อนหน้านี้เป็นสิ่งที่ฉันประสบด้วยตนเอง และเป็นเพียงส่วนเล็กๆ ส่วนหนึ่งในภาพรวม เทคโนโลยีได้ก้าวเข้ามามีส่วนในการเปลี่ยนแปลงกฎเกณฑ์การมีส่วนร่วมในการสรรค์สร้างความรู้และในการเผยแพร่ข้อมูล ในยุคนี้ เทคโนโลยีไม่ได้เป็นเพียงเครื่องมือสำหรับทำให้การดำเนินชีวิตของเราดีขึ้นเท่านั้น แต่ยังกลายมาเป็นสิ่งแวดล้อมที่ต้องมีการจัดการ ความเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีที่เรารู้สึกได้ในยุคศตวรรษที่ 21 ทำให้จำเป็นต้องมีทักษะใหม่ๆ เพื่อจะอยู่ได้ แต่พูดไปแล้ว ก็ต้องบอกว่า นี่เป็นทั้งช่วงเวลาที่ดีที่สุดและเลวร้ายที่สุดในเวลาเดียวกันสำหรับบรรณารักษ์

โดยปรกติแล้ว เราจะใช้ทักษะการรู้หนังสือ กล่าวคือ เข้าใจ ตีความ สร้างสรรค์ และสื่อสารข้อมูลจากสื่อที่หลากหลายที่อยู่ในรูปแบบที่แตกต่างกัน ทักษะเหล่านี้ยังคงมีความสำคัญในยุคศตวรรษที่ 21 นี้ แต่ด้วยเครื่องมือที่เพิ่มขึ้นอย่างมหาศาล ที่สามารถสร้างข้อมูลได้อย่างรวดเร็วจนทำให้ข้อมูลกลายเป็นสิ่งอื่นไปได้ทุกวินาที ทุกนาที ในหนึ่งชั่วโมง เราจึงต้องยกระดับทักษะจากเดิมให้เป็นทักษะที่ทำให้เราจะอยู่รอดได้ในยุคศตวรรษที่ 21 หากคำว่า

“ความมั่นคง หรือเสถียร” เป็นคำยอดนิยมแห่งศตวรรษที่ 20 คำว่า “การเปลี่ยนแปลง” ก็คงจะเป็นคำจำกัดความของศตวรรษที่ 21

โทนี่ แวกเนอร์ ผู้อำนวยการร่วมของกลุ่ม Change Leadership Group ที่ Harvard Graduate School ระบุทักษะที่จะช่วยให้เราอยู่รอดในยุคศตวรรษที่ 21 เอาไว้ 7 ทักษะด้วยกัน (พ.ศ. 2551) ทักษะเหล่านี้ได้แก่ การรู้จักคิดแบบวิเคราะห์และการแก้ปัญหา การร่วมมือข้ามเครือข่าย และการเป็นผู้นำโดยอาศัยความสามารถในการจูงใจ ความคล่องตัวและการปรับตัว ความคิดริเริ่มและทักษะด้านการบริหารจัดการ การสื่อสารด้วยวาจาและการเขียนที่มีประสิทธิภาพ การเข้าถึงและความสามารถในการวิเคราะห์ข้อมูล และความใฝ่รู้และจินตนาการ การรู้หนังสือแบบที่เราเรียนรู้จากการเรียนแบบดั้งเดิมแบบที่คนในรุ่นอายุเดียวกับฉันได้รับ ยังคงมีความสำคัญในฐานะที่เป็นทักษะพื้นฐานที่จะช่วยให้เราเคลื่อนย้ายข้อมูลไปมา และเข้าใจความรู้ การคิดวิเคราะห์ความเปลี่ยนแปลงได้ตามสถานการณ์ การมีจินตนาการ การวิเคราะห์ มีความเป็นผู้นำและความร่วมมือทั้งในระดับแนวตั้งและแนวนอน ล้วนเป็นคำหลักๆ ที่บรรณารักษ์โรงเรียนจำต้องพึงยึดถือไว้ เพื่อจะได้คงความเป็นส่วนหนึ่งของสังคมยุคใหม่นี้ไว้ได้

มาดูกันว่า ห้องสมุดและบรรณารักษ์โดยทั่วไป รับมือกับความเปลี่ยนแปลงหล่านี้กันอย่างไร

ใน พ.ศ. 2463 นักคณิตศาสตร์และผู้เชี่ยวชาญด้านห้องสมุดชื่อ เอสอาร์ รังกานาธาน (SR Ranganathan) ได้คิดค้นกฎแห่งบรรณารักษศาสตร์ไว้ 5 ข้อ ได้แก่

1. หนังสือมีไว้ให้อ่าน
2. ผู้อ่านแต่ละคนอ่านหนังสือคนและแบบ
3. หนังสือแต่ละเล่มสำหรับผู้อ่านแต่ละแบบ
4. ประหยัดเวลาของผู้อ่าน
5. ห้องสมุดเป็นสิ่งมีชีวิตที่มีการเจริญเติบโต

เหล่านี้คือหลักการที่ฉันได้เรียนในโรงเรียนบรรณารักษ์ และฉันก็จำได้ขึ้นใจและปฏิบัติตามเสมอมา กฎของรังกานาธาน กล่าวถึงความจริงและปรัชญาแห่งบรรณารักษ์ ฉันจะขอกล่าวถึงกฎแต่ละข้อโดยละเอียดต่อไป

หนังสือมีไว้ให้อ่าน - แน่นอน ถ้าไม่มีคนอ่าน หนังสือนั้นๆ ก็หมดความหมาย มันจะกลายเป็นเพียงวัตถุทางกายภาพชิ้นหนึ่ง หนังสือเป็นเทคโนโลยีที่ใช้เก็บรักษาข้อมูลและความคิดต่างๆ ซึ่งสามารถมีอิทธิพล และหล่อหลอมจิตใจและวิธีการคิดที่ผ่านการลองใช้และทดสอบแล้ว หนังสือมิใช่เครื่องประดับบนหิ้ง มันต้องได้รับการจัดให้เป็นหมวดหมู่ หมุนเวียน ตรวจสอบหนังสือที่มีอยู่ แนะนำ พูดถึง และอภิปราย หากมันเก่าและทรุดโทรม ก็ต้องให้นักซ่อมแซมดูแลสภาพหนังสือมาจัดการทำให้มันดูดีและดูแลรักษาอยู่เสมอ

ผู้อ่านแต่ละคนอ่านหนังสือคนละแบบ - ผู้อ่านต่างคนล้วนต่างกัน แต่ละคนมีความต้องการข้อมูลที่ต่างกัน ซึ่งโดยทั่วไปแล้วก็จะหาคำตอบได้ในหนังสือ นิตยสาร บทความ ห้องสมุดจำต้องรู้จักผู้อ่านของตน เพื่อจะได้บอกได้ว่าผู้ใช้ห้องสมุดอ่านอะไรอย่างไร บรรณารักษ์เป็นผู้จัดหาคอลเลคชั่นหนังสือที่คำนึงถึงบริบทและประสบการณ์ของผู้อ่าน

หนังสือแต่ละเล่มสำหรับผู้อ่านแต่ละแบบ - หนังสือมีไว้เพื่อผู้อ่านต่างๆ กัน หนังสือเด็กก็มีไว้สำหรับเด็กๆ นวนิยายวัยรุ่นมีไว้เพื่อกลุ่มนักอ่านวัยรุ่น นวนิยายผู้ใหญ่สำหรับผู้ใหญ่ หนังสือประเภทที่ไม่ใช่เรื่องแต่ง และหนังสืออ้างอิงมีไว้เพื่อผู้อ่านจากหลากหลายสาขาวิชา นักคณิตศาสตร์จำต้องมีหนังสือคณิตศาสตร์ไว้ใกล้มือเสมอ หนังสือประวัติศาสตร์ วารสารบทความและนิตยสารทางสังคมศาสตร์ก็เป็นสิ่งที่อาจารย์ประวัติศาสตร์ต้องมีติดตัว ในโครงการจัดหาหนังสือมาไว้ในคอลเลคชั่นของห้องสมุดนั้น จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องจัดสรรงบประมาณสำหรับจัดซื้อหนังสือให้ทุกสาขาวิชาโดยทั่วถึงกัน เมื่อผู้อ่านไปที่ห้องสมุด จะต้องมีทรัพยากรประจำห้องสมุดไว้ให้พวกเขาทั้งเพื่อการศึกษาและเพื่อความเพลิดเพลิน

ประหยัดเวลาของผู้อ่าน - โครงสร้างและระบบของห้องสมุดของเราจะต้องมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ควรมีการนำมาตรการในการวัดและประเมินผลมาใช้ เพื่อคงรักษาความมีประสิทธิภาพของการให้บริการ ระบบ และโครงสร้างห้องสมุดอยู่อย่างสม่ำเสมอ

ห้องสมุดเป็นสิ่งมีชีวิตที่มีการเจริญเติบโต - ความคิด ข้อมูล และความรู้ล้วนเปลี่ยน-แปลงอยู่ตลอดเวลา หนังสือและสื่อสิ่งพิมพ์ต่างๆ ที่เป็นแหล่งข้อมูลเหล่านี้จำต้องมีการปรับปรุง ตีพิมพ์ใหม่ และผลิตเพิ่มเติม คอลเลคชั่นของห้องสมุดก็ต้องทันสมัยเพื่อให้ทันต่อยุคสมัย จำนวนผู้อ่านและบริบทของผู้อ่านก็เปลี่ยนแปลงเช่นกัน บรรณารักษ์จำต้องเติบโต

ในทางวิชาชีพเพื่อที่จะสามารถให้บริการกับผู้อ่านได้ดีขึ้น และสามารถจัดการระบบห้องสมุดและบริการห้องสมุดได้อย่างมีประสิทธิภาพ กิจกรรมที่สนับสนุนความสามารถในการรู้หนังสือและการอ่านจะช่วยสร้างเสริมโครงการห้องสมุดที่มีชีวิตชีวาไม่อยู่นิ่ง

ตัวอย่างแบบที่กล่าวมานี้มีอยู่จริง และเป็นสิ่งที่ปฏิบัติในห้องสมุดโรงเรียนหลายต่อหลายแห่ง แต่กระนั้น เทคโนโลยีสมัยนี้ทำให้การให้บริการและโครงการห้องสมุดต่างๆ ไม่ได้เป็นเพียงเรื่องของหนังสืออีกต่อไป ผู้อ่านโดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้อ่านวัยเยาว์ที่ถือกำเนิดขึ้นในยุคดิจิทัล เกิดและโตมาพร้อมกับเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ จนถูกเรียกขานว่าเป็นชาวดิจิทัล แต่กำเนิดที่อาศัยอยู่กับเราซึ่งเป็นผู้อพยพมาสู่ยุคดิจิทัล

คนสองกลุ่มนี้ต่างกันอย่างไร ความแตกต่างก็คือ การที่ภาษาของชาวดิจิทัลคือเทคโนโลยี พวกเขาเติบโตขึ้นในสภาพแวดล้อมที่เต็มไปด้วยคอมพิวเตอร์ สื่อโทรทัศน์วิทยุและอินเทอร์เน็ต ชาวดิจิทัลมีกระบวนการจัดการกับข้อมูลแตกต่างจากผู้อพยพมาสู่ยุคดิจิทัลซึ่งอ่านหนังสือและสื่อสิ่งพิมพ์ และเห็นการพัฒนาและประดิษฐ์คิดค้นอุปกรณ์ต่างๆ เหล่านี้

ฉันเองก็เป็นผู้อพยพมาสู่ยุคดิจิทัล ต้องทำความเข้าใจความแตกต่างระหว่างโทรทัศน์สมัยก่อนกับแบบที่มีรีโมทคอนโทรลแห่งยุคต้นทศวรรษที่ 1980 ลูกๆ ของฉันซึ่งอายุ 15 และ 11 ปีเป็นชาวดิจิทัลแต่กำเนิด พวกเขาไม่ต้องอ่านหนังสือคู่มือโทรศัพท์มือถืออันใหม่ของพวกเขาเลย หากเรียนรู้จากการลงมือใช้เลย เมื่อพวกเขาใช้อินเทอร์เน็ต เขาจะไม่อ่านข้อมูลตามกระบวนการเป็นลำดับ แต่จะอ่านแบบผสมผสานทักษะการคิดระดับมหภาคและจุลภาคเข้าด้วยกัน และผสมผสานความสัมพันธ์แบบส่วนหนึ่ง-ทั้งหมด และ ทั้งหมด-ส่วนหนึ่งเข้าด้วยกัน พวกเขาทำหลายๆ อย่างไปพร้อมๆ กันได้ขณะทำงานที่ได้รับมอบหมาย ลูกชายของฉันเสียบหูฟังฟังวิทยุผ่านทางโทรศัพท์มือถือระหว่างอ่านตำราเรียน ลูกสาวของดิฉันดูโทรทัศน์ไปด้วยพร้อมกับเขียนบันทึกประจำวันออนไลน์ โดยที่ทั้งสามีและตัวฉันเองเป็นพ่อแม่ที่เป็นผู้อพยพสู่ยุคดิจิทัล เราจึงเป็นกังวลว่ากลยุทธ์ในการเรียนรู้ของพวกเขาจะเป็นอย่างนี้ไปตลอดหรือไม่

นี่คือยุคดิจิทัล นี่คือสถานการณ์ที่ห้องสมุดโรงเรียนและบรรณารักษ์ต้องประสบ นี่คือสาเหตุที่ทำให้ ไมเคิล กอร์แมน และวอลท์ ครอว์ฟอร์ด นักคิดด้านห้องสมุดปรับเปลี่ยนกฎของรังกานาธานให้ทันสมัยขึ้นโดยเสนอกฎที่แผลงออกไปจากกฎต้นแบบทั้ง 5 ข้อดังนี้

1. ห้องสมุดให้บริการมนุษยชาติ
2. ให้ความสำคัญสื่อทุกรูปแบบที่ใช้สื่อสารความรู้
3. ใช้เทคโนโลยีอย่างชาญฉลาดเพื่อทำให้การให้บริการดีขึ้น
4. ปกป้องการเข้าถึงความรู้โดยไม่เสียค่าใช้จ่าย
5. ยกย่องอดีตและสรรค์สร้างอนาคต

ลองมาเล่นเกมหาที่ผิดให้เจอ กันดีกว่า คุณหาสิ่งที่เปลี่ยนไปจากกฎด้านบรรณารักษศาสตร์ 5 ข้อของรังกานาธาน และกฎด้านบรรณารักษศาสตร์ 5 ข้อของกอร์แมนและครอว์ฟอร์ดพบไหม มีอะไรที่เหมือนกันบ้าง พึงระลึกไว้ว่ากฎเหล่านี้ถูกเขียนขึ้นในยุคสมัยและช่วงอายุที่ต่างกัน มีปัจจัยใดบ้างที่หล่อหลอมวิวัฒนาการของกฎเหล่านี้

ในขณะที่ปรัชญาของรังกานาธานจะเกี่ยวกับการให้บริการห้องสมุดแบบให้ผู้อ่านเป็นศูนย์กลาง และห้องสมุดที่เติบโตในแง่คอลเลคชั่นและโครงการ กฎของกอร์แมนและครอว์ฟอร์ดจะมีมุมมองว่าบริการในห้องสมุดจะยึดหลักประชาคมโลก นัยยะทางวิชาชีพและความเท่าเทียมกันในการเข้าถึงข้อมูลและการสร้างองค์ความรู้ การเปลี่ยนแปลงจากฐานข้อมูลที่นิ่งไปสู่ฐานข้อมูลที่มีการเคลื่อนไหวและเปิดโอกาสให้มีส่วนร่วมยิ่งขึ้นนี้เป็นผลของเทคโนโลยี การปฏิรูปทางการศึกษา การเปลี่ยนแปลงของแบบแผน ปรัชญา และวิธีที่เรารู้จักผู้อื่นและรู้จักโลก

บทบาทของห้องสมุดโรงเรียนและบรรณารักษ์

เมื่อมีการเปลี่ยนแปลงดังกล่าวนี้ ห้องสมุดโรงเรียนจึงได้ปรับจุดเน้นจากการพัฒนาคอลเลคชั่นหนังสือไปสู่การให้บริการแบบให้ผู้อ่านเป็นศูนย์กลาง และต่อไปยังการพัฒนาทักษะการเรียนรู้ตลอดชีวิต (ให้เป็นระบบความเชื่ออย่างหนึ่ง) ทั้งนี้ มีแนวคิดอยู่ 3 แนวคิดด้วยกัน ได้แก่ ความร่วมมือกัน ความเป็นผู้นำ และเทคโนโลยี *(Information Power, 1998)* เนื่องจากความเคลื่อนไหวเหล่านี้ บทบาทของบรรณารักษ์ห้องสมุดโรงเรียนก็จำต้องเปลี่ยนไป บรรณารักษ์โรงเรียนจะเป็นทั้งครู ผู้สอนด้านเทคโนโลยี ผู้วางแผนการเรียนการสอน และผู้จัดการห้องสมุด

ในอดีต การบริหารจัดการห้องสมุดจะเป็นงานเพียงอย่างเดียวที่บรรณารักษ์โรงเรียนถูกคาดหวังให้ทำ แต่การหลั่งไหลอย่างไม่ขาดสายของข้อมูลและเทคโนโลยีที่ถูกเก็บ สร้าง และสื่อสาร ได้เปลี่ยนแปลงกฎเกณฑ์และวิธีดำเนินงาน

ในฐานะผู้จัดการห้องสมุด บรรณารักษ์โรงเรียนจะเป็นผู้ส่งมอบข้อมูล และเป็นผู้ทำให้ผู้อ่านสามารถเข้าถึงข้อมูลเหล่านั้นได้ ภาระหน้าที่อย่างเช่นการทำรายการ แยกประเภท เก็บข้อมูลส่วนบุคคล และความชอบของผู้อ่านแต่ละคน ระบบคอลเลคชั่นหนังสือและเจ้าหน้าที่ ตลอดจนการตรวจสอบสื่อที่มีอยู่เมื่อสิ้นปี ล้วนเป็นบริการและโครงการพื้นฐานของห้องสมุดโรงเรียน นอกเหนือจากนั้นบรรณารักษ์โรงเรียนยังให้ผู้อ่านสามารถเข้าถึงข้อมูลได้ ในกรณีเหล่านี้ บรรณารักษ์โรงเรียนจะรับบทบาทเป็นผู้สอนและนักเทคโนโลยีการเรียนการสอน เมื่อบรรณารักษ์โรงเรียนร่วมมือกับครูในการสอนจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องสอนเรื่องทักษะในการใช้ห้องสมุดในโปรแกรมการเรียนการสอนของโรงเรียนด้วย โดยอาจบรรจุไว้เป็นส่วนหนึ่งของการรู้สารสนเทศ (Information Literacy) หรือการรู้เท่าทันสื่อ (Media Literacy) แต่ไม่ว่าจะอยู่ในลักษณะใดต้องทำให้การสอนนั้นอยู่ในบริบททางวัฒนธรรมและประสบการณ์ของนักเรียน บรรณารักษ์โรงเรียนจำเป็นต้องรู้หลักการสอนและพัฒนาทักษะการคิดระดับมหภาค เพื่อที่จะเข้าใจหลักสูตรของโรงเรียนได้ เมื่อครูวางแผนการสอนบทเรียนบทหนึ่ง บรรณารักษ์ต้องทำหน้าที่ที่ปรึกษาด้านการเรียนการสอน เพื่อช่วยให้ครูดึงเอาข้อมูลออกมาจากแหล่งทรัพยากรที่มีได้ ทั้งที่อยู่ในโรงเรียนและนอกโรงเรียน และให้เครื่องมือในการเรียนรู้และเทคโนโลยีต่างๆ แก่ครู นอกจากนี้ บรรณารักษ์โรงเรียนยังต้องปฏิบัติหน้าที่ในฐานะคู่สนทนาของครูและผู้นำโรงเรียนในการอภิปรายเกี่ยวกับวิธีการ กลยุทธ์ และเทคนิคในการสอนนักเรียนซึ่งมีความต้องการและสไตล์การเรียนที่แตกต่างกัน เมื่อความก้าวหน้าด้านเทคโนโลยีโหมกระหน่ำจากรอบด้านด้วยข้อมูลหลากหลายทั้งในรูปแบบและเนื้อหา บรรณารักษ์โรงเรียนจำเป็นต้องยึดหลัก 3 ประการอันได้แก่ การยึดมั่นเรื่องอิสรภาพทางปัญญา ยึดตามมาตรฐานทางกฎหมาย และการปฏิบัติตามจรรยาบรรณทางวิชาชีพ

เมื่อบรรณารักษ์โรงเรียนเข้ามามีบทบาทในฐานะครู พันธมิตรด้านการเรียนการสอนและผู้จัดการห้องสมุดที่มีประสิทธิภาพ บริการและโปรแกรมของห้องสมุดจะส่งผลดีอย่างยิ่งต่อความสำเร็จของนักเรียน

ในปี 2551 สำนักพิมพ์ Scholastic ได้ตีพิมพ์ผลงานรวบรวมงานวิจัยเกี่ยวกับห้องสมุดโรงเรียน ในชื่อ “ห้องสมุดโรงเรียนใช้งานได้” (School Libraries Work!) เอกสารชุดนี้กล่าวถึงจุดยืนของคณะกรรมาธิการว่าด้วยห้องสมุดและสารสนเทศศาสตร์แห่งชาติของสหรัฐอเมริกา และยังได้รวบรวมเองานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับห้องสมุดโรงเรียนที่เด่นๆ จาก 19 รัฐในสหรัฐอเมริกา (จากอลาสก้าไปจนถึงโคโลราโด โอไฮโอไปจนถึงเพนซิลเวเนีย มิซซูรีไปจนถึงเม็กซิโก) และในมณฑลออนตาริโอของประเทศแคนาดาเอาไว้ด้วย งานวิจัยที่จัดทำขึ้นโดยกลุ่มนักวิจัย Lance et al. (2002) Kuhlthau et. Al (2004) Smith (2006) Todd (2004, 2005, 2006) ที่ดำเนินมาตลอดช่วงเวลาสองทศวรรษล้วนแสดงผลลัพธ์เดียวกันอย่างน่าแปลกใจ ผลจากการศึกษาเชิงประจักษ์สะท้อนให้เห็นคุณค่าที่ขาดมิได้ของห้องสมุดโรงเรียน ที่ส่งผลอย่างมากต่อการประสบความสำเร็จของนักเรียน การมีห้องสมุดโรงเรียนอยู่ในชีวิตของนักเรียนในระดับประถมและมัธยมศึกษาทำให้นักเรียนมีผลการเรียนดีขึ้น โครงการและบริการของห้องสมุดโรงเรียนช่วยให้นักเรียนมีทักษะการเรียนและทักษะการค้นคว้าเพิ่มขึ้น การร่วมมือกันระหว่างครูและบรรณารักษ์โรงเรียนจะนำไปสู่การเรียนรู้อย่างแท้จริงทั้งในและนอกห้องเรียน รายงานยังได้กล่าวต่อไปถึงบทบาทของบรรณารักษ์โรงเรียนในสี่ประเด็น (2551)

ก. ห้องสมุดโรงเรียนมีบทบาทสำคัญในการเรียนการสอน

บรรณารักษ์ออกแบบโปรแกรมที่สนับสนุนสิ่งที่อยู่ในหลักสูตรของโรงเรียน นับตั้งแต่โปรแกรมพัฒนาคอลเลคชั่นหนังสือไปจนถึงโปรแกรมการสอน บรรณารักษ์โรงเรียนให้คำปรึกษา ร่วมมือและทำงานร่วมกับครูและผู้นำในโรงเรียนในการวางแผนและนำแผนไปปฏิบัติ การเรียนการสอนและหลักสูตรเป็นสองปัจจัยที่ช่วยบรรณารักษ์สร้างโปรแกรมพัฒนาคอลเลคชั่นหนังสือขึ้น บรรณารักษ์โรงเรียนอาจร่วมสอนกับครูในหัวข้อทักษะการเข้าถึงข้อมูลและทักษะการค้นคว้าได้ เวลาของห้องสมุดโรงเรียนยืดหยุ่นได้ จึงสามารถอำนวยความสะดวกให้กับนักเรียนแต่ละคนและชั้นเรียน ไม่ว่าจะมีขนาดเล็กหรือใหญ่ก็ตามได้เสมอ

ข. ห้องสมุดโรงเรียนปูทางสู่การใช้เทคโนโลยีในโรงเรียน

ห้องสมุดโรงเรียนเป็นหนทางที่ทุกคนสามารถเข้าถึงข้อมูล สิ่งนี้มาพร้อมกับเทคโนโลยีที่จำเป็นสำหรับนักเรียน ครู และชุมชนในโรงเรียนที่จะใช้ข้อมูล คอมพิวเตอร์ที่

เข้าถึงอินเทอร์เน็ตมีอยู่ประจำห้องสมุดในบรรดาโรงเรียนสมัยใหม่ ห้องสมุดโรงเรียนเอื้อให้เกิดการอบรมเรื่องเทคโนโลยีเหล่านี้ให้แก่นักเรียนและผู้ใช้ห้องสมุดทั่วไป

ค. ห้องสมุดโรงเรียนบันดาลให้เกิดการรู้หนังสือ

นักเรียนศึกษาจากหนังสือ คอมพิวเตอร์และทรัพยากรต่างๆ ที่มีอยู่ในห้องสมุดโรงเรียน เมื่อพวกเขาอ่านทรัพยากรเหล่านี้และเรียนรู้สิ่งต่างๆ ความสามารถสารพัดอย่างด้านการอ่านเขียนและคณิตศาสตร์ก็ก้าวเข้ามามีบทบาท ห้องสมุดโรงเรียนหลายแห่งจัดช่วงเล่านิทาน อภิปรายเรื่องหนังสือ อบรมสัมมนา และการสนทนาโดยนักเขียนและกวี นอกจากนี้ยังมีโอกาสให้สรรค์สร้างเรื่องราวและหนังสือในห้องสมุดด้วยเช่นกัน และบางครั้งก็มีการจัดงานแสดงนิทรรศการทางศิลปะและการแสดงต่างๆ ในห้องสมุดเช่นกัน

ง. ห้องสมุดโรงเรียนไม่มีความหมายหากปราศจากบรรณารักษ์ที่มีคุณสมบัติเหมาะสม

ห้องสมุดโรงเรียนที่ประจำโดยบรรณารักษ์โรงเรียนที่มีคุณสมบัติเหมาะสม จะสามารถสร้างความเปลี่ยนแปลงในชีวิตของนักเรียนได้มากกว่า ข้อกำหนดทางวิชาการและประสบการณ์ทางวิชาชีพที่บรรณารักษ์ที่มีคุณสมบัติเหมาะสมจะต้องมี จะเตรียมพวกเขาให้พร้อมสำหรับการบริหารจัดการระบบห้องสมุด โครงสร้าง โปรแกรม การให้บริการต่างๆ ท่ามกลางเทคโนโลยีที่หลากหลาย และรูปแบบการเรียนและความต้องการที่แตกต่างกันไปของนักเรียน กฎหมายและคุณธรรมจะกำหนดให้บรรณารักษ์โรงเรียนที่มีคุณสมบัติเหมาะสมถูกบังคับด้วยกฎหมายและคุณธรรมที่จะทำงาน ดำเนินการตามภารกิจ วิสัยทัศน์ และเป้าหมายของสถาบันการศึกษานั้นๆ ให้สำเร็จลุล่วงไป

ผลกระทบจากงานวิจัยเช่นนี้เองที่กระตุ้นให้สมาชิกสภานิติบัญญัติในสหรัฐอเมริกาจัดตั้งคณะกรรมาธิการว่าด้วยห้องสมุดและสารสนเทศศาสตร์แห่งชาติ ซึ่งทำหน้าที่ดูแลห้องสมุดโรงเรียนขึ้น (มิถุนายน 2550) คณะกรรมาธิการนี้ได้ยื่นเสนอนโยบายต่อไปนี้ต่อรัฐสภาแห่งสหรัฐอเมริกา

- ห้องสมุดโรงเรียนจะได้รับทรัพยากรที่ทันสมัยไม่ว่าจะเป็นวัสดุที่เป็นสื่อสิ่งพิมพ์หรือสื่อประเภทอื่นๆ

- บรรณารักษ์โรงเรียนหรือผู้เชี่ยวชาญด้านสื่อในห้องสมุดโรงเรียน จะได้รับการจัดประเภทเป็น “ผู้มีคุณสมบัติระดับสูง”
- ห้องสมุดโรงเรียนจะต้องมีเจ้าหน้าที่ประจำที่เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านสื่อห้องสมุดโรงเรียนที่มีคุณสมบัติสูงและได้รับการรับรองโดยรัฐ

ในประเทศอังกฤษ *William, Cole and Wevelle (2002)* ได้วิเคราะห์วรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับผลกระทบของห้องสมุดโรงเรียนต่อความสำเร็จของนักเรียน และการเรียนในโรงเรียนระดับประถมศึกษา และพบหลักฐานที่พิสูจน์และสนับสนุนว่ามีความสัมพันธ์ในเชิงบวกระหว่างห้องสมุดโรงเรียนและความสำเร็จของนักเรียน มีการระบุว่าปัจจัยต่อไปนี้มีผลต่อการเรียน กล่าวคือ ความร่วมมือกันระหว่างครูและบรรณารักษ์ คุณภาพและปริมาณหนังสือในคอลเลคชั่น เงินสนับสนุนที่พอเพียง การให้บริการและโปรแกรมห้องสมุดที่ยืดหยุ่น เจ้าหน้าที่ห้องสมุดที่มีคุณภาพ และมาตรฐานที่เสริมสร้างประสบการณ์การสอนและการเรียนที่มีประสิทธิภาพ

งานวิจัยในลักษณะเดียวกันในประเทศออสเตรเลีย (Lonsdale, 2003) รายงานถึงการค้นพบทำนองเดียวกัน แต่ได้ระบุถึงปัจจัยต่อไปนี้ว่ามีผลต่อความสำเร็จและการเรียนของนักเรียนทั้งทางด้านความรู้สึกและความมีประสิทธิภาพ ปัจจัยเหล่านี้ได้แก่ การผสมผสานทักษะการเข้าถึงข้อมูลไว้เป็นส่วนหนึ่งของหลักสูตร และระบบการเชื่อมต่อเครือข่ายคอมพิวเตอร์ที่เชื่อมต่อระหว่างห้องสมุดและห้องเรียนได้อย่างหนักแน่น รายงานการวิจัยยังได้แสดงว่า การมีห้องสมุดโรงเรียนเสริมสร้างสภาพแวดล้อมที่เต็มไปด้วยสิ่งพิมพ์และการอ่านโดยอิสระและสมัครใจ สิ่งนี้พัฒนาให้เกิดความเข้าใจ ไวยากรณ์ การสะกดคำ คำศัพท์ และสไตล์การเขียนของนักเรียน ยิ่งไปกว่านั้นการมีห้องสมุดยังมีผลกระทบเชิงบวกต่อความภูมิใจในตนเอง ความมั่นใจและความรู้สึกรับผิดชอบต่อการเรียนรู้ของตนเองอีกด้วย

แน่นอนว่า ผลลัพธ์ที่ได้จากการวิจัยห้องสมุดโรงเรียนที่ตรงกันเหล่านี้สนับสนุนบทบาทที่เป็นรากฐานสำคัญของบรรณารักษ์โรงเรียนและห้องสมุดโรงเรียน

ห้องสมุดโรงเรียนที่นี่ ที่นั่น และทุกหนทุกแห่ง

ในการสัมมนาระดับภูมิภาคเมื่อไม่นานมานี้ ที่เมืองบาโคลอด ซึ่งจัดโดยห้องสมุด Rizal และ สมาคม International Association of School Libraries (IASL) เมื่อวันที่ 27-28 เดือนเมษายน 2555 ห้องสมุดโรงเรียนจากโรงเรียนเอกชนในพื้นที่หลายแห่งได้เสนอผลงานซึ่งมีที่มาจากงานวิจัยและการปฏิบัติ โครงการและความคิดริเริ่มต่างๆ ที่ได้ใช้จริงกับห้องสมุดในโรงเรียนของตน แต่กระนั้น ข้อมูลจากห้องสมุดโรงเรียนภาครัฐยังขาดอยู่มาก

สิ่งนี้ชี้ให้เห็นสภาพที่เป็นอยู่ในปัจจุบันของห้องสมุดโรงเรียนในประเทศ ห้องสมุดโรงเรียนเอกชนได้รับเงินสนับสนุนมากกว่า มีเครือข่ายการเรียนรู้ทางวิชาชีพที่กว้างขวางกว่า ถึงแม้ RA 9246 จะกำหนดข้อปฏิบัติเกี่ยวกับห้องสมุดโรงเรียนในประเทศ และคำแนะนำเกี่ยวกับห้องสมุดโรงเรียน (School Library Guidelines) (Order no. 56, s 2011) ของกระทรวงศึกษาธิการ ที่ระบุข้อกำหนดเกี่ยวกับการจัดเจ้าหน้าที่ประจำห้องสมุดโรงเรียนและมาตรฐานการดำเนินงานที่ทั้งภาครัฐและเอกชนต้องทำตาม ระบบห้องสมุดโรงเรียนภาครัฐก็ยังคงล้มลุกคลุกคลานอยู่ โครงการศูนย์กลางห้องสมุด (Library Hub project) ของกระทรวงการศึกษายังคงล่องลอยไร้ทิศทาง

แต่ก็ยังมีความหวังอยู่ ยังมีหวังอยู่ ยกตัวอย่างเช่น โครงการศูนย์กลางห้องสมุดของกระทรวงศึกษาธิการซึ่งมอบกล่องพลาสติกที่บรรจุหนังสือไว้เต็มให้กับโรงเรียนต่างๆ ในภูมิภาคที่มีมาตั้งแต่ปี 2548 หรือโครงการ Mother Based Instruction ที่เริ่มขึ้นตั้งแต่ปี 2552 แม้จะไม่ได้เป็นความคิดริเริ่มด้านห้องสมุดโรงเรียน แต่การพัฒนาวัสดุการเรียนการสอนทำให้บรรณารักษ์โรงเรียนในกรุงมะนิลาต้องเข้ามาเกี่ยวข้องช่วยรัฐบาลและหน่วยงานเอกชนที่มีส่วนร่วมในโครงการ อีกโครงการหนึ่งของกระทรวงศึกษาธิการที่มุ่งเน้นการพัฒนาห้องสมุดโรงเรียน ได้แก่การสร้างห้องเรียนสำหรับเด็กก่อนวัยเรียนที่เป็นห้องสมุดโรงเรียนไปในตัว นับเป็นการขยายโครงการเด็กก่อนวัยเรียนหรือเด็กอนุบาลที่เกิดขึ้นจริง ด้วยความช่วยเหลือจากมูลนิธิ AGAPP (Aklat, Gabay, Aruga Tungo sa Pag-angat at Pag-asa) จึงสามารถระบุโรงเรียนที่มีผลการเรียนต่ำและสร้างห้องสมุดโรงเรียนขึ้นที่นั่นได้ ห้องสมุดโรงเรียนทำหน้าที่เหมือนห้องเรียนสำหรับเด็กก่อนวัยเรียนไปด้วย

โครงการความร่วมมือระหว่างห้องสมุดในโรงเรียนรัฐและโรงเรียนเอกชนกำลังเกิดขึ้น

โครงการหนังสือเคลื่อนที่ (The Book Mobile) ของโรงเรียน De La Salle Zobel (Marco, 2011) มุ่งที่จะมอบหนังสือให้นักเรียนในโรงเรียนรัฐในจังหวัด Muntinlupa บรรดาบรรณารักษ์โรงเรียน De La Salle Zobel จะเล่านิทานเมื่อ Book Mobile ไปเยี่ยมโรงเรียนรัฐต่างๆ โรงเรียน De La Salle อีกแห่งหนึ่งในเมือง Lipa, Batangas City ก็ดำเนินโครงการขยายโอกาสเช่นเดียวกันนี้ พวกบรรณารักษ์โรงเรียน De La Salle เล็งเห็นความสำคัญของการรู้หนังสือที่เป็นผลจากหนังสือและจากการอ่าน จึงได้คัดเลือกโรงเรียนในเขตของตนที่ขาดแคลนสื่อการอ่านให้เป็นผู้ได้รับบริจาคหนังสือจากกิจกรรมโครงการขยายโอกาสนี้ อีกโครงการในรูปแบบเดียวกันอย่าง MUNTIPARLAS (Muntinlupa, Paranaque, Las Pinas School Association of School Libraries) จัดกิจกรรมเล่านิทานและบริจาคหนังสือให้กับโรงเรียนรัฐในพื้นที่อย่างสม่ำเสมอเช่นกัน เป็นการให้โอกาสนักเรียนในโรงเรียนรัฐได้มีโอกาสอ่านหนังสืออื่นๆ ที่นอกเหนือจากตำราเรียน

มีองค์กรอิสระมากมายที่สนับสนุนและช่วยเหลือการพัฒนาห้องสมุดโรงเรียนในประเทศ ตัวอย่างหนึ่งได้แก่องค์กร Sombat Trust ซึ่งเป็นองค์กรการกุศลแห่งประเทศอังกฤษที่ให้ความช่วยเหลือห้องสมุดโรงเรียนรัฐใน Tanauan, Batangas โดยจัดหาหลักสูตรและคอลเลคชั่นหนังสือห้องสมุดที่จัดตามบริบทให้กับโรงเรียนรัฐ ขณะนี้ ทางองค์กรกำลังดำเนินงานสนับสนุนห้องสมุดโรงเรียนแห่งที่ 7 และยังจัดอบรมครูให้กับครูโรงเรียนรัฐในด้านกิจกรรมเกี่ยวกับการรู้หนังสือและการดำเนินงานด้านห้องสมุดพื้นฐาน

นอกจากนี้ยังมี Sa Aklat Sisikat ที่ได้จัดทำห้องสมุดในห้องเรียนให้กับโรงเรียนรัฐที่ใช้โปรแกรม Read-aton Program ในระดับประถมปีที่ 4 ครูได้รับการอบรมให้สามารถดำเนินโครงการได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

เมื่อกระทรวงศึกษาธิการได้ประกาศใช้ระบบ K-12 ในปีการศึกษานี้ PASLI (Philippine Association of School Libraries, Inc.) ก็ได้จัดการประชุมและเชิญบรรณารักษ์โรงเรียนมาฟังและซักถามเกี่ยวกับระบบการศึกษาใหม่ ในงานยังมีการอภิปรายเกี่ยวกับบทบาทของบรรณารักษ์เพื่อเตรียมความพร้อมในการรับมือกับการศึกษาหลักสูตร 12 ปีด้วย วิทยากรซึ่งได้แก่ ดร.เอ็ด เฟอร์มิน ได้ชี้ให้เห็นบทบาทของบรรณารักษ์โรงเรียนในบริบทของหลักสูตรการศึกษา 12 ปี บรรณารักษ์โรงเรียนเป็นผู้จัดการห้องสมุด ผู้เชี่ยวชาญ

ด้านเทคโนโลยีด้านการเรียนการสอน และยังเป็นครูอีกด้วย ซึ่งจะได้กล่าวถึงบทบาทเหล่านี้ในลำดับต่อไปภายหลัง ก่อนจะจบช่วงการบรรยายหลัก ในการประชุม ได้มีการร้องขอโปรแกรมการสอนด้านห้องสมุดที่เป็นมาตรฐานเดียวกัน ที่สอดแทรกทักษะการเข้าถึงข้อมูลและสื่อต่างๆ ไว้ และนี่จะเป็นความท้าทายของ PASLI ในบริบทของระบบการศึกษา 12 ปี

เมื่อกล่าวถึงโปรแกรมการสอนด้านห้องสมุด ห้องสมุดโรงเรียนเอกชนอย่างเช่นโรงเรียน Ateneo de Manila High School Media Center และ Assumption College Integrated School Libraries ก็ได้จัดทำโปรแกรมพัฒนาคอลเลคชั่นหนังสือให้ทันสมัย นอกจากนั้น ยังได้ปรับปรุงโปรแกรมการเรียนการสอนให้ทันสมัยตามไปด้วย โรงเรียนแห่งแรกเลือกใช้โปรแกรมทักษะการรู้สารสนเทศ (Information Literacy Skills Program) ตามแบบอย่างและตามการประมวลผลข้อมูลของระบบ Kuhlthao's Guided Inquiry (Cabunagan, 2011) ส่วนโรงเรียนที่สองเพิ่มเสริมโปรแกรมการเรียนการสอนด้านห้องสมุดของตนสำหรับเด็กนักเรียนระดับประถมศึกษาโดยสมัครเป็นสมาชิก Lexile - Academic Enrichment Program ของ Scholastic โปรแกรมนี้ช่วยห้องสมุดโรงเรียนในการวัดระดับความสามารถในการอ่านของนักเรียนและจับคู่นักเรียนดังกล่าวกับหนังสือที่พวกเขาสามารถอ่านได้อย่างมั่นใจ (Nera, 2011)

ในระดับนานาชาติ สมาคม IASL และ IFLA (International Federation of Library Associations) จะรายงานความคิดริเริ่มเรื่องห้องสมุดโรงเรียนและกิจกรรมจากส่วนต่างๆ ของโลก ฉันรู้สึกประทับใจกับความรวดเร็วที่สมาคมห้องสมุดโรงเรียนในทวีปยุโรป อเมริกา และประเทศกำลังพัฒนาทั้งหลายจัดการกับประเด็นต่างๆ อย่างการรู้หนังสือ โปรแกรมเว็บ 2.0 ระบบ Cloud computing และการรู้เท่าทันสื่อ

ในประเทศโปรตุเกส ห้องสมุดสาธารณะกำลังจัดทำโปรแกรมการอ่านสำหรับครอบครัว นอกจากนั้น ยังจัดทำโปรแกรมการอ่านสำหรับเด็กวัยหัดเดินโดยประสานงานกับโรงเรียน ในฮอนดูรัสมีการออกแบบการอบรมบรรณารักษ์โรงเรียนโดยได้รับเงินช่วยเหลือ ในสวีเดนกำลังจัดตั้งห้องสมุดโรงเรียนโดยการผ่านร่างกฎหมายใหม่ที่สนับสนุนการพัฒนาห้องสมุดโรงเรียน ในไนจีเรียมีโครงการ Uniform Basic Education (UBE) ที่ระบุว่าห้องสมุดโรงเรียนมีส่วนส่งเสริมการพัฒนาการศึกษาและการรู้หนังสือ

เอกสารแสดงจุดยืนอย่าง School Library Manifesto (IFLA 2002) และคำประกาศ “A Library for Every School” (IFLA 2010) เป็นแนวทางในการปฏิบัติงานของบรรณารักษ์โรงเรียน ประกาศดังกล่าวประกอบด้วยภารกิจ วิสัยทัศน์ และเป้าหมายของห้องสมุดโรงเรียนที่เราสามารถยึดถือเป็นหลักการในการดำเนินงานของห้องสมุดโรงเรียน นอกเหนือจากมาตรฐานระดับท้องถิ่นและระดับชาติ รายงานทางการของยูเนสโกในหัวข้อทศวรรษแห่งการรู้หนังสือ (Literacy Decade 2003-2013) อธิบายถึงผลลัพธ์ของห้องสมุดโรงเรียนที่มีต่อการผลักดันเรื่องสิทธิเสรีภาพในการอ่านและการเข้าถึงข้อมูลโดยถ้วนหน้า เอกสารอีกฉบับหนึ่งที่บรรณารักษ์โรงเรียนจะพบว่าให้ข้อมูลและเป็นประโยชน์ ได้แก่ หลักสูตรของยูเนสโกเรื่องการรู้เท่าทันสื่อ (Media Literacy Curriculum) รายงานชุดนี้เป็นแนวทางให้บรรณารักษ์ที่ปฏิบัติหน้าที่อยู่ใช้ในการสร้างบทเรียนสำหรับการเรียนการสอนด้านห้องสมุดที่ประสมประสานการรู้สารสนเทศและการรู้เท่าทันสื่อเข้าด้วยกัน

ห้องสมุดโรงเรียนในประเทศกลุ่มอาเซียน

ตามที่เห็นได้จากรายงาน งานวิจัย และการริเริ่มทั้งหมดที่เน้นถึงบทบาทที่สำคัญของห้องสมุดโรงเรียนและบรรณารักษ์ ผู้นำในโรงเรียนจำต้องระลึกถึงบทบาทและการสนับสนุนของห้องสมุดโรงเรียนและบรรณารักษ์ บทบาทเหล่านี้ต้องมีการตรวจสอบอยู่เสมอเพื่อรักษามาตรฐานไว้ให้คงอยู่ในเกณฑ์หรือสูงกว่า การจัดสัมมนาเป็นประจำสม่ำเสมอจะเป็นการริเริ่มที่จะคอยตรวจสอบมาตรฐานของห้องสมุดโรงเรียนในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ให้อยู่ในเกณฑ์อยู่เสมอ ควรมีการจัดตั้งเครือข่ายการเรียนรู้ทางวิชาชีพในหมู่บรรณารักษ์โรงเรียนในกลุ่มประเทศอาเซียนขึ้น เพื่อแลกเปลี่ยนองค์ความรู้ที่มีความคล้ายคลึงกันทั้งในด้านการปฏิบัติและทฤษฎี นอกจากนั้น ยังควรที่จะศึกษาความเป็นไปได้ของโครงการแลกเปลี่ยนแบ่งปันทรัพยากรระหว่างห้องสมุดโรงเรียนต่างๆ ในภูมิภาคเพิ่มเติม โดยเฉพาะอย่างยิ่งโดยอาศัยเทคโนโลยีเป็นสื่อหรือสะพานระหว่างโรงเรียนและบรรณารักษ์ เราจำเป็นต้องเรียนรู้จากกันและกัน และจากประสบการณ์ของเรา เราสามารถร่วมมือและกลายเป็นผู้นำในชุมชนของเราและในสังคมในระดับที่กว้างใหญ่ขึ้นได้ เราสามารถสร้างอาเซียนที่ดียิ่งขึ้นได้ผ่านทางบริการและโครงการห้องสมุดโรงเรียน

รายการอ้างอิง

หนังสือ

Information Power: Building partnerships for learning. American Association of School Librarians and Association for Educational Communications and Technology. Chicago, Illinois : American Library Association, 1998.

Johnson, Marilyn. *This Book is Overdue! How Librarians and Cybrarians Can Save Us All!* New York: Harper Collins, 2010.

Langhorne, Mary Jo and Dennis Rehmke. *Developing 21st Century Literacies: A K-12 Library Curriculum Blueprint with Sample Lesson Plans.* New York: Neal-SchumanPublishers, 2011.

Pulver, Beth and Donald C. Adcock. *Information Literacy Skills: Accessing Information.* Chicago, Illinois: Heinemann Library, 2009.

Thomas, Douglas and John Seely Brown. *A New Culture of Learning: Cultivating the Imagination for a World of Constant Change.* USA : Douglas Thomas and John Seely Brown, 2011.

Wallace, Virginia and Whitney Norwood Husid. *Collaborating for Inquiry Based Learning: School Librarians and Teachers Partner for Student Achievement.* California: ABC CLIO, 2011.

บล็อก หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ จดหมายข่าว วิทยานิพนธ์

Lonsdale, Michele. *Impact of School Library on Student Achievement: A review of the research report for the Australian School Librarians Association.* Victoria, Australia:Australian Council for Educational Research, 2003.

Newsletter for IFLA Section no. 11 *School Libraries and Information Centers.* Issue 53, December 2011.

_____ *School Library Proclamation: A Library in Every School.* International Association of School Libraries. Queensland, Australia: IASL, 2010.

_____ *School Libraries* Work! US: Scholastic Research Foundation, 2008.

Totanes, Vernon R. *Money and Leadership: A Study of Theses on Public School Libraries* Submitted to the University of the Philippines' Institute of Library and Information Science. Quezon City, Philippines: UP Diliman, 2005.

Usogo, Ima-M P and Eboro Usanga. *The Role of Nigerian Primary School Libraries in Literacy and Lifelong Learning.* Library Philosophy and Practice, March 2007.

Williams, Dorothy, Louisa Coles and Caroline Wavell. *Impact of School Library Services on Achievement and Learning in Primary Schools: Critical literature review of the impact of school library provision on achievement and learning in primary level students.* London, UK: School of Information and Media Faculty Management, Robert Gordon University, Department for Education and Skills and Resource: The Council for Museums, Archives & Libraries, 2002.

The 5 Laws of Library Science. Retrieved June 15, 2012. http://en.wikipedia.org/wiki/Five_laws_of_library_science

Prensky, Marc. Digital Natives, *Digital Immigrants. One Horizon*. MCB Univeristy Press. Vol 9. No. 5 2001. (PDF)

Wagner, Tony. Rigor Redifined: The Seven Survival Skills for Careers, Colleges and Citizenship. Advisors Corner. www.hosa.org/.../advisors_corner_oct08_pg2

ขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงสำหรับบรรณารักษ์ในโรงเรียนดังรายนามต่อไปนี้ที่กรุณามอบบทความใช้อ้างอิงประกอบการนำเสนอระหว่างการสัมมนา Regional IASL Conference in Bacolod ระหว่างวันที่ 27-28 เมษายน 2555

Cabunagan, Ronald. Implementing an Information Literacy Skills Program, Ateneo de Manila High School. Quezon City.

Marco, Darell. The Book Mobile Project of De La Salle Zobel School, De La Salle Zobel School. Alabang, Muntinlupa City.

Nera, Joy Fajardo. To Lexile or Not to Lexile, Assumption College, San Lorenzo, Makati City.

เอกสารจากภาครัฐและหน่วยงานด้านการศึกษา

DepEd Order 56 s. 2011 School Library Guidelines.

DepEd Advisory: Kindergarten and Early Childhood Curriculum c. 2010.

DepEd Order 74 s. 2009 Mother Tongue Based - Multilingual Education.

Official Gazette: The K-12 Program.

http://www.gov.ph/k-12/

TK park
อุทยานการเรียนรู้

การอ่าน และการส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน ในโรงเรียนชั้นประถมศึกษา ของกัมพูชา

เราประสบความสำเร็จ
ในการเปลี่ยนความคิดความเชื่อของผู้ปกครองและชุมชน
จากการเห็นห้องสมุดว่าเป็นเพียงสถานที่เก็บหนังสือ
มาเป็นที่ซึ่งเด็กๆ สามารถค้นพบโลกที่กว้างกว่า
ความคิดที่ยิ่งใหญ่กว่า
และเป็นที่ซึ่งจะช่วยส่งเสริมการอ่านออกเขียนได้
การเรียนรู้ตลอดชีวิต และนิสัยรักการอ่าน

การอ่าน และการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านในโรงเรียนชั้นประถมศึกษาของกัมพูชา*

คาลล์ คานน์ (Kall Kann) [1]

1. บทคัดย่อ

เอกสารฉบับนี้เสนอภาพรวมของการพัฒนาการศึกษาด้านสังคมและประวัติศาสตร์ของกัมพูชาก่อนและหลังที่ประเทศจะได้รับเอกราชจากฝรั่งเศส ผลกระทบจากสงคราม การฆ่าล้างเผ่าพันธุ์ และการเปลี่ยนระบอบสังคม การปรับปรุงระบบการศึกษา และโครงสร้างช่วงทศวรรษ 1980 และความสำเร็จหลังจากนั้น รวมถึงวัฒนธรรมการอ่าน สิ่งที่บุคคล ครอบครัว โรงเรียน และสังคมปฏิบัติ และอุปสรรค แนวทางเพื่อความก้าวหน้า ความคิดริเริ่ม โครงการ และการรณรงค์เพื่อส่งเสริมนิสัยการรักการอ่าน และการกระตุ้นให้เกิดการเรียนรู้ตลอดชีวิตในกัมพูชา

2. บริบทของประเทศ

กัมพูชาเป็นประเทศที่มีการปกครองระบอบกษัตริย์ภายใต้รัฐธรรมนูญ ตั้งอยู่ในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ มีเขตแดนติดกับลาว เวียดนามและไทย กัมพูชามีอาณาเขตรวม 181,035 ตารางกิโลเมตร (69,898 ตารางไมล์) จากฝั่งตะวันออกถึงตะวันตกมีความยาว 580 กิโลเมตร และจากเหนือถึงใต้มีความยาว 450 กิโลเมตร

---

* แปลจาก Reading and Promoting Habit of Reading at Primary School in Cambodia

[1] ผู้อำนวยการ Room to Read Cambodia

กัมพูชาได้สันติภาพในปี 2541 หลังจาก 30 ปี ของความไม่สงบทางสังคม สภาพต่างๆ ในกัมพูชาได้เปลี่ยนแปลงจากสถานการณ์หลังความขัดแย้งไปสู่การพัฒนาที่ปกติมากขึ้น การเลือกตั้งทั่วไปสองครั้งล่าสุดบ่งชี้ให้เห็นถึงทิศทางที่ดีหลังจากที่พรรคการเมืองทั้งหมดสามารถแก้ปัญหาความแตกต่างด้วยการเจรจาแทนการใช้ความรุนแรง

จากการสำรวจสำมะโนครัวประชากรปี 2551 ประชากรรวมของกัมพูชาเพิ่มขึ้นจาก 11.5 ล้านในปี 2541 เป็น 13,388,910 ในจำนวนนี้ 51.4% เป็นผู้หญิงและเด็กหญิง จำนวนคนในแต่ละครัวเรือนเฉลี่ยคือ 5 คน หนึ่งในสามของครัวเรือน (25.6%) มีผู้หญิงเป็นหัวหน้าครอบครัว และ 56% ของประชากรอายุต่ำกว่า 25 ปี [1] การสำรวจสำมะโนประชากรบ่งชี้ว่า 80.5% ของประชากรกัมพูชาอาศัยอยู่ในเขตชนบท และเกือบ 90% ของความยากจนของประเทศอยู่ในชนบทเช่นกัน ประชากรในเมืองเพิ่มขึ้นเพราะจำนวนงานที่เพิ่มขึ้นในเมืองใหญ่ๆ รัฐบาลประมาณการณ์ว่า 25-28% ของประชากรทั้งหมดอพยพย้ายเข้ามาในเมือง จำนวนคนเฉลี่ยต่อครอบครัวลดจาก 5.5 ในปี 2541 มาเป็น 4.7 ในปี 2551 อายุขัยของประชากรในปัจจุบันเพิ่มขึ้นเป็น 64 ปี สำหรับผู้หญิง และ 52 สำหรับผู้ชาย

เสถียรภาพทางการเมืองที่มีมาเป็นเวลากว่าทศวรรษทำให้กัมพูชาสามารถฟื้นฟูประเทศทั้งทางสังคม การพัฒนา และการเติบโตทางเศรษฐกิจ ผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ (GDP - จีดีพี) เพิ่มขึ้น 5.8% ถึง 8.5% ต่อปี ระหว่างปี 2542 ถึงปี 2554 ยกเว้นในปี 2550 ซึ่ง จีดีพีสูงถึง 13.5% เศรษฐกิจของประเทศกัมพูชาขึ้นอยู่กับอุตสาหกรรมการผลิตเสื้อผ้า การท่องเที่ยว การก่อสร้าง และอุตสาหกรรมการเกษตร จีดีพีต่อหัวของกัมพูชาเพิ่มขึ้นจากประมาณ 290 เหรียญสหรัฐ [2] ในต้นทศวรรษ 1990 เป็นประมาณ 909 เหรียญสหรัฐในปี 2554 [3] การเติบโตของจีดีพีมีผลที่ดีอย่างมากในการลดอัตราความยากจน อัตราความ

---

[1] National Institute of Statistics, MoP, Cambodia, “General Population Census of Cambodia 2008”, August 2008

[2] IMF, 2006:”Cambodia, Selected issues and Statistical Appendix”, July, Country Report No 06/265

[3] Phnom Penh weekly news update: http://www.pps.com.kh

ยากจนลดจากกว่า 47% ในปี 2536 มาเป็น 30% ในปี 2550 และลดลงเหลือ 26% ในปี 2552[4] อย่างไรก็ตาม กัมพูชายังคงเป็นหนึ่งในประเทศที่ยากจนที่สุดประเทศหนึ่งในภูมิภาค โดยมีตัวบ่งชี้ด้านการพัฒนามนุษย์ที่เป็นปัญหาอย่างมาก อัตราความยากจนในชนบทยังสูงมาก ซึ่งอยู่ที่ประมาณ 35-40% ทั้งนี้ 80% ของคนกัมพูชายังคงหาเลี้ยงชีพจากการเกษตร การแปรรูปอาหาร หรือการทำป่าไม้ สิ่งที่ยังคงขาดแคลนในบริเวณชนบทห่างไกลคือการมีงานทำ ถาวร การมีไฟฟ้าใช้ หรือการมีน้ำที่ใช้บริโภคได้

3. บริบทการศึกษาของกัมพูชา

3.1 ประวัติศาสตร์การศึกษา

ภาษาของกัมพูชา หรือ เขมร เป็นส่วนหนึ่งของตระกูลภาษามอญ-เขมร การศึกษาในกัมพูชาเริ่มขึ้นต้นศตวรรษที่ 17 โดยส่วนใหญ่แล้วจะอยู่ในกลุ่มชนชั้นสูงของสังคม และแพร่กระจายออกไป ในศตวรรษที่ 20[5] ระบบการศึกษาตามประเพณีแบบนอกระบบนี้มีศูนย์กลางอยู่ที่วัดในท้องถิ่น และวัดยังเป็นแหล่งการเรียนรู้หลัก ซึ่งเกี่ยวข้องกับการสอนนักเรียนให้รู้ถึงพื้นฐานทางศาสนา การอ่านออกเขียนได้ ความรู้พื้นฐานเรื่องตัวเลข นิทานพื้นบ้าน โคลงกลอน และทักษะอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับชีวิตในชนบทของชาวกัมพูชาส่วนใหญ่ สองศตวรรษหลังจากการยึดครองของฝรั่งเศสในปี 2406 การศึกษาแบบตะวันตกได้ค่อยๆ เข้าแทนที่ระบบการศึกษาแบบนอกระบบตามประเพณีดั้งเดิม อย่างไรก็ตาม หลายปีผ่านไป การศึกษาแบบมีระบบก็ไม่ได้พัฒนาเพื่อสนองความต้องการในท้องถิ่น ทั้งนี้เพราะฝรั่งเศสมีเจตนาที่จะกีดกันชาวกัมพูชาจากการศึกษาที่มีคุณภาพเพื่อคงไว้ซึ่งอำนาจของตนเอง ฝรั่งเศสมีแนวโน้มที่จะใช้การศึกษาแบบตะวันตกให้ค่อยๆ บั่นทอนการศึกษานอกระบบของกัมพูชา

---

[4] Prime Minister address at the Opening of the National Forum on the Dissemination of National Social Protection Strategy for the Poor and Vulnerable People in Cambodia: http://www.cnv.org.kh/2011

[5] Sideth S. Dy; Strategies and Policies for Basic Education in Cambodia: Historical Perspectives:http://ehlt.flinders.edu.au/education /iej/ articles/v5n1/dy/paper.pdf

ในปี 2496 (ค.ศ. 1953) กัมพูชาได้เอกราชอย่างสมบูรณ์จากฝรั่งเศส จึงได้มีโอกาสปรับปรุงและพัฒนา การศึกษาในชนบท รัฐบาลช่วงทศวรรษ 1950 และ 1960 ค่อยๆ พัฒนาขยายการศึกษาให้ก้าวหน้าไปอย่างมาก การศึกษาระดับประถมและมัธยมได้ขยายไปยังส่วนต่างๆ ของประเทศ ในขณะที่มีการเริ่มก่อตั้งสถานศึกษาระดับสูง อย่างเช่น สถาบันอาชีวศึกษา ศูนย์ฝึกหัดครู และมหาวิทยาลัยด้วย อย่างไรก็ตาม การมุ่งเน้นให้เด็กสามารถเข้าถึงการศึกษาในทุกระดับทำให้เกิดปัญหาด้านคุณภาพ ห้องเรียนขาดอุปกรณ์ และครูขาดการฝึกอบรม

ในต้นปี 2513 เมื่อสงครามกลางเมืองเกิดขึ้นในกัมพูชา ระบบการศึกษาที่ไม่ดีอยู่แล้วก็ยิ่งเลวร้ายขึ้นไปอีก โรงเรียนมากกว่าหนึ่งในสามต้องปิดตัวลง หรือมีการเรียนการสอนแต่ไม่สม่ำเสมอ โรงเรียนเกือบร้อยแห่งถูกระเบิดพังราบ ในขณะที่โรงเรียนอีกจำนวนมากได้กลายเป็นค่ายทหาร คลังอาวุธ และคุก ครูต้องหลบหนีย้ายเข้าไปในเมือง หรือถูกบังคับให้เข้าร่วมกับกองทัพของฝ่ายรัฐบาล หรือฝ่ายต่อต้านรัฐบาลฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง

ในเดือนเมษายน 2518 หลังจากที่เขมรแดงได้เข้ายึดอำนาจ เขมรแดงได้เร่งที่จะกำจัดรากฐานเก่าของสังคมกัมพูชาแบบถอนรากถอนโคน รวมทั้งระบบการศึกษาแบบเก่า เขมรแดงได้ตั้งใจที่จะทำลายรากฐานการศึกษาแบบสมัยใหม่โดยสั่งให้ปิดโรงเรียนทั่วประเทศ ห้องเรียนถูกทิ้งร้าง หนังสือถูกปล่อยให้ผุพัง หรือใช้มวนบุหรี่ คนที่มีการศึกษาสูง เช่น แพทย์ ทนาย ครู อาจารย์ในมหาวิทยาลัย นักศึกษามหาวิทยาลัยถูกถือว่าเป็นศัตรูกับรัฐบาล เป็นผู้ต้องสงสัย และได้รับการปฏิบัติอย่างโหดร้าย คนพวกนี้จะถูกบังคับให้ทำงานในค่ายกรรมกร หรืออาจถึงขั้นถูกประหารชีวิต แหล่งข้อมูลหลายๆ แห่งยืนยันว่าเมื่อระบอบการปกครองของเขมรแดงสิ้นสุดลง ประมาณการณ์ว่า 75 ถึง 80 เปอร์เซ็นต์ของนักการศึกษากัมพูชาได้ถูกฆ่าตาย หรือไม่ก็ตายเพราะทำงานหนัก หรือหลบหนีออกจากประเทศ นอกจากนั้นแล้ว เขมรแดงยังทำลายโครงสร้างพื้นฐานของการศึกษาอย่างรุนแรง เช่น ทำลายสิ่งก่อสร้างและทรัพยากรการเรียนรู้ (หนังสือและวัสดุการสอน) จนแทบจะไม่มีสิ่งใดเหลืออยู่

ในปี 2522 หลังจากการล่มสลายของเขมรแดง ระบบการศึกษาของกัมพูชาได้เริ่มต้นใหม่จากศูนย์ การไม่รู้หนังสือเพิ่มขึ้นถึงมากกว่า 40% และเยาวชนอายุต่ำกว่า 14 ส่วนใหญ่

ไม่ได้รับการศึกษาพื้นฐานใดๆ เลย รัฐบาลเริ่มบูรณะและพัฒนาระบบการศึกษาโดยสนับสนุนให้ผู้ที่รอดชีวิตอยู่รวบรวมทุกสิ่งที่ทำได้เพื่อฟื้นฟูระบบการศึกษา เนื่องจากว่าแทบจะไม่มีครูผู้สอนเหลืออยู่ รัฐบาลจึงได้สนับสนุนผู้ที่มีการศึกษาไม่ว่าจะในระดับใดให้ช่วยทำงานเป็นครู เพื่อจะให้มีการศึกษากลับขึ้นมาใหม่ ก่อนที่จะได้รับมอบหมายให้ไปเป็นครูจะได้รับการอบรมระยะสั้นเป็นเวลาประมาณหนึ่งถึงสองเดือน หรือสองถึงสามสัปดาห์ คำขวัญในขณะนั้นคือ “คนที่มีความรู้มากกว่าสอนคนที่มีความรู้น้อยกว่า” นอกเหนือจากการขาดแคลนบุคลากร ปัญหาการขาดแคลนสิ่งอำนวยความสะดวกทางด้านการศึกษา ยิ่งรุนแรงเกินกว่าจะนึกภาพกันออก เช่นต้องเรียนต้องสอนกันในกระท่อมมุงด้วยใบไม้ ที่พื้นห้องเป็นดิน หรือเรียนตามใต้ต้นไม้ หรือใต้ถุนบ้านของคนในหมู่บ้าน การฟื้นฟูและการพัฒนาทางการศึกษาเป็นไปด้วยความยากลำบาก เนื่องจากสงครามกลางเมืองที่ต่อเนื่องในประเทศ การห้ามค้าขายระหว่างประเทศ ทั้งๆ ที่มีอุปสรรคมากมายเหล่านี้ ประมาณปี 2523 - 2524 การให้การศึกษาในระดับโรงเรียนได้เริ่มต้นขึ้นใหม่ ครูได้รับการฝึกอบรม และคุณภาพทางการศึกษาได้รับการปรับปรุงเพิ่มขึ้นเรื่อยๆ (Ministry of Education, Youth and Sport, 1999)

3.2 โครงสร้างของระบบการศึกษา

การพัฒนาคุณภาพการศึกษาในกัมพูชาได้รับผลกระทบอย่างรุนแรงจากการเปลี่ยนแปลงอย่างใหญ่หลวงและรวดเร็วของระบอบสังคมและการเมือง รวมถึงการฆ่าล้างเผ่าพันธุ์ของเขมรแดง (Khmer Rouge Regime) โครงสร้างการศึกษาในระบบมีการเปลี่ยนแปลงเป็นครั้งคราว เช่นในช่วง 2493 - 2518 โครงสร้างการศึกษาจะเป็น 6:4:3 ก่อนปี 2528 จะเป็น 4:3:3 ก่อนปี 2539 โครงสร้างจะเป็น 5:3:3 และหลังจากนั้นคือ 6:3:3 ในปัจจุบันนี้ การศึกษาพื้นฐานจะใช้เวลา 9 ปีแรกในโรงเรียนโดยเน้นที่จะสร้างพื้นฐานการเรียนรู้ รวมทั้งการเรียนรู้ตลอดชีวิต

ตารางข้างล่างสรุปโครงสร้างระบบการศึกษาในปัจจุบัน [6]

อายุ	ชั้นปี	ระดับการศึกษา	อายุ	ชั้นปี	ระดับการศึกษา	อายุ	ชั้นปี	ระดับการศึกษา	อายุ	ระดับการศึกษา
3	ต่ำ	ก่อนวัยเรียน	6	1	โรงเรียนประถม	12	7	มัธยมต้น	18	การศึกษาระดับสูง หรือ อาชีวศึกษา, มหาวิทยาลัย
4	กลาง		7	2		13	8		19	
5	สูง		8	3		14	9		20	
			9	4		15	10	มัธยมปลาย	21	
			10	5		16	11		22	
			11	6		17	12		23	

นับตั้งแต่ปี 2539 กระทรวงศึกษา เยาวชน และกีฬา (Ministry of Education, Youth and Sport (MoEYS)) ได้ให้คำจำกัดความของระยะเวลาการศึกษาขั้นต่ำสุดสำหรับระดับประถมไว้ที่ 850 [7] ชั่วโมงต่อหนึ่งปีการศึกษา นโยบายการศึกษาของ MoEYS คาดหมายว่า เมื่อนักเรียนจบประถมศึกษาปีที่ 3 นักเรียนจะมีพื้นฐานการอ่านออกเขียนได้และมีพื้นฐานทางคณิตศาสตร์ พื้นฐานการศึกษาทางศิลปะ (การวาดภาพ การร้องเพลง นาฏศิลป์และดนตรี) พื้นฐานทางวิทยาศาสตร์ และสังคมศึกษา เมื่อนักเรียนจบประถมปีที่ 4-6 นักเรียนจะมีความรู้ และความเข้าใจภาษาเขมร คณิตศาสตร์ ทักษะการเรียนรู้ ทักษะชีวิตและอื่นๆ เพิ่มขึ้นซึ่งจะช่วยให้นักเรียนเรียนรู้ตลอดชีวิตได้

3.3 ความสำเร็จทางการศึกษา และอุปสรรคและปัญหาระดับประถมศึกษา

3.3.1 ความสำเร็จ

ทั้งๆ ที่ต้องเผชิญกับอุปสรรคและปัญหามากมายหลังการเป็นอิสระจากระบอบการปกครองของเขมรแดงซึ่งได้ทำลายโครงสร้างพื้นฐานทางสังคมโดยสิ้นเชิงรวมทั้ง

---

[6] Ministry of Education, Youth and Sport

[7] The learning-teaching hours here is in line with the minimum standard defined in the EFA.

ระบบการศึกษาได้สูญหายไปจากกัมพูชา การศึกษาในกัมพูชาในปัจจุบันได้ประสบความสำเร็จอย่างมาก สิ่งอำนวยความสะดวกในด้านการศึกษาและครูถูกส่งไปทั่วประเทศ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในชนบท โรงเรียนประถมจำนวน 6,767 แห่งได้รับการก่อตั้งขึ้น และโรงเรียนมัธยมตอนต้นได้ถูกสร้างขึ้นในเกือบจะทุกเขตของประเทศ

จำนวนโรงเรียนประถมศึกษาที่ก่อตั้งขึ้นในแต่ละปีการศึกษา

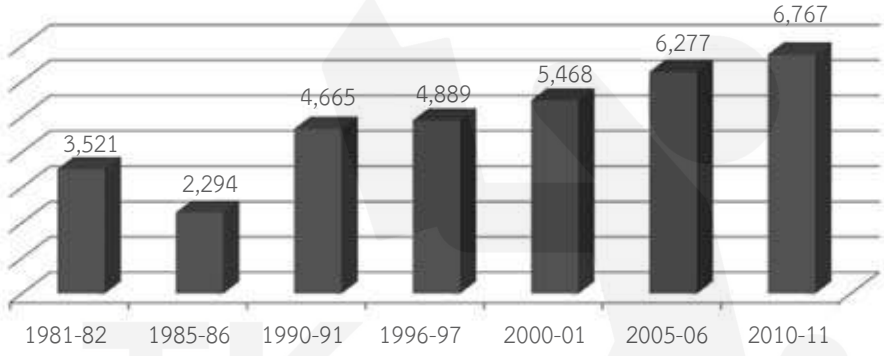

จำนวนนักเรียนระดับประถมศึกษาที่เข้าเรียนเพิ่มขึ้นทุกปี อัตราการเข้าเรียนสุทธิ (Net Enrollment Rate (NER)) ของนักเรียนเพิ่มขึ้นจาก 83.6% ในปีการศึกษา 2543-2544 เป็น 95.8% [8] ในปี2553-2554 โดยสรุปแล้วรัฐบาลกัมพูชาและกระทรวงศึกษาเยาวชน และกีฬา ได้ประสบความสำเร็จก้าวหน้าอย่างมากในการนำกลยุทธ์ “การศึกษาสำหรับทุกคน” (Education for All) มาใช้เพื่อประกันถึงความเท่าเทียมกันและประกันว่าเด็กทุกคนจะได้รับการศึกษาพื้นฐาน 9 ปี

[8] MoEYS, EMIS 2000-01; 2010-2011

จำนวนนักเรียนประถมศึกษาที่เข้าเรียนในแต่ละปีการศึกษา

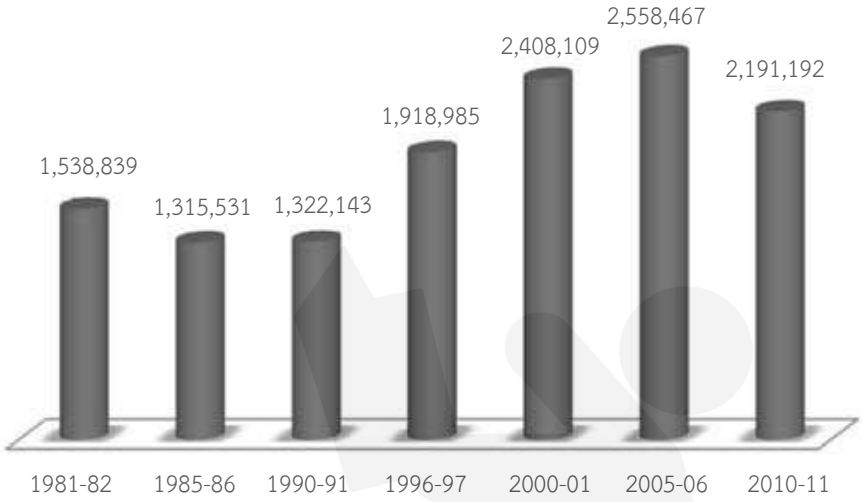

3.3.2 อุปสรรคและปัญหา

ความสำเร็จในการฟื้นฟูการศึกษาในกัมพูชาสะท้อนให้เห็นถึงความพยายามของรัฐบาลกัมพูชาโดยเฉพาะอย่างยิ่งกระทรวงศึกษา เยาวชน และกีฬา ในการสร้างทรัพยากรมนุษย์ และปรับปรุงคุณภาพและประสิทธิภาพในการศึกษาอย่างจริงจัง การศึกษาในกัมพูชายังคงเผชิญหน้ากับการขาดแคลนสิ่งอำนวยความสะดวก ปัญหานักเรียนจำนวนมากในแต่ละชั้น การขาดแคลนครูและตำราเรียนที่มีคุณภาพ การเข้าถึงสื่อการอ่านเพิ่มเติมที่จำกัด มีอัตราการเรียนซ้ำชั้น หรือออกจากโรงเรียนสูง

คุณภาพการศึกษาเป็นปัญหาสำคัญของทุกระดับการศึกษา อุปสรรคในการปรับปรุงคุณภาพการศึกษามีรากฐานปัญหามาจากครูที่มีคุณวุฒิต่ำและฝึกอบรมมาน้อย รัฐบาลมีงบประมาณที่จะลงทุนไปกับการศึกษาในปริมาณที่จำกัด ดังนั้นครูจึงได้รับเงินเดือนน้อย ไม่มีแรงจูงใจที่จะทำงานหรือความรับผิดชอบ รายได้ที่ไม่เพียงพอผลักดันให้ครูต้องหารายได้เสริม โดยเรียกค่าธรรมเนียมเพิ่มหรือทำงานพิเศษอื่นๆ เสริม การเรียกเก็บค่าธรรมเนียมเพิ่มดังกล่าวทำโดยการบังคับให้นักเรียนเรียนพิเศษด้วย หรือเรียกเก็บค่ารักษาชื่อไว้ในรายชื่อนักเรียน ค่าเพิ่มคะแนน ค่าบทเรียน หรือข้อสอบ สำหรับครูที่ทำงานเสริม จะมาสอนเฉพาะบางช่วงเวลาที่โรงเรียน หรือมาทำงานสายแต่เลิกเร็ว นอกจากนั้นแล้วครูมัก

จะไม่มีวุฒิการศึกษาที่สูง ประมาณ 4.19% มีการศึกษาแค่ระดับประถม 53.68% มีการศึกษาระดับมัธยมต้น 40.88% มีประกาศนียบัตรมัธยมปลาย และมีเพียง 1.2% ที่มีการศึกษาระดับอุดมศึกษา (EMIS 2010-11) ปัญหาเรื่องคุณภาพการศึกษายังอยู่ที่การนำระบบเข้าเรียนครึ่งเวลามาใช้ด้วย การสำรวจหลายครั้งโดยกลุ่มองค์กรพัฒนาเอกชน (NGO) และกลุ่มผู้บริจาคหลักเห็นพ้องกันว่าจำนวนชั่วโมงเรียนต่ำกว่าเป้าหมายของหลักสูตรการเรียนการสอนของประเทศ นักเรียนในเมืองจะได้เรียนประมาณ 650-750 ชั่วโมงต่อปี ในขณะที่นักเรียนในเขตชนบทห่างไกลจะได้เรียนประมาณ 450-460 ชั่วโมง แผนภูมิต่อไปนี้แสดงถึงปัญหาสำคัญๆ ในการศึกษาระดับประถม

อัตราการเรียนซ้ำชั้นของนักเรียนชั้นประถม
จำแนกตามพื้นที่ทางภูมิศาสตร์และปีการศึกษา

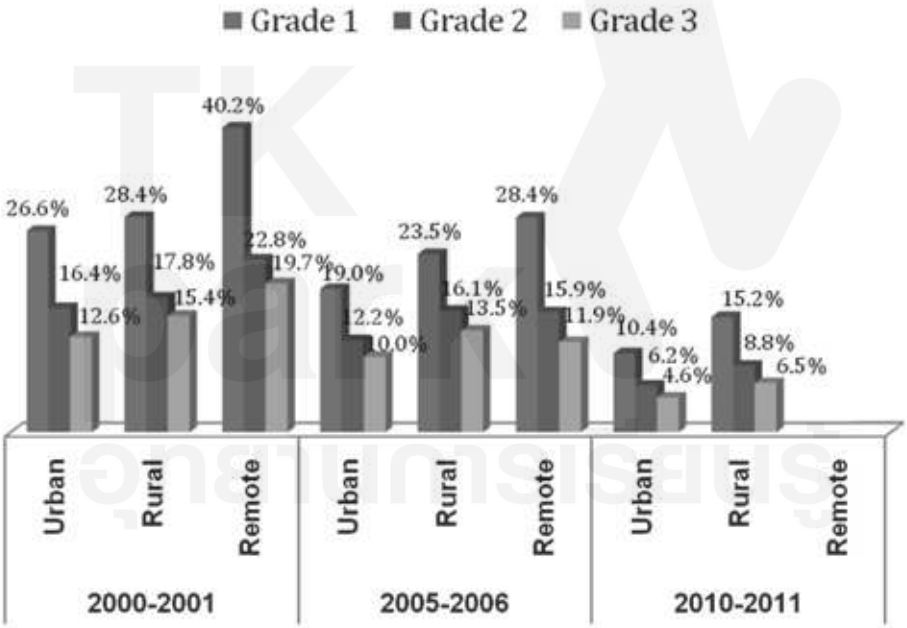

Source: EMIS 2000-2010, 2005-2006, 2010-2011

อัตราการเรียนได้ตลอดของนักเรียนระดับประถม

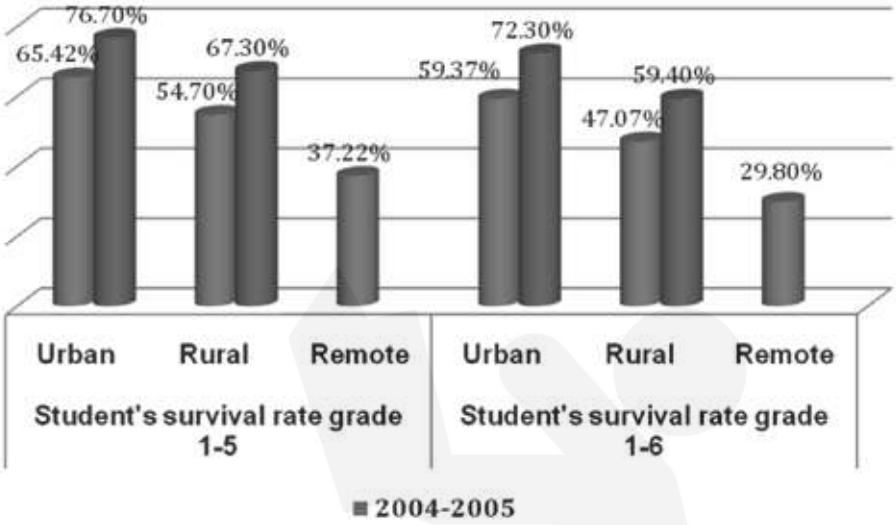

อัตราส่วนของนักเรียนต่อครู จำแนกตามพื้นที่ทางภูมิศาสตร์

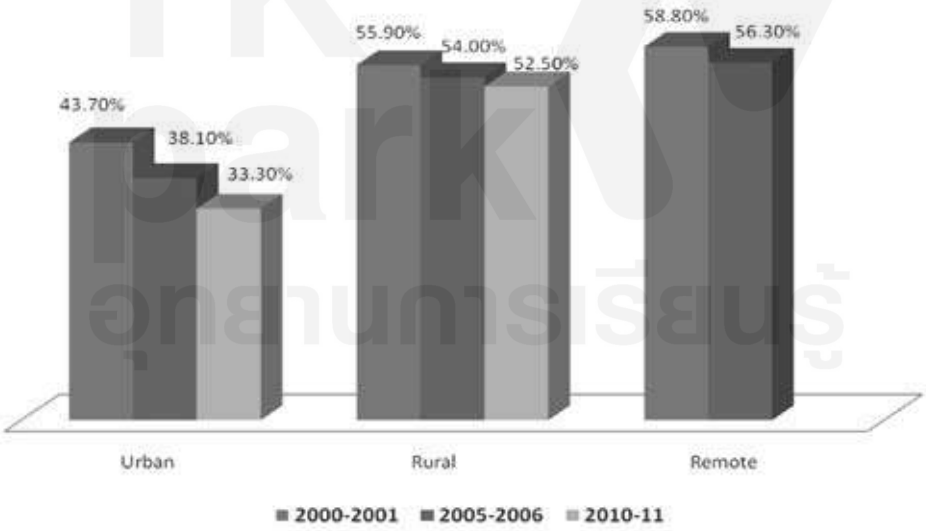

4. นิสัยการอ่าน

4.1 สิ่งที่หลงเหลือมาจากสงครามและระบอบการปกครองการฆ่าล้างเผ่าพันธุ์

ในช่วงก่อนและระหว่างการปกครองของฝรั่งเศส เอกสารเกี่ยวกับการปฏิบัติตามประเพณีนิยมทางวัฒนธรรม จริยธรรมทางสังคม นิทานพื้นบ้าน เพลงโบราณ โคลงกลอน และเหตุการณ์ประวัติศาสตร์สังคมเกือบจะไม่มีหรือมีน้อยมาก ณ เวลานั้นความรู้ถูกส่งต่อมาโดยปากต่อปาก จากคนรุ่นหนึ่งไปอีกรุ่นหนึ่ง เอกสารที่เป็นลายลักษณ์อักษรจะมีแต่เฉพาะในสังคมชั้นสูงของกัมพูชาและที่วัดทางพุทธศาสนาเนื่องจากวัดเป็นแหล่งการเรียนรู้หลัก

นับตั้งแต่ต้นทศวรรษ 1950 จนถึงทศวรรษ 1970 เป็นช่วงเวลาที่รุ่งเรืองของการพัฒนาการศึกษาในกัมพูชา นักเขียน สำนักพิมพ์และอุตสาหกรรมสิ่งพิมพ์เริ่มปรากฏขึ้นในสังคม กลุ่มนักอ่านและตลาดการพิมพ์ค่อยๆ เติบโตขึ้น สงคราม (2513-2518) และการฆ่าล้างเผ่าพันธุ์ (2518-2540) ได้ทำลายการปรากฏขึ้นที่ดีทางสังคมนี้ ในช่วงการฆ่าล้างเผ่าพันธุ์ เขมรแดงได้ฆ่าปัญญาชนจำนวนมากโดยเฉพาะอย่างยิ่งพวกที่สวมแว่นเพราะเขมรแดงเหมาเอาว่าว่าบุคคลเหล่านี้อ่านหนังสือออก จากการกระทำนี้เองแทบจะไม่มีครู นักเขียน หรือนักวิทยาศาสตร์รอดชีวิตอยู่ในประเทศ โดยที่ชาวกัมพูชารุ่นที่เป็นต้นแบบคนที่รู้หนังสือตลอดจนวัฒนธรรมการอ่านถูกกำจัด รุ่นที่อ่อนวัยกว่าต้องใช้เวลาอีกหลายปีที่จะเริ่มต้นใหม่

4.2 วัฒนธรรมการอ่านในสังคม

ถ้าไม่คำนึงเรื่องประวัติศาสตร์ ในปัจจุบันนี้กัมพูชาเป็นที่รู้จักว่าเป็นสังคมที่คนไม่ชอบการอ่านมากนัก อาจเป็นไปได้ว่าการอ่านในชีวิตประจำวันไม่ได้รับการสนับสนุนหรือคนกัมพูชาอาจไม่มีวัฒนธรรมการอ่าน ฯลฯ นอกจากสมมติฐานนี้ วัฒนธรรมการอ่านในกัมพูชาไม่ได้รับการสนับสนุนเพราะสาเหตุดังต่อไปนี้

- คนกัมพูชาไม่อ่านเพราะไม่รู้หนังสือหรือขาดทักษะพื้นฐานที่จำเป็นต่อการอ่าน[9]

---

[9] According to the result of the government's 2008 census, the most recent data available, the number of literate Cambodians jumped from 62.8 percent in 1998 to 78.5 percent in 2008. However, there is remaining question on how once defined literate.

- ขาดต้นแบบสำหรับคนรุ่นต่อๆ มา [10]
- ไม่มีเงินที่จะซื้อสิ่งตีพิมพ์มาอ่าน [11]
- ผู้ปกครองในชนบทห่างไกลเชื่อว่าเป็นสิ่งจำเป็นที่เด็กต้องอ่านหนังสือออกและเขียนได้ แต่ไม่เห็นประโยชน์จากการมีการศึกษาที่ดีกว่า
- ประชากรส่วนใหญ่ยังเชื่อว่าการอ่านเป็นการทำงานไม่ใช่ความเพลิดเพลินหรือการสำรวจค้นคว้า บางส่วนเชื่อว่าการอ่านทำให้ปวดศีรษะ ฯลฯ
- ทักษะการอ่านที่จำกัดหรือไม่เหมาะสม การตีพิมพ์ในภาษาท้องถิ่นและขาดการประเมินความจำเป็นและความสนใจในการอ่าน
- การเข้าถึงสิ่งตีพิมพ์มีจำกัดหรือไม่มีสิ่งที่จะให้อ่าน ในชนบทห่างไกล มีความแตกต่างอย่างมากระหว่างพื้นที่ในเมืองและชนบทที่ซึ่งเกือบจะร้อยละ 80 ของประชากรอาศัยอยู่
- ขาดการบังคับใช้ลิขสิทธิ์ เงินทุนสังคมหรือกลไกที่จะสนับสนุนและส่งเสริมการเขียน รวมทั้งสนับสนุนนักเขียนและผู้เขียนภาพประกอบให้เขียนต่อไป นักเขียนชาวกัมพูชาไม่สามารถจะดำรงชีพจากอาชีพการเขียนได้
- จำนวนสำนักพิมพ์ในกัมพูชาและการสนับสนุนสำนักพิมพ์อิสระที่กำลังต่อสู้เพื่อการอยู่รอดมีจำกัด รัฐบาลไม่มีนโยบายหรือกลยุทธ์ที่จะช่วยให้ธุรกิจการพิมพ์ทั้งเอกชน/อิสระให้มีประสิทธิภาพมากขึ้นซึ่งจะช่วยสร้างเสริมวัฒนธรรมการอ่าน
- รัฐบาลขาดกลยุทธ์ ความคิดริเริ่มหรือการสร้างกิจกรรมประจำในการส่งเสริมวัฒนธรรมการอ่านระดับชาติ ไม่มีการกำหนดวันอ่านหนังสือประจำชาติสำหรับส่งเสริมการอ่านในสังคม

TK park อุทยานการเรียนรู้

---

[10] Today, old generations still struggle with post conflicts trauma, especially parents and grandparents, who never experience or empowered to read. Thus, it is hard for them to see necessity/ importance of empowering their children to read.

[11] Various parents often struggle of choosing between food for the stomach and food for the brain.

4.3 วัฒนธรรมการอ่านภายในระบบการศึกษา

ปัจจุบันนี้ร้อยละ 93-95 ของเด็กเข้าเรียนในระดับประถมศึกษา แต่ระบบการศึกษาทั้งระบบยังคงต่อสู้ดิ้นรนเพื่อแก้ปัญหาระบบที่มีคุณภาพต่ำ งานวิจัยหลายฉบับยืนยันว่าคุณภาพที่ต่ำของการศึกษามีส่วนเชื่อมโยงกับความสามารถในการอ่าน ความเข้าใจและการวิเคราะห์ [12] ทั้งๆ ที่กระทรวงศึกษา เยาวชน และกีฬา (MoEYS) และคู่พัฒนา (DPs) ได้พยายามอย่างยิ่ง วัฒนธรรมการอ่านภายในระบบการศึกษายังต้องเผชิญกับอุปสรรคหลายอย่างดังนี้

- การอ่านเพิ่มเติมไม่เป็นสิ่งบังคับหรือสนับสนุนในระบบการศึกษาหรือในหลักสูตรของโรงเรียนระดับประถมศึกษา ตลอดปีการศึกษา นักเรียนจะใช้ตำราเรียนทุกวิชาเพียงเล่มเดียว ไม่มีตำราเสริมจากรัฐบาลสำหรับนักเรียนที่รู้หนังสือ
- ระบบการศึกษาชั้นประถมศึกษาทั้งหมดยังคงใช้การเรียนรู้แบบนักเรียนไม่มีส่วนร่วม (ครูผู้สอนเป็นศูนย์กลาง) ครูส่วนใหญ่จะสอนให้นักเรียนท่องจำเนื้อหาจากตำราแทนที่จะให้อ่านเพื่อสำรวจค้นคว้า ศึกษาด้วยตนเอง นักเรียนที่ดีคือนักเรียนที่ท่องจำบทเรียนได้ทั้งหมดและสามารถเขียนลงในกระดาษคำตอบในห้องสอบได้ นักเรียนเหล่านี้จะได้คะแนนดีในการสอบ
- การฝึกอบรมทั้งก่อนสอนและระหว่างสอนเป็นส่วนน้อยที่จะเน้นการเรียนการสอนให้อ่านออกเขียนได้ในชั้นประถมตอนต้นและที่จะเน้นการสอนให้เด็กได้เรียนรู้เพิ่มเติมจากที่เรียนรู้มาแล้ว ในอดีตมีการเริ่มพูดเรื่องแนวความคิดเกี่ยวกับการเรียนรู้โดยมีเด็กเป็นศูนย์กลาง (Child Center: CC) หรือโรงเรียนที่เป็นมิตรกับเด็ก (Child Friendly School: CFS) ตอนปลายทศวรรษ 1990 แต่ครูผู้สอนก็ไม่ได้รับการฝึกอบรมเพื่อให้เข้าใจการสอนแบบเด็กเป็นศูนย์กลาง ทั้งนี้เนื่องจากข้อจำกัดทางด้านการเงิน

---

[12] Student Achievement and Education Policy: Results from the Grade Three Assessment, Oct 2006. Cambodia Education Support Project, National Assessment Component

- การเข้าถึงการศึกษาสำหรับเด็กปฐมวัยมีขีดจำกัด การศึกษาระยะนี้ควรจะเน้นที่ทักษะการอ่านออกเขียนได้ในเบื้องต้น แต่เด็กๆ ส่วนใหญ่โดยเฉพาะในชนบทห่างไกลเริ่มเข้าโรงเรียนโดยไม่มีหนังสือ หรือไม่รู้จักสิ่งตีพิมพ์
- นักเรียนไม่สามารถเข้าถึงสิ่งตีพิมพ์ที่หลากหลายหรือน่าสนใจที่จะช่วยกระตุ้นให้นักเรียนอยากเรียนรู้ ขาดสิ่งตีพิมพ์ที่เหมาะสมกับวัยหรือความสามารถในการอ่าน สิ่งตีพิมพ์เหล่านี้เป็นสิ่งสำคัญมากที่จะช่วยให้นักเรียนได้ฝึกฝนในขณะที่กำลังพัฒนาทักษะในการอ่าน รวมทั้งความสนใจและความอยากอ่านเพื่อสร้างนิสัยรักการอ่านที่ดี ซึ่งจะให้ความเพลิดเพลินด้วย
- อัตราส่วนของนักเรียนต่อครูสูงมาก ครูเองยังขาดทักษะในการช่วยส่งเสริมการอ่าน ทำให้การส่งเสริมการอ่านทั้งในและนอกห้องเรียนมีอุปสรรค

5. มุ่งสู่การส่งเสริมนิสัยการรักการอ่าน

ถึงแม้จะมีความยากลำบากจากการขาดการลงทุนจากรัฐบาล ความจำกัดของทุนด้านบุคลากรและโครงสร้างพื้นฐาน ความเข้าใจของชุมชน การสนับสนุนส่งเสริมนิสัยรักการอ่านของชุมชน แต่ก็ยังมีแนวโน้มหลายอย่างในทางที่ดี รัฐบาลกัมพูชาเริ่มตระหนักว่าการอ่านมีบทบาทสำคัญในการสอนให้นักเรียนรู้จักคิดอย่างวิเคราะห์ มีความคิดริเริ่ม เป็นสมาชิกของสังคมที่มีประสิทธิภาพ นับตั้งแต่กลางศตวรรษ 2000 กระทรวงศึกษา เยาวชนและกีฬา ได้พัฒนาเอกสารนโยบาย แสวงหาความร่วมมือเชิงกลยุทธ์กับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทั้งหลาย และยังเปิดรับความคิดริเริ่มใหม่ๆ ที่จะส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน

จนกระทั่งถึงปัจจุบันนี้ มีกลุ่ม NGOs รวมถึง Room to Read ที่มีแหล่งเงินทุนเพียงพอที่จะช่วยส่งเสริมการอ่านในระดับการศึกษาชั้นประถม กระทรวงศึกษา เยาวชนและกีฬาได้ร่วมมือกับ NGOs ดำเนินโครงการหลายโครงการที่สนับสนุนการอ่านและช่วยให้มั่นใจว่าเด็กๆ จะเข้าถึงสื่อการอ่านอย่างเพียงพอและในหลายๆ รูปแบบ ซึ่งจะนำไปสู่ความสนุกสนานในการอ่าน และค่อยๆ มีนิสัยรักการอ่านมากขึ้น โครงการเหล่านี้รวมถึงการสร้างห้องสมุดในโรงเรียนประถม ปรับปรุงสื่อการเรียนรู้ในห้องเรียน ก่อตั้งห้องสมุดเคลื่อนที่ อบรมบรรณารักษ์ อบรมนักเรียนผู้เขียนภาพประกอบ อบรมครู พิมพ์หนังสือภาษาท้องถิ่น

สร้างศูนย์การอ่านของชุมชน จัดรายการวิทยุ จัดกิจกรรมการอ่าน จัดประกวดการเล่าเรื่องและการอ่าน สร้างและพัฒนาห้องสมุดนอกโรงเรียน

กระทรวงศึกษา เยาวชนและกีฬา เล็งเห็นว่ากว่าร้อยละ 80 ของคนกัมพูชาอาศัยอยู่ในชนบทห่างไกล โครงการเหล่านี้มุ่งที่จะลดช่องว่างของการขาดสื่อการอ่านซึ่งมีแต่เฉพาะภายในเมืองหรือเมืองหลักๆ ในขณะที่ในชนบทห่างไกลแทบจะไม่มีสื่อการอ่านเลย โครงการและกิจกรรมที่เสนอที่นี่ดำเนินการโดย NGOs นานาชาติ 3 องค์กรได้แก่ 1) Room to Read (RtR) 2) Santi Volunteer Association (SVA) 3) Soutien ă l' Initiative Privée pour l'Aide ă la Reconstruction (SIPAR) ร่วมกับชุมชนและกระทรวงศึกษาเยาวชนและกีฬา

5.1 โครงการ # 1 "การสร้างเสริมวัฒนธรรมการอ่านในระบบการศึกษา"

5.1.1 วัตถุประสงค์ของโครงการ

- เพื่อให้มั่นใจว่าจะมีเด็กจำนวนมากขึ้นที่จะเข้าถึงสื่อการพิมพ์ที่หลากหลายและมีคุณภาพ
- เพื่อปรับปรุงทักษะการอ่านของเด็ก มีความสนุกสนานในการอ่านและค่อยๆ สร้างนิสัยรักการอ่านและการอ่านเพื่อความเพลิดเพลิน
- เพื่อให้ครู เจ้าหน้าที่การศึกษา และชุมชนให้สร้างสภาพแวดล้อมที่สนับสนุนการอ่านของเด็ก
- เพื่อผสมผสานกิจกรรมการอ่านในระบบการศึกษา และสร้างโครงสร้างของการศึกษาที่มีอยู่เพื่อให้มั่นใจว่าจะใช้งานได้และโครงการจะยั่งยืนถาวรได้ในระยะยาว

5.1.2 กิจกรรมของโครงการ

เพื่อผสมผสานวัฒนธรรมการอ่านในระดับโรงเรียน ประมาณการณ์ว่าห้องสมุดโรงเรียนกว่า 3,500 แห่งถูกสร้างขึ้นในโรงเรียนระดับประถมหรือระดับก่อนหน้านั้น ห้องสมุดเหล่านี้ส่วนใหญ่ก่อตั้งโดย NGOs และทุนจากผู้บริจาคร่วม ส่วนใหญ่แล้วจะมีห้องสมุดอยู่ 2 ประเภทในระดับประถมศึกษาคือ 1) ห้องสมุดในห้องเรียน/มุมห้องสมุด 2) ห้องสมุดจริง

ห้องสมุดในห้องเรียน (CL) ห้องสมุดในห้องเรียนเกิดขึ้นจากข้อจำกัดของพื้นที่ ห้องสมุดในห้องเรียนมีวัตถุประสงค์ที่จะทำให้เด็กเข้าถึงหนังสือและการอ่านได้ในวันที่ไปโรงเรียนและยังต้องการช่วยกระตุ้นครูให้ใช้วัสดุการเรียนการสอนเพิ่มขึ้นจากตำราเรียนเล่มเดียว

ห้องสมุดในห้องเรียนประกอบด้วยชุดของหนังสือที่เหมาะสมกับวัยและระดับการอ่านของชั้นเรียน ห้องสมุดเหล่านี้จะตั้งอยู่ที่ห้องเรียนห้องหนึ่งต่อระดับชั้นปี จะประกอบด้วยหนังสือประมาณ 100-250 เล่มขึ้นอยู่กับจำนวนของนักเรียนในชั้นปี ครูจะถูกฝึกถึงวิธีการจัดการหนังสือที่มีอยู่ผสมผสานให้เป็นกิจกรรมในชั้นเรียน และสนับสนุนการอ่านเพื่อการผ่อนคลาย จะมีการฝึกอบรม การดูแลและการสนับสนุนอย่างต่อเนื่องในโครงการนี้เป็นเวลา 3 ปี

ห้องสมุดจริง (Concrete library) ห้องสมุดจริงจะจัดตั้งในห้องที่กำหนดไว้ (เป็นห้องเรียนที่ไม่ใช้) ในโรงเรียนหรือตึกใหม่ที่ตั้งอยู่เดี่ยว ห้องสมุดจะประกอบด้วยหนังสือชื่อต่างๆ กัน 120-200 ชื่อ (ประมาณ 1,000-2,000 เล่ม) ทั้งที่เป็นหนังสือภาษาท้องถิ่นและหนังสือภาษาอังกฤษ นอกจากนั้นยังมีนิตยสาร เกม โปสเตอร์ เกมปริศนาและกิจกรรมสนุกสนานเกี่ยวกับการศึกษา

ห้องสมุดจริงมักจะมีขนาด 7 เมตร x 9 เมตร สิ่งอำนวยความสะดวกจะประกอบด้วยชั้นวางหนังสือสองด้าน จำนวน 4 ตัว โต๊ะอ่านหนังสือ 4 ตัว โต๊ะและเก้าอี้บรรณารักษ์ ชั้นหวาย 5 ตัว ชุดเครื่องเขียนสำหรับห้องสมุด 1 ชุด บรรณารักษ์ได้รับการ

ฝึกอบรมทางการบริหารห้องสมุด กิจกรรมในห้องสมุด พัฒนาอุปกรณ์ห้องสมุด โครงการจะได้รับการดูแลและสนับสนุนอย่างต่อเนื่องเป็นเวลา 3 ปีหลังจากเปิดห้องสมุด โดยจะจัดหนังสือใหม่ๆ เพิ่มให้ประมาณ 200-350 เล่มต่อปี

ตึกห้องสมุดใหม่ที่ตั้งอยู่เดี่ยว *ห้องสมุดจริงที่เสร็จสมบูรณ์*

การคัดเลือกหนังสือ หนังสือที่คัดเลือกให้กับห้องสมุดโรงเรียนระดับประถมศึกษาต้องอยู่ในเกณฑ์การคัดเลือกดังนี้

- เนื้อหาเหมาะสมกับเด็กระดับประถมศึกษา
- สอดคล้องกับวัฒนธรรมและเหมาะกับเด็กหญิงและเด็กชายพอๆ กัน
- ภาพและคำชัดเจน ใช้คำง่ายๆ ง่ายต่อความเข้าใจมีความต่อเนื่อง
- เนื้อหาสอดคล้องกับหลักสูตรประถมศึกษา
- ใช้ภาษาที่น่าตื่นเต้นเร้าใจ
- ใช้ภาษาที่น่าสนใจและเสริมให้มีการสนทนากัน
- ความยาวของเรื่องเหมาะสม

ฝึกอบรมเพิ่มพูนความรู้ให้กับบรรณารักษ์

การกำหนดมาตรฐานอย่างต่ำของห้องสมุดในโรงเรียนระดับประถมศึกษา

ข้อกำหนดมาตรฐานขั้นต่ำของห้องสมุดสาธารณะระดับโรงเรียนประถมศึกษาไม่เคยกำหนดไว้จนปลายปี 2553 ระบบการจัดการข้อมูลทางการศึกษาของกระทรวงศึกษาเยาวชนและกีฬา รายงานว่า จากโรงเรียนประถมจำนวน 6,767 แห่ง มีห้องสมุดโรงเรียน 3,381 แห่ง แต่โดยความเป็นจริงแล้ว มีห้องสมุดจริงหรือมีห้องสมุดที่ใช้งานได้จริงเพียงครึ่งหนึ่งของตัวเลขดังกล่าวเท่านั้น ปัญหานี้มาจากการที่ครูใหญ่มักเข้าใจว่าห้องสมุดก็คือที่เก็บตำราหรือมีหนังสือ 20-50 เล่มบนชั้นหนังสือก็พอ สาเหตุอื่นๆ ของปัญหานี้คือไม่มีบรรณารักษ์มาบริหารห้องสมุด ไม่มีสื่อการอ่านที่เพียงพอ นอกจากนั้นเงินทุนยังเป็นปัญหาหลัก ด้วยการสนับสนุนจาก RtR , SIPAR และ SVA จึงได้มีการกำหนดมาตรฐานขั้นต่ำขึ้นในปี 2554 มาตรฐานมีบทบาทสำคัญอย่างยิ่งในการช่วยครูใหญ่หรือครูที่จะพัฒนาห้องสมุดต่อไป มีการจัดสรรและระดมสื่อการสอน ตั้งบรรณารักษ์และชั่วโมงห้องสมุดในตารางเรียน

TK park อุทยานการเรียนรู้

5.2 โครงการ # 2 “การมีส่วนร่วมของชุมชนและการยกระดับการรับรู้”

5.2.1 วัตถุประสงค์ของโครงการ

- เพื่อยกระดับการตระหนักรับรู้ของพ่อแม่และชุมชนถึงความสำคัญและคุณค่าของการศึกษา
- เพื่อเพิ่มการมีส่วนร่วมของพ่อแม่และชุมชนในการสร้างสภาพแวดล้อมในการอ่านที่ดีให้กับเด็ก
- เพื่อให้มั่นใจว่าเด็กจะได้การสนับสนุนเพิ่มขึ้นจากสภาพแวดล้อม

5.2.2 กิจกรรมของโครงการ

การมีส่วนร่วมของชุมชน การมีส่วนร่วมของชุมชนไม่ควรถูกมองข้าม ในการส่งเสริมการอ่านและการเรียนรู้ของเด็ก ชุมชนสามารถสร้างและบำรุงรักษาห้องสมุด โดยการบริจาคเงินทุน ซ่อมแซมห้องสมุด สร้างเพิงอ่านนอกสถานที่ให้กับเด็ก ชุมชนต้องมีส่วนบริจาคเมื่อโรงเรียนได้รับคัดเลือกให้มีห้องสมุด การบริจาคอาจเป็นในรูปของของขวัญหรือเงินสดซึ่งจะเท่ากับ 15-20 % ของจำนวนค่าใช้จ่ายทั้งหมดของการลงทุน แนวความคิดของการบริจาคของชุมชนก็เพื่อสร้างความรู้สึกเป็นเจ้าของ ส่งเสริมความรับผิดชอบของคนในหมู่บ้านเกี่ยวกับการพัฒนาการศึกษา และเพื่อการศึกษาของลูกหลานของพวกเขาเอง และยังเพื่อบำรุงรักษาอาคารสถานที่ และสนับสนุนให้เด็กมาอ่าน

พื้นที่การอ่านที่สร้างด้วยเงินทุนจากชุมชน

ผู้นำชุมชนเข้าร่วมการประชุม

การยกระดับการรับรู้ของชุมชน การยกระดับการรับรู้ของชุมชนจัดให้มีเพื่อช่วยให้พ่อแม่หรือชุมชนเข้าใจความสำคัญของการศึกษา คุณค่าที่เพิ่มขึ้น และวิธีการที่พวกเขาจะให้แรงบันดาลใจ และช่วยเด็กๆ ให้อ่าน การส่งเสริมอาจมีรูปแบบเป็นหนังสือนิทาน โปสเตอร์ที่แสดงวิธีการที่พ่อแม่จะช่วยเด็กๆ ได้ โปสเตอร์จะอธิบายถึงวิธีการง่ายๆ ซึ่งไม่เรียกร้องให้พ่อแม่ทำอะไรมากนัก หรือก่อให้เกิดความขัดข้องใจให้กับพ่อแม่ โดยเฉพาะพ่อแม่ที่ไม่รู้หนังสือ ข้อความในโปสเตอร์สนับสนุนให้พ่อแม่นั่งกับลูกและฟังสิ่งที่พวกเขาอ่าน ชื่นชมสิ่งที่ลูกๆ อ่าน คุยกับลูกเกี่ยวกับภาพในหนังสือ ถามว่าเรื่องที่อ่านเกี่ยวกับเรื่องอะไร พูดคุยกับลูกเรื่องเวลาที่ลูกอยู่ที่โรงเรียน และสุดท้ายแนะนำให้พ่อแม่ใช้เวลาสัก 2-3 นาทีต่อวันกับลูก

การยกระดับการรับรู้ของชุมชนดำเนินการโดยครูด้วยความร่วมมือจากผู้นำชุมชน

การยกระดับการรับรู้ของชุมชนนี้จะดำเนินการโดยครูหรือเจ้าหน้าที่ในชุมชน นอกจากนั้นแล้วครูยังควรไปเยี่ยมเยียนตามบ้านเพื่อพบปะกับพ่อแม่ กิจกรรมนี้ดูเหมือนจะได้ผลตอบรับที่น่าประหลาดใจ พ่อแม่และชุมชนเริ่มที่จะถามว่า "จะหาหนังสือได้ที่ไหน" "เราจะยืมหนังสือจากห้องสมุดได้ไหม" "จะช่วยลูกได้อย่างไรถ้าตัวเองอ่านหนังสือได้ไม่ดี" ฯลฯ

บรรดาคุณแม่ได้รับเชิญให้มาดูลูกที่โรงเรียนเพื่อดูว่าลูกเรียนอะไรที่โรงเรียน ในขณะเดียวกันก็เข้าร่วมอบรมให้ตระหนักถึงความสำคัญของการศึกษาและคุณค่าที่เพิ่มขึ้น

5.3 โครงการ#3 "การส่งเสริมการอ่าน"

5.3.1 วัตถุประสงค์ของโครงการ

- เพื่อปรับปรุงระดับความสามารถในการอ่านออกเขียนได้ของประชากรทั้งประเทศ
- เพื่อส่งเสริมการอ่านของเด็ก ความเพลิดเพลินในการอ่าน และค่อยๆ มีนิสัยรักการอ่าน

5.3.2 กิจกรรมของโครงการ

ห้องสมุดเคลื่อนที่ ห้องสมุดเคลื่อนที่ริเริ่มขึ้นเพื่อส่งเสริมนิสัยรักการอ่านในกัมพูชา และเพื่อให้สื่อการอ่านไปถึงชนบทห่างไกลที่มีหนังสือจำกัด ไปถึงเด็กและผู้หญิงที่อาศัยอยู่ในเขตด้อยโอกาสของชานเมือง หรือบริเวณสำหรับทิ้งขยะ

ทีมห้องสมุดของ NGO ออกเดินไปทั่วชานเมืองพนมเปญและชุมชนชนบทที่ห่างไกลด้วยรถตู้ขนาดเล็ก หรือรถจักรยานยนต์ที่ดัดแปลงให้เป็นห้องสมุดเคลื่อนที่ ห้องสมุดเคลื่อนที่จัดเตรียมกิจกรรมต่างๆ ไว้ให้เด็กๆ เช่น การเล่าเรื่อง เอกสารแจกฟรี เกม และกิจกรรมสร้างสรรค์อื่นๆ และหนังสือให้ยืม

ทีมห้องสมุดเคลื่อนที่กำลังเล่านิทานให้เด็กในชนบทห่างไกลและชานเมืองของพนมเปญ

เอกสารแจกฟรีที่เขตชานเมืองของพนมเปญ *การเล่านิทานให้เด็กในชานเมืองฟัง*

ทีมห้องสมุดนำกล่องหนังสืออ่านไปให้คนในหมู่บ้านหรือบ้านของนักเรียนเพื่อเด็กๆ ในละแวกนั้นสามารถอ่านหนังสือหรือยืมไปอ่านที่บ้านได้

นิทรรศการหนังสือเพื่อส่งเสริมการอ่านกับเด็กที่ศูนย์เด็กกำพร้าและกิจกรรมการอ่าน

ช่วงเวลาการเล่าเรื่อง *การประกวดการอ่าน*

ศูนย์การเรียนรู้ที่ก่อตั้งโดย SIPAR ด้วยความร่วมมือกับโรงพยาบาลที่รัฐบาลบริหาร

การก่อตั้งศูนย์การเรียนรู้ ศูนย์การเรียนรู้จะตั้งอยู่กลางหมู่บ้าน หรือในสำนักงานชุมชน หรือสถานที่สาธารณะ ศูนย์การเรียนรู้ตั้งขึ้นเพื่อให้เด็กและชุมชนเข้าถึงหนังสือได้มากขึ้น นอกจากนี้ยังมีวัตถุประสงค์เพื่อเสริมทักษะการอ่านออกเขียนได้ให้มากขึ้น และยังเพื่อเพิ่มการรับรู้ถึงปัญหาสังคม (สุขภาพ เพศ สิทธิมนุษยชน ความรุนแรงในครอบครัว และสภาพแวดล้อม)

การกระจายเสียงการเล่าเรื่องราวออกอากาศ การเล่าเรื่องราวหรือนิทานถือเป็นจุดเริ่มต้นของการศึกษา เพราะว่ารูปแบบแรกของการศึกษาของเด็กคือ การฟังการพูดคุยของพ่อแม่ การเล่าเรื่องราวจะทำให้เด็กๆ ทุกกลุ่มอายุสนใจ และเด็กที่อ่านหนังสือไม่ออกสามารถเข้าใจได้ และในที่สุดช่วยเชื่อมโยงให้เด็กๆ เหล่านี้สนใจที่จะอ่านหนังสือ การเล่าเรื่องราวถือว่าเป็นส่วนสำคัญที่สุดในบรรดากิจกรรมส่งเสริมการอ่าน

จากแนวความคิดนี้เอง นับตั้งแต่ต้นปี 2554 โครงการ Room to Read พร้อมกับความร่วมมือกับสถานีวิทยุเอฟเอ็มได้ออกอากาศการเล่าเรื่องราวสัปดาห์ละ 2 ครั้ง บรรณารักษ์ เด็กๆ หรือคนในชุมชนจะเป็นผู้เล่าเรื่องราวเหล่านี้ การเล่าเรื่องที่อ่านโดยเด็กจะดึงดูดเด็กวัยเดียวกัน และมีผลอย่างมากต่อการส่งเสริมการอ่าน หลังจากการเล่าเรื่อง จะมีการถามคำถามที่ส่งเสริมการใช้ความคิด และมีการกล่าวถึงจริยธรรมของเรื่อง เพื่อให้เด็กได้ฝึกทักษะการคิดและการแก้ปัญหา

นักเรียนกำลังเล่าเรื่องออกอากาศสดทางสถานีวิทยุ *เด็กๆ ฟังการเล่าเรื่องที่กำลังออกอากาศ*

นอกจากการเล่าเรื่อง โครงการยังรวมเทคนิคพื้นฐานถึงวิธีการที่พ่อแม่จะช่วยและสนับสนุนให้เด็กอ่านหนังสือ และวิธีการที่จะสนับสนุนส่งเสริมสภาพแวดล้อมที่ช่วยให้เด็กอ่านหนังสือ

5.4 โครงการ # 4 "ปรับปรุงทักษะการอ่านของเด็ก"

ทักษะการอ่านออกเขียนได้และนิสัยการรักการอ่านเป็นสิ่งที่ส่งเสริมกันและกัน เด็กที่อ่านมากจะอ่านได้ดีขึ้น เด็กที่อ่านได้ดีขึ้นจะอ่านมากขึ้น โดยที่ทักษะการอ่านออกเขียนได้และนิสัยรักการอ่านสัมพันธ์กัน โครงการปรับปรุงทักษะการอ่านจึงถูกนำเสนอในที่นี้ด้วย เพื่อให้เห็นภาพรวมของโมเดลการทำงานโดยเข้าแทรกเสริมเพื่อส่งเสริมนิสัยรักการอ่านในกัมพูชา

5.4.1 วัตถุประสงค์ของโครงการ

- เพื่อปรับปรุงทักษะการเขียนและการอ่านที่เหมาะสมกับระดับชั้นเรียน
- เพื่อปรับปรุงความเข้าใจของครูในการพัฒนาทักษะในการอ่านและการเขียนในเด็กเล็ก และใช้วิธีการหลากหลายเพื่อสนับสนุนการเรียนรู้เพื่อการอ่านออกเขียนได้ในชั้นเรียน
- เพื่อจูงใจให้นักเรียนอ่านหนังสือ และพัฒนานิสัยรักการอ่านตลอดชีวิต

5.4.2 กิจกรรมของโครงการ

อัตราการเข้าเรียนของนักเรียนในระดับประถมศึกษาในกัมพูชาได้เพิ่มขึ้นมากในช่วงทศวรรษที่ผ่านมา อย่างไรก็ตาม ทั้งๆ ที่มีอัตราการเข้าเรียนเพิ่มขึ้น การประเมิน

ผลที่กระทำโดยกระทรวงศึกษาฯ และคู่พัฒนาเมื่อเร็วๆ นี้พบว่า 40% ของนักเรียนที่จบประถมศึกษาปีที่ 3 และ 30% ของนักเรียนที่จบประถมศึกษาปีที่ 6 ไม่สามารถอ่านได้ตามมาตรฐานที่ตั้งไว้โดยกระทรวง การขาดทักษะในการอ่านทำให้นักเรียนไม่สามารถจะสนุกสนานกับการอ่านหรือพัฒนาการรักการอ่านได้ โครงการ Room to Read กำลังดำเนินกิจกรรมต่อไปนี้ด้วยความร่วมมือของกระทรวงศึกษา เยาวชน และกีฬา

การตีพิมพ์หนังสือเป็นภาษาท้องถิ่น สื่อการอ่านเสริมตามระดับชั้นสำหรับระดับประถมต้นๆ ในกัมพูชานั้นมีน้อยมาก เพื่อแก้ปัญหาความต้องการหนังสือเด็กในภาษาท้องถิ่นที่มีคุณภาพและการที่มีหนังสือดังกล่าวจำกัด นับตั้งแต่ปี 2553 Room to Read ได้พัฒนาและตีพิมพ์หนังสือใหม่ 25-30 เล่ม ประมาณ 200,000 ฉบับได้ถูกตีพิมพ์และแจกจ่ายไปตามโรงเรียนประถมศึกษา หนังสือภาษาท้องถิ่นมีความหลากหลายรูปแบบ เช่น หนังสือนิทาน หนังสือเล่มใหญ่ หนังสือภาพพลิก เพื่อจะได้ดึงดูดความสนใจของนักเรียนและส่งเสริมการเรียนรู้ เนื้อหาจะผลิตถึงระดับความสามารถในการอ่านของแต่ละชั้นปี ความต่อเนื่องในการอ่าน ประเภทของหนังสือ เรื่องราวที่เป็นมิตรกับเด็ก และสำคัญเหนือสิ่งอื่นใดก็คือ พิจารณาว่าหนังสือดึงดูดความสนใจของเด็ก และสนับสนุนทักษะการเรียนรู้การอ่านออกเขียนได้ รวมทั้งนิสัยรักการอ่านหรือไม่ ยิ่งกว่านั้นเพื่อให้มั่นใจว่าหนังสือที่ผลิตมีความสอดคล้องกับวัฒนธรรมของชาวกัมพูชา สร้างความรู้สึกเป็นเจ้าของ และมีความยั่งยืน หนังสือเหล่านี้จะพัฒนาโดยความร่วมมือของผู้มีพรสวรรค์ในท้องถิ่นที่ได้ผ่านการประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อพัฒนาความสามารถมาแล้ว

หนังสือภาษาท้องถิ่นที่ตีพิมพ์

การประชุมเชิงปฏิบัติการซึ่งจัดให้กับนักเขียนและนักวาดภาพประกอบวัยหนุ่มสาวที่มีพรสวรรค์

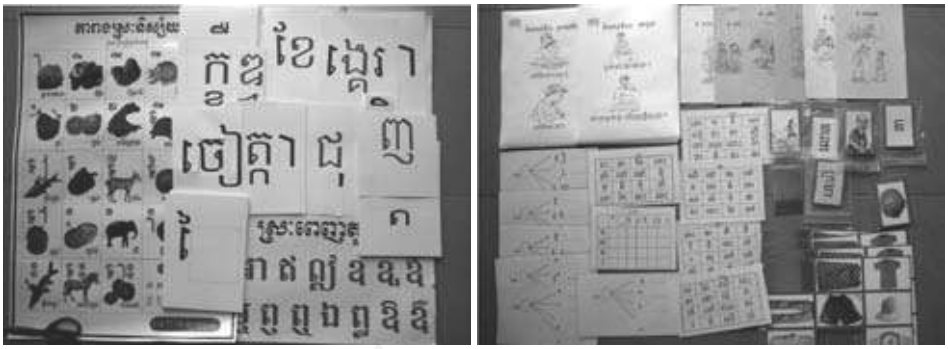

วัสดุเสริมการสอนที่ผลิตขึ้นเพื่อช่วยครูในการสอนอ่าน

การผลิตวัสดุเสริมการสอน ถึงแม้ว่าการสอนในโรงเรียนจะเปลี่ยนจากครูเป็นศูนย์กลาง มาเป็นเด็กเป็นศูนย์กลางแล้วก็ตาม ครูยังคงต้องอาศัยตำราเรียนเพียงเล่มเดียวที่จะเป็นสื่อการเรียนทั้งปีการศึกษา จริงๆ แล้วการเรียนรู้แบบเด็กเป็นศูนย์กลางต้องอาศัยความหลากหลายทางสื่อการอ่าน Room to Read จึงได้เสริมประเด็นนี้ด้วยการผลิตวัสดุเสริมเพิ่ม เช่น การ์ดภาพ รายการคำ การ์ดประโยค สมุดเรียน/กระดาษแบบฝึกหัด หนังสือนิทาน และสนับสนุนให้ครูสร้างสภาพแวดล้อมห้องเรียนที่มีตัวหนังสือมากๆ เช่น จัดแสดงงานของนักเรียน โปสเตอร์ ป้าย เรื่องราวบนผนังหรือกำแพง แสดงคำควรรู้ บอร์ดข่าวสาร แผนภูมิ และโคลงกลอน

การสร้างความสามารถของครู ถึงแม้ว่ามากกว่าครึ่งหนึ่งของครูในโรงเรียนประถมศึกษา เป็นครูที่ได้รับการฝึกอบรมวิชาชีพมา แต่ความสามารถและทักษะในการสอนอ่านยังเป็นสิ่งที่เป็นปัญหา เพื่อแก้ปัญหานี้ Room to Read ได้จัดการพัฒนาทางอาชีพให้กับครู เพื่อปรับปรุงทักษะของครูในการสอนอ่าน และเข้าใจการพัฒนาทักษะการอ่านและเขียนในเด็กเล็ก

การสนับสนุนฝึกอบรมในขณะปฏิบัติงานนี้ ทำให้ครูสามารถใช้เวลาในชั้นเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อให้แน่ใจว่านักเรียนจะสนใจ เรียนรู้การอ่าน และเวลาเรียนได้ใช้ไปกับการเรียนรู้ในช่วงเวลาเรียนภาษา

การฝึกอบรมเหล่านี้ได้ค่อยๆ เปลี่ยนความคิดของครูที่เห็นว่าตำราเป็นแหล่งเรียนรู้แต่เพียงอย่างเดียวของเด็ก ให้ตระหนักถึงความสำคัญของวัสดุอื่นๆ ที่จะช่วยส่งเสริมการอ่าน

บทสรุป

นับจนถึงปัจจุบันมีการปรับปรุงอย่างมากทั้งในด้านการฟื้นฟูโครงสร้างพื้นฐานทางการศึกษา การเข้าถึงการศึกษาของนักเรียน การเข้าเรียนของนักเรียนในทุกระดับ ประชากรเริ่มเห็นความสำคัญของห้องสมุด และนิสัยการรักการอ่านว่า จะช่วยเสริมคุณภาพการศึกษาและเปิดหน้าต่างไปสู่โลกกว้าง กระทรวงศึกษา เยาวชน และกีฬา ได้สนับสนุนนโยบาย กลยุทธ์ และทำงานเพื่อกระตุ้นการอ่าน เจ้าหน้าที่ทางด้านการศึกษาได้ทำงานเพื่อกระตุ้นให้ผู้ปกครองสนับสนุนส่งเสริมการอ่านของลูก

ถึงแม้จะดูเหมือนว่ามีแนวโน้มที่ดีทางด้านนิสัยรักการอ่านของเด็ก แต่ก็ยังต้องถือว่าหนทางยังอีกไกล และยังมีอุปสรรคท้าทายอย่างใหญ่หลวงกว่าที่จะบรรลุถึงเป้าหมายที่ซึ่งสังคมจะเพลิดเพลินกับการอ่านและมีนิสัยรักการอ่าน อุปสรรคในขณะนี้ รวมถึงสิ่งที่เป็นผลลัพธ์หลงเหลือมาจากความหายนะของกัมพูชาในช่วงทศวรรษ 1970-1990 ทำให้พ่อแม่และชุมชนส่วนใหญ่มีขีดจำกัดทางการศึกษาหรือไม่มีการศึกษาเลย ทั้งผู้ใหญ่และเด็กเผชิญปัญหาขาดทักษะการอ่านและแรงจูงใจ ครูในระดับประถมศึกษาส่วนใหญ่ยังคงใช้การสอนแบบครูเป็นศูนย์กลาง สอนให้เด็กท่องจำเนื้อหาในบทเรียน แทนที่จะให้เด็กนักเรียนสำรวจศึกษาเอง ครูมีความเข้าใจจำกัดถึงวิธีการที่จะเชื่อมโยงการสอนในชั้นเรียนกับการเรียนรู้จากแหล่งข้อมูลในห้องสมุด

ทั้งๆ ที่มีอุปสรรคและสิ่งท้าทายมากมายที่กล่าวถึงในบทความนี้ แต่ก็เห็นได้ชัดว่าเราได้สามารถชักจูงให้พ่อแม่และชุมชนได้ข้ามสิ่งกีดขวางไปสู่ห้องสมุด พวกเขาได้ค่อยๆ เข้าถึงความสำคัญของการอ่าน เราประสบความสำเร็จในการเปลี่ยนความคิดความเชื่อของผู้ปกครองและชุมชน จากการเห็นห้องสมุดว่าเป็นเพียงสถานที่ที่เก็บหนังสือ มาเป็นเห็นห้องสมุดเป็นศูนย์การเรียนรู้ ที่ซึ่งเด็กๆ สามารถค้นพบโลกที่กว้างกว่า ความคิดที่ยิ่งใหญ่กว่าและแนวความคิดที่ลึกซึ้ง ที่จะช่วยส่งเสริมการอ่านออกเขียนได้ การเรียนรู้ตลอดชีวิต และนิสัยรักการอ่าน

เอกสารอ้างอิง

Ayres, A. M. (1999) Policy making and policies of education in Cambodia. In D. *Sloper (Ed.), Higher education in Cambodia: The social and educational context for reconstruction*, Bangkok: UNESCO.

Ayres, A. M. (2000) Tradition, modernity, and the development of education in Cambodia. *Comparative Education Review.*

Historical Development of the Education System (http://www.bookrags.com/research/cambodiaeducation-system-ema-01/)

IMF, 2006:"Cambodia, Selected issues and Statistical Appendix", July, Country Report No 06/265

National Institute of Statistics, MoP, Cambodia, "General Population Census of Cambodia 2008", August 2008

Phnom Penh weekly news update: http://www.pps.com.kh

Prime Minister address at the Opening of the National Forum on the Dissemination of National Social Protection Strategy for the Poor and Vulnerable People in Cambodia: http://www.cnv.org.kh/2011

Room to Read; Literacy Strategy, May 2011

Sideth S. Dy; Strategies and Policies for Basic Education in Cambodia: Historical Perspectives.

Student Achievement and Education Policy: Results from the Grade Three Assessment, Oct 2006. Cambodia Education Support Project, National Assessment Component

Summary Achievement Report of Shanti Volunteer Association (SVA); 2011

SIPAR report 2011

The Ministry of Education, Youth, and Sports' Education Management Information System; report 1997-98; 2005-06; 2010-2011

บทบาท ของห้องสมุด ในประเทศเมียนมาร์ ในด้านการพัฒนา องค์ความรู้

ประเทศเมียนมาร์
ต้องการทรัพยากรมนุษย์จำนวนมาก
เนื่องจากเรามีความโปร่งใสมากขึ้น
และกำลังปรับตัวไปสู่มาตรฐานสากล
เราหวังว่าจะได้รับความช่วยเหลือ
และสร้างพันธมิตรความร่วมมือกับองค์กรต่างชาติ
ที่สนใจด้านการพัฒนาการศึกษาให้กับประเทศ

TK park
อุทยานการเรียนรู้

บทบาทของห้องสมุดในประเทศเมียนมาร์ในด้านการพัฒนาองค์ความรู้และกิจกรรมต่าง ๆ ของมูลนิธิอนุรักษ์และให้ความช่วยเหลือเรื่องหนังสือของประเทศเมียนมาร์*

ดร.ถั่น ทอ คอง (Dr. Thant Thaw Kaung) [1]

ประเทศเมียนมาร์เป็นหนึ่งในประเทศที่ได้เปิดตัวสู่โลกภายนอกเมื่อไม่นานมานี้ และเมียนมาร์กำลังเผชิญอุปสรรคที่ท้าทายหลากหลายในด้านการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ แม้ว่ารัฐบาลปัจจุบันของเมียนมาร์จะได้ทำการแก้ไข และปรับเปลี่ยนหลายสิ่งหลายอย่างเพื่อการพัฒนาด้านทรัพยากรมนุษย์แล้วก็ตาม ยังคงมีอุปสรรคที่ท้าทายอีกหลายประการที่ประเทศยังต้องเผชิญอยู่ กระทรวงศึกษาธิการ (Ministry of Education) และกระทรวงสาธารณสุข (Ministry of Health) ของเมียนมาร์ร่วมกับองค์กรพัฒนาเอกชน (Non Government Organisation) หรือที่เรียกกันทั่วไปว่า NGO ทั้งระดับภายในประเทศและระหว่างประเทศต่างๆ กำลังจะมีบทบาทสำคัญในการเปลี่ยนแปลงเหล่านี้

เอกสารฉบับนี้จะให้ความสำคัญกับประเด็นต่างๆ ต่อไปนี้

1. บทบาทของห้องสมุดในประเทศเมียนมาร์ในด้านการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์
2. นโยบายด้านการศึกษาในปัจจุบันเรื่องการพัฒนาองค์ความรู้

---

* แปลจาก Role of Myanmar Libraries in Knowledge Development and Activities of Myanmar Book Aid and Preservation Foundation

[1] CEO, Mynmar Book Center Co.,Ltd. และกรรมการมูลนิธิอนุรักษ์ และให้ความช่วยเหลือเรื่องหนังสือของประเทศเมียร์มาร์

3. อุปสรรคต่างๆ ในการส่งเสริมการพัฒนาองค์ความรู้

4. กิจกรรมต่างๆ ของมูลนิธิอนุรักษ์ และให้ความช่วยเหลือเรื่องหนังสือของประเทศเมียนมาร์ (Myanmar Book Aid and Preservation Foundation) และมูลนิธิฟื้นฟูห้องสมุดนากิซ (Nargis Library Recovery) ในการให้ความช่วยเหลือด้านการพัฒนาห้องสมุด

1. บทบาทของห้องสมุดในประเทศเมียนมาร์ในด้านการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์

ประวัติความเป็นมาของห้องสมุดในประเทศเมียนมาร์เริ่มต้นในสมัยราชวงศ์บากัน (Bagan) ในคริสต์ศตวรรษที่ 11 - 13 ห้องสมุดส่วนมากในยุคนั้นมีความเกี่ยวข้องกับพระเจดีย์หรือพระปรางค์ และวัดวาอารามโดยนิยมเรียกกันว่า “ปิติกา - ตาอิก” (Pitika - Taik) ประกอบด้วยหนังสือที่ทำจากใบปาล์มหรือกระดาษพับ และเขียนด้วยลายมือ

ห้องสมุดสมัยใหม่ได้รับการพัฒนาขึ้นในยุคที่ประเทศอยู่ภายใต้การปกครองของประเทศอังกฤษ โดยห้องสมุดในยุคนั้นแบ่งออกได้เป็น 4 ประเภทได้แก่

1) หอสมุดแห่งชาติ (National Library) และสาขาของหอสมุดแห่งชาติ

2) ห้องสมุดทางวิชาการ (Academic Library)

3) ห้องสมุดประชาชน (Public Library)

4) ห้องสมุดเฉพาะทาง (Special Library)

1) หอสมุดแห่งชาติ

หอสมุดแห่งชาติได้รับการก่อตั้งขึ้นครั้งแรกเมื่อปี ค.ศ. 1952 ภายหลังจากการเข้าครอบครองกิจการห้องสมุดเบอร์นาร์ดซึ่งก่อตั้งขึ้นในปี ค.ศ. 1883 โดยเซอร์ชาร์ลส์ เอ็ดเวิร์ด เบอร์นาร์ด (Sir Charles Edward Bernard) ผู้สำเร็จราชการประเทศพม่าในยุคนั้น ปัจจุบันหอสมุดแห่งชาติอยู่ภายใต้การดูแลของกระทรวงวัฒนธรรม (Ministry of Culture) อย่างไรก็ตามหอสมุดไม่เคยได้รับการเอาใจใส่ดูแลอย่างเหมาะสมจากรัฐบาลที่ปกครองต่อๆ มา ไม่มีการก่อสร้างอาคารหอสมุดที่เหมาะสม และหอสมุดได้ถูกย้ายจากอาคารแห่งหนึ่งไปอีกแห่งหนึ่ง ด้วยเหตุนี้ผู้ใช้บริการหอสมุดส่วนมากจึงคุ้นเคยกับห้องสมุดกลางของมหาวิทยาลัย

(Universities Central Library) มากกว่า และเป็นที่น่าเสียดายว่ามีคนเพียงจำนวนน้อยนักที่ใช้ประโยชน์จากหนังสือมีค่าหายากเกี่ยวกับประเทศเมียนมาร์ของที่นี่ ด้วยข้อกำหนดที่มีผลทางกฎหมายเกี่ยวกับการจัดเก็บสิ่งพิมพ์ท้องถิ่นทั้งหมด ส่งผลให้ที่นี่มีสิ่งพิมพ์ท้องถิ่นเกือบครบทุกอย่าง อย่างไรก็ตามด้วยงบประมาณที่ขาดแคลนและอาคารที่ไม่เหมาะสมตั้งแต่ปี ค.ศ. 1962 หอสมุดนี้จึงไม่ได้รับความสนใจจากประชาชน นักเรียน-นักวิชาการ และข้าราชการ-เจ้าหน้าที่ทั้งหลาย

หอสมุดแห่งชาติแห่งใหม่กำลังอยู่ระหว่างการก่อสร้างที่เมืองเนปิดอว์ (Nay Pyi Daw) เมืองหลวงใหม่ของประเทศ และมีกำหนดเปิดให้บริการในปี ค.ศ. 2013 ที่จะถึงนี้ สิ่งพิมพ์ต่างๆ กว่า 700,000 ฉบับได้รับการรวบรวมไว้ที่หอสมุดแห่งชาติเมืองย่างกุ้ง (Yangon) ซึ่งเป็นเมืองหลวงเก่า และหอสมุดแห่งชาติเมืองเนปิดอว์ หอสมุดทั้งสองแห่งนี้เป็นหอสมุดเพื่อการอ้างอิง และไม่มีบริการให้ยืมหนังสือใดๆ หอสมุดแห่งชาติมีสาขาอยู่ในรัฐทั้ง 7 รัฐ ซึ่งได้แก่ รัฐมอญ (Mon) รัฐฉาน (Shan) รัฐยะไข่ (Rakhine) รัฐกะฉิ่น (Kachin) รัฐชิน (Chin) รัฐกะยา (Kayah) และรัฐกะเหรี่ยง (Kayein) ซึ่งหอสมุดเหล่านี้จะมีความเชื่อมโยงกับพิพิธภัณฑ์ในแต่ละรัฐด้วย นอกจากนั้นแล้วเรายังมีสาขาหอสมุดในเขตปกครองทั้ง 7 เขตของประเทศอาทิ เขตย่างกุ้ง (Yangon) เขตมัณฑะเลย์ (Mandalay) และเขตอิรวดี (Ayeyarwaddy) เป็นต้น

หอสมุดแห่งชาติยังให้บริการหลักสูตรฝึกอบรมต่างๆ และหลักสูตรอนุปริญญา (Diploma) ซึ่งได้เริ่มขึ้นเมื่อปี ค.ศ. 2010 นอกจากนี้ข้อมูลเก่าๆ ยังได้รับการจัดเก็บในรูปดิจิทัลเพื่อให้ห้องสมุดสาขาทั้งหลายสามารถใช้ประโยชน์ร่วมกันได้ ทั้งนี้ ASEAN COCI เป็นผู้มอบเงินช่วยเหลือในส่วนนี้ ปัจจุบันพระราชบัญญัติห้องสมุดแห่งชาติยังอยู่ในขั้นตอนการร่าง ซึ่งคาดว่าน่าจะผ่านการพิจารณาของรัฐสภาได้ในปีนี้

2) ห้องสมุดทางวิชาการ

ห้องสมุดวิชาการแห่งแรกของประเทศคือ ห้องสมุดมหาวิทยาลัยร่างกุ้ง (Rangoon University Library) ซึ่งก่อตั้งขึ้นเมื่อปี ค.ศ. 1927 ครั้งหนึ่งห้องสมุดนี้เคยขึ้นชื่อว่าเป็นห้องสมุดที่มีข้อมูลด้านประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมที่ดีที่สุดในภูมิภาคเอเชียตะวันออก-

เฉียงใต้ ห้องสมุดนี้ได้รับความเสียหายจากสงครามโลกครั้งที่ 2 และภายหลังจากการปรับปรุงซ่อมแซมได้เปิดให้บริการอีกครั้งในปี ค.ศ. 1951 ต่อมาในปี ค.ศ. 1964 ได้มีการบริหารจัดการระบบการศึกษาใหม่และห้องสมุดแห่งนี้ได้ถูกเปลี่ยนชื่อเป็น ห้องสมุดกลางของมหาวิทยาลัย (Universities' Central Library - UCL) ปัจจุบันห้องสมุดแห่งนี้เป็นห้องสมุดเพื่อการวิจัยและอ้างอิง

ภายใต้การปกครองโดยรัฐบาลทหาร (ค.ศ. 1962-1988) ได้มีการสร้างห้องสมุดใหม่ๆ ขึ้นภายในมหาวิทยาลัยย่างกุ้ง (Yangon University) (ชื่อเดิมคือ มหาวิทยาลัยร่างกุ้ง) มหาวิทยาลัยแห่งนี้ได้แบ่งออกเป็นสถาบันต่างๆ เช่น สถาบันการแพทย์ สถาบันเทคโนโลยี โดยแต่ละสถาบันต่างมีห้องสมุดทางวิชาการของตนเอง อย่างไรก็ตามด้วยข้อจำกัดด้านการเงินจึงมีการสั่งซื้อหนังสือต่างประเทศใหม่ๆ เพียงไม่กี่เล่มเท่านั้น การปรับลดงบประมาณด้านการศึกษาส่งผลเสียต่อความก้าวหน้าของห้องสมุดเหล่านี้เนื่องจากไม่มีการสั่งซื้อหนังสือและวารสารใหม่ๆ หลังจากปี ค.ศ. 1988 การศึกษายิ่งไม่ได้รับการให้ความสำคัญหนักขึ้นไปอีก ส่งผลให้การพัฒนาห้องสมุดหยุดชะงักลง ห้องสมุดมหาวิทยาลัยที่สร้างใหม่ในหลายรัฐและเขตปกครองไม่ได้รับงบประมาณสนับสนุนจึงมีหนังสือเพียงไม่กี่เล่ม อย่างไรก็ตามในปีงบประมาณ ค.ศ. 2012 - 2013 นี้ รัฐบาลปัจจุบันได้ปรับเพิ่มงบประมาณสำหรับห้องสมุดขึ้นเท่าตัว นับเป็นสัญญาณที่ดีที่รัฐบาลให้ความสำคัญกับการพัฒนาด้านการศึกษา

ห้องสมุด UCL เป็นห้องสมุดที่ดีที่สุดที่มีการรวบรวมหนังสือโบราณและหายาก ที่เขียนด้วยลายมือลงบนใบปาล์มหรือกระดาษพับ ด้วยเงินสนับสนุนจากต่างชาติหนังสือโบราณเหล่านี้จึงได้รับการอนุรักษ์เป็นอย่างดี และยังได้รับการจัดเก็บในรูปไมโครฟิล์มและดิจิทัลอีกด้วย ยิ่งไปกว่านั้น UCL ยังมีโครงการแลกเปลี่ยนกับห้องสมุดมหาวิทยาลัยในต่างประเทศอีก 12 แห่ง ทำให้ห้องสมุดแห่งนี้เป็นห้องสมุดที่มีข้อมูลที่ดีที่สุดในประเทศ

นอกจากห้องสมุดแห่งนี้ ปัจจุบันเมียนมาร์มีห้องสมุดทางวิชาการทั้งหมด 164 แห่ง ภายใต้การกำกับดูแลของกระทรวงต่างๆ 13 กระทรวง เช่น มหาวิทยาลัยการแพทย์ มหาวิทยาลัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี เป็นต้น เงินสนับสนุนสำหรับห้องสมุดของรัฐที่ได้รับการจัดสรรจากกระทรวงที่เกี่ยวข้องมีมูลค่าเพียงน้อยนิดเท่านั้น ตัวอย่างเช่น งบประมาณประจำปีสำหรับห้องสมุดแห่งชาติคิดเป็นเงิน 4 ล้านจ๊าด (Kyat) หรือประมาณ 5,000

ดอลลาร์สหรัฐต่อปีเท่านั้น การขาดแคลนเงินทุนส่งผลให้ห้องสมุดเหล่านี้ขาดแคลนหนังสือภาษาต่างประเทศ จำเป็นต้องพึ่งพาการรับบริจาคต่างๆ และไม่สามารถสมัครสมาชิกฐานข้อมูลออนไลน์หรือแหล่งหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ต่างๆ ได้ อย่างไรก็ดี ในที่สุดรัฐบาลปัจจุบันให้ความสำคัญกับการที่ห้องสมุดสามารถให้บริการข้อมูลออนไลน์ได้ เราหวังเป็นอย่างยิ่งว่าผู้ให้การบริจาคทั้งหลายจะช่วยให้เราสามารถเข้าถึงฐานข้อมูลออนไลน์ที่มีราคาแพงต่างๆ นี้ได้

ในเมื่อห้องสมุดของรัฐขาดแคลนหนังสือใหม่ๆ ผู้ใช้บริการห้องสมุดส่วนมากจึงหันไปใช้บริการห้องสมุดเอกชน เช่น ห้องสมุดบริติชเคาน์ซิล (British Council Library) และห้องสมุดอเมริกันเซ็นเตอร์ (American Centre Library) เป็นต้น ห้องสมุดของรัฐต่างๆ จำเป็นต้องพึ่งพาการบริจาคจาก NGO ทั้ง NGO ท้องถิ่นและต่างประเทศ และนักวิชาการที่มาเยี่ยมชมดูงานทั้งหลาย

3) ห้องสมุดประชาชน

จากสถิติของกระทรวงข้อมูลข่าวสาร (Ministry of Information) มีห้องสมุดประชาชนจำนวนกว่า 50,000 แห่งในประเทศเมียนมาร์ อย่างไรก็ตามในจำนวนนี้ส่วนมากเป็นเพียงห้องสมุดหมู่บ้านที่มีสภาพที่ไม่พร้อมให้บริการ และเราไม่มีข้อมูลที่แน่ชัดว่าห้องสมุดที่ให้บริการได้จริงมีจำนวนกี่แห่ง กระทรวงข้อมูลข่าวสารกำลังพยายามส่งเสริมนิสัยรักการอ่านในหมู่เด็กๆ และพัฒนาห้องสมุดใหม่ๆ ในเดือนพฤษภาคม ปี ค.ศ. 2010 ได้มีการก่อตั้ง NGO ชื่อว่ามูลนิธิห้องสมุดแห่งประเทศเมียนมาร์ (Myanmar Library Foundation) ขึ้นเพื่อช่วยกระทรวงฯ ส่งเสริมการอ่านหนังสือในหมู่ผู้ใหญ่ พร้อมกับพัฒนาห้องสมุดไปด้วย โดยมูลนิธิจะสำรวจข้อมูลทั่วประเทศ สร้างห้องสมุดใหม่ๆ และส่งเสริมให้ประชาชนรักการอ่าน มูลนิธิได้รวบรวมนักเขียนและนักแสดงที่มีชื่อเสียงเข้าเป็นคณะกรรมการของมูลนิธิ มีการสร้างห้องสมุดประชาชนแห่งใหม่ๆ และมีการจัดเสวนาเพื่อส่งเสริมให้ประชาชนตระหนักถึงความสำคัญของการอ่านขึ้นทั่วประเทศ

นอกจากห้องสมุดประชาชนของรัฐเหล่านี้แล้วยังมีห้องสมุดเอกชนที่ประสบความสำเร็จอีกหลายแห่ง โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ห้องสมุดบริติชเคาน์ซิล และห้องสมุดอเมริกันเซ็นเตอร์ในย่างกุ้ง และเจฟเฟอร์สัน เซ็นเตอร์ (Jefferson Centre) ในมัณฑะเลย์ และห้องสมุดเอกชนขนาดเล็กในเมืองเล็กๆ เช่น ห้องสมุด Saya Zaw Gyi ในเมืองพญาโป

(Pyarpon) และห้องสมุด Dr.Chit Maung ในเมืองอินเส่ง (Insein) เป็นต้น เมียนมาร์มีโรงเรียนวัดจำนวน 1,800 แห่ง หลายแห่งมีห้องสมุดของตนเอง นักเรียนฐานะยากจนส่วนมากเรียนหนังสือที่โรงเรียนวัดเหล่านี้ ซึ่งห้องสมุดเหล่านี้ต้องการความช่วยเหลืออย่างมาก

4) ห้องสมุดเฉพาะทาง

เมียนมาร์มีห้องสมุดเฉพาะทางหลายแห่ง เช่น

1. กรมการวิจัยด้านการแพทย์ (Department of Medical Research) (ทั้งเมียนมาร์ตอนเหนือและตอนใต้)
2. ห้องสมุดภายใต้การกำกับดูแลของกรมส่งเสริมและเผยแพร่ศาสนา (Department of Promotion and Propagation of Religion)
3. ห้องสมุดภายใต้การกำกับดูแลของคณะกรรมการประชาสัมพันธ์ (Public Affairs Commission)
4. ห้องสมุดการแพทย์ดั้งเดิม (Traditional Medicine Library)
5. ห้องสมุดที่องค์การวิจัยกลาง (Central Research Organisation)

นอกเหนือไปจากห้องสมุด 4 ประเภทที่กล่าวไปแล้วนั้น เมียนมาร์ได้พัฒนาบุคลากรด้านนี้อีกโดยมีหลักสูตรบรรณารักษศาสตร์ภายใต้การกำกับดูแลโดยกระทรวงศึกษาธิการเพื่อผลิตบรรณารักษ์ที่มีคุณภาพให้กับประเทศ และมีสมาคมห้องสมุดเมียนมาร์ (Myanmar Library Association) ซึ่งเป็น NGO ท้องถิ่นที่มีบทบาทสำคัญในการฝึกอบรมพัฒนาบรรณารักษ์ที่มีคุณภาพ เป็นต้น

หลักสูตรบรรณารักษศาสตร์ของประเทศเมียนมาร์

แม้ว่าจะมีอุปสรรคที่ท้าทายมากมาย ประเทศเมียนมาร์มีบรรณารักษ์ระดับมืออาชีพที่มีคุณภาพและจบการศึกษาหลักสูตรบรรณารักษศาสตร์ซึ่งริเริ่มขึ้นโดย ดร. อูทอ คอง (Dr. U Thaw Kaung) เมื่อปี ค.ศ. 1974 จำนวนกว่า 800 ราย ปัจจุบันมีการสอนหลักสูตรบรรณารักษศาสตร์ในทุกมหาวิทยาลัยใหญ่ๆ ของประเทศทั้งในระดับอนุปริญญา ปริญญาตรี ปริญญาโทและปริญญาเอก บรรณารักษ์ที่จบการศึกษาเหล่านี้สามารถทำงานได้ทั้งที่ห้องสมุดมหาวิทยาลัยและห้องสมุดโรงเรียน บางรายได้ทำงานกับหน่วยงานต่างๆ ของ

องค์การสหประชาชาติในต่างประเทศ และบางรายได้ทำงานกับหอสมุดรัฐสภาอเมริกัน (Library of Congress)

สมาคมห้องสมุดเมียนมาร์ (Myanmar Library Association)

สมาคมห้องสมุดเมียนมาร์เป็น NGO ท้องถิ่นภายใต้การสนับสนุนของกระทรวงวัฒนธรรม มีบทบาทสำคัญอย่างต่อเนื่องด้านการฝึกอบรมบรรณารักษ์ในประเทศเมียนมาร์ สมาคมนี้ได้รับการก่อตั้งขึ้นเมื่อปี ค.ศ. 1994 โดย ดร.อู ทอ คอง มีวัตถุประสงค์เพื่อจัดอบรมหลักสูตรต่างๆ สำหรับบรรณารักษ์ เพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสาร และเพื่อส่งเสริมความตระหนักในเรื่องความสำคัญของห้องสมุด และบทบาทของบรรณารักษ์ให้กับประชาชนทั่วไป โดยมีการจัดหลักสูตรฝึกอบรมบรรณารักษ์ทุกๆ 3 เดือน บุคคลทั่วไปสามารถสมัครเรียนหลักสูตรเหล่านี้ได้ ทั้งยังมีหลักสูตรบรรณารักษ์พื้นฐานสำหรับบรรณารักษ์ใหม่ในท้องถิ่น แต่ละหลักสูตรมีระยะเวลา 2 สัปดาห์ และบางครั้งยังมีบรรณารักษ์ต่างชาติมาบรรยายและจัดการอบรมให้อีกด้วย การที่สมาคมเป็น NGO ทำให้เพิ่มอิสรภาพในการสร้างความร่วมมือกับองค์กรต่างประเทศ

2. นโยบายด้านการศึกษาในปัจจุบันเรื่องการพัฒนาองค์ความรู้

ตามที่ได้กล่าวไปแล้วข้างต้น รัฐบาลปัจจุบันกำลังดำเนินการเปลี่ยนแปลงและปรับปรุงหลายอย่างในเรื่องการพัฒนาองค์ความรู้ วันที่ 31 มีนาคม ค.ศ. 2012 รัฐบาลได้ฉลองครบรอบหนึ่งปีและได้บันทึกการเปลี่ยนแปลงในเรื่องการพัฒนาองค์ความรู้ต่างๆ ต่อไปนี้

2.1 การปรับเพิ่มงบประมาณด้านการศึกษา โดยได้เพิ่มขึ้นจาก 2.4% ในปีงบประมาณ ค.ศ. 2010-11 เป็น 4.7% ในปี ค.ศ. 2011-12 งบประมาณจำนวน 310,401 ล้านจ๊าด (340 ล้านดอลลาร์สหรัฐ) ในปี ค.ศ. 2011-12 ได้เพิ่มเป็น 617,214 ล้านจ๊าด (740 ล้านดอลลาร์สหรัฐ) ในปีงบประมาณ ค.ศ. 2012-13 หรือเพิ่มขึ้นเกือบเท่าตัวจากปีก่อนหน้า ทุกฝ่ายต่างยินดีกับการเปลี่ยนแปลงในทางที่ดีขึ้นในครั้งนี้ อย่างไรก็ตามงบประมาณจำนวนดังกล่าวยังถือว่าต่ำ เมื่อเปรียบเทียบกับประเทศอื่นๆ ในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ซึ่งตามความเห็นของนักเศรษฐศาสตร์ของเรา งบประมาณภาคการศึกษาสำหรับประเทศกำลังพัฒนาอย่างประเทศเมียนมาร์ควรที่จะคิดเป็นอย่างน้อย 14-20% ของงบประมาณทั้งหมด

2.2 การผ่านความเห็นชอบร่างกฎหมายโรงเรียนเอกชน กฎหมายนี้อนุญาตให้มีการเปิดโรงเรียนเอกชนซึ่งนักเรียนสามารถเข้าเรียนในโรงเรียนเหล่านี้ และเข้าสอบข้อสอบของรัฐได้ ก่อนหน้านี้นักเรียนต้องลงทะเบียนเรียนในโรงเรียนของรัฐก่อน จึงจะถือว่าได้เข้าเรียนอย่างเป็นทางการ หลังจากนั้นนักเรียนจึงจะเรียนในโรงเรียนเอกชนเพื่อการเรียนจริงๆ นับจากนี้ไปนักเรียนไม่จำเป็นต้องเข้าเรียนในโรงเรียนของรัฐก็ได้

2.3 การปรับเพิ่มระยะเวลาการศึกษาสำหรับการศึกษาระดับสูงขึ้นอีก 1 ปี ก่อนหน้านี้นักเรียนเคยใช้เวลาเรียนในระดับปริญญาตรีเพียง 3 ปี แต่ในระบบใหม่การเรียนระดับปริญญาตรีจะใช้เวลา 4 ปีซึ่งเท่ากับระยะเวลาการเรียนระดับปริญญาตรีตามมาตรฐานสากล

2.4 การปรับขึ้นเงินเดือนครูที่ทำงานในชนบทและพื้นที่ห่างไกล ครูในชนบทและพื้นที่ห่างไกลได้รับการปรับเงินเดือนขึ้น 2 เท่าตั้งแต่เดือนเมษายน ค.ศ. 2012 ปัจจุบันครูส่วนมากได้รับเงินเดือนประมาณ 60 ดอลลาร์สหรัฐ อย่างไรก็ตามไม่ได้หมายความว่าครูทุกรายจะได้รับเงินเดือนตามอัตรานี้

2.5 การปรับปรุงความรู้ความสามารถด้านภาษาอังกฤษ ปัจจุบันการสอบในรูปแบบคล้ายๆ กับ TOEFL ถือเป็นข้อกำหนดเบื้องต้นก่อนการเริ่มเรียนสำหรับนักศึกษาระดับปริญญาโทและปริญญาเอก

2.6 การเปิดกว้างที่เพิ่มมากขึ้นซึ่งเป็นผลจากการมีความร่วมมือกับมหาวิทยาลัยในประเทศตะวันตกต่างๆ อาทิ โครงการของมหาวิทยาลัยจอห์น ฮอพกินส์ (John's Hopkins University) ที่จะเปิดขึ้นอีกครั้งหนึ่ง (มหาวิทยาลัยจอห์น ฮอพกินส์เคยมีศูนย์ที่นี่ในระหว่างปี ค.ศ. 1955 - 1962) ยิ่งไปกว่านั้นคณาจารย์จากมหาวิทยาลัยต่างประเทศเริ่มทยอยกันกลับมาสอนที่มหาวิทยาลัยในประเทศเมียนมาร์อีกครั้ง ปัจจุบันมีอาจารย์ระดับมหาวิทยาลัยชาวเยอรมันสอนที่ภาควิชาภูมิศาสตร์ มหาวิทยาลัยย่างกุ้ง

2.7 แม้เมียนมาร์จะมีแผนการจัดการศึกษาออนไลน์ผ่านอินเตอร์เน็ต อย่างไรก็ตามประเทศยังต้องการความช่วยเหลืออย่างมหาศาลจากภายนอก เนื่องจากงบประมาณในประเทศมีไม่เพียงพอสำหรับการสมัครสมาชิกฐานข้อมูลออนไลน์ซึ่งมีราคาแพง

2.8 มีการส่งนักวิชาการภาครัฐไปต่างประเทศมากขึ้น ซึ่งเป็นผลจากจากการที่รัฐบาลได้เพิ่มความสนใจในเรื่องความสัมพันธ์กับประเทศโลกตะวันตก

2.9 รัฐสภามีการเปิดกว้างมากขึ้น สมาชิกรัฐสภามีการตั้งกระทู้ถามเกี่ยวกับเรื่องการศึกษา และรัฐมนตรีกระทรวงศึกษาธิการก็ได้ตอบกระทู้ถามเหล่านี้เป็นส่วนใหญ่

3. อุปสรรคต่างๆ ในการส่งเสริมการพัฒนาองค์ความรู้

แม้ว่าประเทศเมียนมาร์จะมีอัตราการรู้หนังสือสูงถึง 95% และแม้ว่าจะได้มีความพยายามหลากหลายในการพัฒนาห้องสมุดแล้วก็ตาม ยังคงมีอุปสรรคที่ท้าทายอีกมากในการเพิ่มจำนวนผู้อ่านหนังสือในห้องสมุดของเรา

3.1 ความก้าวหน้าด้านเทคโนโลยี (ICT) ส่งผลให้นักเรียนนักศึกษาจำนวนมากใช้เวลากับการแชท หรือการเล่นเกมส์ทางอินเตอร์เน็ต แต่กลับไม่ได้พัฒนาทักษะการอ่านของตนเอง

3.2 เงินสนับสนุนที่มีจำนวนน้อยส่งผลให้มีห้องสมุดเพียงไม่กี่แห่งเท่านั้นที่พร้อมไปด้วยหนังสือที่มีคุณภาพ หนังสือในห้องสมุดเมียนมาร์ส่วนมากไม่ทันสมัย หรืออยู่ในสภาพชำรุด

3.3 ระบบการสอบที่ยากทำให้นักเรียนนักศึกษาไม่ได้อ่านหนังสืออื่นๆ นอกหลักสูตร นักเรียนส่วนมากใช้เวลาในการเตรียมตัวสอบ นอกจากจะต้องไปโรงเรียนแล้ว ยังต้องเรียนพิเศษจนค่ำมืด ทำให้ไม่มีเวลาอ่านเพื่อความเพลิดเพลิน

3.4 การขาดแคลนกระแสไฟฟ้าในชนบทส่งผลให้ห้องสมุดในชนบทไม่มีประสิทธิภาพ ชาวชนบทส่วนใหญ่มีเวลาว่างเฉพาะตอนกลางคืน ฉะนั้นหากการจ่ายกระแสไฟฟ้ามีความสม่ำเสมอมากขึ้น จำนวนผู้อ่านหนังสือก็น่าจะมากขึ้นด้วย (70% ของพลเมืองเมียนมาร์อาศัยอยู่ในเขตชนบท)

3.5 ความยากจน (ปัจจุบัน อยู่ที่อัตรา 26%) เป็นอีกปัจจัยสำคัญที่ทำให้นักเรียนนักศึกษาไม่สามารถเรียนจนสำเร็จการศึกษาได้ ชาวบ้านส่วนมากน่าจะผ่านมาตรฐานระดับ

4 ได้แต่นักเรียนนักศึกษาจำนวนมากจำเป็นต้องเลิกเรียนกลางคันเพื่อช่วยครอบครัวทำงาน ปัจจุบันมีจำนวนนักเรียนนักศึกษา 8 ล้านคนกำลังศึกษาในระดับประถมศึกษา ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น และตอนปลาย แต่มีเพียง 400,000 คนเท่านั้นที่เข้าศึกษาระดับมหาวิทยาลัย หรือกล่าวได้ว่าเพียง 5% ของจำนวนนักเรียนนักศึกษาทั้งหมดเท่านั้นที่ได้เรียนระดับมหาวิทยาลัย ซึ่งการศึกษาระดับมหาวิทยาลัยเองก็ยังเป็นปัญหาอยู่

3.6 แม้แต่ห้องสมุดที่ได้ถูกสร้างมาอย่างดีก็ยังมีปัญหาเรื่องการบริหารจัดการ เนื่องจากขาดคณะกรรมการห้องสมุดที่มีคุณสมบัติเหมาะสม

3.7 งบประมาณด้านการศึกษาของปีนี้ที่คิดเป็น 4.7% ของงบประมาณรวมถือว่ายังน้อยมากเมื่อเทียบกับประเทศเพื่อนบ้าน และงบประมาณส่วนใหญ่นำไปใช้ในการก่อสร้างมหาวิทยาลัยและวิทยาลัย และส่วนน้อยเท่านั้นที่ใช้ใจการฝึกอบรมพัฒนาครูผู้สอนและการพัฒนาห้องสมุด ฉะนั้นเมื่อมองในด้านงบประมาณแล้ว เราให้ความสนใจในเรื่องวิธีการใช้งบประมาณ มากกว่าจำนวนเงินงบประมาณที่จะถูกจัดสรรให้กับภาคการศึกษา

3.8 ครูผู้สอนที่ขาดประสบการณ์: เมื่อเร็วๆนี้ UNICEF ได้สำรวจข้อมูลโรงเรียนระดับประถมศึกษาในเมียนมาร์กว่า 200 แห่งและพบว่าครูผู้สอนหลายรายสอนแบบท่องจำ (Rote Learning) หรือสอนในทิศทางเดียว หรือแบบไม่มีการโต้ตอบ (Chalk and Talk หรือ Passive Learning) การสอนแบบนี้จะไม่ค่อยมีการป้อนคำถาม หรือถ้ามีก็เป็นคำถามแบบปิดเสียส่วนมาก และครูผู้สอนไม่ค่อยแนะนำในเรื่องการใช้ห้องสมุด

3.9 เงินเดือนค่าจ้างครูอยู่ในระดับต่ำ ครูในประเทศเมียนมาร์ได้รับเงินเดือนประมาณ 25,000 จ๊าด (ประมาณ 30 ดอลลาร์สหรัฐ) เท่านั้นซึ่งจัดว่าเป็นหนึ่งในประเทศที่เงินเดือนครูต่ำมาก ฉะนั้นเพื่อการดำรงชีวิตพวกเขาจึงต้องสอนพิเศษนอกเวลาสอนปกติ อาจกล่าวได้ว่าครูหลายคนมีชีวิตอยู่ได้ทุกวันนี้ด้วยค่าจ้างที่ได้รับจากการสอนพิเศษ

3.10 ชาวพม่าส่วนมากยังมีทักษะความรู้ด้านภาษาอังกฤษอยู่ในระดับต่ำ

3.11 ระยะเวลาของการเรียนในสถานศึกษาโดยเฉลี่ยในปัจจุบันต่ำกว่า 4 ปี เมื่อเทียบกับนักเรียนในประเทศเพื่อนบ้านที่อยู่ในระบบการศึกษาเป็นเวลาถึง 10 ปี ทั้งนี้เนื่องจากนักเรียนในชนบทของเมียนมาร์มีอัตราการเลิกเรียนกลางคันที่สูง

3.12 สัดส่วนครูต่อนักเรียน สัดส่วนของจำนวนครูต่อนักเรียนที่นี่มีความไม่สมดุลอย่างมาก โดยโรงเรียนในชนบทมีสัดส่วนครูต่อนักเรียนคิดเป็น 1:30 และโรงเรียนในเมืองมีสัดส่วนครูต่อนักเรียนคิดเป็น 1:70 หรือมากกว่าโดยเฉพาะโรงเรียนที่มีชื่อเสียง

4. กิจกรรมต่างๆ ของมูลนิธิอนุรักษ์ และให้ความช่วยเหลือเรื่องหนังสือของประเทศเมียนมาร์ (Myanmar Book Aid and Preservation Foundation – MBAPF) และมูลนิธิฟื้นฟูห้องสมุดนากิซ (Nargis Library Recovery – NLR) ในการให้ความช่วยเหลือด้านการพัฒนาห้องสมุด

1) ประวัติโดยย่อของ MBAPF และ NLR

เมื่อเดือนพฤษภาคมปี ค.ศ. 2008 ประเทศเมียนมาร์ได้รับความเสียหายอย่างหนักจากพายุไซโคลนนากิซ และมีผู้เสียชีวิตกว่า 130,000 ราย ห้องสมุดและโรงเรียนกว่า 2,000 แห่งได้รับความเสียหาย

MBAPF ได้รับการติดต่อจากมิตรสหายของชาวพม่าทั่วโลก หนึ่งในจำนวนนั้นคือ ดร.จอห์น แบดจ์เลย์ (Dr. John Badgley) ผู้เชี่ยวชาญเรื่องประเทศพม่าและภัณฑารักษ์เกษียณอายุจากห้องสมุดมหาวิทยาลัยคอร์เนล (Cornell University Library) ผู้ได้เคยสำรวจห้องสมุดมหาวิทยาลัยและห้องสมุดวิทยาลัยของเราในระหว่างปี ค.ศ. 1987 - 1988 นอกจากดร.แบดจ์เลย์จะได้แสวงหาผู้ประสงค์จะบริจาคหนังสือแล้ว ในปี ค.ศ. 2008 เขาได้ชักจูงให้บริษัทธริฟท์ บุ๊คส์ (Thrift Books) หนึ่งในผู้ประกอบกิจการหนังสือออนไลน์รายใหญ่ให้บริจาคหนังสือจำนวนมากถึง 1 ล้านเล่มให้กับเรา

NLR ได้รับการก่อตั้งขึ้นในประเทศสหรัฐอเมริกาภายหลังเกิดพายุไซโคลนนากิซ โดยมีคณะกรรมการมูลนิธิ 7 รายซึ่งประกอบไปด้วยคณาจารย์มหาวิทยาลัยเกษียณอายุ นักธุรกิจ และผู้ใจบุญ มูลนิธิได้รับการยกเว้นภาษีและได้รับการยกเว้นจากการคว่ำบาตรเพื่อลงโทษประเทศเมียนมาร์ของสหรัฐอเมริกา

MBAPF ได้รับการก่อตั้งขึ้นในประเทศเมียนมาร์ในปี ค.ศ. 2002 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่ออนุรักษ์หนังสือ และให้ความช่วยเหลือห้องสมุดต่างๆ โดยมีคณะกรรมการประกอบไป

ด้วย บรรณารักษ์อาวุโส นักธุรกิจ และบุคคลผู้เป็นที่น่าเคารพนับถือหลายท่าน ดร.แบดจ์เลย์ และข้าพเจ้าเป็นคณะกรรมการของมูลนิธิทั้งสองแห่ง

ขอบคุณ ดร.อู ทอ คอง บิดาของข้าพเจ้าที่ได้ให้คำปรึกษาแนะนำในเรื่องกิจกรรมต่างๆ ของมูลนิธิ ท่านได้รับการยกย่องว่าเป็นบิดาของบรรณารักษ์ในประเทศเมียนมาร์ ท่านเป็นผู้มีความรอบรู้กว้างขวาง รู้จักผู้คนมากมาย และมีความกระตือรือร้นที่จะช่วยเหลือห้องสมุดต่างๆ ในประเทศของเรา ท่านเป็นผู้ริเริ่มหลักสูตรบรรณารักษศาสตร์ในประเทศเมียนมาร์ เป็นผู้ก่อตั้งสมาคมห้องสมุดประเทศเมียนมาร์ (Myanmar Library Association) และเคยดำรงตำแหน่งหัวหน้าบรรณารักษ์ที่ห้องสมุดกลางมหาวิทยาลัยนานกว่า 40 ปี ผลงานของท่านได้รับการยกย่องจากองค์กรต่างประเทศหลายแห่ง และท่านเคยได้รับรางวัลชนะเลิศผลงานวิชาการฟูกูโอกะ (Fukuoka Academic Prize) ปี ค.ศ. 2007 ให้เป็นบรรณารักษ์ยอดเยี่ยมในเอเชีย ปัจจุบันท่านดำรงตำแหน่งประธานของมูลนิธิของเรา

ผลจากความพยายามร่วมกันระหว่างทั้งสองมูลนิธิทำให้เรามีเงินทุนสำหรับการจัดส่งตู้คอนเทนเนอร์ขนาดใหญ่ ในตอนแรกบริษัทขนส่งสินค้าอเมริกันเพรสซิเด้นท์ไลน์ (American President Line) ได้บริจาคพื้นที่บนเรือสำหรับตู้คอนเทนเนอร์ขนาดใหญ่เพื่อขนส่งหนังสือจำนวน 300,000 เล่ม โดยเน้นการให้ความช่วยเหลือพื้นที่บริเวณปากแม่น้ำที่ได้รับความเสียหายจากพายุไซโคลนก่อน อย่างไรก็ตามเราได้กระจายความช่วยเหลือผ่านการจัดกิจกรรมไปทั่วประเทศ

2) แถลงการณ์ด้านภารกิจ

มูลนิธิได้รับการก่อตั้งภายใต้แถลงการณ์ด้านภารกิจต่อไปนี้

- จัดให้มีองค์ความรู้ระดับโลกทั่วทั้งประเทศ โดยแจกจ่ายหนังสือกว่า 1 ล้านเล่ม
- บูรณะห้องสมุดที่ได้รับความเสียหายจากพายุไซโคลนนากิซกว่า 2,000 แห่ง
- ไม่เพียงจัดหาหนังสือ แต่ยังรวมถึงการจัดหาโต๊ะ เก้าอี้ คอมพิวเตอร์ และชั้นวางหนังสือให้ห้องสมุด
- เสริมสร้างการสนับสนุนจากชุมชนโดยการจัดกิจกรรมเชิงปฏิบัติการในกลุ่มสมาชิกห้องสมุด - จัดกิจกรรมเชิงปฏิบัติการและจัดการฝึกอบรม เพื่อติดตามผลโดยครูผู้สอนและบรรณารักษ์ระดับอาชีพ

3) ผู้บริจาค-พันธมิตรของมูลนิธิ

ปัจจุบันโครงการต่างๆ ของมูลนิธิได้รับการสนับสนุนจากผู้บริจาคต่อไปนี้

1. บริษัท Thrifts Books ประเทศสหรัฐอเมริกา
2. มูลนิธิเพื่อให้โอกาส (Opportunity Foundation) ประเทศไทย
3. บริษัทขนส่งสินค้า American President Line ประเทศสหรัฐอเมริกา
4. โครงการ University of Washington Library Gift Programme ประเทศสหรัฐอเมริกา
5. โครงการ Cornell University Library Gift Programme ประเทศสหรัฐอเมริกา
6. สถาบันศึกษาและวิจัย Institute of Southeast Asia ประเทศสิงคโปร์
7. ห้องสมุดแห่งชาติออสเตรเลีย (National Library of Australia) ประเทศออสเตรเลีย
8. องค์การ United Nation Women's Guild of Vienna
9. สมาคมห้องสมุดมอนทานา (Montana Library Association)
10. มูลนิธิ World Vision ประเทศเมียนมาร์

4) กิจกรรมต่างๆ ในปัจจุบันของมูลนิธิ NLR และ MBAPF

- คัดแยกประเภทหนังสือ และบริจาคให้ห้องสมุดขาดแคลนทั้งหลาย ปัจจุบันห้องสมุดกว่า 750 แห่งได้รับหนังสือกว่า 500,000 เล่มจากมูลนิธิ โดยในจำนวนนั้นหนังสือ 400,000 เล่มเป็นหนังสือภาษาอังกฤษ และอีก 100,000 เล่มเป็นหนังสือภาษาพม่า
- ระดมทุนโดยการจำหน่ายหนังสือภาษาอังกฤษจำนวน 30 % ของที่ได้รับบริจาคมา โดยพนักงานของศูนย์หนังสือร่วมกันจัดงานในรูปแบบงานบุฟเฟ่ต์หนังสือเพื่อนำรายได้จากการจำหน่ายไปจัดซื้อหนังสือภาษาพม่าใหม่ๆ สำหรับห้องสมุดในชนบท และห้องสมุดหมู่บ้านที่ทักษะภาษาอังกฤษของคนในท้องถิ่นยังอยู่ในระดับต่ำ

- คัดเลือกห้องสมุดที่จะบูรณะซ่อมแซม ด้วยความช่วยเหลือของ UNWA เราได้สร้างห้องสมุด/ศูนย์ชุมชนที่หมู่บ้านธิน คัน กน (Thin Kan Gon) ในเมืองลุตพุตตา (Lutputta) และมูลนิธิ World Vision ได้ให้ทุนสนับสนุนห้องสมุดกว่า 30 แห่งในเมืองโบเกล (Bogale) ผลจากการบริจาคหนังสือทำให้มีห้องสมุดที่บริหารจัดการโดยนักเรียนนักศึกษาเกิดขึ้นหลายแห่ง และในบางกรณียังมีการให้ทุนสนับสนุนสำหรับค่าเช่าสถานที่อีกด้วย
- หลักสูตรฝึกอบรมบรรณารักษ์ ด้วยการสนับสนุนจากสมาคมห้องสมุดประเทศเมียนมาร์ เราจึงสามารถจัดการฝึกอบรมให้กับบรรณารักษ์ห้องสมุดหมู่บ้านได้ โดยหลักสูตรวิธีการบริหารจัดการห้องสมุดขนาดเล็ก เป็นหลักสูตรที่ได้รับความนิยมอย่างสูง
- โครงการผู้อ่านหนังสือห้องสมุด ด้วยการสนับสนุนจากอาสาสมัครจากสหราชอาณาจักร ออสเตรเลีย และสหรัฐอเมริกา เราสามารถส่งเสริมทักษะความรู้ความเชี่ยวชาญภาษาอังกฤษในด้านต่างๆให้กับชุมชนทั้งในเมืองเล็กๆ และเมืองใหญ่อย่างมัณฑะเลย์ และย่างกุ้ง อาทิทักษะในการนำเสนองาน การเจรจาต่อรอง การสื่อสาร และการอภิปรายโต้แย้ง เป็นต้น
- การประชุมเชิงปฏิบัติการด้านการฝึกอบรมครู ดังที่ได้กล่าวมาแล้วข้างต้น การขาดครูที่มีประสบการณ์และมีทักษะการสอนที่เหมาะสมเป็นอุปสรรคที่ท้าทายอย่างหนึ่งของประเทศเมียนมาร์ ในปี ค.ศ. 2011 มีการจัดการฝึกอบรมครูขึ้น 3 ครั้งโดยคุณซู ซิมป์ซัน (Sue Simpson) จากประเทศสหรัฐอเมริกา และคุณเกล โฮล์มซ์ (Gayle Holmes) จากประเทศออสเตรเลีย โดยจัดขึ้นที่เมืองโบกาเล (Bogalay) มัณฑะเลย์ และย่างกุ้ง การฝึกอบรมนี้เป็นการฝึกอบรมที่เต็มไปด้วยชีวิตชีวา มีการใช้หนังสือที่ง่ายๆ มีการสอนวิธีการวางแผนการเรียนการสอน และมีการแนะนำการสอนแบบสร้างสรรค์ เป็นการฝึกอบรมแนวใหม่สำหรับครูชาวพม่า ซึ่งนอกจากผู้เข้าอบรมจะสนุกสนานกันมากแล้ว พวกเขายังได้ใช้สิ่งที่ได้เรียนจากการฝึกอบรมในการสอนจริงอีกด้วย การประชุมเชิงปฏิบัติการสำหรับผู้อ่านหนังสือห้องสมุดได้รับการตอบรับเป็นอย่างดี และหากเราสามารถระดมทุนสนับสนุนเพิ่มเติมได้อีก ก็จะสามารถจัดประชุมเพิ่มเติมได้อีกในปี ค.ศ. 2012 และในอนาคต

5) ประเภทหนังสือ

หนังสือที่ได้รับการบริจาคจาก Thrift Books ประกอบไปด้วยหนังสือหลากหลายประเภท อาทิ หนังสือเด็ก (สำหรับผู้อ่านเด็กและวัยรุ่น) หนังสือด้านการพัฒนาตนเอง หนังสืออ้างอิง หนังสือนิยาย หนังสือที่ไม่ใช่นิยาย และหนังสือทางวิชาการระดับสูงต่างๆ โดยส่วนมากเป็นหนังสือมือสองสภาพดีที่เป็นประโยชน์สำหรับประเทศเมียนมาร์ ปัจจุบันเราได้นำเข้าหนังสือจำนวน 600,000 เล่มจากต่างประเทศ และเราจะนำเข้าหนังสืออีก 400,000 เล่ม ห้องสมุดเมือง ห้องสมุดศูนย์ชุมชน และห้องสมุดโรงเรียนต่างๆ ที่ได้รับมอบหนังสือเหล่านี้ต่างก็ปลาบปลื้มยินดีเป็นอย่างยิ่ง ประธานบริหารของ Thrift Books ได้มาเยือนเมียนมาร์ และได้ตกลงที่จะบริจาคหนังสืออีก 1 ล้านเล่มในอนาคต

ไม่เพียงเท่านั้นเมียนมาร์ยังได้รับบริจาคหนังสือทางวิชาการและหนังสืออ้างอิงจากห้องสมุดต่างประเทศหลายแห่ง ห้องสมุดมหาวิทยาลัยของสหรัฐอเมริกา 2 แห่งที่มีโครงการของขวัญและยินดีที่จะร่วมโครงการกับเราได้แก่ ห้องสมุดมหาวิทยาลัยวอชิงตันสเตท และห้องสมุดมหาวิทยาลัยคอร์เนล นอกจากนั้นโครงการของเรายังได้รับหนังสือจากสถาบัน Institute of Southeast Asia ประเทศสิงคโปร์ มหาวิทยาลัยแคนเบอร์รา และนักวิชาการอิสระจากทั่วโลกอีกด้วย หนังสือเหล่านี้มีคุณค่าอย่างยิ่งสำหรับห้องสมุดมหาวิทยาลัยของเราซึ่งขาดแคลนเงินทุน

ดังที่ได้กล่าวมาแล้ว เราได้ขอความเห็นชอบจากผู้บริจาคเพื่อจำหน่าย 30% ของหนังสือที่ได้รับบริจาคเพื่อระดมทุนจัดซื้อหนังสือภาษาพม่าใหม่ๆ และนำไปบริจาคให้กับห้องสมุดชนบท โดยหลังจากที่ได้รับความเห็นชอบแล้วเราได้จัดงานบุฟเฟ่ต์หนังสือ (Book-Buffets) ขึ้น ในงานนี้ลูกค้าสามารถซื้อถุงเพื่อเลือกใส่หนังสือกี่เล่มก็ได้เท่าที่ต้องการ งานนี้ได้รับความนิยมจากชาวเมืองเป็นอย่างดี เนื่องจากหนังสือภาษาอังกฤษเป็นที่ต้องการและหายาก คติของเราคือ การหาเจ้าของที่เหมาะสมให้กับหนังสือ (Right Books to Right People)

6) พันธมิตร

เพื่อให้การพัฒนาห้องสมุดเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ MBAPF ได้ร่วมมือกับ NGO ท้องถิ่น NGOต่างประเทศ และอาสาสมัครท้องถิ่น เราได้ประสานความร่วมมือกับพันธมิตรต่างๆ ได้แก่ มูลนิธิ World Vision, ห้องสมุด Tharapar, Active Youth, Kanbawza Youth และ NGO ท้องถิ่นอื่นๆ เพื่อให้การแจกจ่ายหนังสือเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากนั้นเรายังมีความร่วมมือกับอาสาสมัครบริการชุมชนจากโรงเรียนนานาชาติหลายแห่ง องค์กรและอาสาสมัครเหล่านี้ได้ช่วยเราแจกจ่ายหนังสือ ใช้ประโยชน์จากหนังสือ จัดการประชุมเชิงปฏิบัติการให้กับครู และจัดโครงการต่างๆ เพื่อผู้อ่านหนังสือห้องสมุด

พันธมิตรในการพัฒนาห้องสมุดของเรายังได้แก่บุคคลผู้เป็นที่น่าเคารพนับถือ และพระ ตัวอย่างเช่น หลวงพ่อสิตะกู (Venerable Sitagu Sayadaw) และหลวงพ่อธรรมะปิยะ (Venerable Dhammapiya Sayadaw) ผู้ให้การสนับสนุนกิจกรรมต่างๆ ของมูลนิธิ และท่านทั้งหลายเหล่านี้ได้ช่วยให้ผู้คนทั่วไปรู้จักกิจกรรมต่างๆ ของเรา โดยพระอุปัชฌาย์ทั้งสองรูปมักจะเน้นย้ำถึงความสำคัญของการอ่านอยู่เสมอๆ ในคำสอนของท่าน

พันธมิตรที่สำคัญที่สุดของเราคือ มูลนิธิฟื้นฟูห้องสมุดนากิซ (Nargis Library Recovery Foundation - NLRF) ซึ่งตั้งอยู่ที่สหรัฐอเมริกา นอกจาก NLRF จะเป็นพันธมิตรที่ให้ความช่วยเหลืออย่างต่อเนื่องของเราแล้ว ยังเป็นผู้บริจาคหนังสือส่วนมากให้กับเราด้วย กิจกรรมของมูลนิธิเราสามารถดำเนินไปอย่างราบรื่นได้ก็ด้วยเหตุนี้

อุปสรรคสำคัญอีกประการหนึ่งคือ การระดมทุนเพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในการขนส่งหนังสือ ในการขนส่งหนังสือ 1 ตู้คอนเทนเนอร์ขนาด 40 ฟุตมายังประเทศเมียนมาร์จะมีค่าใช้จ่ายกว่า 6,000 ดอลลาร์สหรัฐ ซึ่งบริษัท American President Line ได้อนุเคราะห์ค่าขนส่งสำหรับ 6 คอนเทนเนอร์แรก และคณะกรรมการผู้อำนวยการของมูลนิธิเป็นผู้ออกค่าใช้จ่ายการขนส่งส่วนที่เหลือ

7) ห้องสมุดที่ได้รับบริจาคหนังสือ

การคัดเลือกห้องสมุดที่จะได้รับหนังสือบริจาคเป็นเรื่องสำคัญที่ต้องมีการดำเนินการอย่างรอบคอบ นอกเหนือจากการพิจารณาความน่าเชื่อถือ ความรับผิดชอบ และความ

โปร่งใสในการดำเนินงานของห้องสมุดแล้ว ปัจจัยสำคัญอื่นๆ ในการพิจารณายังได้แก่ คณะกรรมการห้องสมุดที่มุ่งมั่น เข้มแข็ง และบรรณารักษ์ที่มีประสิทธิภาพ หนังสือรับรองจากบุคคลผู้เป็นที่น่าเคารพนับถือ หรือพระ เป็นปัจจัยสำคัญอีกประการหนึ่งที่มีผลต่อการขอรับหนังสือบริจาค ภายหลังจากที่ได้รับหนังสือบริจาคแล้วต้องมีการถ่ายรูปไว้เป็นหลักฐาน และมีการติดตามผลโดยเจ้าหน้าที่มูลนิธิ หนังสือทุกเล่มต้องได้รับการจัดเก็บในชั้นวางหนังสือแบบเปิดในลักษณะที่สามารถเข้าถึงได้อย่างเท่าเทียมกัน

บทบาทของบรรณารักษ์เป็นปัจจัยสำคัญอีกประการหนึ่งที่มีผลต่อความสำเร็จของห้องสมุด เราพบว่ามีบรรณารักษ์ 2 ประเภท ประเภทหนึ่งคือผู้ที่รักการอ่านแต่ไม่ชอบแบ่งปัน พวกนี้มักจะหวงหนังสือ อีกประเภทคือผู้ที่รักการอ่าน ชอบแบ่งปัน และมีใจรักการบริการ ซึ่งเราชอบบรรณารักษ์ประเภทหลังมากกว่าเพราะห้องสมุดจะสำเร็จได้ต้องมีบรรณารักษ์ประเภทนี้ บรรณารักษ์ไม่ควรหมกหมุ่นอยู่แต่กับหนังสือ แต่ควรมีความคิดสร้างสรรค์และให้บริการที่ดีด้วย

เราไม่ได้มอบหนังสือบริจาคให้เฉพาะแต่กับห้องสมุดทางวิชาการที่บริหารจัดการโดยรัฐ ห้องสมุดแห่งชาติ ห้องสมุดที่เก็บรวบรวมหนังสือเฉพาะทาง ห้องสมุดเอกชน และห้องสมุดโรงเรียนวัดเท่านั้น แต่เรายังได้มอบหนังสือบริจาคให้ห้องสมุดหมู่บ้านอีกหลายแห่งด้วย ปัจจุบันมีห้องสมุดจำนวน 750 แห่งที่ได้รับหนังสือจากเรา และแม้ว่าเป้าหมายแรกเริ่มของเราคือ การบริจาคหนังสือให้ห้องสมุดบริเวณปากแม่น้ำที่ได้รับความเสียหายจากพายุไซโคลน ในความเป็นจริงเราสามารถมอบหนังสือบริจาคให้กับทุกรัฐและทุกเขตปกครอง มูลนิธิของเรานับเป็นหนึ่งใน NGO เอกชนที่ใหญ่ที่สุดที่บริจาคหนังสือจำนวนมากที่สุดในประเทศเมียนมาร์

8) อุปสรรคที่ท้าทายต่างๆ

สิ่งท้าทายสำคัญที่เราต้องเผชิญคือ การระดมทุนเพื่อจัดส่งหนังสือจากสหรัฐอเมริกามายังเมียนมาร์ เราขอขอบคุณกรรมการบริหาร NLR 4 ท่านที่ช่วยออกค่าใช้จ่ายส่วนดังกล่าว ตู้คอนเทนเนอร์ขนาด 40 ฟุต 1 ตู้มีค่าขนส่งคิดเป็นเงิน 6,000 ดอลลาร์สหรัฐ เรานำเข้าหนังสือประมาณปีละ 3-4 ตู้ แต่ละตู้บรรจุหนังสือได้ประมาณ 50,000 เล่ม เท่ากับว่า

ค่าขนส่งหนังสือต่อเล่มจากสหรัฐอเมริกามาเมียนมาร์คิดเป็นเงินเพียง 12 เซ็นต์ (Cent) เท่านั้น

อีกสิ่งหนึ่งที่เป็นความท้าทายคือ การจัดเก็บหนังสือ MBAPF ได้จัดซื้อตู้คอน-เทนเนอร์เปล่าจำนวน 2 ตู้เพื่อจัดเก็บหนังสือไว้ในบริเวณสำนักงานของเราในกรุงย่างกุ้ง

สิ่งท้าทายอื่นๆ ที่รองลงไปได้แก่ การคัดเลือกห้องสมุดที่เหมาะสมที่จะได้รับหนังสือบริจาคและการสร้างสามัญสำนึกและความรับผิดชอบให้เกิดแก่ห้องสมุดเหล่านั้น บางครั้งหนังสือบริจาคของเราไม่ได้รับการใช้ประโยชน์และถูกจัดเก็บในชั้นวางหนังสือที่ล็อคกุญแจ ประเด็นนี้น่ากังวลเนื่องจากบรรณารักษ์หลายรายรู้สึกว่าหนังสือเหล่านี้เป็นสิ่งมีค่าราคาแพง และพวกเขาเกรงว่าหนังสือจะสูญหาย เราได้สร้างความเข้าใจให้พวกเขาว่า เราจะส่งหนังสือให้เพิ่มเติมหากผู้อ่านไม่ส่งหนังสือคืนห้องสมุด เราจำเป็นต้องโน้มน้าวให้บรรณารักษ์เหล่านี้อนุญาตให้เด็กๆ จับต้องและอ่านหนังสือได้ เพราะเราต้องการให้เด็กๆ รักหนังสือ

การจัดตั้งองค์กรในรูป NGO เป็นความท้าทายอีกอย่างหนึ่งสำหรับมูลนิธิเรา จนถึงปัจจุบันไม่มี NGO ใหม่รายใดได้รับอนุญาตจากกระทรวงมหาดไทยให้ดำเนินการอย่างเป็นทางการ ดังนั้นจึงมีองค์กรมากมายในประเทศเมียนมาร์ที่ดำเนินการโดยไม่เป็นที่ยอมรับโดยรัฐบาล ซึ่งรวมถึงมูลนิธิของเราด้วย แต่ในทางพฤตินัยองค์กรเหล่านี้ก็ยังคงดำเนินงานต่อไป และในความเป็นจริง NGO ท้องถิ่นส่วนมากเป็นที่ยอมรับและได้รับการสนับสนุนจากชุมชนและกระทรวงต่างๆ ตัวอย่างเช่น มูลนิธิ MBAPF ของเราเป็นที่ยอมรับและได้รับการสนับสนุนจากกระทรวงข้อมูลข่าวสาร กระทรวงสวัสดิการสังคม และกระทรวงศึกษาธิการ

การตรวจสอบสิ่งพิมพ์ก่อนการเผยแพร่ (Censorship) เป็นอีกความท้าทายหนึ่งสำหรับมูลนิธิเรา เนื่องจากข้าพเจ้ามีบริษัท Myanmar Book Centre ซึ่งเป็นกิจการเชิงพาณิชย์ที่ดำเนินการค้าขายหนังสือมานานกว่า 15 ปี ดังนั้นการนำเข้าหนังสือทั้งหมดให้มูลนิธิจึงดำเนินการภายใต้ชื่อบริษัท

9) เป้าหมายในอนาคต

NLR และ MBAPF นับเป็นผู้บริจาคหนังสือรายใหญ่ที่สุดในระยะ 3 ปีมานี้ นอกจากเราแล้วมีเพียงมูลนิธิ Asia Foundation เท่านั้นที่บริจาคหนังสือภาษาอังกฤษให้กับเมียนมาร์ หากเรามีเงินสนับสนุนมากกว่านี้ เราประสงค์ที่จะจัดสร้างห้องสมุดเพิ่มเติมทั่วประเทศ เพิ่มการบริจาคหนังสือภาษาพม่าให้กับห้องสมุดชุมชน และขยายการจัดการประชุมเชิงปฏิบัติการให้กับครู และขยายการจัดโครงการต่างๆ สำหรับผู้อ่านหนังสือห้องสมุด

บทสรุป

เราภูมิใจที่เป็นส่วนหนึ่งในการพัฒนาองค์ความรู้ให้กับประเทศเมียนมาร์ ในอนาคตอันใกล้นี้ประเทศของเราต้องการทรัพยากรมนุษย์จำนวนมากเนื่องจากประเทศเรามีความโปร่งใสมากขึ้น และกำลังปรับตัวไปสู่มาตรฐานสากล เราภูมิใจในสิ่งที่เราสามารถทำได้ในขณะนี้ และเราหวังเป็นอย่างยิ่งว่าประเทศจะได้รับการลงทุนและความช่วยเหลือจากต่างชาติมากขึ้น เรามีความประสงค์ที่จะสร้างพันธมิตรความร่วมมือกับองค์กรหรือ NGO ต่างชาติที่สนใจด้านการพัฒนาการศึกษาให้กับประเทศเมียนมาร์

TK park
อุทยานการเรียนรู้

TK park
อุทยานการเรียนรู้

การเสริมสร้างวัฒนธรรมการอ่าน: มุมมองของบรูไนดารุสซาลาม

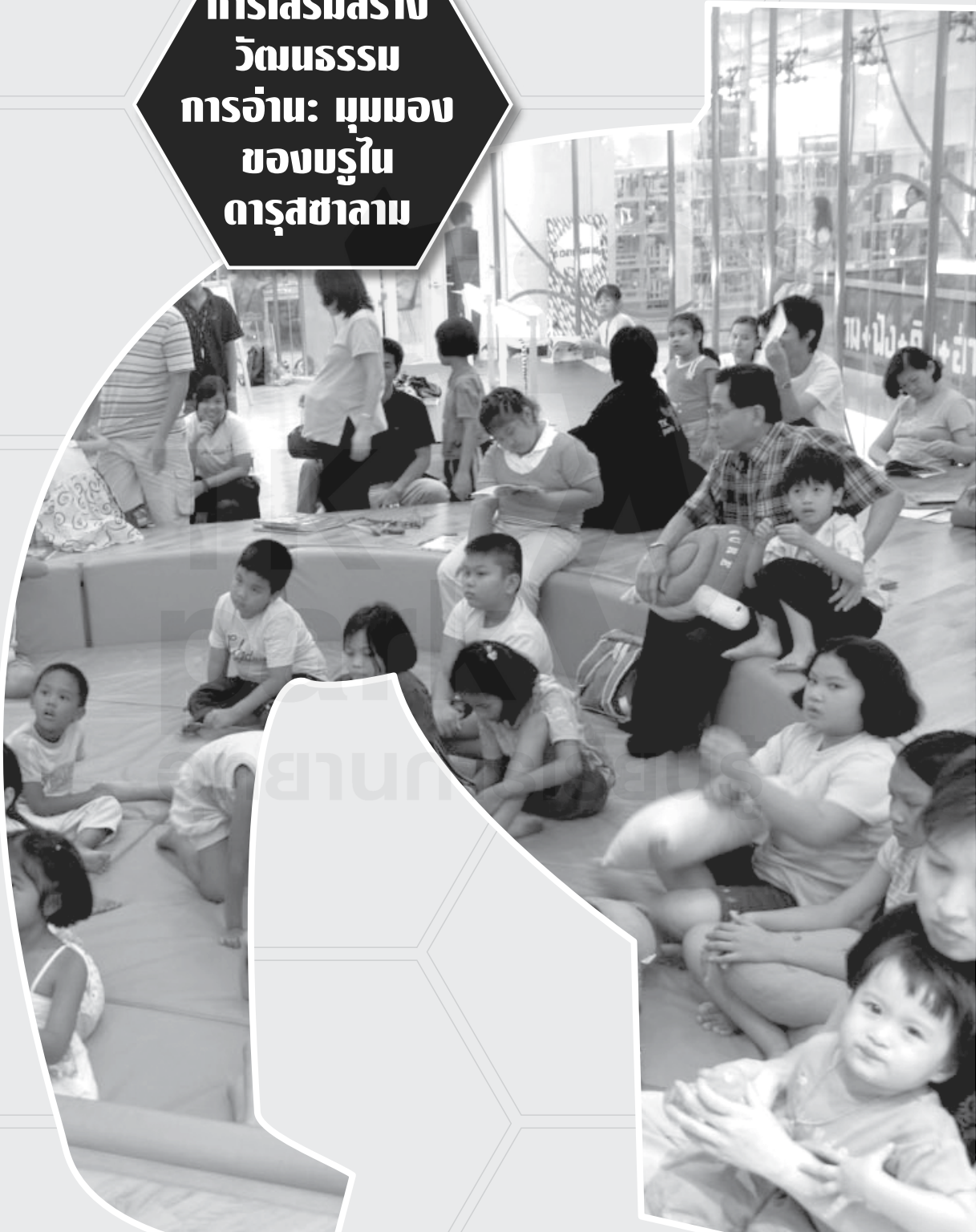

ชาวบรูไนชอบพูดคุยมากกว่าอ่าน
คนจำนวนมากไม่คิดว่า
การอ่านเป็นกุญแจสำคัญไปสู่ความสำเร็จ
และคิดว่าการอ่านออกเขียนได้
ก็เพียงพอแล้ว
ที่จะทำให้ประสบความสำเร็จในชีวิต

TK park
สวนสาธารณะแห่งการเรียนรู้

การเสริมสร้างวัฒนธรรมการอ่าน: มุมมองของบรูไนดารุสซาลาม*

เนลลี่ ดาโต ปาดูกะ ฮาจิ ซันนี่ (Nellie Dato Paduka Haji Sunny) [1]

เอกสารฉบับนี้ศึกษาความพยายามของสถาบันและวัฒนธรรมแห่งบรูไน (Dewan Bahasa dan Pustaka Brunei หรือ DBP) ในการส่งเสริมการอ่านและโครงการการอ่าน รวมทั้งศึกษาการริเริ่มเร็วๆ นี้ของรัฐบาลบรูไนในการเสริมสร้างการอ่านของประชากรในประเทศผ่านโครงการต่างๆ ดังต่อไปนี้ การประชุมความรู้ (the Knowledge Convention) กลุ่มงานวิจัยเชิงคุณภาพเรื่องวัฒนธรรมการอ่านของ PMO (the Reading Culture Focus Group of PMO) โครงการอ่านระดับชาติ (the National Reading Programmes) และระบบการศึกษาระดับชาติสำหรับศตวรรษที่ 21 (SPN 21) เพื่อที่จะทำให้วิสัยทัศน์ บรูไนดารุสซาลาม 2035 เป็นจริงขึ้นมาได้

คำนำ

บรูไนดารุสซาลามเป็นอาณาจักรโบราณอุดมสมบูรณ์ไปด้วยมรดกทางวัฒนธรรมและขบบธรรมเนียมประเพณี บรูไนเป็นประเทศมุสลิมที่ได้รับอิสรภาพเมื่อวันที่ 1 มกราคม พ.ศ. 2527 บรูไนเป็นสมาชิกของสมาคมอาเซียน (The Association of Southeast Asian Nations) องค์การประชุมอิสลาม (The Organisation of Islamic Conference) เครือจักรภพ (The Commonwealth) และสหประชาชาติ (United Nations) ปัจจุบันนี้บรูไนเป็นประเทศทันสมัยที่ผลิตน้ำมันและก๊าซธรรมชาติ นอกจากนั้นยังมีชื่อเสียงในด้าน

---

* แปลจาก Empowering a Reading Culture: A Brunei Darussalam's Perspective

[1] ประธานสมาคมห้องสมุดแห่งประเทศบรูไน (Brunei Darussalam Library Association)

ความก้าวหน้าทั้งทางด้านสังคมและเศรษฐกิจ ระบบการประครองเป็นแบบระบอบราชาธิปไตยมุสลิมมลายู (the Malay Islamic Monarchy) โดยมีภาษามาเลย์ เป็นภาษาทางการ ข้าพเจ้าขอเริ่มการเสนอเอกสารด้วยการยกพระราชดำรัสของสมเด็จพระราชาธิบดีฮัจญี อัสซานัล โบลเกียห์ ที่พระราชทานไว้ที่การประชุมความรู้ในหัวข้อ "การศึกษาสร้างเอกลักษณ์ที่แท้จริงของบุคคล" ณ วันที่ 26 กรกฎาคม พ.ศ. 2554 เพื่อเฉลิมฉลองพระราชสมภพ 65 ปีของสมเด็จพระราชาธิบดี

สมเด็จพระราชาธิบดีกล่าวว่า "ผู้ที่มีความรู้คือผู้ที่ไม่เคยหยุดเรียนรู้ ฟัง เห็น หรืออ่าน เพื่อเพิ่มเติมความรู้"

พระองค์ได้ทรงกล่าวต่อไปว่า

"วัฒนธรรมการอ่านเป็นเรื่องสำคัญซึ่งเราควรให้ความสำคัญที่สุดในโครงการพัฒนาระดับชาติ"

"เราพึงหล่อเลี้ยงเสริมสร้างวัฒนธรรมการเพิ่มเติมความรู้ที่บ้าน ที่ศูนย์การศาสนา ที่ทำงานและที่อื่นๆ เพื่อที่คนรุ่นต่อจากเราจะได้พัฒนานิสัยการอ่านและบำรุงรักษาวัฒนธรรมความรู้ได้"

พระราชดำรัสของสมเด็จพระราชาธิบดีในการเฉลิมฉลองครอบรอบ 50 ปี ของสถาบันภาษาและวรรณคดี (DBP) เมื่อวันที่ 17 กันยายน พ.ศ. 2554 มีว่า

"ข้าพเจ้ารู้สึกชื่นชมความพยายามที่มีการนำโครงการต่างๆ หลากหลาย รวมทั้งกิจกรรมมากมายมาปฏิบัติเพื่อยกระดับสถานภาพของภาษามาเลย์ โดยการส่งเสริมการอ่านที่เกี่ยวข้องกับเยาวชนและประชาคมทั่วไปตามห้องสมุดทั่วประเทศ"

วิสัยทัศน์บรูไน 2035 (Brunei Vision 2035)

ในปี ค.ศ. 2008 หรือปี พ.ศ. 2551 รัฐบาลได้กำหนดวิสัยทัศน์ระดับชาติ และหนึ่งในบรรดาเป้าหมายเหล่านั้นคือ การเสริมความสามารถในการแข่งขันของประชากรในระบบเศรษฐกิจที่มีพื้นฐานทางด้านความรู้

ความรู้ได้กลายมาเป็นองค์ประกอบหลัก และด้วยเหตุนี้เองได้ก่อให้เกิดระบบการศึกษาใหม่ระดับชาติ (SPN21) เพื่อสนับสนุนการสร้างชาติไปสู่ปี 2035

องค์ประกอบหลัก

• ยุทธศาสตร์การศึกษาที่จะเตรียมเยาวชนของเราสำหรับงานและความสำเร็จในโลกที่มีการแข่งขันและมีความรู้เป็นพื้นฐานเพิ่มขึ้นเรื่อยๆ

• ยุทธศาสตร์เศรษฐกิจที่จะสร้างเศรษฐกิจใหม่ให้กับประชากรของเราและขยายโอกาสทางธุรกิจภายในประเทศบรูไน ดารุสซาลาม โดยการส่งเสริมการลงทุนทั้งในประเทศและต่างประเทศ และทั้งในด้านอุตสาหกรรมน้ำมันและก๊าซธรรมชาติ และกลุ่มเศรษฐกิจนอกเหนือจากอุตสาหกรรมน้ำมันและก๊าซธรรมชาติ

• ยุทธศาสตร์ความมั่นคงที่จะคุ้มกันความมั่นคงทางการเมืองและอำนาจอธิปไตยของประเทศ รวมทั้งสมรรถนะทางการป้องกันและทางการฑูต และสมรรถนะในการที่จะตอบโต้การคุกคามของโรคภัยและความหายนะทางธรรมชาติ

• ยุทธศาสตร์การพัฒนาระบบองค์กรที่จะเสริมหลักธรรมาภิบาลทั้งในภาคสาธารณะและภาคเอกชน รวมถึงการบริการสาธารณะที่มีคุณภาพสูง โครงสร้างการควบคุมตามกฎหมายที่ปฏิบัติได้และทันสมัย และการดำเนินการของรัฐบาลที่มีประสิทธิภาพซึ่งลดทอนระบบราชการที่สลับซับซ้อน

• ยุทธศาสตร์การพัฒนาเศรษฐกิจท้องถิ่นที่จะเสริมโอกาสให้กับวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม รวมทั้งช่วยให้ชาวบรูไนเชื้อสายมาเลย์สามารถบรรลุความเป็นผู้นำทางธุรกิจและอุตสาหกรรมโดยการพัฒนาความแข็งแกร่งทางด้านการแข่งขันให้มากขึ้น

• ยุทธศาสตร์การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานที่จะสร้างความมั่นใจว่าการลงทุนจะเป็นไปอย่างต่อเนื่องโดยผ่านความร่วมมือระหว่างภาคสาธารณะและภาคเอกชน ในการพัฒนาและคงไว้ซึ่งโครงสร้างพื้นฐานระดับมาตรฐานโลก โดยให้ความสำคัญเป็นพิเศษทางด้านการศึกษา สุขภาพ และอุตสาหกรรม

• ยุทธศาสตร์การประกันสังคมที่จะสร้างความมั่นใจว่าประเทศชาติจะรุ่งเรืองประชากรทั้งหมดจะได้รับการดูแลเอาใจใส่อย่างเหมาะสม

• ยุทธศาสตร์ด้านสิ่งแวดล้อมที่จะสร้างความมั่นใจว่าธรรมชาติสิ่งแวดล้อม และแหล่งที่อยู่ทางวัฒนธรรมของเราจะได้รับการอนุรักษ์อย่างถูกต้องเหมาะสม ทั้งยังจะช่วยดูแลให้เรามีสุขภาพที่ดีและความปลอดภัยสอดคล้องกับหลักการปฏิบัติของนานาประเทศในระดับสูงสุด

ระบบการศึกษาระดับชาติ

การศึกษาในประเทศบรูไนดารุสซาลามได้รับการพัฒนามาในหลายแง่หลายด้าน นับตั้งแต่เริ่มต้นมีระบบการศึกษาในระบบแบบทันสมัยอย่างจริงจังในปี พ.ศ. 2455 นับแต่นั้นมา มีการพัฒนาด้านการศึกษามากมายเพื่อให้สอดคล้องกับสภาวะทางสังคมและเศรษฐกิจและความต้องการทางสังคม เมื่อบรูไนได้รับอิสรภาพโดยสมบูรณ์ในปี พ.ศ. 2517 การขยายระบบการศึกษายิ่งมีความจำเป็นมากขึ้น

SPN 21 เป็นนโยบายการศึกษาสำหรับศตวรรษที่ 21 ซึ่งกระทรวงศึกษาธิการของบรูไนได้นำมาใช้ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2554 เพื่อเปลี่ยนแปลงระบบการศึกษาให้เป็นแรงผลักดันประเทศไปสู่เป้าหมายตามวิสัยทัศน์บรูไน 2035

หนึ่งในเป้าหมายหลักคือ ปรับปรุงคุณภาพการศึกษาผ่านความเป็นเลิศทางการสอนและการเรียนรู้ SPN 21 จะจัดเตรียมเส้นทางเพื่อบรรลุถึงวิสัยทัศน์นี้ รวมทั้งจัดเตรียมเส้นทางเพื่อสนองความท้าทายทั้งด้านเศรษฐกิจและสังคมของศตวรรษที่ 21

การดำเนินการปฏิบัติเป็นขั้นตอนรวมทั้งการจัดเตรียมหลักสูตรและโครงสร้างการประเมินผลแบบใหม่ โครงการจัดการดูแลนักเรียนที่มีปัญหา โครงการฝึกอบรมสร้างครูที่มีประสิทธิภาพ โครงการสร้างผู้นำที่มีประสิทธิภาพ การจัดเตรียมแหล่งทรัพยากรเพื่อการสอนและการเรียนรู้ซึ่งรวมถึงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (ICT) แหล่งข้อมูลที่เพียงพอและระบบที่มีประสิทธิภาพสำหรับการควบคุม การประเมินผล และการสร้างมาตรฐาน

การซื้อขายหนังสือ การตีพิมพ์ และการกระจายเสียง

การตีพิมพ์ในประเทศบรูไนเพิ่งเริ่มต้นเมื่อ พ.ศ. 2495 นี้เอง เมื่อมีการตีพิมพ์หนังสือพิมพ์ 'Salam Seria' เป็นครั้งแรก ตามด้วยหนังสือพิมพ์ 'Borneo Bulletin' ซึ่งออกจำหน่าย ในวันที่ 7 พฤศจิกายน พ.ศ. 2496 'Pelita Brunei' ในวันที่ 15 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2499 และ 'Brunei Times' ในวันที่ 1 กรกฎาคม พ.ศ. 2549

ปัจจุบันนี้ สถาบันภาษาและวัฒนธรรมแห่งบรูไน (DBP) เป็นหน่วยงานของรัฐบาลและเป็นสำนักพิมพ์ที่แข็งขันและใหญ่ที่สุด เป็นผู้ตีพิมพ์นวนิยาย หนังสือเด็ก โคลงกลอน ชีวประวัติ (หนังสือวิชาการ) เป็นภาษามาเลย์และภาษาอังกฤษ DBP เป็นสมาชิกของสมาคมสำนักพิมพ์อาเซียนและสมาคมสำนักพิมพ์แห่งเอเชียแปซิฟิก

ในปี 2506 มีการตีพิมพ์หนังสือครั้งแรกคือหนังสือสำหรับเด็กสองเล่มที่มีชื่อว่า "ABC" ซึ่งเป็นหนังสือภาพตัวอักษร และ "Asas kira-kira bagi darjah permulaan" Ahmad Kadi เป็นผู้เขียนทั้งสองเล่ม ต่อมา ในปี 2509 มีการจัดพิมพ์วารสารเล่มแรก bahan ตามด้วย Mekar ตีพิมพ์เดือนกันยายน 2510 Juara เดือนมกราคม 2538 Bajasa ตุลาคม 2538 Pangsura มกราคม 2539 Journal Undang-Undang Syariah กันยายน 2544 ส่วนวารสารของพิพิธภัณฑ์บรูไนมีการตีพิมพ์ครั้งแรกในปี 2512

สำนักพิมพ์อื่นๆ ของรัฐบาลที่แข็งขันได้แก่ the State Mufti Office, Pusat Dakwah Islamiah, พิพิธภัณฑ์บรูไน ศูนย์ประวัติศาสตร์บรูไน และสำนักข่าวรัฐบาล ส่วนสำนักพิมพ์ของเอกชนนั้นยังมีอยู่น้อย

พระราชบัญญัติอนุรักษ์หนังสือปี พ.ศ. 2510 กำหนดให้สำนักพิมพ์ส่งหนังสือที่ตีพิมพ์ในประเทศทั้งหมดมาเก็บเป็นตัวอย่างไว้ในห้องสมุดพิพิธภัณฑ์แห่งบรูไน นอกจากนี้ยังมีการออกพระราชบัญญัติจดหมายเหตุเมื่อวันที่ 2 มกราคม พ.ศ. 2518 อีกด้วย

สถานีวิทยุบรูไนเริ่มกระจายเสียงเมื่อวันที่ 2 พฤษภาคม พ.ศ. 2500 ในยุคแรกๆ สถานีวิทยุเป็นเครื่องมือสำคัญในการเผยแพร่ข่าวสารสู่ประชาชนจำนวนมาก มีการเผยแพร่ประกาศสำคัญๆ และข่าวสารมากมายทางวิทยุกระจายเสียง

การพัฒนาห้องสมุด

มีหลักฐานแสดงให้เห็นว่า มีการจัดตั้งห้องสมุดขึ้นตั้งแต่ตอนต้นของทศวรรษที่ 1950 (ช่วง พ.ศ. 2493-2502) แต่ข้อมูลอื่นๆ เกี่ยวกับห้องสมุดในยุคแรกมีน้อยมาก ในปี 2494 วิทยาลัย Sultan Omar Ali Saifuddien ได้ก่อตั้งขึ้น ตามด้วย Sekolah Tinggi Perempuan Raja Isteri ในปี 2500 โรงเรียนทั้งสองแห่งนี้ใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อการสอน มีการเก็บหนังสือและจัดแบ่งประเภทหนังสืออย่างมีระบบง่ายๆ เป็นระเบียบในบริเวณอาคารที่จัดเป็นห้องสมุดในปี 2496 สำนักข่าวรัฐบาลได้ห้องอ่านหนังสือขึ้นที่ Kuala Belait และที่ Brunei Town ในปี 2497 ที่ Bangar ในปี 2500 ที่ Seria ในปี 2516 แต่ละแห่งจะมีผู้เฝ้าดูแลและเปิดทุกวันยกเว้นวันอาทิตย์ ห้องอ่านหนังสือเหล่านี้ซึ่งมีหนังสือ หนังสือพิมพ์และนิตยสารไว้บริการเป็นที่นิยมมากในเวลานั้น

สำหรับบริการห้องสมุดสาธารณะนั้น มีบริการเป็นครั้งแรกสองเดือนหลังจากการจัดตั้งสถาบันภาษาและวัฒนธรรมแห่งบรูไน (DBP) แห่ง Jordan Elizabeth II ในเมืองหลวงเมื่อวันที่ 29 กันยายน 2511 ส่วนบริการห้องสมุดเคลื่อนที่เริ่มต้นในเดือนสิงหาคม 2513 ที่ Kampung Sengkurong และต่อมาที่ Tutong District บริการห้องสมุดเคลื่อนที่ได้ให้บริการต่อเนื่องเป็นเวลาหลายปีเพื่อบริการประชาคมทั่วประเทศ

ในปี 2514 จึงเริ่มมีบริการให้ยืมหนังสือจากห้องสมุดหลัก ห้องอ่านหนังสือ 4 แห่งของสำนักข่าวรัฐบาลก่อนหน้านี้ได้รับการส่งมอบให้กับสถาบันภาษาและวัฒนธรรม และได้กลายเป็นห้องสมุดสาขา โดยที่ห้องสมุด Kuala Belait และ Tutong ได้เปิดให้บริการในปี 2518 ส่วนในปี 2519 เปิดที่ Seria และปี 2521 ที่ Bangar, Temburong ต่อมา ภายใต้แผนการพัฒนาระดับชาติครั้งที่ 8 มีการเปิดห้องสมุดประชาคม 4 แห่งที่ Muara, Randan, Lambak Kanan และ Sengkurong

ปัจจุบันนี้ สถาบันภาษาและวัฒนธรรมแห่งบรูไนมีหน้าที่รับผิดชอบในการพัฒนาและเผยแผร่ภาษาและวรรณกรรม การวิจัยทางด้านวัฒนธรรม การจัดทำเอกสารและการตีพิมพ์งานวรรณกรรมในท้องถิ่น นอกเหนือจากการให้บริการทางห้องสมุดทั่วประเทศ มีบริการห้องสมุดสาธารณะผ่านห้องสมุดสาขา ห้องสมุดประชาคม จุดบริการห้องสมุดเคลื่อนที่ ระบบการยืมจำนวนมาก ห้องสมุดครอบครัว และมุมอ่านหนังสือทั่วประเทศ

ในปี 2528 มีการก่อตั้งมหาวิทยาลัยแห่งชาติขึ้นเป็นแห่งแรก และอีก 3 แห่งในปี 2550, 2551 และ 2552 ในปี 2540 มีการก่อตั้งห้องสมุด Mindef และศูนย์สารสนเทศ ซึ่งได้รับรางวัลห้องสมุดดีเยี่ยมประเภทห้องสมุดกระทรวงเมื่อวันที่ 13 มกราคม 2554 กระทรวงและหน่วยงานของรัฐบาลเกือบทุกแห่งจะมีห้องสมุดในขนาดและมาตรฐานต่างๆ กัน โดยมีบรรณารักษ์อย่างน้อยหนึ่งคน สถาบันการศึกษาของรัฐบาลทุกแห่งมีห้องสมุด ได้แก่ โรงเรียนประถม 118 แห่ง โรงเรียนระดับมัธยม 31 แห่งและวิทยาลัย 3 แห่ง นอกจากนี้ วิทยาลัยเอกชนและโรงเรียนเอกชนล้วนแต่มีห้องสมุดของตนเอง แม้กระทั่งสุเหร่าและห้องสวดมนต์ก็มีห้องสมุดเล็กๆ

ปลูกฝังการอ่านตั้งแต่วัยเด็ก

เมื่อตระหนักว่าการอ่านคือทักษะที่เกิดจากการเรียนรู้และต้องมีการสอนอย่างเหมาะสมตั้งแต่ช่วงปฐมวัย สถาบันภาษาและวัฒนธรรมแห่งบรูไนจึงมีบทบาทสำคัญในอันที่จะประสานงานอย่างใกล้ชิดกับโรงเรียนและได้รับการสนับสนุนจากโรงเรียนเหล่านี้ในการทำกิจกรรมเกี่ยวข้องกับห้องสมุดเพื่อประโยชน์สำหรับเยาวชนตั้งแต่วัยเด็ก

เด็กก่อนวัยเรียนจะเรียนรู้ภาษาพื้นฐาน ตัวเลข มารยาท ความรู้พื้นฐานของศาสนาอิสลาม การเคลื่อนไหว วินัย การร้องเพลง การพัฒนาพรสวรรค์

เด็กๆ ควรจะรู้สึกคุ้นเคยกับหนังสือและมีหนังสือรอบล้อมตั้งแต่เด็ก ๆ ไม่ว่าจะเป็นที่โรงเรียนหรือที่บ้าน เด็กๆ ควรรู้สึกผ่อนคลายสบายใจเมื่ออยู่กับหนังสือ

โรงเรียนระดับประถมจะเน้นทักษะพื้นฐาน (3Rs)

- เพื่อเน้นการพัฒนาความริเริ่มสร้างสรรค์ และทักษะพื้นฐานในการอ่าน การเขียนและการคิดเลข (3Rs)
- เพื่อเสริมสร้างทักษะโดยการจัดสถานการณ์ต่างๆ ที่จะให้นักเรียนสามารถฝึกฝนทักษะเหล่านี้

อย่างไรก็ตาม การอ่านถือว่าเป็นทักษะแรกและสำคัญที่สุดที่ต้องเรียนรู้ การอ่านเป็นสิ่งสำคัญสำหรับการพัฒนาพื้นฐานอื่นๆ ที่จะเป็นฐานสำหรับการศึกษาในระบบต่อไป ถ้าเด็กๆ ไม่ได้ถูกสอนให้อ่านมาอย่างดี การศึกษาอื่นๆ ของพวกเด็กๆ จะพลอยบกพร่อง

ไปด้วย เมื่อเด็กไม่มีความสามารถในการอ่าน พวกเขาจะไม่สามารถก้าวหน้าได้มากนักในการศึกษาทั่วๆ ไปเพราะว่าพวกเขาไม่สามารถจะอ่านข้อมูลหรือคำสั่งคำสอนต่างๆ ได้ ดังนั้น จึงเป็นหน้าที่ของครูตั้งแต่ระดับประถมศึกษาที่จะต้องบอกให้ได้ว่านักเรียนคนไหนที่ไม่ใช่นักอ่านที่ดี ทั้งนี้เพราะครูระดับประถมเป็นพวกแรกที่ได้พบเด็กเหล่านี้ การขาดความสามารถในการอ่านจะทำให้เด็กเหล่านี้ล้าหลังในทุกๆ วิชาที่โรงเรียน เนื่องจากว่าความสำเร็จทางวิชาการขึ้นอยู่กับความสามารถในการอ่าน

วิธีการแก้ไข

- จัดหาสื่อการอ่าน
- เด็กๆ จะต้องได้รับและได้อ่านสื่อการอ่าน
- สถานการณ์ที่สมบูรณ์แบบ
- วิธีการต่างๆ
- คัดเด็กที่มีปัญหาเรื่องการอ่านออกมา
- ใช้วิธีการที่ถูกต้องในการสอนอ่าน
- ความสัมพันธ์ระหว่างครูกับเด็ก
- วิธีการสอนอ่าน 4 วิธี: การสะกดคำ การออกเสียง ตัวอักษร และ การมองแล้วพูดออกมา ถ้าไม่มีการเข้าไปแก้ปัญหาอย่างเหมาะสม ผู้ที่เรียนรู้ได้ช้าจะมีความหวังเพียงริบหรี่ เด็กๆ เหล่านี้จะกลายเป็นเหมือนผู้ใหญ่อีกนับล้านๆ ที่ถูกปิดกั้นจากระบบที่มีอำนาจที่สุดของสังคมนั้นในการเก็บรักษาและถ่ายทอดความรู้ เป็นหน้าที่ของเหล่านักการศึกษาที่จะช่วยเด็กๆ เหล่านี้ให้ได้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้ เพื่อที่ว่าพวกเขาจะได้ไม่เติบโตเป็นผู้ใหญ่ที่อ่านหนังสือไม่ออก

การเข้าใจว่าการช่วยผู้เรียนรู้ได้ช้ามีผลลัพธ์อย่างไรบ้างนั้นมีความสำคัญอย่างยิ่งเกินกว่าประเด็นเรื่องวิธีการสอน เทคนิค หรือเศรษฐกิจ หากถือว่าการศึกษาเป็นสิทธิโดยชอบธรรมของเด็กทุกๆ คนแล้ว นักการศึกษาจำต้องมีความรับผิดชอบตามหลักจริยธรรมที่จะทำให้แน่ใจว่าเด็กๆ ทุกคนต้องได้เรียนรู้ไม่ว่าเขาจะมีความสามารถแค่ไหนก็ตาม

การอ่าน: ภาพปัจจุบัน

การรักหนังสือและรักการอ่านยังเป็นสิ่งที่น่าจะสร้างเสริมให้เกิดขึ้นอย่างยิ่ง มีผู้คนไม่มากนักที่อ่านหนังสือเป็นกิจกรรมที่ต้องทำทุกวัน เหตุที่ไม่อ่านนั้นก็เพราะว่าไม่ได้ตระหนักถึงประโยชน์อันใหญ่หลวงของการอ่าน

ชาวบรูไนโดยทั่วไปไม่อ่านหนังสือเพื่อความบันเทิง ประเทศบรูไนมีขนบธรรมเนียมประเพณีการถ่ายทอดด้วยวาจามาเป็นเวลาช้านานในประวัติศาสตร์ ดังนั้นชาวบรูไนจึงชอบพูดคุยมากกว่าอ่าน และอาจถือว่าการพูดคุยกันว่าเป็นการคบหาสมาคมที่มีคุณค่า แต่คนที่รักการอ่านจะถูกมองว่าไม่ชอบสังคม ชาวบรูไนจำนวนมากเชื่อว่าการอ่านเป็นกิจกรรมที่ควรทำเมื่ออยู่ลำพังเป็นส่วนตัว และไม่คิดว่าการอ่านมีประโยชน์และมีศักยภาพที่จะเป็นกุญแจสำคัญไปสู่ความสำเร็จ ชาวบรูไนจำนวนมากคิดว่าการอ่านออกเขียนได้เพียงพอแล้วที่จะทำให้ประสบความสำเร็จในชีวิต

เหตุผลอื่นๆ ที่ทำให้การอ่านไม่เป็นที่นิยม

- หนังสือและสื่อการอ่านจากต่างประเทศมีราคาแพง
- ร้านหนังสือในท้องถิ่นไม่มีหนังสือหลากหลาย และหนังสือใหม่มักจะเข้ามาช้า
- หนังสือและสิ่งตีพิมพ์ต้องผ่านการเซ็นเซอร์อย่างเข้มงวดทั้งด้วยเหตุผลอ่อนไหวทางด้านการเมืองและเหตุผลทางด้านศาสนา
- หนังสือในท้องถิ่นมีจำนวนผลิตไม่มากพอที่จะสนองความต้องการในการอ่านทุกระดับ
- พ่อแม่ให้ความสำคัญกับสิ่งอื่นๆ และไม่ถือว่าการซื้อหนังสือให้ลูกๆ อ่านเป็นสิ่งจำเป็น
- ห้องสมุดในโรงเรียนไม่พร้อมที่จะช่วยสนับสนุนและส่งเสริมการอ่าน
- คนจำนวนมากคิดว่าห้องสมุดมีไว้สำหรับเด็กๆ และนักเรียนเพื่อเตรียมตัวสอบ
- หนุ่มสาวที่มีวิชาชีพและผู้จบการศึกษาที่ออกจากมหาวิทยาลัยไปแล้วรู้สึกว่าพวกเขาไม่จำเป็นต้องอ่านอีกต่อไป เพราะงานที่ทำอยู่ไม่ต้องใช้การอ่านมากนัก

เสริมสร้างวัฒนธรรมการอ่านในบรูไนดารุสซาลาม

การรณรงค์การอ่านไม่ได้รับความสนใจมากเท่าที่ควร วัฒนธรรมการอ่านเพิ่งกลายเป็นจุดศูนย์กลางของความสนใจเมื่อเร็วๆ นี้เอง

การส่งเสริมการอ่านและการรณรงค์การอ่านไม่ใช่สิ่งใหม่ ผู้นำในด้านนี้คือสถาบันภาษาและวัฒนธรรมแห่งบรูไน (DBP) ซึ่งได้ริเริ่มกิจกรรมหลากหลายนับตั้งแต่ทศวรรษ 1970 (2513-2522) ทั้งยังมีความพยายามทำนองเดียวกันขององค์กรพัฒนาเอกชนอีกหลายแห่ง

ความคิดริเริ่มของสถาบันภาษาและวัฒนธรรมแห่งบรูไน (DBP)

สถาบันภาษาและวัฒนธรรมแห่งบรูไน ก่อตั้งในปี 2505 สถาบันนี้มุ่งที่จะส่งเสริมการใช้ภาษามาเลย์ซึ่งเป็นภาษาราชการด้วยการตีพิมพ์และจัดเตรียมบริการห้องสมุด นับตั้งแต่นั้นมาสถาบันแห่งนี้ได้กลายมาเป็นผู้ให้บริการห้องสมุดทั่วประเทศที่ใหญ่ที่สุดและยังเป็นหอสมุดแห่งชาติอีกด้วย ทางสถาบันได้ดำเนินการกิจกรรมหลายอย่างเพื่อส่งเสริมการอ่านด้วยการบริการห้องสมุดนี้เอง เช่น การแข่งขันเล่านิทานประจำปี สโมสรห้องสมุดสำหรับเด็กและเยาวชน คณะละคร Taman Baturan Bergerak ซึ่งไปเยี่ยมเยียนตามหมู่บ้าน (สำหรับเด็กเล็ก) Gerakan Budaya Membaca (สำหรับเยาวชน) การแนะนำหนังสือสู่ตลาด การอ่านบทกวี การประชุมเชิงปฏิบัติการสำหรับพ่อแม่เกี่ยวกับการอ่าน และการคัดเลือกหนังสือ

งานหนังสือแห่งชาติบรูไน

เริ่มมีงานหนังสือแห่งชาติตั้งแต่ปี 2527 ปัจจุบันนี้ สถาบันภาษาและวัฒนธรรมได้จัดให้มีเป็นประจำทุกปีโดยจัดควบคู่ไปกับวันชาติ ในระหว่างงานจะจัดให้มีกิจกรรมหลายอย่าง เช่น การสัมมนา การฝึกอบรม การประชุมแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการอ่าน ห้องสมุด และข้อมูล

Memperkasa Budaya Membaca (เทศกาลแห่งการอ่าน)

เป็นงานประจำปีซึ่งสถาบันภาษาและวัฒนธรรมริเริ่มขึ้นในปี 2545 เพื่อกระตุ้นให้สาธารณชน โดยเฉพาะอย่างยิ่งเยาวชน ให้หันมาเริ่มนิสัยรักการอ่านเพื่อใช้เป็นการบำบัดที่ดี

ในการส่งเสริมจิตใจให้มีสุขภาพดี มีความคิดสร้างสรรค์ และมีความคิดริเริ่มใหม่ๆ อันจะนำไปสู่ความเป็นเลิศในทุกระดับสังคม ในปีนี้มีการจัดเทศกาลการอ่านขึ้นเมื่อวันที่ 13 มกราคม 2555 และเป็นครั้งแรกที่มีการแจกรางวัลห้องสมุดดีเด่น 5 ประเภทได้แก่ ห้องสมุด กระทรวง ห้องสมุดสุเหร่า มุมอ่านหนังสือ ห้องสมุดโรงเรียนระดับประถมศึกษา และห้องสมุดโรงเรียนระดับมัธยมศึกษา

เดือนแห่งการอ่าน

สถาบันภาษาและวัฒนธรรมแห่งบรูไนได้ริเริ่ม "เดือนแห่งการอ่าน" ในปี 2550 เพื่อให้เป็นโครงการประจำปีในเดือนมิถุนายนของทุกปีในอันที่จะปลูกฝังนิสัยการอ่านในหมู่เยาวชน

การสัมมนาระดับชาติเพื่อสร้างวัฒนธรรมการอ่านให้เข้มแข็ง ปี 2555

เมื่อวันที่ 11 มีนาคม 2555 สถาบันภาษาและวัฒนธรรมแห่งบรูไนได้จัดให้มีการสัมมนาการอ่านครั้งแรกภายใต้หัวข้อว่า "Membaca Nadi Kejayaan Bangsa"

วันหนังสือโลก

สถาบันภาษาและวัฒนธรรมแห่งบรูไนได้จัดให้มีกิจกรรมขึ้นทั้งวันในทุกสาขาทั่วประเทศ เมื่อวันที่ 23 เมษายน 2555 เพื่อให้ประชาชนทราบถึงความสำคัญของวันนี้ หัวข้อการจัดงานในปีนี้คือ "หนังสือและการแปล" เพื่อเฉลิมฉลองการครบรอบ 80 ปีของฐานข้อมูลหนังสือแปลของยูเนสโก (UNESCO) หรือ Index Translationum ความสำคัญของการเฉลิมฉลองวันอ่านหนังสือโลกของยูเนสโกก็เพื่อกระตุ้นการอ่านใน "ทุกชุมชนโดยเฉพาะอย่างยิ่งวัยรุ่นให้อ่านหนังสือ" เพราะการอ่านช่วยพัฒนาการพัฒนาสังคมและวัฒนธรรมของสังคม

ความคิดริเริ่มของสำนักนายกรัฐมนตรี

Majlis Ilmu/ การประชุมความรู้ ปี 2554 (Knowledge Convention)

มีการจัดการประชุมความรู้ขึ้นเป็นครั้งแรกระหว่างวันที่ 19-21 กรกฎาคม 2547 นับตั้งแต่นั้นมาได้จัดให้มีขึ้นทุกปี โดยที่นักวิชาการจะมาแลกเปลี่ยนความรู้ในหัวข้อที่เป็นวาระการประชุมระดับชาติ

การสำรวจระดับชาติเกี่ยวกับวัฒนธรรมการอ่าน

กลุ่มงานวิจัยเชิงคุณภาพเรื่องวัฒนธรรมการอ่านของสำนักนายกรัฐมนตรีได้เริ่มดำเนินการสำรวจระดับชาติเกี่ยวกับนิสัยการอ่านของประเทศ โดยจะสิ้นสุดในวันที่ 31 พฤษภาคม 2555

ความคิดริเริ่มของสถาบันการศึกษา

มหาวิทยาลัยต่างๆ มีหน่วยบริการแนะนำและให้คำปรึกษาการใช้ห้องสมุด และโครงการข้อมูลการรู้หนังสือเพื่อส่งเสริมการอ่านและทักษะในการหาข้อมูล

โรงเรียนเองก็มีกิจกรรมส่งเสริมการอ่านของตนเองเป็นประจำ โครงการเช่น I SRDM (I See, I Remember, I Do, I am motivated) (ฉันเห็น ฉันจำได้ ฉันทำ ฉันมีแรงจูงใจ) หรือ Do It Yourself (ทำเองเลย) เป็นโครงการที่ให้ประสบการณ์เรียนรู้มากมาย และยังเปิดโอกาสให้นักเรียนระดับประถมได้ฝึกหัดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพและที่น่าสนใจอย่างที่สุด เพื่อสนับสนุนพวกเขาให้บรรลุถึงศักยภาพสูงสุดของตนเองและสอดคล้องกับ SPN 21 โครงการนี้มีกิจกรรมหลากหลาย เช่น การเพิ่มพูนศัพท์ ทักษะการเขียน และยังช่วยส่งเสริมความมั่นใจในตนเอง ความสามารถในการแข่งขัน ความเป็นอิสระ และลักษณะการคิดการทำงานเชิงรุก

ความริเริ่มของเอกชนและองค์กรพัฒนาเอกชน (NGOs)

องค์กรพัฒนาเอกชนหลายองค์กร มีบทบาทในการส่งเสริมหนังสือและการอ่าน สมาคมการอ่านและการรู้หนังสือ (The Reading and Literacy Association) ได้ก่อตั้งขึ้นมาในปี 2536

ชุมชนออนไลน์ B:Read เป็นกลุ่มเฟซบุ๊คของผู้มีความกระตือรือร้นที่เป็นเยาวชนร่วมกันส่งเสริมการอ่านและอภิปรายเกี่ยวกับหนังสือของบรูไนดารุสซาลาม กลุ่มนี้จัดให้มีการแลกเปลี่ยนหนังสือกันอ่านเป็นการสาธารณะ (public book swap) ครั้งแรกในเดือนพฤศจิกายน 2554 นอกจากนี้ เว็บไซต์ Nollybook.com ซึ่งเป็นร้านขายหนังสือออนไลน์ก็ได้กระตุ้นวัฒนธรรมการอ่านในบรูไน ดารุสซาลาม

สมาคมห้องสมุดแห่งบรูไนดารุสซสลาม จัดให้มีโครงการฝึกอบรมและการบรรยายเรื่องอาชีพการงานเพื่อให้ตระหนักถึงความสำคัญของห้องสมุดและบทบาทของบรรณารักษ์ สมาคมครูผู้สอนภาษาแห่งบรูไนจัดให้มีการสอนภาษาอังกฤษในโรงเรียน ส่วนสมาคมครูและผู้ปกครองจัดโครงการ 'PTA Outreach' ซึ่งเป็นการประชุมเชิงปฏิบัติการเกี่ยวกับการอ่านสำหรับพ่อแม่

วัฒนธรรมความรู้

ส่วนประกอบสำคัญของการจัดการศึกษาที่มีคุณภาพสำหรับทุกคนตาม SPN 21 ก็คือการเน้นการพัฒนาแต่ละบุคคลที่ได้รับการปลูกฝังให้กระหายที่จะแสวงหาความรู้และทักษะใหม่ๆ เราต้องสอนให้เด็กๆ ของเรารู้วิธีการและรู้จักแหล่งที่จะค้นหาความรู้ และวิธีการที่จะคัดสรรข้อมูลที่ต้องการออกมา สิ่งนี้เป็นสิ่งที่จำเป็นยิ่งในการสร้างสรรค์วัฒนธรรมความรู้ในสังคม และยังเป็นเงื่อนไขแรกของการพัฒนาไปสู่ประเทศที่ประสบความสำเร็จและก้าวหน้า สำคัญอย่างยิ่งที่จะพัฒนาให้นักเรียนมีความเต็มใจและสนใจที่จะอ่าน คิด เรียนรู้ และมีส่วนร่วมอย่างแข็งขันในการอภิปรายและเขียนอย่างสร้างสรรค์

ดังที่กำหนดไว้ในวิสัยทัศน์บรูไน 2035 ระบบการศึกษาใหม่มุ่งไปสู่การผลิตพลเมืองในระบบเศรษฐกิจฐานความรู้ที่มีการศึกษามีความชำนวญสูงและประสบความสำเร็จ การส่งเสริมวัฒนธรรมการอ่านในระยะไม่นานมานี้ถือได้ว่าเป็นการเริ่มต้นที่ดีไปสู่การทำให้วิสัยทัศน์ดังกล่าวให้เป็นจริงขึ้นมาได้

ข้อสังเกตและคำแนะนำ

วัฒนธรรมการอ่านเป็นความรับผิดชอบของสังคมซึ่งต้องอาศัยความร่วมมือและการประสานงานกันระหว่างภาคส่วนของหน่วยงานต่างๆ

ข้อเสนอแนะดังต่อไปนี้อาจใช้เสริมความคิดริเริ่มขององค์กรต่างๆ ที่กล่าวมาก่อนหน้านี้

- ทำให้วัฒนธรรมการอ่านเป็นวาระแห่งชาติ
- สมาคมสำนักพิมพ์อาเซียนควรแปลงานเขียนของนักเขียนอาเซียนที่ดีเยี่ยม
- สภาพัฒนาหนังสือแห่งชาติควรแข็งขันจัดกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับหนังสือและการอ่าน และจัดหาเวทีอภิปรายให้นักเขียน ผู้เขียนภาพประกอบ ผู้ผลิตรายการโทรทัศน์ สำนักพิมพ์ และผู้แปลได้มีโอกาสสนทนาแลกเปลี่ยนความรู้กัน
- ทำให้วรรณคดีเปรียบเทียบของอาเซียนเป็นวิชาหนึ่งในโรงเรียนและมหาวิทยาลัย
- ร้านหนังสือควรจัดแสดงหนังสือ นิตยสาร และงานของนักเขียนในท้องถิ่นเพื่อให้เข้าถึงได้ง่ายและเพื่อการประชาสัมพันธ์
- การอ่านเป็นสิ่งที่ดี แต่การแบ่งปันสิ่งที่เราอ่านไปแล้วถือว่าสำคัญพอกัน
- ให้วัฒนธรรมการอ่านเป็นส่วนหนึ่งในการพิจารณาให้รางวัลหมู่บ้านดีเด่น (Excellent Village Award)
- ปรับปรุงห้องสมุดที่มีอยู่แล้วและสร้างห้องสมุดใหม่เพิ่มขึ้นพร้อมงบประมาณเพียงพอต่อการเพิ่มหนังสือในห้องสมุด
- ปรับปรุงการเข้าถึงข้อมูลและความรู้โดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (ICT)
- ผลิตหนังสือและข้อมูลที่มีเนื้อหาของท้องถิ่นมากขึ้น รวมทั้งส่งเสริมกิจกรรมการวิจัยด้านนี้
- ปรับปรุงการนำเข้าหนังสือ
- ปรับปรุงอุตสาหกรรมหนังสือในท้องถิ่น

TK park อุทยานการเรียนรู้

- ส่งเสริมให้พ่อแม่และลูกๆ ทำให้การอ่านและการไปห้องสมุดเป็นวาระของครอบครัว

ข้าพเจ้าจะขอจบการบรรยาย ด้วยการเอ่ยถึงคำกล่าวของ Carol Burnett ที่ว่า

"ทันทีที่เหล่าถ้อยคำตีพิมพ์ลงไป ถ้อยคำเหล่านั้นก็จะมีชีวิตของมันเอง"
(WORDS ONCE THEY ARE PRINTED, HAVE A LIFE OF THEIR OWN)

TK park
อุทยานการเรียนรู้

รายการอ้างอิง

Chandraseagram Suppiah, Hjh Aisah Hj Mohd Yusof and Khairiah Ahmad. State of the practice review on preschool education in Negara Brunei Darussalam. In Proceedings of the International Conference on Education for All, 19-23 Sept 1993.. Edited byAnicia Alvarez, Myint Swe Khine, and Jim Welsh. Universiti Brunei Darussalam.

Jim Welsh and Myint Swe Khine editors. Towards education for all. Proceedings of the International Conference on Education for All, 19-23 Sept 1993, Universiti Brunei Darussalam.

Nellie Dato Paduka Haji Sunny. Reading for Life: Developing Reading Skills for Information handling and use. 10th CONSAL Conference , 21-25 May 1996, Kuala Lumpur.

Nellie Dato Paduka Haji Sunny. The ASEAN Book Scene: the Brunei Darussalam Experience, ASEAN COCI Forum on Book Development 'Books for All', 13-15 Aug 1996, Kuala Lumpur.

Saibah Hj Md Daud, Hjh. The teaching of reading to slow learning children in selected. Bachelor of Education dissseration. University of wales 1978.

Taha bin Haji Sulaiman, Haji. Tabiat Membaca di Kalangan Murid-murid sekolah rendah

TK park อุทยานการเรียนรู้

การรณรงค์ให้คนส่วนใหญ่รักการอ่านเพิ่มขึ้น

TK park
สวนสาธารณะแห่งการเรียนรู้

ส่งเสริมให้เด็ก เยาวชน คนทั่วไป
รักการอ่าน รู้จักอ่านหนังสือดี
คือแนวทางการปฏิรูปการเรียนรู้
เพื่อแก้ไขปัญหา
และพัฒนาตนเองที่สำคัญ

TK park
อุทยานการเรียนรู้

การรณรงค์ให้คนส่วนใหญ่รักการอ่านเพิ่มขึ้น [1]

รศ.วิทยากร เชียงกูล

ความสำคัญและสภาพของปัญหา

การอ่านหนังสือแบบจับใจความได้ เป็นเครื่องมือในการเรียนรู้และพัฒนาตนเองที่สำคัญที่สุดของมนุษย์ ประเทศพัฒนาอุตสาหกรรมในยุโรป สหรัฐฯ ญี่ปุ่น ฯลฯ ที่มีการผลิตและอ่านหนังสือมาก สามารถพัฒนาการศึกษาและการพัฒนาเศรษฐกิจสังคมได้ดีกว่าประเทศมีการผลิตและการอ่านหนังสือน้อย ขณะที่ประเทศที่พัฒนาทีหลัง เช่น **สิงคโปร์ เกาหลีใต้ ฮ่องกง** เมื่อมีการส่งเสริมให้เด็กเยาวชน ประชาชนรักการอ่านหนังสือดีๆ และรู้จักพัฒนาการอ่านหนังสือ พัฒนาการเรียนรู้ได้ดีขึ้นในรอบ 10-20 ปีที่ผ่านมา ก็สามารถพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม เพิ่มขึ้นได้อย่างสำคัญ

สถิติของยูเนสโกเกี่ยวกับการผลิตหนังสือต่อปีของประเทศต่างๆ ชี้ว่าประเทศไทยผลิตหนังสือในปี ค.ศ. 2009 (พ.ศ. 2552) ได้ 13,607 เล่ม เป็นอันดับที่ 29 ของโลก ต่ำกว่าประเทศ **อิหร่าน ไต้หวัน เกาหลีใต้ ตุรกี เวียดนาม อินโดนีเซีย มาเลเซีย** และประเทศพัฒนาอุตสาหกรรมที่มีประชากรน้อยกว่าไทย เช่น **อังกฤษ สวีเดน เนเธอร์แลนด์ แคนาดา ฯลฯ** [2]

การวิจัยเรื่อง **"การศึกษาสภาพการณ์การอ่านและดัชนีการอ่านของไทย ปี 2552"** โดยสำนักงานอุทยานการเรียนรู้ร่วมกับคณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

---

[1] เป็นเนื้อหาส่วนหนึ่งของโครงการหนังสือดี 100 ชื่อเรื่องเพื่อพัฒนาคุณภาพเด็กและเยาวชนไทย (ทุนสนับสนุนจาก สสค.)

[2] Books Published Per Country Per year http://en.wikipedia.org/wiki/

พบว่า ประชาชนไทยอ่านหนังสือเฉลี่ย 2 เล่ม ต่อปี (พ.ศ. 2545) ขณะที่ประชากรประเทศ **เวียดนาม เกาหลีใต้ ญี่ปุ่น สิงคโปร์** อ่านหนังสือเฉลี่ยระหว่าง 50-60 เล่มต่อปี[3]

การสำรวจการอ่านหนังสือของประชากร พ.ศ. 2551 โดยสำนักงานสถิติแห่งชาติ พบว่าประชากรอายุ 6 ปีขึ้นไป อ่านหนังสือร้อยละ 66.3 และ**ไม่ได้อ่านร้อยละ 33.7 หรือราว 20.3 ล้านคน** สถิติว่าประชากรไทยอ่านหนังสือถึงร้อยละ 66.3 ค่อนข้างสูง เมื่อเทียบกับการสำรวจในประเทศอื่น ที่ใช้คำนิยาม "การอ่านหนังสือ" ที่แตกต่างกัน ของไทยนั้นรวมถึงการอ่านหนังสือพิมพ์ นิตยสาร และหนังสือเบ็ดเตล็ดด้วย และไม่ได้กำหนดว่าใช้เวลาอ่านเฉลี่ยมากน้อยแค่ไหน

การสำรวจดังกล่าวของไทยระบุว่า ในกลุ่มคนที่ไม่อ่านหนังสือ ราวครึ่งหนึ่ง (50%) ตอบว่าที่ไม่อ่านเพราะดูโทรทัศน์ อีก 28.4% ตอบว่าไม่มีเวลา 24.1% ตอบว่าไม่สนใจ/ไม่ชอบอ่าน 14.2% อ่านหนังสือไม่ออก[4]

การประเมินผลการเรียนรู้เรื่องการอ่าน คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ ของนักเรียนวัย 15 ปี (วัยจบการศึกษาพื้นฐาน) จากประเทศต่างๆ (PISA) จัดโดยกลุ่ม OECD โดยใช้ข้อสอบเดียวกัน แต่แปลเป็นภาษาแม่ของเด็กประเทศต่างๆ ในปี ค.ศ. 2009 (พ.ศ. 2552) พบว่า **นักเรียนไทยสอบวิชาอ่านเอาเรื่อง (ภาษาไทย) แบบจับใจความได้คะแนนวิชาการอ่านต่ำกว่านักเรียนจากประเทศตลาดเกิดใหม่** (ต่างคนต่างใช้ภาษาแม่ของตน) เช่น นักเรียน**เซี่ยงไฮ้ในจีน เกาหลีใต้ ไต้หวัน** มาก ขณะที่นักเรียนจากเซี่ยงไฮ้ได้คะแนนเฉลี่ยเรื่องการอ่านอันดับ 1 ของทุกประเทศที่เข้าร่วม 65 ประเทศ ได้คะแนนเฉลี่ย 556 **ไทยได้อันดับที่ 47 โดยได้คะแนนเฉลี่ย 421**[5]

---

[3] สมาคมผู้จัดพิมพ์และผู้จัดจำหน่ายหนังสือแห่งประเทศไทย *บทวิเคราะห์อุตสาหกรรมสำนักพิมพ์และการอ่านในสังคมไทย* 26 มกราคม พ.ศ. 2554

[4] สำนักงานสถิติแห่งชาติ *การสำรวจการอ่านหนังสือของประชากร* พ.ศ. 2551

[5] PISA THAILAND สสวท. *ผลการประเมิน PISA 2009 การอ่าน คณิตศาสตร์ และวิทยาศาสตร์* www3.ipst.ac.th

นักเรียนไทยกลุ่มตัวอย่างที่เข้าทดสอบส่วนใหญ่ (เกินครึ่งหนึ่ง) ได้คะแนนการอ่านอยู่ระดับต่ำคือระดับ 1-2 ระดับที่อ่านตัวอักษรได้ อาจรู้ความหมายตามตัวอักษร แต่ไม่สามารถเข้าใจความหมาย ไม่สามารถวิเคราะห์ ประเมิน ข้อความเชื่อมโยงข้อความที่อ่านเข้ากับปรากฏการณ์ต่างๆ ที่สามารถไปศึกษาต่อในระดับสูงหรือนำไปใช้ในการอ่านดำเนินชีวิตได้ การอ่านที่ใช้งานได้ดีควรอยู่ในระดับ 3-6 แต่นักเรียนไทยได้คะแนนระดับปานกลาง/สูงเป็นสัดส่วนที่ต่ำมาก (คนที่ทำคะแนนได้ระดับ 3-4 ส่วนใหญ่คือนักเรียนจากโรงเรียนสาธิตและโรงเรียนที่เด่นๆ ในเมืองใหญ่)

การประเมินผลในวิชาคณิตศาสตร์ และวิทยาศาสตร์ ไทยก็ได้อันดับต่ำใกล้เคียงกับการอ่าน ซึ่งสะท้อนว่าเราต้องเร่งปฏิรูปการเรียนการสอนเรื่องการอ่านและการปฏิรูปการสอนการเรียนทั้งหมดอย่างถือเป็นเรื่องสำคัญ การประเมินผล PISA นี้ ทำมาตั้งแต่ปี ค.ศ. 2000 และทำทุก 3 ปี ในรอบสิบปีคะแนนเฉลี่ยของไทยต่ำลงทุกวิชา ในขณะที่หลายประเทศทุ่มเทปฏิรูปการเรียนการสอน ทำให้หลายประเทศได้คะแนนเฉลี่ยและลำดับที่สูงขึ้นกว่าของไทย [6]

การรณรงค์ส่งเสริมการอ่านของไทยยังมีข้อจำกัด

ภาครัฐและภาคเอกชนของไทยตระหนักเรื่องปัญหาคนไทยอ่านน้อย และจัดให้มีโครงการส่งเสริมให้ประชาชน โดยเฉพาะเด็กและเยาวชนรักการอ่านหนังสือหลายโครงการ เช่น การให้รางวัลวรรณกรรม, การคัดเลือกและประกาศรายชื่อหนังสือดี โครงการหนังสือเล่มแรก การจัดงานสัปดาห์หนังสือแห่งชาติที่มีทั้งการขายหนังสือลดราคา นิทรรศการ การประชุมสัมมนาและการรณรงค์ส่งเสริมการอ่านหนังสือด้วยวิธีการต่างๆ แต่โครงการเหล่านี้เป็นโครงการโดดๆ เฉพาะกิจที่เข้าถึงและได้ผลเฉพาะ เด็ก เยาวชน และประชาชนบางกลุ่มที่เข้าถึงโครงการ หรือเป็นกลุ่มที่พอจะสนใจเรื่องการอ่านหรือเห็นประโยชน์ของการอ่านอยู่บ้างแล้วเท่านั้น โครงการส่งเสริมการอ่านเท่าที่ทำกันมาทั้งหมดยังไม่สามารถเข้าถึงประชาชนส่วนใหญ่ทั้งประเทศได้ด้วยข้อจำกัดหลายอย่าง

---

[6] List of Countries by Student Performance www.wikipedia.org

ข้อจำกัดที่สำคัญคือ **โครงการเหล่านี้เลือกใช้วิธีการแก้ไขปัญหามองปัญหาแบบแยกเป็นส่วนๆ และใช้โครงการส่งเสริมการอ่านเพิ่มเติมจากภายนอกระบบการเลี้ยงดูลูกและระบบการศึกษา ทั้งๆ ที่ระบบการเลี้ยงดูเด็กและการศึกษาของไทยคือสาเหตุหลักหรือต้นตอของปัญหาที่ทำให้คนไทยส่วนใหญ่ไม่จำเป็นและเลยไม่ชอบการอ่านหนังสือ** ดังนั้น ถ้าจะรณรงค์ให้คนไทยส่วนใหญ่ทั้งประเทศรักการอ่านเพิ่มขึ้นได้อย่างจริงจัง ต้องมุ่งแก้ไขที่สาเหตุหลักของปัญหาแบบผ่าตัดปฏิรูปทั้งระบบการเลี้ยงดูเด็กและการศึกษาอย่างเชื่อมโยงเป็นระบบองค์รวมกับการพัฒนาประเทศในทุกด้าน

แนวทางส่งเสริมให้คนรักการอ่านกันทั่วทั้งประเทศ

1. เปลี่ยนแปลงวิธีการเลี้ยงดูเด็กให้พ่อแม่ส่งเสริมความอยากรู้อยากเห็นและการรักการอ่านตั้งแต่เด็กเล็ก

ให้การศึกษาพ่อแม่ที่กำลังจะมีลูก ให้เข้าใจว่าพ่อแม่สามารถส่งเสริมการเจริญงอกงามของสมองของเด็กเล็กที่พร้อมที่จะพัฒนาได้มากและรวดเร็วได้อย่างไร โครงการนี้ทำได้ทั้งประเทศ ด้วยการร่วมมือกับกระทรวงสาธารณสุข จัดให้มีให้อาสาสมัครจากแพทย์ พยาบาล เจ้าหน้าที่ที่ให้ข้อมูลแม่ที่มาฝากคลอดและต้องนอนโรงพยาบาลตอนคลอด ให้แม่**เห็นความสำคัญว่าการร้องเพลงกล่อมเด็ก อ่านนิทานให้เด็กเล็กฟัง นั้น ช่วยพัฒนาสมองและเป็นการปูทางให้เด็กรักการอ่าน** รวมทั้งจัดทำซีดีเพลงกล่อมเด็ก การอ่านนิทาน หนังสือเล่มแรก แจกหรือขายให้แม่ในราคาต่ำ **แต่ต้องแนะนำให้แม่เข้าใจว่านี่เป็นเรื่องสำคัญต่อสมองไม่น้อยไปกว่าการดูแลสุขภาพให้เด็กปลอดภัย** ถ้าแจกแล้วแม่ไม่ได้สนใจนำไปใช้ก็จะเสียของเปล่า

สมองเด็กเล็กมีความพร้อมและความไวที่จะเรียนรู้สิ่งต่างๆ สูงมาก ภาษาพูดเป็นเรื่องที่เด็กเรียนได้จากการฟัง และการศึกษาด้วยตนเองเป็นส่วนใหญ่ อาจจะหลังจากที่พ่อแม่เริ่มต้นสอนคำง่ายๆ ที่เกี่ยวข้องกับตัวเขาเองไม่กี่คำ อย่างไรก็ตาม **เด็กเล็กจะเรียนภาษาพูดได้เร็วขึ้น ดีขึ้น ถ้าพ่อและแม่สนใจและตั้งใจที่จะพูดคุยหรือสื่อสารกับเขาอย่างสม่ำเสมอ**

ภาษาหนังสือ การสะกดคำและการอ่าน การเขียน เป็นเรื่องที่ยากขึ้น ต้องการการสอนและการสร้างสภาพแวดล้อมที่เหมาะสม ในกรณีนี้ เด็กจากครอบครัวที่พ่อแม่มีการ

ศึกษา รักการอ่าน การเรียนรู้ พูดคุย เล่น สอนลูก ส่งเสริมให้ลูกได้ฟังเพลงกล่อมเด็ก เพลงร้องเล่น ที่มีคำสัมผัส คล้องจองกัน เล่าหรืออ่านนิทานที่มีภาพประกอบ จะมีโอกาสได้เรียนรู้มากกว่าเด็กจากครอบครัวที่พ่อแม่ผู้ปกครองไม่สนใจ หรือไม่มีเวลาจะส่งเสริมให้ลูกอยากรู้อยากเห็น อยากอ่าน

งานวิจัยเกี่ยวกับครอบครัวกับการอ่านในสหรัฐฯ พบว่าครอบครัวที่พ่อแม่อ่านหนังสือให้ลูกฟังแต่ทารก เมื่อเติบโตขึ้นอยู่ในวัย 1-3 ปี เด็กสามารถเข้าใจคำศัพท์ ภาษา และมีพัฒนาการเติบโตได้ดีกว่าเด็กที่ครอบครัวไม่ได้อ่านหนังสือให้ฟัง และ**ผลการเรียนของเด็กนั้นไม่ได้ขึ้นอยู่กับฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว แต่ขึ้นอยู่กับความสนใจและความถี่ในการอ่านหนังสือมากกว่า**[7]

ปัญหาวิธีการเลี้ยงดูและสภาพแวดล้อมทางครอบครัวที่แตกต่างกันมากนี้ทำให้เกิดความเหลื่อมล้ำต่ำสูงในด้านการพัฒนาสมอง ความสามารถในการเรียนรู้ของเด็กที่มาจากสภาพครอบครัวต่างกันมากขึ้นการวิจัยของ Betty Hart และ Todd Risley **พบว่าเด็กในครอบครัวที่พ่อแม่เลี้ยงลูกเล็กแบบมือโปร (มืออาชีพ) พูดคุย อ่าน ร้องเพลง ฯลฯ จะได้ยินคำศัพท์ต่างๆ เป็นจำนวนมากกว่าและตอบสนองในเชิงบวกมากกว่า** เด็กในครอบครัวผู้ใช้แรงงาน และเด็กในครอบครัวอุปถัมภ์หลายเท่า และทำให้เด็กมีพัฒนาการสมองและรักการอ่านการเรียนรู้ที่แตกต่างกัน[8]

เด็กเล็กเรียนรู้ตลอดเวลาตั้งแต่ก่อนเข้าโรงเรียนอนุบาล แต่พวกเขามีโอกาสในการได้เรียนรู้มากน้อยต่างกันแล้วแต่สภาพแวดล้อมทางครอบครัว เรื่องภาษา การอ่านเป็นเรื่องพื้นฐานที่สำคัญ เด็กจะพัฒนาทัศนคติต่อเรื่องการเรียนรู้ การอ่าน ตั้งแต่พวกเขาเป็นเด็กเล็ก เด็กที่เริ่มพูดได้ จะตั้งถามคำถามร้อยแปด เพราะเขาไม่รู้ และอยากรู้ ถ้าพ่อแม่สนใจจะตอบ

---

[7] วารสาร Child Development อ้างไว้ใน สุดใจ พรหมเกิด *หนังสือภาพสื่อสร้างสรรค์พัฒนาสมองและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของลูกน้อย* แผนงานสร้างเสริมวัฒนธรรมการอ่าน สสส. 2553

[8] New York Time April 1997 อ้างไว้ใน พรพิไล เลิศวิชา *โรงเรียนอนุบาลตามแนวคิด Brain-Based Learning* สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน 2552

คำถามเด็ก เด็กคนนั้นก็จะมีทัศนคติว่าการถามเป็นเรื่องดี นำไปสู่การได้คำตอบที่ทำให้เขาเรียนรู้เพิ่มขึ้น ถ้าพ่อแม่สนใจอ่านหนังสือ ให้ลูกดูภาพและอ่านนิทานให้ลูกฟัง ลูกก็จะมีทัศนคติที่ดีและมีพัฒนาการในเรื่องภาษาหนังสือ

แต่ปัญหาคือพ่อแม่ส่วนใหญ่มักไม่ค่อยสนใจ ไม่ตั้งใจจะตอบคำถามเด็ก และไม่สนใจเล่าเรื่องหรืออ่านนิทานให้ลูกฟัง ดังนั้น ถ้าจะเปลี่ยนทัศนคติและนิสัยให้เด็กเยาวชนรักการอ่านเพิ่มขึ้น **เราจะต้องรณรงค์ปฏิรูปที่ตัวพ่อแม่และวิธีการเลี้ยงดูลูกอย่างขนานใหญ่**

2. ส่งเสริมเรื่องเพลงกล่อมเด็ก การเล่านิทาน การอ่านนิทาน แก่เด็กปฐมวัยทั่วไป ผ่านพ่อแม่ พี่เลี้ยง ศูนย์เด็กเล็ก ครูอนุบาล ทั่วประเทศ

เพลงกล่อมเด็กหรือบทร้อยกรองที่มีสัมผัส มีจังหวะ ความไพเราะ ความงามของภาษา เป็นบันไดสำคัญที่จะช่วยให้สมองเด็กเรียนรู้และชื่นชมกับภาษาและวรรณกรรม การเล่านิทานควรจะมีตัวหนังสือนิทานที่มีภาพประกอบเหมาะกับวัยของเด็กเล็ก ให้เด็กจับต้องสัมผัสได้ด้วย เด็กจะได้อยากรู้อยากเห็นด้วยตนเองได้ต่อไป

เนื่องจากพ่อแม่จำนวนมากที่ยากจน การศึกษาต่ำ ต้องทำงานหนักไม่ค่อยมีเวลาให้ลูก อาจทำหน้าที่ร้องเพลงกล่อมเด็ก เล่านิทาน ฯลฯ ได้จำกัด ภาครัฐต้องหนุนช่วยในการให้การศึกษาอบรม ให้พ่อแม่ลางานมาเข้ารับการฝึกอบรม และการหนุนช่วยเรื่องหนังสือนิทานและสื่ออื่นๆ เพราะพ่อแม่คือครูคนแรกที่มีอิทธิพลสูง ขณะเดียวกันก็ควรเน้นการปฏิรูปครูระดับประถมวัยและปฏิรูปหนุนช่วยศูนย์เลี้ยงเด็ก โรงเรียนอนุบาลของภาครัฐหรือเอกชนขนาดเล็กทั่วประเทศอย่างจริงจัง เรื่องนี้**ต้องปฏิรูปหน่วยงานฝึกอบรมและเผยแพร่ขึ้นมาใหม่ มีกำลังคนและงบประมาณมากพอที่จะส่งอาสาสมัครไปจัดกิจกรรมและมีอุปกรณ์พร้อม การจัดการฝึกอบรมและการจ้างพี่เลี้ยง ครูอนุบาล ที่มีความรู้เรื่องจิตวิทยาและการทำงานของสมองอย่างทั่วถึงทุกชุมชน**

3. ให้การศึกษาพ่อแม่ ครู ตระหนักว่าการเรียนรู้ภาษาแม่ที่ใช้งานได้ดีเป็นเรื่องสำคัญ

การเรียนรู้ภาษาและใช้งานสื่อความหมายได้ดีซึ่งเริ่มแต่เด็กเล็ก คือสิ่งที่สำคัญที่สุดในการพัฒนาความเป็นมนุษย์ในยุคใหม่ ซึ่งต้องอาศัยการทำงานรวมหมู่ อาศัยความรู้สติปัญญา มากกว่าแค่การใช้แรงงานทำการเกษตรเพื่อเลี้ยงดูตัวเองได้แบบมนุษย์ยุคก่อน การเรียนภาษาแม่ (สำหรับคนไทย คือ ภาษาไทย) แบบพอพูด ฟังรู้เรื่องเป็นเพียงการรู้ภาษาในระดับต่ำ **เราต้องส่งเสริมให้เด็กต้องเรียนรู้ภาษาแม่ของตนได้ดีในระดับหนึ่งก่อนจึงจะไปเรียนวิชาอื่นๆ ได้ดี ใช้งานได้ดี** เช่น อ่านหนังสือแบบจับประเด็นได้ พูดอธิบายได้อย่างมีเหตุผล กระชับ กะทัดรัด ทักษะความสามารถในการอ่าน (Reading Competency) จะช่วยคนผู้นั้นในการเรียนรู้ และพัฒนาตนเองได้อย่างมหาศาล

การที่พ่อแม่ ครู จำนวนมากคิดว่าวิชาภาษาไทยเป็นเรื่องง่ายๆ ที่เราเรียนรู้ได้จากการเป็นคนไทยอยู่ไม่จำเป็นต้องขวนขวายเรียนรู้อะไรมาก เมื่อเทียบกับวิชาที่น่าจะทำให้นักเรียนก้าวหน้าในระบบการศึกษาและการทำงานแบบแข่งขันได้ดีกว่า เช่น วิชาภาษาอังกฤษ คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ คอมพิวเตอร์ สังคมศาสตร์ ฯลฯ หรือวิชาที่จะนำไปสู่อาชีพ เช่น หลักบริหารองค์กร แพทย์ วิศวกร สถาปนิก นักเศรษฐศาสตร์ การบริหารการเงิน การธนาคาร นักบัญชี ฯลฯ เป็นความเข้าใจผิด เด็กต้องเรียนรู้ภาษาแม่ได้ดีก่อน จึงจะเรียนวิชาอื่นได้ดี

ภาษาไทยที่เราส่วนใหญ่เรียนรู้กันโดยธรรมชาติสภาพแวดล้อม คือ ภาษาพูดในระดับที่สื่อสารในชีวิตประจำวันแบบง่ายๆ เท่านั้น ภาษาพูดของคนแต่ละคนมีระดับความสามารถในการสื่อสารที่ต่างกัน ผู้พูดที่เก่งจะรู้จักจับประเด็นที่จะพูดได้ถูกต้อง นำเสนอได้อย่างดี เข้าใจง่ายชัดเจน น่าฟัง การพูดสื่อสารที่ดีเป็นเรื่องที่ต้องเรียนรู้ ฝึกฝน แม้จะเป็นภาษาไทยที่เราคิดว่าคนไทยทุกคนน่ารู้อยู่แล้ว เนื่องจากเป็นภาษาแม่ของเรา แต่คนไทยแต่ละคนพูดภาษาไทยเพื่อการสื่อสารได้อย่างมีคุณภาพแตกต่างกัน **โดยเฉพาะการจะสื่อสารกับคนหมู่มาก หรือสื่อสารในเรื่องที่มีเนื้อหาสาระได้อย่างดีนั้น เป็นเรื่องที่จำเป็นต้องมีการเรียนรู้ ฝึกฝน อย่างมีประสิทธิภาพ**

ยิ่งภาษาเขียนหรือภาษาหนังสือ การอ่านและการเขียน ยิ่งเป็นเรื่องสำคัญกว่าการฟังการพูดแบบสื่อสารกันง่ายๆ มนุษย์เราสามารถสื่อสารและเรียนรู้ด้วยภาษาเขียนที่ก่อให้เกิดแนวคิดที่เชื่อมโยงไปสู่เรื่องต่างๆ ได้มากมาย ทั้งที่เป็นรูปธรรมจับต้องได้ และเป็นนามธรรม

เป็นแนวคิด เป็นการสรุปรวบยอดในเรื่องต่างๆ ที่ทำให้เราเข้าใจเรื่องต่างๆ ที่สัมพันธ์กันอย่างเป็นระบบซับซ้อนได้เพิ่มขึ้น **การศึกษาวิชาการต่างๆ ในระดับที่สูงขึ้น ต้องการความรู้ความสามารถในการ "อ่านเอาเรื่อง" คืออ่านแล้วจับใจความได้สูง ไม่ใช่แค่การอ่านออกเขียนได้แบบเบื้องต้น**

สำหรับคนไทยการเรียนรู้เรื่อง**การอ่านภาษาไทยให้ได้ดี** จึงเป็นเรื่องที่มีประโยชน์มากและสำคัญมาก เพราะคนที่อาจเริ่มจากเด็กเล็กต้องเข้าใจแนวคิดของคำที่ใช้แทนสัญลักษณ์สิ่งต่างๆ ได้ก่อน เขาจึงจะไปเข้าใจแนวคิดความรู้วิชาความรู้อื่นๆ คนที่ไม่มีความรู้ภาษาแม่ของตนได้ดีพอ จะไปเรียนภาษาอังกฤษ และวิชาอื่นได้ดียาก

เด็กเล็กที่ฉลาดพอ มีการสอนที่ดี หรือเด็กลูกครึ่งที่มีพ่อแม่คนละเชื้อชาติ อาจจะเรียนรู้ทั้ง 2 ภาษาพร้อมกับไปก็ได้ เพราะภาษาเป็นเพียงเครื่องมือสื่อสาร เด็กจะเก่งภาษาไทยหรือภาษาอังกฤษหรือภาษาจีนก็ได้ ถ้าเขามีโอกาสได้เรียนรู้ภาษานั้นๆ มากพอ ประเด็นสำคัญคือการที่เขาจะเริ่มจากรู้จักใช้ภาษาใดภาษาหนึ่งในการสื่อสารกับคนอื่นได้ดี

สำหรับเด็กไทยส่วนใหญ่ ควรจะต้องช่วยให้เขาได้เรียนรู้ภาษาไทยซึ่งเขาต้องใช้งานมากที่สุดได้ดีเป็นเรื่องสำคัญอันดับแรก เมื่อเด็กเข้าใจความหมายของคำ วลี ประโยคของภาษาไทย ในการสื่อสาร เขาจึงจะสามารถทำความเข้าใจกับแนวคิด สรุปรวบยอดของคำต่างๆ ในภาษาอื่นและวิชาอื่นได้

4. ปฏิรูปการสอนภาษาไทยโดยเน้นความเข้าใจ ความชื่นชมต่อวรรณกรรม แทนการท่องจำหลักไวยากรณ์ของภาษา

ปฏิรูปหลักสูตรวิธีการเรียนการสอนภาษาไทย และฝึกอบรมครูภาษาไทยใหม่หมด เปลี่ยนแปลงวิธีการเราสอนภาษาไทยแบบเน้นความถูกต้องของไวยากรณ์ เน้นการท่องจำ และเนื้อหามีลักษณะสั่งสอนให้เด็กว่านอนสอนง่าย เชื่อฟัง แบบจารีตนิยม ที่ไม่สนุก ไม่น่าสนใจ ไม่ท้าทาย เป็นการสอนภาษาไทยแบบธรรมชาติ (หรือแบบ Whole Language) ที่เน้นให้เด็กเรียนรู้จากภาษาที่เขาใช้ในชีวิตจริง และจากนิทาน บทกวีที่มีศิลปะ และมีเนื้อหาสาระสนุก สอดคล้องกับความสนใจใคร่รู้ของเด็กวัยต่างๆ

การสอนภาษาที่จะช่วยให้เด็กเข้าใจและรักการฟัง การอ่าน คือการสอนแบบให้เด็กเข้าใจความหมายของคำ วลี ประโยค และสนุกกับเรื่องราวในนิทานและวรรณกรรมที่มีคุณค่าทางศิลปะ มากกว่าการสอนแบบเน้นการท่องจำหลักไวยากรณ์ของภาษาในหนังสือตำราเรียน มุ่งกระบวนการเรียนรู้ มากกว่าการวัดผลสอบแบบมาตรฐาน

การสอนภาษาแบบธรรมชาติ หรือสอนภาษาแบบองค์รวม (Whole Language) ที่มุ่งสอนภาษาแบบให้ผู้เรียนเข้าใจเรื่องที่เชื่อมโยงกับชีวิตจริงและความคิดฝันของพวกเขาจะทำให้ผู้เรียนเข้าใจความหมายต่างๆ และสนุกกับเนื้อหาของวรรณกรรมทั้งเรื่อง มากกว่าการเรียนท่องจำแบบตัดต่อเป็นคำๆ เป็นประโยค หรือใช้ตัวอย่างบทประพันธ์ตัดต่อมาแบบที่สั้นมากไป

นี่คือวิธีการสอนเรื่องภาษาและวรรณกรรมที่ดีที่สุด **เพราะเสน่ห์ของการฟังและการอ่านวรรณกรรมคือ มีความงามไพเราะ ความสะเทือนใจ การได้รู้จัก ได้สนุก ชื่นชมกับวรรณกรรมดีๆ ที่เหมาะสมกับเด็กวัยต่างๆ จะเป็นการปลูกฝังให้เด็กรักวิชาภาษาและการอ่าน** ขณะที่การสอนภาษาแบบเก่าไม่ว่าภาษาไทยหรือภาษาอังกฤษโดยครูที่เบื่อหน่ายทำให้วิชาภาษากลายเป็นวิชาที่น่าเบื่อหน่าย น่ารังเกียจ[9]

เรื่องการสอนภาษาไทยแบบเก่าอย่างไม่มีประสิทธิภาพคือปัญหาและอุปสรรคที่สำคัญที่ทำให้เด็กไทยส่วนใหญ่ไม่ชอบอ่าน ไม่สามารถอ่านหนังสือแบบจับใจความได้ดี ทางแก้ไขคือ ต้องปฏิรูปครูภาษาไทยทั้งประเทศให้สนใจทั้งการอ่านและสอนภาษาและวรรณกรรมแบบใหม่ ให้เด็กสนุก ชื่นชมกับนิทานวรรณกรรมต่างๆ ทั้งเรื่องหรือทั้งเล่มมากขึ้น รวมทั้งต้องปฏิรูปทั้งหลักสูตร หนังสือที่เลือกให้เด็กอ่านและการสอบวัดผลใหม่หมด

การสอดแทรกคุณธรรมที่สำคัญ เช่น วินัยในตนเอง ความซื่อตรง ความรับผิดชอบ ฯลฯ ในนิทานควรทำทางอ้อมอย่างมีศิลปะแนบเนียน มุ่งให้ผู้เรียนได้ชื่นชมวรรณกรรม ได้

---

[9] Bruno Bettelheim and Karen Zelan “Why Children Resent Learning” Chapter 2 in Bruno Betteheim Etel. *On Learning to Read* Penguin, 1991

เรียนรู้ทั้งภาษา ทั้งเนื้อหาสาระ แทนวิธีการท่องจำกฎไวยากรณ์และการสอบวัดผลแบบปรนัย การมุ่งสอนคุณธรรม ศีลธรรม แบบทื่อๆ ตรงไปตรงมาเป็นเรื่องน่าเบื่อได้ผลน้อย ถึงผู้เรียนอาจจะท่องจำได้ เพราะอยากสอบได้คะแนน แต่พวกเขาจะไม่ประทับใจ ไม่จำติดไว้ในสมองของเขา

การสอบวัดผล ควรเน้นความรักการอ่าน ความสามารถในการอ่านแล้วจับใจความได้ เล่าใหม่หรือตีความใหม่ได้ **แต่ต้องฝึกอบรมครูให้เก่งและตั้งใจติดตามความก้าวหน้าของผู้เรียนอย่างมุ่งช่วยพัฒนาผู้เรียน**

การวัดผลว่าเด็กแต่ละคนสามารถเรียนรู้การอ่านได้ดีขึ้นเพียงไรน่าจะทำได้โดยการให้เด็กอ่านออกเสียงให้ฟัง โดยการตั้งคำถามให้เด็กตอบเพื่อตรวจสอบว่าเด็กเข้าใจเรื่องราวหรือไม่ ส่วนการที่เด็กจะอ่านถูกต้องตามหลักออกเสียงหรือไม่ สะกดคำได้ถูกต้องหรือไม่ ครูสามารถสังเกตและช่วยพัฒนาเด็ก และค่อยวัดผลในตอนปลายภาคหรือปลายปีได้เช่นกัน การวัดผลแบบที่ครูต้องติดตามการพัฒนาการอ่านของเด็กแต่ละคนอย่างอดทนด้วยความตั้งใจที่ดีจะช่วยพัฒนาเด็กได้มากกว่าวิธีวัดผลแบบเน้นความถูกผิดตามหลักไวยากรณ์ ซึ่งเป็นเรื่องน่าเบื่อ และไม่ได้วัดความสามารถในการใช้ภาษาในชีวิตจริงๆ ด้วย

การรู้ภาษาไทย อ่านได้ดีเป็นพื้นฐานที่จะไปเรียนวิชาอื่นได้ดีต่อไป เด็กประถมต้นต้องเน้นภาษาไทย การอ่าน (และเลขคณิต) เป็นหลัก ไม่ต้องไปเรียนหลายสาระวิชามากไป

ในชั้นประถมต้น ควรเน้นการสอนให้นักเรียนอ่านออกเสียงได้แบบใช้งาน โดยถือว่า **ทักษะในการอ่านได้ดี จับใจความได้เป็นเครื่องมือสำคัญที่นักเรียนจะนำไปใช้เข้าใจวิชาอื่นได้ดีขึ้น** ควรจะเปลี่ยนหลักสูตรชนิดประถมต้นที่ให้เด็กเรียนเนื้อหาสาระหลายวิชามากไป แล้วก็วัดผลจากการท่องจำแบบลวกๆ แล้วก็ปล่อยให้ให้เด็กผ่าน เพราะครูกลัวจะถูกประเมินว่าขาดความสามารถ กลายเป็นปัญหาใหม่ใหม่ว่ายังมีเด็กที่ถูกครูปล่อยให้ผ่านไปอยู่ประถม 3 แล้วจำนวนหนึ่งยังอ่านไม่ออกก็ยังมีอยู่

ถ้าเด็กมีทักษะในการอ่านอ่อนแต่ชั้นประถมต้นแล้ว การที่เขาจะไปเรียนวิชาอื่นได้ดีจะทำได้ยากมาก และนี่คือสาเหตุส่วนหนึ่งของปัญหาว่าทำไมเด็กส่วนหนึ่งจึงเรียนต่อไม่ได้และต้องออกกลางคันไป ไม่ได้เรียนแม้แต่การศึกษาขั้นพื้นฐานที่รัฐบาลจัดให้ฟรีและ

ถือเป็นภาคบังคับสำหรับพลเมืองด้วย [10] คนที่ออกกลางคันไปเพราะยากจน หากเขาอ่านออกเขียนได้ค่อนข้างดีและรักการอ่าน ยังมีโอกาสอ่านและศึกษาด้วยตนเองได้ แต่ส่วนใหญ่คือพวกเขาจะมีทักษะในการอ่านที่ไม่ค่อยดีและไม่ได้รับการบ่มเพาะให้มีนิสัยรักการอ่าน

นอกจากการเรียนเรื่องอ่านให้ดีแล้ว การฝึกเขียน ฝึกพูดภาษาไทยให้ได้ดีก็เป็นเรื่องสำคัญที่ต้องพัฒนาวิธีการสอนการเรียนวิชาภาษาไทยและวรรณกรรมให้น่าสนใจและมีประสิทธิภาพขึ้น ผู้เรียนจะได้ใช้ทักษะทางภาษาไปเรียนรู้วิชาอื่นๆ ได้ยิ่งขึ้น

5. ปฏิรูปหลักสูตรการสอน การเรียน การวัดผล ทุกวิชา

สิ่งที่ต้องทำควบคู่กันไปกับการปฏิรูปหลักสูตรวิธีการสอนการเรียนวิชาภาษาและวรรณกรรมไทย คือ **ปฏิรูปหลักสูตรการสอนการเรียนทุกวิชา** มีเนื้อหาสาระ/วิธีการนำเสนอที่สนองความอยากรู้อยากเห็นเหมาะกับพัฒนาการของสมองตามวัยของผู้เรียน ทำหนังสือเรียนและหนังสืออ่านประกอบให้ง่ายชัดเจน มีรูปประกอบช่วยเพิ่มความเข้าใจให้ผู้เรียนได้เรียนรู้อะไรที่ใหม่ สนุก และรู้สึกท้าทาย อยากเรียนรู้ เปลี่ยนแปลงวิธีการสอนการเรียนจากวิธีเรียนแบบเน้นการท่องจำข้อมูลเป็นข้อๆ เพื่อการนำไปใช้สอบแบบปรนัยกาว่าข้อไหนถูกผิด เป็นการเปิดกว้างฝึกฝนให้ผู้เรียนหัดคิดวิเคราะห์ ออกความเห็นอภิปราย ตีความในเชิงอัตนัย (เขียนบรรยาย) เพิ่มขึ้น

ทุกวิชาควรส่งเสริมให้ผู้เรียนรักการอ่าน การค้นคว้า แทนที่จะเน้นการบรรยายตามตำราให้จดเพื่อท่องจำไปสอบ ควรสอนแบบตั้งประเด็นปัญหาเพื่อการคิดค้นคว้าอภิปรายสัมมนา ครูต้องตระเตรียมสั่งงานให้นักเรียนไปอ่านมาก่อนจะถึงชั่วโมงเรียน แล้วให้นักเรียนเข้ามาตั้งคำถามหรือมาอภิปรายออกความเห็นกันในชั้น ครูไม่จำเป็นต้องบรรยายเนื้อหาตามตำราโดยตลอด มีชั่วโมงศึกษาด้วยตนเองให้นักเรียนไปนั่งอ่านค้นคว้าของในห้องสมุด และครูติดตามดูว่านักเรียนได้อ่านหรือไม่ เข้าใจเรื่องที่อ่านมากน้อยแค่ไหนอย่างไร

---

[10] นักเรียนประถมศึกษาปีที่ 1 รุ่นปี 2541 ได้เรียนต่อในระดับชั้นมัธยมปลายเพียงร้อยละ 68 และเรียนจนจบชั้นมัธยมปลายเพียงร้อยละ 54 ของนักเรียนรุ่นเดียวกัน แสดงว่าพวกเขาออกกลางคันไม่ได้เรียนต่อจนจบมัธยมปลายไปเกือบครึ่งหนึ่ง คิดเป็นจำนวนคนราว 5 แสนคนต่อปี สถิติการศึกษาโดย*กระทรวงศึกษาธิการ* อ้างไว้ใน วิทยากร เชียงกูล *รายงานสภาวะการศึกษาไทย ปี พ.ศ. 2551-2552* สกศ.2553

การวัดผล ไม่ควรเน้นการสอบท่องจำ แม้การเรียนรู้หลายเรื่องต้องใช้ความจำด้วย ก็ควรเป็นการจำแบบเชื่อมโยงได้ ไม่ใช่จำเป็นส่วนๆ ควรวัดผลส่วนหนึ่งด้วยการฝึกให้เด็กทำรายงาน โครงการ การเสนอรายงาน ฯลฯ ส่วนการสอบปลายภาคควรตั้งคำถามและให้ผู้เรียนตอบบรรยายแบบอัตนัยด้วย การสอบแบบกึ่งปรนัยที่จัดโดยในโครงการ PISA ขององค์กร OECD มุ่งวัดความรู้แบบใช้งานได้มากกว่าการท่องจำ โดยที่กรรมการผู้ออกข้อสอบออกแบบข้อสอบอย่างพิถีพิถัน ไม่ใช่แค่แต่งข้อสอบและคำเฉลยจากความคิดของตนเองแบบง่ายๆ ที่นอกจากเน้นความจำแล้วยังมีลักษณะคลุมเครือกำกวมไม่ชัดเจนแบบข้อสอบโอเน็ตของประเทศไทย [11]

การจะปฏิรูปเปลี่ยนแปลงหลักสูตรวิธีการสอนการเรียนรู้ การวัดผลเป็นแบบใหม่ที่กล่าวมานี้ได้**ต้องปฏิรูปฝึกอบรมอาจารย์ใหม่ทั้งหมด** เพราะปัญหาใหญ่คือ ครูอาจารย์เรียนรู้มาแบบท่องจำ ไม่คิดวิเคราะห์ ไม่ชอบอ่านหนังสือค้นคว้าเพิ่มเติม ดังนั้น ครูจึงไม่รู้หรือไม่สนใจวิธีการสอนแบบใหม่ ซึ่งเป็นการทำงานที่พวกเขารู้สึกว่ายากขึ้น **แต่การปฏิรูปการสอนให้มีประสิทธิภาพขึ้น นอกจากจะทำให้อาชีพครูเป็นงานที่ท้าทาย ที่น่าสนใจมากขึ้นแล้วยังจะทำให้ครูเรียนรู้และพัฒนาตัวเองได้มากขึ้น** และเบื่อหน่ายลดลง (ทั้งครูและนักเรียน)

6. ปฏิรูประบบการเรียนรู้และสภาพแวดล้อมทางการศึกษาของทั้งสังคม ควบคู่กันไปกับการปฏิรูปการศึกษาในระบบ

เด็ก เยาวชน ประชาชน มีโอกาสเรียนรู้จากสื่อและสภาพแวดล้อมภายนอกตลอดเวลา และอาจจะรับอิทธิพลได้ง่ายและมากกว่าภายในระบบโรงเรียนด้วย ดังนั้นจึงต้องปฏิรูปสื่อและสภาพแวดล้อมภายนอกให้คนสนใจใฝ่รู้ รักการอ่าน การเรียนรู้อะไรใหม่ๆ ตลอดชีวิต

---

[11] ตัวอย่างข้อสอบของ PISA ดูจากโครงการ PISA ของ สสวท. www3.ipst.ac.th/pisa/index วิจารณ์ข้อสอบโอเน็ต ดู www.oknation.net/blog/tan pisit/2012/02/25/entry-1

6.1 ปฏิรูปในเรื่องห้องสมุด และกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน ให้แพร่หลายถึงประชาชนในทุกจังหวัด อำเภอ ตำบล หมู่บ้าน สถานศึกษา วัด องค์กรต่างๆ

ปฏิรูปหอสมุดแห่งชาติให้เป็นองค์การมหาชนที่ทำงานคล่องตัวกว่าระบบราชการ มีงบประมาณที่จะทำห้องสมุดเครือข่ายทั่วประเทศที่เปิดให้ให้ประชาชนยืมหนังสือไปอ่านที่บ้านได้ ห้องสมุดประชาชนและห้องสมุดโรงเรียนควรจ้างบรรณารักษ์ที่รักการอ่านจริงๆ มีอิสระในการสั่งซื้อหนังสือดี เลิกระบบส่วนกลางเป็นคนสั่งซื้อให้ผ่านสำนักพิมพ์ใหญ่ที่วิ่งเต้น ทำให้ห้องสมุดมีหนังสือที่ไม่ดีพอหรือไม่หลากหลาย ไม่ค่อยมีคนมาอ่าน

ควรปฏิรูปห้องสมุดอย่างมุ่งทำให้เกิดผลจริง ไม่ใช่แค่สร้างอาคารใหญ่โต แต่ไม่มีการดูแลต่อเนื่องอย่างสม่ำเสมอ บรรณารักษ์ควรร่วมมือกับบุคคลที่สนใจและเป็นหัวแรงในท้องถิ่น จัดตั้งคณะกรรมการชุมชนบริหารห้องสมุด และรณรงค์ให้คนเข้ามาใช้เพิ่มขึ้น ปัญหาปัจจุบันคือ ห้องสมุดโรงเรียน ห้องสมุดชุมชน หนังสือมีน้อย มีแต่หนังสือที่ไม่ค่อยน่าอ่านและหรือบรรณารักษ์ไม่สนใจทำให้ไม่มีคนมาอ่าน ถ้ามีการปฏิรูประบบห้องสมุด คัดหนังสือดีๆ เข้าห้องสมุด และรณรงค์ดีๆ คนต่างจังหวัดจะได้อ่านหนังสือมากขึ้น หมู่บ้านตำบลใกล้เคียงอาจร่วมมือกันหมุนเวียนหนังสือทุก 3 เดือน ฯลฯ เพื่อแก้ไขปัญหาการมีงบประมาณซื้อหนังสือจำกัด ภาคธุรกิจเอกชนที่เป็นบริษัท ห้างร้านขนาดใหญ่ เช่น ธนาคาร บริษัทอุตสาหกรรม รัฐวิสาหกิจ ศูนย์การค้า ฯลฯ อาจจะช่วยทำกิจกรรมความรับผิดชอบต่อสังคม (CSR) ด้วยการทำห้องสมุดสาธารณะที่เปิดให้ทั้งพนักงานและประชาชนเข้าไปใช้ได้

ถ้ารัฐบาลมีงบประมาณให้ห้องสมุด 3-4 หมื่นแห่ง สั่งซื้อหนังสือดีๆ ได้ การพิมพ์หนังสือดีที่ควรมีในทุกห้องสมุดหลักหมื่นเล่มขึ้นไปจะทำให้ต้นทุนการพิมพ์ต่อหน่วยต่ำลง คนไทยทั่วไปจะเข้าถึงหนังสือดีราคาต่ำได้เพิ่มขึ้นด้วย

6.2 ปฏิรูปสื่อมวลชน สื่อทางอิเล็กทรอนิกส์ ให้คนสนใจอ่านหนังสือวรรณกรรมและอื่นๆ เพิ่มขึ้นด้วย เช่นจัดรายการคุยเรื่องหนังสือและวรรณกรรม การแข่งขันตอบปัญหาทางโทรทัศน์ การทำเว็บไซต์ที่มีหนังสือดีรุ่นเก่าให้ประชาชนเปิดอ่านได้ฟรี ฯลฯ

ส่งเสริมพัฒนาสื่อวิทยุ โทรทัศน์ อินเทอร์เน็ต ซีดีรอม ฯลฯ ไปในทางให้ความบันเทิงแบบให้ความรู้ไปด้วย (Edutainment) ทั้งความรู้ที่เป็นสากลและความรู้จากพื้นฐานสังคมไทย ทั้งเรื่องวรรณกรรมและในทุกๆ เรื่อง จัดสรรเงินทุนอุดหนุน จัดการประกวด จัดตั้งหน่วยงานที่จ้างคนเก่งมาทำงานเฉพาะด้านนี้ โดยเฉพาะเด็กสมัยใหม่จะสนใจและใช้เวลากับสื่อสมัยใหม่เหล่านี้มากอยู่แล้ว เราต้องรู้จักใช้เครื่องมือให้เป็นประโยชน์ รวมทั้งรู้จักใช้สื่อเหล่านี้เพื่อส่งเสริมการอ่านหนังสือด้วย (เช่น อ่านหนังสือจากกระดานอิเล็กทรอนิกส์และคอมพิวเตอร์) เพราะการอ่านหนังสือยังสำคัญและจำเป็นอย่างที่สื่ออื่นมาแทนไม่ได้ทั้งหมด

6.3 พัฒนากิจการห้องสมุด พิพิธภัณฑ์ ศูนย์การเรียนรู้ประเภทต่างๆ และส่งเสริมกิจกรรมส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมและความรู้อย่างแพร่หลาย โดยเฉพาะกิจกรรมสำหรับเด็กและเยาวชน เช่นกิจกรรมเล่านิทาน แข่งขันกันแต่ง/เล่านิทาน อ่านบทกวี โต้วาที แสดงละคร วิจารณ์หนังสือ ฯลฯ การเล่านิทานและการอ่านหนังสือแบบออกเสียงให้คนอื่นได้ฟังร่วมกัน เป็นกิจกรรมที่มนุษย์ยุคก่อนมีสื่อสมัยใหม่ทำกันมานาน เป็นกิจกรรมรวมหมู่ในเชิงการศึกษาศิลปวัฒนธรรมและสร้างความอบอุ่นเข้มแข็งในครอบครัวและชุมชนที่สำคัญ ถึงปัจจุบันวัฒนธรรมนี้ก็ยังคงอยู่หรือฟื้นตัวขึ้นมาใหม่ในหลายประเทศ เพราะการอ่านออกเสียงแบบฟังกันเป็นหมู่คณะนั้นได้รสชาติได้บรรยากาศและให้ประสิทธิผลในการเรียนรู้ที่ต่างไปจากการอ่านหนังสือคนเดียวแบบเงียบๆ

7. รณรงค์ให้คนทั้งประเทศตระหนักว่าการรักการอ่านเป็นพื้นฐานที่สำคัญที่สุดในการปฏิรูปคุณภาพของพลเมืองและการปฏิรูปประเทศ

การรักการอ่าน จะนำไปสู่การรักการเรียนรู้ การคิดวิเคราะห์ การพัฒนาสติปัญญาอารมณ์ ความฉลาดด้านต่างๆ ได้อย่างสำคัญ ดังนั้นเราจึงต้องรณรงค์ให้เด็กไทยเรียนรู้การอ่านแบบใช้งานได้และการรักการอ่านหนังสือที่ดีอยู่เสมอ

เด็กแต่ละคนจะเรียนรู้ได้เร็วช้าต่างกัน เด็กบางคนมีปัญหาด้านสายตา ด้านการฟัง การขาดความสามารถในการเรียนรู้ (LD) โดยเฉพาะทางด้านภาษา สำหรับปัญหาทางสุขภาพ ควรแก้ด้วยแพทย์ ปัญหาด้านการขาดความสามารถในการเรียนรู้ ควรแก้ไขด้วยการพัฒนานักจิตวิทยาและนักแนะแนวมาช่วยเหลือให้พวกเขาอ่านให้ได้ในระดับหนึ่ง สำหรับ

เด็กทั่วไปส่วนใหญ่ควรได้รับการส่งเสริมกระตุ้นให้อ่านได้ดีและรักการอ่านอย่างจริงจัง ปัญหาของเด็กส่วนใหญ่คือพวกเขาไม่ได้รับการสอนเรื่องการอ่านอย่างมีประสิทธิภาพ ทำให้เขาอ่านได้ยากลำบากและไม่สนุก ไม่สนใจการอ่าน รวมทั้งไม่มีหนังสือดี อ่านสนุกเหมาะแก่วัยให้เขาได้ลองอ่านด้วย

สื่อสมัยใหม่ไม่อาจทดแทนการอ่านหนังสือได้ การปล่อยให้เด็กเล็กเรียนรู้ภาษาจากโทรทัศน์ คอมพิวเตอร์ และสื่ออิเล็กทรอนิกส์อื่นๆ โดยไม่ได้ให้เด็กเรียนรู้เรื่องการอ่านหนังสือแบบใช้งานได้และเริ่มต้นจากการอ่านหนังสือดีๆ ที่ทำให้เขาสนุกและรักการอ่าน เป็นแนวทางการจัดการศึกษาที่เน้นเทคโนโลยีทันสมัยมากเกินไป โดยไม่ได้ตระหนักถึงเรื่องจิตวิทยาการเรียนรู้และความพร้อม ศักยภาพในการเรียนรู้ของเด็กเล็ก การที่นักการเมืองและผู้ใหญ่อื่นๆ ไปคิดเอาเองว่าสื่อทันสมัยเป็นสิ่งที่ก้าวหน้าที่จะทำให้เด็กเก่งแข่งขันกับคนอื่นได้มากกว่าหนังสือซึ่งเป็นสื่อรุ่นเก่ากว่า เป็นความเข้าใจผิดโดยสิ้นเชิง สื่อสมัยใหม่เป็นเพียงเครื่องมืออุปกรณ์เสริม **เด็กควรจะเริ่มจากการเรียนรู้ภาษาได้ดี อ่านหนังสือแบบจับใจความได้ และรักการอ่านหนังสือก่อน เขาถึงจะรู้จักใช้สื่อสมัยใหม่เสริมกระบวนการเรียนรู้ของเขาได้ดีขึ้น**

การเรียนภาษาหนังสือจากคำง่ายไปสู่ยาก เข้าใจความหมายของคำ ประโยค ใช้ภาษาได้อย่างถูกต้องชัดเจน และสนุกในการอ่าน เกิดความรักการอ่าน เป็นเรื่องที่จะช่วยพัฒนาความรู้ ทักษะ ที่จะไปใช้งานและการเรียนรู้ต่อได้อย่างเหมาะสมกว่าการเรียนรู้จากสื่ออิเล็กทรอนิกส์ สื่ออิเล็กทรอนิกส์มักเน้นภาพเคลื่อนไหวมากกว่าการใช้ถ้อยคำภาษาที่เป็นพื้นฐานที่เราจะต้องได้ใช้ไปตลอดชีวิต สื่อที่แสดงภาพเคลื่อนไหวอาจจะเร้าใจ และสนุกทำให้เด็กเข้าใจเรื่องราวบางอย่างได้ **แต่การจะเรียนรู้ภาษาแบบซาบซึ้งในภาษาและวรรณกรรม รักการอ่าน ควรใช้หนังสือเป็นสื่อมากกว่า** แม้แต่หนังสือสำหรับเด็กเล่มที่เน้นภาพประกอบมากไปและมีถ้อยคำน้อยเกินไป นักจิตวิทยาเรื่องการเรียนรู้ของเด็กยังวิจารณ์ว่า เป็นการดูถูกสติปัญญาของเด็ก และไม่ช่วยให้เด็กเรียนรู้ถ้อยคำต่างๆ มากเท่าที่ควร ทั้งที่สมองของเด็กเล็กพร้อมที่จะเรียนรู้ความหมายของศัพท์ต่างๆ ได้จำนวนมาก [12]

---

[12] Bruno Bettelheim Etel. เล่มเดิม

การอ่านหนังสือยังเป็นวิธีการเรียนรู้อย่างช้าๆ ที่หนักแน่นกว่า สร้างสมาธิ สร้างจินตนาการ ได้มากกว่าสื่ออิเล็กทรอนิกส์ เช่น ภาพยนตร์ ในการอ่านหนังสือนั้น เด็กสามารถหยุดและหรือพลิกกลับไปอ่านใหม่ได้ ขณะที่สื่ออิเล็กทรอนิกส์จะเคลื่อนไหวเร็วบอกทั้งเรื่องราว การเคลื่อนไหว การพูดของตัวละครหมดทุกอย่าง เด็กเป็นฝ่ายดูและฟังอย่างเดียว แทบไม่ต้องใช้ความคิด จินตนาการของตนเอง เหมือนกับการอ่านหนังสือ

สื่ออิเล็กทรอนิกส์บางอย่าง เช่น อินเทอร์เน็ต E-book ซีดีรอม ถ้ารู้จักเลือกและแบ่งเวลาให้เหมาะสม (โดยอาจต้องมีผู้ใหญ่ดูแล) อาจมีประโยชน์ในบางด้าน **ข้อสำคัญคือต้องสร้างให้เด็กมีพื้นฐานการอ่านที่ดี รักการอ่าน มีสมาธิในการอ่าน เป็นคนอยากรู้อยากเห็น อยากค้นคว้าสิ่งที่มีสาระก่อน** เขาถึงจะมีอุปนิสัยและความพร้อมที่จะไปค้นคว้าอ่านจากอินเทอร์เน็ต จาก E-book

ถ้าเด็กยังไม่มีพื้นฐานที่ดีเรื่องภาษาและการรักการอ่าน เขาอาจใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์แบบหาความบันเทิงเพลิดเพลิน เช่นการเล่นเกมส์ ความหลงใหลเรื่องเพศ ดารา ฯลฯ และอาจไม่สนใจการค้นคว้า การอ่าน การแสวงหาความรู้และความหมายในชีวิตเลยก็ได้ การที่พ่อแม่หรือนักการเมืองเห่อที่จะแจกแท็บเล็ตหรือคอมพิวเตอร์รูปแบบหนึ่งให้เด็กตั้งแต่ชั้น ป.1 ไม่เหมาะกับวัยที่ยังเพิ่งเริ่มต้นเรียนรู้เรื่องภาษาและการอ่าน การให้เด็กเริ่มจากการใช้คอมพิวเตอร์แทนที่จะเริ่มจากหนังสือจะมีผลเสียต่อกระบวนการเรียนรู้และพัฒนาตนเองของเด็กได้ โดยเฉพาะเมื่อไม่มีครูพ่อแม่ที่มีความรู้และเวลาพอที่จะแนะนำกำกับดูแลการใช้คอมพิวเตอร์ของเด็กได้อย่างดีพอ **จะเป็นผลเสียต่อกระบวนการพัฒนาการเรียนรู้ของเด็ก ป.1 จำนวนมากได้** เด็ก ป.6 หรือ ม.1 น่าจะมีความพร้อมมากกว่า แต่ก็ต้องมีครูที่ได้รับการฝึกอบรมมาอย่างดีคอยแนะนำดูแลและมีการเตรียมโปรแกรมที่ดี [13]

---

[13] ผลการวิจัยในประเทศเปรู โดยธนาคารเพื่อการพัฒนาอเมริกัน (IDB) พบว่าโครงการให้เด็กนักเรียนมีคอมพิวเตอร์แบบแลบทอปใช้ไม่ได้ช่วยให้เด็กสนใจการอ่าน การเรียนรู้หรือเรียนรู้ดีขึ้น เนื่องจากปัญหาการขาดความพร้อมของครู นักเรียน และเนื้อหาที่ใส่เข้าไปในคอมพิวเตอร์ www.technology.thaiza.com/olpc-/240434/

กิจกรรมส่งเสริมการอ่านควรทำทั้งในและนอกระบบโรงเรียน รวมทั้งควรแทรกเข้าไปเป็นส่วนหนึ่งในรายการทางวิทยุ โทรทัศน์ เครือข่ายอินเทอร์เน็ตด้วย ในต่างประเทศบางเมืองมีการจัดกิจกรรมแบบลงคะแนนกันว่าเดือนนี้ประชาชนในเมืองนี้จะเลือกอ่านวรรณกรรมเรื่องอะไร แล้วมีการจัดกิจกรรมคุยกันแข่งตอบปัญหาจากเรื่องของวรรณกรรมเล่มดังกล่าว ประเทศที่รัฐบาลเห็นความสำคัญของการรณรงค์ให้เด็กรักการอ่านอย่างแท้จริงมีการรณรงค์ให้พ่อแม่สนใจและใช้เวลาอ่านนิทานให้ลูกเล็กฟังหรือคุยกับลูกเรื่องนิทานหรือวรรณกรรมอย่างจริงจังต่อเนื่อง ไม่ใช่ทำแบบสร้างภาพโฆษณาว่ารัฐบาลนี้เห็นว่าการอ่านควรเป็นวาระแห่งชาติ แต่มีแค่โปสเตอร์รูปนายกรัฐมนตรีอ่านหนังสือเผยแพร่แค่ระยะหนึ่งหรือมีโครงการเล็กๆ เช่น หักค่าลดหย่อนภาษีให้กับคนที่บริจาคหนังสือเข้าห้องสมุดสาธารณะฯลฯ แล้วก็หายต๋อมไป เพราะนายกรัฐมนตรีและคณะรัฐมนตรีไปวุ่นกับเรื่องอื่นต่อ ไม่ได้มีการทำกิจกรรมเรื่องการอ่านอย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ จึงไม่ได้เกิดผลเปลี่ยนแปลงจริงจัง เป็นแค่การโฆษณาอีกชิ้นหนึ่งของพวกนักการเมืองซึ่งชอบเปลี่ยนป้ายโฆษณาเป็นเรื่องต่างๆ ไปเรื่อยๆ

ข้อเสนอจากนักเขียน นักวิชาการด้านการผลิตหนังสือให้รัฐบาลจัดตั้ง**สถาบันหนังสือแห่งชาติ**เป็นองค์การมหาชนค่อนข้างใหญ่ เพื่อการส่งเสริมการผลิต การเผยแพร่หนังสือดีให้เข้าถึงประชาชนทั่วประเทศ และการรณรงค์ระดับประเทศอย่างจริงจังต่อเนื่องเพื่อส่งเสริมการอ่านหนังสือดีฯ [14] เป็นข้อเสนอที่เป็นรูปธรรมที่น่าจะมีการนำไปพัฒนาต่ออย่างจริงจัง เพราะการทำกิจกรรมเพื่อ**ส่งเสริมให้เด็กเยาวชน คนทั่วไป รักการอ่าน รู้จักอ่านหนังสือดี คือแนวทางการปฏิรูปการเรียนรู้ เพื่อแก้ไขปัญหาและพัฒนาตนเองที่สำคัญ**

การปฏิรูปการศึกษาอย่างมีคุณภาพและอย่างทั่วถึงป็นธรรมเป็นแนวทางเดียวที่จะนำไปสู่**การปฏิรูปในทางเศรษฐกิจ การเมืองและสังคม**ของประเทศ ให้พัฒนาได้อย่างมีประสิทธิภาพ เป็นธรรมและยั่งยืนขึ้น

---

[14] มกุฎ อรฤดี/มูฮัม บิน มูดอ *"แนวคิดเสนอรัฐบาลสังคมหนังสือและสังคมการอ่าน ในประเทศไทย"* สำนักพิมพ์ผีเสื้อ 2553 www.bflybook.com

บรรณานุกรม

พรพิไล เลิศวิชา. *โรงเรียนอนุบาลตามแนวคิด Brain-Based Learning*. สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2552.

มกุฎ อรฤดี และมูฮัม บิน มูดอ. *แนวคิดเสนอรัฐบาลสังคมหนังสือและสังคมการอ่าน ในประเทศไทย*. สำนักพิมพ์ผีเสื้อ, 2553. www.bflybook.com

วิทยากร เชียงกูล. *รายงานสภาวะการศึกษาไทย ปี พ.ศ. 2551 - 2552*. สกศ., 2553. www.witayakornclub.wordpress.com

สมาคมผู้จัดพิมพ์และผู้จัดจำหน่ายหนังสือแห่งประเทศไทย. *บทวิเคราะห์อุตสาหกรรมสำนักพิมพ์และการอ่านในสังคมไทย*. 26 มกราคม 2554.

สุดใจ พรหมเกิด. *หนังสือภาพสื่อสร้างสรรค์พัฒนาสมองและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของลูกน้อย*. แผนงานสร้างเสริมวัฒนธรรมการอ่าน สสส., 2553.

สำนักงานสถิติแห่งชาติ. *การสำรวจการอ่านหนังสือของประชากร*. 2551.

PISA THAILAND สสวท. *ผลการประเมิน PISA 2009 การอ่าน คณิตศาสตร์ และวิทยาศาสตร์*. www.BIPST.ac.th

Bruno Bettelheim and Karen Zelan. “Why Children Resent Learning” Chapter 2 in Bruno Betteheim Etel. *On Learning to Read* Penguin, 1991.

http://en.wikipedia.org/wiki/ Books Published Per Country Per year

www.oknation.net/blog/tan pisit/2012/02/25/entry-1

www.31pst.ac.th/pisa/index

www.wikipedia.org List of Countries by Student Performance

TK park
อุทยานการเรียนรู้

การพัฒนา การอ่าน เพื่อการศึกษา สำหรับทุกคน

“ถ้าประชาชน
ไม่เข้าไปหาหนังสือ
เราจะต้องทำให้หนังสือ
เข้าไปหาประชาชน”

TK park
สุดที่การเรียนรู้

การพัฒนาการอ่าน เพื่อการศึกษาสำหรับทุกคน จากปฏิบัติการนำร่องสู่นโยบายแห่งชาติ สิ่งท้าทายและบทเรียนที่ได้เรียนรู้*

โสทิค ฮก (Sothik Hok) [1]

1. บริบทเฉพาะของประเทศกัมพูชา

ในศตวรรษที่ 20 กัมพูชาประสบภัยสงครามกลางเมืองยาวนานกว่า 30 ปี ช่วงเวลาแห่งโศกนาฏกรรมเลวร้ายที่สุดใน 30 ปีนั้นและในประวัติศาสตร์ของกัมพูชาคือ 4 ปีแห่งการฆ่าล้างเผ่าพันธุ์ซึ่งบงการโดยเขมรแดงที่กุมอำนาจตั้งแต่เดือนเมษายน 2518 - มกราคม 2522 ชาวกัมพูชาราว 2 ล้านคนซึ่งรวมถึงปัญญาชนเกือบทั้งหมดถูกสังหารหรือเสียชีวิตจากการถูกบังคับใช้แรงงาน

นอกจากการฆ่าล้างเผ่าพันธุ์มนุษย์ โครงการทางสังคมและเศรษฐกิจทั้งหมดก็ถูกทำลายด้วย วัฒนธรรมและการศึกษาอันเป็นสัญลักษณ์ของชาติและเป็นต้นกำเนิดของอารยธรรมอื่นๆ ทั้งหมดได้รับผลกระทบมากที่สุด เจดีย์และโรงเรียนถูกทำลายหรือเปลี่ยนเป็นเรือนจำ แทนที่เด็กและผู้ใหญ่จะได้ไปโรงเรียน พวกเขากลับถูกบังคับให้ทำนา ในเดือนมกราคม 2522 เมื่อพรรคกัมพูชาประชาธิปไตยของ เขมรแดงถูกขับไล่โดยกองทัพเวียดนาม และอำนาจใหม่คือสาธารณรัฐประชาชนกัมพูชาได้รับการก่อตั้ง นาย Raoul Jennar ได้รายงานในหนังสือ Les cles du Cambodge ว่าร้อยละ 90 ของชาวกัมพูชาที่มีประกาศนียบัตรหรือการศึกษาสูงกว่าระดับประถมต่างเสียชีวิตหรือถูกเนรเทศ

---

* แปลจาก Reading Development in the Service of Education For All

[1] ผู้อำนวยการองค์กรพัฒนาเอกชน SIPAR, ประเทศกัมพูชา

ในช่วงทศวรรษ 80 สงครามกลางเมืองระหว่าง 4 พรรคการเมืองหลักของกัมพูชาก็ฉีกประเทศออกเป็นเสี่ยงๆ ต่อไปอีก ทั้งยังทำให้เกิดการขาดเสถียรภาพอย่างที่เป็นอยู่ ดังนั้นประชาชนหลายแสนคนจึงอพยพออกนอกประเทศและกลายเป็นผู้ลี้ภัยในประเทศเพื่อนบ้านรวมทั้งประเทศไทย

สงครามกลางเมืองในกัมพูชาเป็นผลลัพธ์ทางภูมิศาสตร์การเมืองประการหนึ่งของสงครามเย็น การล่มสลายของสหภาพโซเวียตใน พ.ศ. 2532 และการเปลี่ยนแปลงด้านบรรยากาศการเมืองของโลกที่เกิดขึ้นตามมา ก่อให้เกิดการเจรจาต่อรองระหว่าง 4 พรรคการเมืองที่ขัดแย้งกันอยู่และประเทศที่เกี่ยวข้อง ในที่สุด ก็มีการเซ็นสนธิสัญญาสันติภาพขึ้น ณ กรุงปารีสในเดือนตุลาคม 2534 ซึ่งทำให้กัมพูชาจัดการเลือกตั้งภายใต้การกำกับขององค์การสหประชาชาติเมื่อ พ.ศ. 2536 และได้รับประโยชน์จากความช่วยเหลือของประเทศภาคีและองค์กรเอกชนนานาชาติ

2. ความเป็นมาของ SIPAR

ใน พ.ศ. 2525 เมื่อสุภาพสตรีชาวฝรั่งเศส Mrs. Magali Petitmengin เยือนค่ายผู้ลี้ภัยชาวกัมพูชาในประเทศไทย เธอรู้สึกสะเทือนใจกับชะตากรรมที่เลวร้ายของผู้ลี้ภัยในค่ายฯ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การไม่สามารถเข้าถึงการศึกษาได้ เมื่อกลับประเทศฝรั่งเศส เธอจึงตัดสินใจก่อตั้งองค์กรพัฒนาเอกชน (NGO) เพื่อช่วยผู้ลี้ภัยเหล่านั้น SIPAR (Soutien ă l'Initiative Privee pour l'Aide aux Refugies) ได้ถูกก่อตั้งขึ้นในประเทศฝรั่งเศสเพื่อช่วยด้านการต้อนรับและการปรับตัวของผู้ลี้ภัยชาวเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ในสังคมฝรั่งเศส ซึ่งส่วนใหญ่เป็นชาวกัมพูชาลี้ภัยที่ได้รับการคัดเลือกจากรัฐบาลฝรั่งเศสจากค่ายต่างๆ ในประเทศไทย

ขณะเดียวกัน ในค่ายที่พนัสนิคมในประเทศไทย มีกลุ่มอาสาสมัครพัฒนาและดำเนินการโครงการการศึกษา เพื่อเตรียมผู้ลี้ภัยให้พร้อมสำหรับการอพยพสู่ประเทศฝรั่งเศส ใน พ.ศ. 2532 โรงเรียนสอนภาษาฝรั่งเศสเพื่ออาชีพถูกตั้งขึ้นในค่ายผู้ลี้ภัยจุดที่ 2 สำหรับเยาวชนกัมพูชา ซึ่งให้โอกาสเยาวชนเหล่านั้นได้เรียนรู้ทักษะต่างๆ ที่เป็นประโยชน์เมื่อพวกเขากลับสู่กัมพูชา SIPAR มีส่วนร่วมในการพัฒนาความเข้มแข็งด้านการศึกษาผ่านการใช้คู่มือ

การสอนที่กลุ่มครูชาวกัมพูชาออกแบบและเขียนขึ้น แต่เดิมคู่มือนี้ถูกเตรียมขึ้นสำหรับครูในค่ายผู้ลี้ภัยในแถบชายแดนไทย-กัมพูชา อย่างไรก็ตาม กระทรวงศึกษาธิการประเทศกัมพูชาก็ได้นำคู่มือนี้ไปใช้ในเวลาต่อมา คู่มือสำหรับครูที่กล่าวถึงประกอบด้วยหนังสือ 15 เล่ม ซึ่งสอน 3 วิชา ได้แก่ ภูมิศาสตร์ วิทยาศาสตร์สิ่งแวดล้อม และคณิตศาสตร์ สำหรับระดับประถมศึกษา 5 ระดับ

นอกจากนี้ ใน พ.ศ. 2532 ห้องสมุดเพื่อเด็กแห่งแรกก็ถูกสร้างและพัฒนาขึ้นในค่ายผู้ลี้ภัยจุดที่ 2 แต่โชคร้ายที่ห้องสมุดขาดแคลนหนังสือสำหรับเด็กที่เขียนเป็นภาษาเขมรอย่างมาก วัตถุประสงค์ของห้องสมุดคือสร้างทรัพยากรการศึกษาเพิ่มเติมเพื่อเสริมพัฒนาการของเด็ก ทำให้เด็กมีความรู้ด้านวัฒนธรรม และสร้างความกระตือรือร้นในการแสวงหาความรู้ อย่างไรก็ตาม หนังสือส่วนใหญ่ถูกแปลจากภาษาฝรั่งเศสและภาษาไทย บรรดาบรรณารักษ์ก็ขาดทักษะและการสนับสนุนที่จำเป็น จึงประสบอุปสรรคอย่างยิ่งในการบรรลุพันธกิจในการพัฒนาเด็ก

3. พันธกิจใหม่ของ SIPAR

หลังจากการเซ็นสนธิสัญญาสันติภาพ ณ กรุงปารีสใน พ.ศ. 2534 ค่ายผู้ลี้ภัยกัมพูชาถูกปิดลงและผู้ลี้ภัยกว่า 3 แสนคนถูกส่งตัวกลับกัมพูชาภายใต้การควบคุมขององค์การสหประชาชาติ

ขณะนั้น SIPAR เป็นที่รู้จักในหมู่หน่วยงานทางการด้านการศึกษาของกัมพูชาผ่านคู่มือการสอนที่ SIPAR จัดทำเผยแพร่ จึงได้รับการขอความร่วมมือให้สนับสนุนกระทรวงศึกษาธิการ เยาวชน และกีฬาของกัมพูชา และให้มีส่วนร่วมในการสร้างประเทศขึ้นใหม่ โดยการเน้นพันธกิจไปที่การพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐาน หลังจากได้รับคำขอร้องนี้ ใน พ.ศ. 2533 SIPAR ได้ปรับปรุงและแก้ไขหนังสือต่างๆ เพื่อให้สอดคล้องกับหลักสูตรของประเทศ แล้วจึงพิมพ์และแจกจ่ายคู่มือ 95,000 เล่มไปยังโรงเรียนต่างๆ ใน 17 จังหวัด

จากปี พ.ศ. 2535 พันธกิจของ SIPAR ได้รับการสนับสนุนด้านการสอนจากวิทยาลัยครูประจำจังหวัด (Provincial Teacher Training Colleges - PTTC) 4 แห่ง โครงการนำร่องนี้ได้รับการออกแบบเพื่อเสริมความเข้มแข็งด้านคุณภาพการฝึกอบรมก่อน

การสอน (pre-service training) โดยวิทยากรฝึกอบรมครู และในขณะเดียวกัน เพื่อให้การสนับสนุนด้านเทคนิคกับสำนักงานการศึกษาจังหวัดในการปรับปรุงการฝึกสอนของครู

ในปีเดียวกัน หนังสือจากห้องสมุดเด็กในค่ายผู้ลี้ภัยจุดที่ 2 ถูกส่งกลับสู่กัมพูชา โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้เกิดกิจกรรมทางการศึกษา เป็นการปฏิบัตินำร่องในประเทศที่ไม่มีทั้งหนังสือและห้องสมุดสำหรับเด็ก

ห้องสมุดเด็กแห่งแรกถูกสร้างในตึกไม้เล็กๆ นอกโรงเรียนแห่งหนึ่ง ด้วยทรัพยากรเท่าที่มีอยู่และหนังสือเด็กเพียงไม่กี่เล่ม ซึ่งส่วนใหญ่เป็นหนังสือภาษาต่างประเทศแปลเป็นภาษาเขมร หน้าปกเขียนด้วยลายมือปิดทับบนปกเดิม ทีม SIPAR พยายามพัฒนาต่อยอดจากทรัพยากรที่จำกัดเพียงเท่านี้ โดยการประชุมเพื่อสร้างความตระหนักกับผู้ปกครองและโรงเรียนรัฐ และโดยการออกแบบและแนะนำกิจกรรมสาระบันเทิง หนังสือและเอกสารวิจัยเพื่อตอบสนองความต้องการของเด็กในช่วงอายุต่างๆ

ถึงแม้จะมีอุปสรรคมากมาย ห้องสมุดท้องถิ่นแห่งแรกก็มีชื่อเสียงด้านบทบาททางการศึกษาในกลุ่มครู หน่วยงานรัฐบาลด้านการศึกษาระดับจังหวัด และผู้ปกครอง ในขณะเดียวกัน ก็มีการตั้งห้องสมุดโรงเรียนแห่งแรกขึ้นในอีกจังหวัดหนึ่งและใช้เป็นแหล่งทรัพยากรเสริมการสอนการอ่าน เนื่องจากแบบเรียนของรัฐยังด้อยคุณภาพมาก ระหว่าง พ.ศ. 2536 - 2538 มีการพัฒนาห้องสมุดโรงเรียนมากขึ้นในอีก 2 จังหวัด

4. โครงการห้องสมุดโรงเรียน

หลังจากโครงการระยะแรกประสบความสำเร็จในทั้ง 4 จังหวัด มีการตั้งโครงการเพื่อสร้างห้องสมุดสำหรับเด็กในโรงเรียนประถมศึกษาและเพื่อฝึกอบรมบรรณารักษ์ โดยได้รับการสนับสนุนด้านเงินทุนจากสหภาพยุโรปใน พ.ศ. 2539 ดังนั้น พันธกิจของ SIPAR จึงได้เปลี่ยนไปเน้นกิจกรรมเพื่อพัฒนาการอ่านในห้องสมุดโรงเรียนของเด็ก ครู และชุมชน ต่อมาใน พ.ศ. 2542 สหภาพยุโรปเพิ่มการสนับสนุนให้แก่โครงการสร้างห้องสมุดโรงเรียนเพิ่มเติมอีก 30 แห่งในอีก 3 จังหวัดเป็นเวลา 3 ปี

จากความสำเร็จของโครงการดังกล่าว มีการเซ็นสัญญาอีกฉบับเพื่อขยายเครือข่ายห้องสมุดโรงเรียนกับกระทรวงศึกษาธิการ เยาวชนและกีฬา (MoEYS) ในปี 2545 ความร่วมมือระหว่าง SIPAR และกระทรวงศึกษาธิการก็บรรลุผลสำคัญอีก 2 ประการ คือ

- ด้านการบริหารจัดการเครือข่ายห้องสมุดโรงเรียนในระดับประเทศ กล่าวคือ มีการแต่งตั้งและฝึกอบรมเจ้าหน้าที่ระดับประเทศที่กำกับดูแลห้องสมุดโรงเรียนภายใต้กรมฝึกอบรมครู และกรมการประถมศึกษาและปฐมวัยของกระทรวง
- ด้านการดำเนินการและการบริหารจัดการห้องสมุดโรงเรียนในระดับรองลงมา กล่าวคือ มีการแต่งตั้งและฝึกอบรมเจ้าหน้าที่ภายใต้สำนักงานการศึกษาระดับจังหวัดและเขต

ในปีเดียวกัน มีการประเมินจากภายนอกเพื่อศึกษาผลกระทบที่ห้องสมุดโรงเรียนมีต่อชุมชน ผลการศึกษาชี้ให้เห็นว่าชุมชนไม่ได้ใช้ห้องสมุดโรงเรียน เพราะประชาชนส่วนใหญ่เห็นว่าโรงเรียนเป็นสำนักงานบริหารที่มีไว้สำหรับนักเรียนและครูของโรงเรียนเท่านั้น นอกจากนี้ ยังพบว่าประชาชนเกรงการเข้าใช้ห้องสมุด และเด็กๆ รู้สึกลังเลโดยเฉพาะอย่างยิ่งเวลาที่ไม่ได้สวมเครื่องแบบนักเรียน (นักเรียนในกัมพูชาต้องสวมเครื่องแบบ คือเสื้อเชิ้ตสีขาวและกางเกงหรือกระโปรงสีน้ำเงิน) ยิ่งไปกว่านั้น เวลาทำการของโรงเรียนยังไม่สอดคล้องกับเวลาทำงานของครอบครัวและสมาชิกชุมชน (เช่น ชาวบ้าน เด็กที่ไม่ได้เข้าโรงเรียน เยาวชน พระสงฆ์ เป็นต้น) และห้องสมุดส่วนใหญ่ไม่มีหนังสือที่ผลิตขึ้นสำหรับผู้ใหญ่หรือวัยรุ่น ในด้านกลยุทธ์เพื่อบรรลุพันธกิจ SIPAR จึงเผชิญกับสิ่งท้าทายใหม่ 2 ประการ ได้แก่

- ในภาคการศึกษาในระบบ เป้าหมายคือเพื่อสร้างห้องสมุดโรงเรียนในโรงเรียนประถมศึกษาซึ่งสนับสนุน MoEYS ในการบรรลุวัตถุประสงค์ด้านการบริหารจัดการเครือข่ายห้องสมุดระดับประเทศ และด้านการฝึกอบรมบรรณารักษ์ภายใต้กรอบงานของโครงการโรงเรียนที่เป็นมิตรกับเด็ก (Child Friendly School) ของประเทศ
- ในภาคการศึกษานอกระบบ เป้าหมายคือเพื่อดำเนินการโครงการใหม่นอกระบบโรงเรียนรัฐ ที่ทำให้ประชาชนเข้าถึงการอ่านและการศึกษาที่ตอบสนองความต้องการของชุมชนท้องถิ่น ถือเป็นสิ่งสำคัญอย่างยิ่งสำหรับชาวกัมพูชา

ซึ่งประชากรผู้ใหญ่ราวร้อยละ 40 มีระดับการศึกษาต่ำมาก และการขาดโอกาสด้านการอ่านและการศึกษาเป็นอุปสรรคอย่างแท้จริงต่อการลดความยากจนและการบรรลุวัตถุประสงค์แห่งสหัสวรรษหลายประการ

ในปี พ.ศ. 2548 หลักจากได้สร้างห้องสมุดโรงเรียน 100 แห่ง ใน 16 จังหวัด และฝึกอบรมบรรณารักษ์กว่า 500 คน กระทรวงศึกษาธิการซึ่งตระหนักถึงความสำคัญของผลงาน SIPAR ได้ขอให้ SIPAR ขยายการดำเนินงานสู่ระดับประเทศ ด้วยการสนับสนุนด้านการเงินอีกครั้งจากสหภาพยุโรป โครงการใหม่ระยะการดำเนินงาน 5 ปี (2549 - 2553) ชื่อ "การพัฒนาบรรยากาศการรู้หนังสือเพื่อการปรับปรุงคุณภาพการศึกษา และการต่อต้านการไม่รู้หนังสือในกัมพูชา" ก็เริ่มต้นขึ้น โครงการนี้ได้รับความร่วมมืออย่างใกล้ชิดจาก MoEYS โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อสนับสนุนเสาหลักกิจกรรม 3 ประการ คือ

- สร้างความเข้มแข็งและขยายเครือข่ายห้องสมุดโรงเรียนทั่วประเทศ
- สร้างศูนย์การศึกษาสำหรับทุกคน (CEFA) เทียบเท่ากับศูนย์การอ่านชุมชนใน 3 จังหวัดเป้าหมาย ตามแนวทางใหม่ในการปฏิรูปเพื่อการกระจายอำนาจ
- สร้างและเพิ่มปริมาณ คุณภาพและความหลากหลายของหนังสือภาษาเขมรสำหรับเด็ก

ระหว่าง พ.ศ. 2553 - 2555 หลังจากความพยายามถึง 20 ปีในการสร้างห้องสมุดโรงเรียนและการสร้างศักยภาพในทุกระดับ มีการก่อตั้งเครือข่ายห้องสมุดโรงเรียน มีการสร้างสำนักบริหารการพัฒนาห้องสมุดโรงเรียนและการฝึกอบรมบรรณารักษ์ภายใต้กรมพัฒนาหลักสูตร (DCD) นอกจากนี้ ยังมีการตีพิมพ์และเผยแพร่มาตรฐานห้องสมุดโรงเรียนประถมศึกษา

การพัฒนาและดำเนินการห้องสมุดโรงเรียนเป็นผลจากความร่วมมืออย่างใกล้ชิดและความไว้วางใจซึ่งกันและกันระหว่าง SIPAR และหลายหน่วยงานภายใต้ MoEYS เช่น กรมพัฒนาหลักสูตร กรมการประถมศึกษา และกรมการฝึกอบรมครู ร่วมกับอีก 2 องค์กร ได้แก่ SVA และ Room to Read

หลังจากเน้นการสนับสนุนการสร้างห้องสมุด การผลิตหนังสือ การฝึกอบรมวิทยากร การฝึกอบรมบรรณารักษ์ และการเผยแพร่มาตรฐานห้องสมุดโรงเรียนระดับ

ประถมศึกษา กิจกรรมปัจจุบันของเราเน้นความร่วมมือกับกรมต่างๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง กรมพัฒนาหลักสูตร หรือ DCD ในด้านต่อไปนี้

- การดำเนินการและการพัฒนาห้องสมุดตัวอย่าง (Referral Libraries) โครงการนำร่องใหม่ของ DCD
- การแนะนำครูฝึกสอนให้รู้จักกับการใช้ห้องสมุดและหนังสือเพื่อการสอนระหว่างการฝึกสอน 2 ปี ใน PTTC ทั้งหมด 18 แห่ง
- การออกแบบและการจัดหลักสูตรฝึกอบรมสำหรับบรรณารักษ์ให้สอดคล้องกับมาตรฐานระดับประเทศ

ความร่วมมือระหว่าง SIPAR SVA และ Room to Read: การผนึกกำลัง

ก่อนปี พ.ศ. 2552 NGOs ทั้งสามร่วมมือกับ MoEYS แต่แยกกันปฏิบัติงานเพื่อพัฒนาการอ่านในแต่ละส่วน เป้าหมายของแต่ละ NGO ในเรื่องจังหวัด โรงเรียนและเนื้อหาการฝึกอบรมแตกต่างกันไป อันที่จริง อาจกล่าวได้ว่าแต่ละ NGO มีแนวทางด้านห้องสมุดสำหรับเด็กเป็นของตนเอง

- SIPAR เน้นการอ่านเพื่อการค้นพบ เพื่อพัฒนาความสงสัยใคร่รู้ เพื่อความบันเทิง และเพื่อการพัฒนาตนเอง
- SVA เน้นการอ่านเพื่อการเผยแพร่วัฒนธรรม โดยเฉพาะอย่างยิ่งการเล่าเรื่องแบบดั้งเดิม
- Room to Read มีเป้าหมายหลักคือการอ่านเชิงวิชาการ และการอ่านที่เชื่อมโยงกับหลักสูตรของโรงเรียน

แนวทางที่ต่างกันนี้ส่งเสริมซึ่งกันและกัน รวมทั้งแสดงถึงมิติการสอนสามแบบสำหรับการพัฒนาการอ่านในกัมพูชา

ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2552 ทั้ง 3 NGOs ได้พบพื้นฐานร่วมกันในการทำงานเพื่อการพัฒนาห้องสมุดโรงเรียนระดับประถมศึกษา ในความร่วมมือรูปแบบใหม่นี้ มีการตั้งคณะทำงานเพื่อพัฒนาห้องสมุดโรงเรียนขึ้นเพื่อเสริมโครงการพัฒนาห้องสมุดโรงเรียนของ MoEYS การฝึกอบรมบรรณารักษ์ และการสร้างนโยบายการอ่านของประเทศ แนวคิด การตีพิมพ์และการเผยแพร่มาตรฐานห้องสมุดโรงเรียนระดับประถมศึกษาเป็นหนึ่งในความสำเร็จที่จะเกิดขึ้น

จากความร่วมมือที่มีประสิทธิภาพระหว่าง NGOs ทั้งสามและ MoEYS แผนปฏิบัติงานร่วมกันในอนาคตมี 2 เป้าหมายหลัก คือเพื่อสนับสนุน และเพื่ออำนวยความสะดวกในการทำให้เกิดวันอ่านหนังสือแห่งชาติ (Reading Day) และศูนย์ฝึกอบรมบรรณารักษ์ในประเทศกัมพูชา

5. โครงการการอ่านสำหรับทุกคน

ความจำเป็นของโครงการนี้เป็นที่ประจักษ์ชัด แต่ MoEYS และพันธมิตรเพื่อการพัฒนาส่วนใหญ่ (ทั้งความร่วมมือพหุภาคีและทวิภาคี ผู้บริจาค ธนาคาร และ NGOs) ต่างก็เห็นตรงกันว่าควรให้ความสำคัญกับการศึกษาขั้นพื้นฐาน (ระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษาตอนต้น) ก่อน

ดังที่กล่าวไว้แล้วก่อนหน้านี้ กัมพูชามีบริบทพิเศษด้านการศึกษา เนื่องจากการสูญเสียประชาชนรุ่นอายุหนึ่งไปทั้งรุ่น และผลที่ตามมาคือการล่มสลายทางวัฒนธรรมของครอบครัว ชุมชน และชาติ ครู อาจารย์และนักเขียนร้อยละ 90 ถูกฆ่าและวัสดุการศึกษาที่เป็นลายลักษณ์อักษรถูกทำลาย นิสัยรักการอ่านถูกกำจัดแบบถอนรากถอนโคน ดังนั้นสำหรับชาวกัมพูชาส่วนใหญ่ “การอ่าน” หมายถึง “การทำงาน” นอกจากนี้ พัฒนาการในการเข้าถึงสื่ออื่นๆ เช่น โทรทัศน์และวิทยุ ที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็วก็เป็นตัวแปรที่เป็นอุปสรรคต่อวัฒนธรรมการอ่าน

จากผลการประเมินและความต้องการที่แท้จริงด้านการอ่านและการเข้าถึงการศึกษาสำหรับทุกคน SIPAR ได้เน้นการพัฒนาการอ่านในภาคการศึกษานอกระบบ โดยพยายามเพิ่มนิสัยรักการอ่านในชุมชนด้วยคำขวัญ “ถ้าประชาชนไม่เข้าไปหาหนังสือ เราจะต้องทำให้หนังสือเข้าไปหาประชาชน” ดังนั้น นับตั้งแต่ปี 2543 เป็นต้นมา จึงได้มีการริเริ่มดำเนินการกิจกรรมต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการอ่านสำหรับทุกคน เพื่อสื่อสารเรื่องนี้ไปยังประชาชนในพื้นที่ห่างไกลที่สุด ที่ซึ่งปราศจากแม้กระทั่งการศึกษานอกระบบ

ก. ห้องสมุดเคลื่อนที่

ใน พ.ศ. 2543 SIPAR ได้เริ่มโครงการห้องสมุดเคลื่อนที่เพื่อให้บริการกับพื้นที่ชานเมืองพนมเปญและจังหวัดข้างเคียง รถตู้ขนาดเล็กถูกแปลงเป็นห้องสมุดเคลื่อนที่ควบคุมโดยพนักงานขับรถซึ่งทำหน้าที่บรรณารักษ์และได้รับการฝึกอบรมด้านกิจกรรมที่

เกี่ยวข้องกับการอ่าน พนักงานเหล่านี้มอบประสบการณ์หลากหลายให้กับเด็กๆ เช่น การเล่านิทาน การอ่านหนังสือตามอัธยาศัย เกม และกิจกรรมสร้างสรรค์ รวมทั้งบริการให้ยืมหนังสือแก่เด็กและครอบครัว นอกจากนี้ ยังมีการมอบหมายให้ผู้ประสานงานอาสาสมัครประจำท้องถิ่นดูแลหน่วยให้ยืมหนังสือขนาดเล็ก ซึ่งทำให้ทุกคนเข้าถึงหนังสือได้ง่ายขึ้นมาก ห้องสมุดเหล่านี้ให้บริการพื้นที่ชานเมืองด้อยโอกาสของพนมเปญ หมู่บ้านในจังหวัดกันดาลและกำปงสปือ นอกจากนี้ยังเข้าถึงโรงเรียนอนุบาลชุมชน ศูนย์เพื่อสตรีและเด็กกลุ่มเสี่ยง (โดยการร่วมมือกับ NGOs อื่น เช่น Nyemo และ CWCC) เด็กกำพร้า ศูนย์และโรงพยาบาลฟื้นฟูเด็กทุพพลภาพ (โดยการร่วมมือกับ UNICEF และสมาคม la Chaine de l'Espoir) ในทุกแห่ง โดยเฉพาะอย่างยิ่งโรงเรียนอนุบาลชุมชน มีการดำเนินการโครงการและศูนย์เลี้ยงดูเด็กสำหรับสตรีและเด็กกลุ่มเสี่ยง รวมทั้งกิจกรรมเฉพาะที่สร้างความคุ้นเคยกับหนังสือสำหรับเด็กเล็ก เพื่อเสริมความสัมพันธ์ระหว่างผู้ปกครองและเด็กผ่านความสนุกสนานจากการอ่านหนังสือร่วมกัน

ห้องสมุดเคลื่อนที่ 8 หน่วย แต่ละหน่วยดูแลโดยทีมบุคลากรผู้เปี่ยมประสบการณ์ประกอบด้วยบรรณารักษ์เคลื่อนที่ 1 คน และอาสาสมัครเยาวชนกัมพูชาจำนวนหนึ่ง ได้พัฒนาและแนะนำกระบวนการสร้างสรรค์สำหรับการทำกิจกรรมด้านการอ่าน ซึ่งทำให้เด็กๆ และครอบครัวเข้าถึงวัสดุการอ่านเพิ่มเติมได้สม่ำเสมอ ความคิดริเริ่มดังกล่าวเข้าถึง 80 หมู่บ้านเป้าหมายที่ไม่เคยมีกรอบงานเสริมการอ่านนอกหลักสูตรมาก่อน

การทำให้บรรดาอาสาสมัครชุมชนมีพลังเพิ่มขึ้น ซึ่งมักจะได้แก่ หัวหน้าหมู่บ้าน ครูเกษียณอายุ พนักงานร้านค้า นักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย หรือครูอนุบาลในโรงเรียนอนุบาลชุมชน โครงการนี้ทำให้เด็กๆ และครอบครัวในชุมชนรู้จักการปฏิบัติใหม่ๆ อย่างเช่น การให้ยืมหนังสือ ทุกกิจกรรมที่ห้องสมุดเคลื่อนที่ดำเนินการจะเสริมโครงการห้องสมุดโรงเรียนของ SIPAR และยังเชื่อมช่องว่างระหว่างโรงเรียนและบ้าน (นักเรียนกัมพูชาไปโรงเรียนเพียงครึ่งวันหรือ 4 ชั่วโมง จึงมีเวลาสำหรับฝึกการอ่านน้อยมากในชั้นเรียน และเมื่อโรงเรียนมีห้องสมุด วัสดุการอ่านที่จำกัดก็ทำให้ไม่สามารถให้บริการยืมหนังสือได้)

ในหมู่บ้านต่างๆ กิจกรรมการอ่านและบริการให้ยืมหนังสือที่ห้องสมุดเคลื่อนที่ของ SIPAR ดำเนินการ เพิ่มช่วงเวลาแห่งการเรียนรู้และการฝึกการอ่านของเด็กในบรรยากาศที่

เป็นมิตร ดังที่ได้กล่าวมาแล้ว ครอบครัวมักลังเลที่จะไปห้องสมุดโรงเรียน ดังนั้น ผู้ปกครองจะสนับสนุนให้ลูกหลานฝึกการอ่านได้มากขึ้นถ้าพวกเขาสามารถเข้าถึงหนังสือใกล้บ้านได้ง่ายขึ้นและได้ประโยชน์จากโครงการให้การศึกษากับผู้ปกครอง ยิ่งไปกว่านั้น ความยืดหยุ่นของวิธีการนี้ การใช้อาสาสมัครในท้องถิ่นและการหมุนเวียนวัสดุการอ่านในชุมชนก็เป็นประโยชน์ด้วย ในอนาคต การสร้างสมาชิกภาพกับศูนย์ทรัพยากรสมาคม (Associative Resource Center) โดยชุมชนเป็นผู้เสียค่าใช้จ่ายจะทำให้โครงการมีความต่อเนื่องและนำไปปรับใช้กับจังหวัดอื่นๆ ได้ง่าย

ข. ศูนย์ชุมชนเพื่อการอ่านสำหรับทุกคน

โครงการนี้เชื่อมโยงกับการสร้างศูนย์การศึกษาสำหรับทุกคน (CEFA) ซึ่งได้รับการออกแบบให้เป็นศูนย์ทรัพยากรชุมชน ด้วยความร่วมมือกับสภาชุมชนและกรมการศึกษานอกระบบของ MoEYS โครงการนี้เริ่มต้นเมื่อ พ.ศ. 2545 ด้วยการสร้างทรัพยากรเอกสารที่เข้มข้นและหลากหลายให้กับประชาชนในพื้นที่ห่างไกล เนื้อหาครอบคลุมวรรณกรรม เกษตรกรรม สุขภาพและสิ่งแวดล้อม ห้องสมุดชุมชนเหล่านี้ตั้งอยู่ ใจกลางชุมชนในจังหวัดกระแจะ เปรยแวง กันดาล และกำปงจาม

ศูนย์เหล่านี้บริหารจัดการโดยตรงโดยสภาท้องถิ่นผ่านคณะกรรมการบริหาร อาสาสมัครท้องถิ่น ทำหน้าที่ดำเนินการและจัดกิจกรรมประจำวัน ในขณะที่ SIPAR ให้การสนับสนุนด้านเทคนิคกับสมาชิกสภาชุมชนและผู้ดำเนินการเพื่อให้การเข้าถึงหนังสือและข้อมูลเป็นไปอย่างยั่งยืนและมีประสิทธิภาพ

ค. มุมอ่านหนังสือในโรงพยาบาลเด็ก

มุมอ่านหนังสือในโรงพยาบาลเด็กแห่งแรกตั้งขึ้นใน พ.ศ. 2551 เมื่อ UNICEF ขอความสนับสนุนจาก SIPAR ในการสร้างพื้นที่เด็กเล่นในโรงพยาบาลเด็กแห่งชาติ ณ กรุงพนมเปญ หลังจากที่โครงการนำร่องระยะดำเนินงาน 1 ปีประสบความสำเร็จ ใน พ.ศ. 2552 การร่วมมือกันกับ UNICEF ก็เข้มแข็งขึ้น และมีการเริ่มโครงการสร้างมุมอ่านหนังสือสำหรับเด็กและคนไข้ในโรงพยาบาลประจำจังหวัดอีก 9 แห่ง รวมทั้ง SIPAR ก็ดำเนินการฝึกอบรม

และดูแลผู้ดำเนินการประจำมุมอ่านหนังสือ (พนักงานสัญญาจ้างท้องถิ่น) ด้วย ขณะนี้ การขยายโครงการไปยังโรงพยาบาลเด็กอื่นๆ ในกัมพูชาอยู่ในระหว่างการพิจารณา

นอกจากนี้ มีการร่วมมือเป็นพันธมิตรกับ La Chaine de I'Espoir ซึ่งเป็น NGO ด้านการแพทย์จากประเทศฝรั่งเศสที่ก่อตั้งใน พ.ศ. 2531 เพื่อให้เด็กยากจนเข้าถึงการรักษาพยาบาลได้แล้ว ซึ่งทำให้ SIPAR ก้าวเข้าสู่แขนงใหม่ด้านการศึกษาด้วยการรวมกิจกรรมการอ่านเข้ากับกิจกรรมที่โรงเรียนสนับสนุนในการสอนเสริมคนไข้เด็กที่ยากจนที่ต้องอยู่ในโรงพยาบาลเป็นเวลานาน หรือที่ต้องมารับคำปรึกษาทางการแพทย์ มุมอ่านหนังสือตั้งอยู่ในหอผู้ป่วยโรคหัวใจเด็กของโรงพยาบาล Calmette ในกรุงพนมเปญ

ง. ห้องสมุดในเรือนจำ

"ทุกเรือนจำจะมีห้องสมุดให้ผู้ต้องขังทุกประเภทได้ใช้ จะต้องมีหนังสือเพียงพอทั้งประเภทบันเทิงและวิชาการ และผู้ต้องขังจะได้รับการสนับสนุนให้ใช้ห้องสมุดให้เกิดประโยชน์สูงสุด" นี่เป็นคำนิยามข้อกำหนดมาตรฐานขั้นต่ำข้อที่ 40 ว่าด้วยการปฏิบัติต่อผู้ต้องขังขององค์การสหประชาชาติ และข้อความนี้ยังระบุในวรรคที่ 13 และ 37 ในกฎหมายใหม่ว่าด้วยเรือนจำที่ประกาศในเดือนธันวาคม 2554 ณ ประเทศกัมพูชา

ด้วยการร่วมมือกับกรมเรือนจำของกระทรวงมหาดไทยกัมพูชา และสำนักงานข้าหลวงใหญ่เพื่อสิทธิมนุษยชนแห่งองค์การสหประชาชาติ มีการเปิดห้องสมุดขึ้น 4 แห่ง เป็นโครงการนำร่องใน พ.ศ. 2554 ในเรือนจำจังหวัดพระตะบองและเสียมเรียบ และสถานราชทัณฑ์ 1 และ 2 ในกรุงพนมเปญ ภายใต้กรอบการดำเนินงานเพื่อการปฏิรูประบบเรือนจำ และเพื่อเสริมความเข้มแข็งในโอกาสด้านการศึกษา การฝึกตนเอง และการกลับสู่สังคมของผู้ต้องขัง มีการวางแผนโครงการขนาดใหญ่เพื่อพัฒนาห้องสมุดสำหรับปี 2555 - 2557 ในเรือนจำ 26 แห่งของกัมพูชา โดยได้รับการร่วมสนับสนุนด้านการเงินจากสหภาพยุโรป ในอนาคต พัศดีกว่า 70 นาย และผู้ต้องขังผู้ช่วยกว่า 70 นายจะได้รับการฝึกอบรมด้านบรรณารักษ์และการสอนการอ่านตามอัธยาศัยเพื่อให้บริการกับผู้ต้องขัง พัศดี และครอบครัวจำนวน 15,000 คน

6. โครงการจัดพิมพ์หนังสือ

ในปี พ.ศ. 2543 หลังจากทำงานวิจัยหลายชิ้นเรื่องรสนิยมและความต้องการของเยาวชนและครู SIPAR ได้เริ่มโครงการจัดพิมพ์หนังสือเพื่อพิมพ์หนังสือวิชาการและนิยายเป็นภาษาเขมร เป็นการดำเนินการของ SIPAR เพื่อตอบสนองความต้องการด้านหนังสือของห้องสมุดและสาธารณชนทั้งในกรุงพนมเปญและจังหวัดอื่นๆ ของกัมพูชา วัตถุประสงค์หลักคือเพื่อสร้างวัสดุการอ่านเสริมที่มีคุณภาพดีสำหรับโครงสร้างการศึกษาในระบบและนอกระบบ เพื่อเพิ่มทางเลือกหนังสือภาษาเขมรสำหรับเด็ก ครู นักการศึกษาและสาธารณชนทั่วไป เพื่อให้ภาคสิ่งพิมพ์เกิดขึ้น เพื่อพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ และเพื่อเสริมทักษะในภาคทรัพยากรมนุษย์

ก. หนังสือประเภทต่างๆ

ด้วยการสนับสนุนด้านเทคนิคจากผู้เชี่ยวชาญด้านสิ่งพิมพ์นานาชาติและการฝึกอบรมเป็นประจำโดยนักเขียน บรรณาธิการ และนักออกแบบกราฟิก คณะทำงานชาวกัมพูชา 7 คนปฏิบัติงานทุกด้านที่เกี่ยวกับการผลิตหนังสือ ได้แก่ การสร้างแนวคิดหนังสือ การเขียนเนื้อหา การแปลเนื้อหา การแก้ไขเนื้อหา การวางรูปแบบหนังสือ การตลาด การส่งเสริมการขายและการจัดส่ง SIPAR ได้พิมพ์หนังสือออกมาแล้วหลายชุด ดังนี้

- หนังสือภาพ
  หนังสือชุดนี้เป็นหนังสือภาพชุดแรกของประเทศกัมพูชา ประกอบด้วยหนังสือสำหรับเด็กแรกเกิดจนถึงอายุ 3 ปี ซึ่งสามารถจับหนังสือและคุ้นเคยกับหนังสือก่อนเรียนรู้การอ่านเสียอีก
- เรื่องเล่าเรื่องแรกๆ
  หนังสือชุดนี้สร้างขึ้นสำหรับเด็กซึ่งเริ่มหัดอ่าน (อายุ 3-7 ปี) หนังสือแต่ละเล่มประกอบด้วยเรื่องสั้นที่อ่านง่ายและภาพประกอบที่น่าดู
- ฉันอยากอ่านหนังสือ
  หนังสือชุดนี้เปิดตัวใน พ.ศ. 2547 โดยมีเป้าหมายเพื่อสร้างนิสัยรักการอ่านในเด็กอายุ 8 ปีขึ้นไป ประกอบด้วยนิทานพื้นบ้านเขมร และเรื่องเล่าร่วมสมัยจากต่างประเทศ พร้อมภาพการ์ตูน เกม หน้าสารคดี กิจกรรม เรื่องขำขัน และเกมทายปริศนา

- ฉันอ่านหนังสือได้

  หนังสือชุดใหม่ที่เปิดตัวใน พ.ศ. 2555 นี้มีกลุ่มเป้าหมายคือเด็กอายุ 10 ปีขึ้นไปที่ต้องการอ่านหนังสือตามลำพังพร้อมดูภาพประกอบที่เหมาะสมสวยงาม
- วรรณกรรมเด็ก

  หนังสือชุดนี้ครอบคลุมวรรณกรรมนานาชาติเพื่อให้ประชาชนกัมพูชาได้เรียนรู้วรรณกรรมสากล วรรณกรรมอมตะเช่น The Little Prince, Pinocchio และ Pipi Longstocking ได้ถูกแปลและตีพิมพ์ในหนังสือชุดนี้
- รู้จักสัตว์

  หนังสือชุดนี้ทำให้เด็กได้เรียนรู้อาณาจักรสัตว์พร้อมกับดูภาพประกอบขนาดใหญ่สวยงามและอ่านข้อความกินใจสั้นๆ ประกอบด้วยหนังสือเกี่ยวกับสัตว์จำแนกตามประเภท อุปนิสัย วิถีชีวิตและลักษณะเฉพาะ
- ฉันอยากรู้

  หนังสือชุดนี้ผลิตขึ้นในปี พ.ศ. 2544 ประกอบด้วยหนังสือสารคดีสำหรับเยาวชนอายุ 12-16 ปี เป็นสารานุกรมเล็กๆ อ่านง่ายเพื่อความบันเทิงและกระตุ้นความสนใจและความใคร่รู้เรื่องต่างๆ หลากหลาย รวมทั้งประวัติศาสตร์ ภูมิศาสตร์ ธรรมชาติและวิทยาศาสตร์
- วิธีง่ายๆ ในการ...

  หนังสือชุดนี้เปิดตัวในปี พ.ศ. 2549 เนื้อหาเกี่ยวกับหัวข้อต่างๆ ด้านการเกษตรและสุขภาพ สร้างขึ้นเพื่อประชาชนในชนบท โดยเฉพาะอย่างยิ่งเกษตรกร
- หนังสือเรื่องต่างๆ

  Stay Alive My son โดย Pin Yathay - เป็นอัตชีวประวัติของชาวกัมพูชาคนหนึ่งที่รอดชีวิตจากการปกครองของเขมรแดง

  Apsaras of Angkor - เป็นหนังสือสวยงามพร้อมภาพประกอบให้ศึกษาเกี่ยวกับศิลปะและวัฒนธรรมกัมพูชาผ่านการแสดงนาฏศิลป์ราชสำนักของคณะ Cambodian Royal Ballet และวัดต่าง ๆ ในนครวัด

  Cambodia Year Zero - เป็นหลักฐานจากชายชาวฝรั่งเศสที่มีชีวิตผ่านการล่มสลายของพนมเปญ เมื่อเดือนเมษายน 2518

ข. การผลิตหนังสือ

เนื่องจากการพิมพ์เพิ่งถือกำเนิดขึ้นในกัมพูชา การหาข้อมูลเกี่ยวกับหัวข้อต่างๆ ด้านวิทยาศาสตร์และวัฒนธรรมจึงเป็นเรื่องยากอย่างยิ่ง ยิ่งไปกว่านั้นคือการหานักเขียนและนักวาดภาพประกอบที่จะทำให้ข้อมูลง่ายขึ้นและเยาวชนชาวเขมรเข้าถึงได้

การสร้างหนังสือสารคดีด้วยทรัพยากรของกัมพูชาใช้เวลามาก การเลือกหัวข้อจนถึงการตีพิมพ์ใช้เวลาอย่างน้อยถึง 2 ปี อย่างไรก็ตาม โครงการพิมพ์หนังสือของ SIPAR จะต้องบรรลุพันธกิจ 2 ประการ คือ การพิมพ์หนังสือคุณภาพดีเป็นภาษาเขมรสำหรับเด็กกัมพูชา และการฝึกหนุ่มสาวชาวกัมพูชาในขั้นตอนต่างๆ ของการผลิตหนังสือ ได้แก่ การเขียน การวาดภาพประกอบ การแก้ไข การแก้ไขเนื้อหา การออกแบบ การผลิต และการตลาด

การฝึกอบรมดังกล่าวสิ้นเปลืองเวลาและทำให้การผลิตช้าลง อย่างไรก็ตาม มีความจำเป็นต้องรักษาวงจรการผลิตให้คงที่เพื่อให้ป้อนหนังสือสู่ผู้อ่านเยาวชนได้อย่างต่อเนื่อง บ่อยครั้งที่ SIPAR จึงต้องร่วมมือกับสำนักพิมพ์ต่างชาติและพิมพ์หนังสือที่มีอยู่แล้วในภาษาต่างประเทศ ซึ่งต้องใช้ความระมัดระวังอย่างยิ่งในการเลือกเนื้อหาและการนำเสนอที่เหมาะสม

ณ ตอนนี้ โครงการพิมพ์หนังสือของ SIPAR ได้รับการสนับสนุนด้านการเงินจากผู้บริจาคที่เป็นสถาบันและบุคคล ซึ่งทำให้ขาดความยั่งยืนที่จำเป็นต่อการสร้างสำนักพิมพ์อิสระที่อยู่ได้ด้วยตนเอง ดังนั้น SIPAR จึงกำลังคำนึงถึงอนาคต และพิจารณาโมเดลเชิงธุรกิจเพื่อเปลี่ยนตนเองให้เป็นสำนักพิมพ์ที่มีความคล่องตัวทางด้านการเงิน

7. สิ่งท้าทาย

ถึงแม้จะมีวิวัฒนาการและความสำเร็จอย่างมากในด้านการอ่านและหนังสือของกัมพูชาในช่วงหลายปีที่ผ่านมา เราก็ยังเผชิญสิ่งท้าทายหลายประการ เช่น

ก. ในภาคห้องสมุดโรงเรียน

ความจำเป็นในการสร้างศักยภาพของผู้ปฏิบัติงานด้านเทคนิคในกรมที่เกี่ยวข้องของ MoEYS โดยเฉพาะอย่างยิ่งในกรมพัฒนาหลักสูตร (ซึ่งกำกับดูแลการบริหารจัดการ

เครือข่ายห้องสมุดโรงเรียน) และกรมการฝึกอบรมครู สำคัญอย่างยิ่งต่อการพัฒนานโยบายของประเทศให้เข้มแข็ง

จากความตระหนักถึงหน้าที่และตำแหน่งของบรรณารักษ์ MoEYS เริ่มการสนับสนุนบรรณารักษ์และดำเนินการก้าวสำคัญคือการขึ้นเงินเดือนบรรณารักษ์ที่ทำงานเต็มเวลา เป็น 2 เท่าให้เท่ากับเงินเดือนครู แต่การฝึกอบรมขั้นพื้นฐานอย่างเป็นทางการสำหรับบรรณารักษ์มีระยะเวลาเพียง 9 วัน รวมทั้งการขาดศูนย์ฝึกอบรมบรรณารักษ์ล้วนแต่เป็นอุปสรรคสำคัญต่อการพัฒนาและความยั่งยืนของห้องสมุด

การพัฒนาห้องสมุดตัวอย่างเป็นกลยุทธ์ที่เหมาะสมในการอำนวยความสะดวกให้การฝึกอบรมบรรณารักษ์ใหม่ และการแบ่งปันแลกเปลี่ยนประสบการณ์ที่มีค่าเพื่อช่วยผู้อำนวยการโรงเรียนระดับประถมและมัธยมศึกษาให้สามารถสร้างและบริหารจัดการห้องสมุดในโรงเรียนของตนได้ ในระยะนี้ โครงการห้องสมุดตัวอย่างเป็นปฏิบัติการนำร่องกับ 10 ห้องสมุดใน 8 จังหวัด เป็นโรงเรียนระดับประถม/มัธยมศึกษาตอนต้นหนึ่งแห่ง และอีก 9 แห่งเป็นโรงเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ปฏิบัติการนี้นำโดย DCD และดำเนินการด้วยความร่วมมืออย่างใกล้ชิดจาก SIPAR ถือเป็นก้าวใหม่ที่สำคัญต่อหน่วยงาน เช่น กระทรวงศึกษาธิการ และเพื่อให้มีศักยภาพในการเริ่มต้นและดำเนินการปฏิบัติการดังกล่าวด้วยตนเองผ่านความร่วมมือของบรรดาพันธมิตร จึงต้องมีการขยายการดำเนินงานออกไปอีก ผลจากความร่วมมือจากองค์กรอื่นๆ และขอบเขตงานที่กว้างขวางมากขึ้น ทำให้ในที่สุดปฏิบัติการนี้ได้รับการยอมรับจาก MoEYS ว่าเป็นโครงการเต็มรูป

ข. ในภาคการศึกษานอกระบบ/ภาคการอ่านของประชาชน

การพัฒนาการอ่านสำหรับประชาชนทั่วไปเผชิญกับปัญหาทั้งด้านการพัฒนาและด้านความยั่งยืน ประการแรกคือ ไม่มีนโยบายระดับประเทศที่ชัดเจน และไม่มีสถาบันกลางที่สนับสนุน พัฒนาและบริหารจัดการเครือข่ายการอ่านหนังสือสำหรับประชาชน กรมหนังสือและการอ่านภายใต้กระทรวงวัฒนธรรมและศิลปกรรมเป็นกรมที่ไม่ได้มีผลงานเป็นที่แจ้งประจักษ์นัก ส่วนใหญ่มุ่งเพียงการบริหารจัดการหอสมุดแห่งชาติในกรุงพนมเปญ เป็นเวลาเกือบ 20 ปีที่กรมการศึกษานอกระบบภายใต้ MoEYS ดำเนินการศูนย์การเรียนรู้ชุมชน (CLC) ด้วยการสนับสนุนจากพันธมิตรเพื่อการพัฒนา เช่น UNESCO และ NGOs ในทาง

ทฤษฎีแล้ว ปฏิบัติการนี้มีองค์ประกอบด้านการอ่าน อย่างไรก็ตาม มี CLCs เพียง 250 แห่งทั่วประเทศซึ่งประกอบด้วยชุมชนกว่า 1,600 ชุมชน CLC ที่มีอยู่ส่วนใหญ่ก็ไม่ประสบความสำเร็จเพราะขาดความยืดหยุ่นและค่าใช้จ่ายดำเนินการที่สูง มีงบประมาณจัดสรรสู่ท้องถิ่นเพียงน้อยนิด การขาดแรงจูงใจและความโปร่งใสในการบริหารจัดการ ภาวะผู้นำขาดศักยภาพในการระดมทรัพยากรท้องถิ่นล้วนแต่เป็นอุปสรรคหลักต่อการพัฒนาและความยั่งยืนของการอ่านชุมชน

ในช่วง 10 ปีที่ผ่านมา SIPAR ได้สนับสนุนการสร้างศูนย์การศึกษาสำหรับทุกคน (Centers of Education For All หรือ CEFA) ในระดับชุมชน ซึ่งเป็นหน่วยงานที่มีแนวคิดยืดหยุ่นกว่า CLCs และให้สมาชิกสภาชุมชน หัวหน้าหมู่บ้าน คณะกรรมการสนับสนุนด้านการสอน รวมทั้งผู้อำนวยการโรงเรียนมีส่วนเกี่ยวข้องตั้งแต่ต้น CEFAs ให้บริการหนังสือทุกชนิดนับพันเล่มและทุกคนสามารถใช้บริการได้โดยไม่เสียค่าใช้จ่าย แต่อัตราการใช้งานยังต่ำ (ราวร้อยละ 18 ของประชาชนในชุมชน ส่วนใหญ่เป็นเยาวชนและเด็ก กล่าวว่าได้ไปยืมหนังสือจาก CEFA) กว่าหนึ่งในสามของ CEFAs 29 แห่งยังประสบปัญหาการหาเงินทุนเพื่อจ่ายเป็นเงินจูงใจให้แก่ผู้ดำเนินการในท้องถิ่นและเพื่อจัดหาทรัพยากรสิ่งพิมพ์ใหม่ๆ ปัจจุบัน CEFAs ดำเนินการโดยสภาชุมชนและเชื่อมโยงกับกรมการศึกษานอกระบบ ในอนาคตอันใกล้ CEFAs ควรจะได้รับการยอมรับเป็นศูนย์การอ่านหรือส่วนห้องสมุดของ CLC ในกรอบการศึกษานอกระบบระดับชาติ เพื่อที่ CEFAs และ CLCs จะได้แบ่งปันแลกเปลี่ยนประเด็นปัญหา ประสบการณ์และบทเรียนที่ได้เรียนรู้ร่วมกัน

SIPAR กำลังใช้ประสบการณ์ที่มีเพื่อการพัฒนาแนวทางใหม่โดยใช้ CEFAs และห้องสมุดเคลื่อนที่เป็นศูนย์ทรัพยากร

- เพื่อจัดส่งหนังสือที่มีอยู่ใกล้ศูนย์ที่สุดไปยังประชาชนในท้องที่ห่างไกลจากบริการการศึกษาด้วยค่าใช้จ่ายที่ต่ำที่สุด
- ด้วยการปรับสถานที่และวิธีการเข้าถึงประชาชนตามสถานการณ์เฉพาะของแต่ละชุมชนเท่าที่จะเป็นไปได้
- ด้วยการปรับปรุงเนื้อหาของคลังหนังสืออย่างสม่ำเสมอผ่านระบบการยืมจากศูนย์ทรัพยากร

บทบาทของผู้ปฏิบัติงานสนับสนุนด้านหนังสือในท้องถิ่นสำคัญต่อการดำเนินงานแต่ละวันและความยั่งยืนของการอ่านในภายหน้า “นักส่งเสริมหนังสือ” เหล่านี้ได้รับการฝึกอบรมจากบรรณารักษ์ผู้มากประสบการณ์และมีแรงจูงใจและความมุ่งมั่นอย่างสูง พวกเขาถูกคัดเลือกจากหลายแหล่ง ได้แก่ อาสาสมัครเยาวชนที่ถูกส่งไปปฏิบัติภารกิจในชุมชนห่างไกล อาสาสมัครหมู่บ้านหรืออาสาสมัครโรงเรียนจากสโมสรเยาวชน ผู้ประสานงานชุมชน อาสาสมัครประจำหมู่บ้าน ครูโรงเรียนอนุบาลชุมชน ผู้ช่วยเรื่องการเลี้ยงดูเด็ก และพนักงานโรงพยาบาลหรือศูนย์สุขภาพ หากปราศจากนักส่งเสริมหนังสืออาสาสมัครในชุมชนเหล่านี้ ความตั้งใจที่จะทำงานอาสาสมัครและความเต็มใจที่จะแบ่งปันทรัพยากรดังกล่าว โครงการการอ่านหนังสือสำหรับทุกคนจะเผชิญปัญหาด้านความยั่งยืนต่อไปอีก

SIPAR จะคงบริหารจัดการและพัฒนาโครงการการอ่านหนังสือสำหรับทุกคนร่วมกับพันธมิตร เช่น UNESCO ในขณะเดียวกันก็จะประสานงานกับรัฐบาลกัมพูชาในด้านรูปแบบและอนาคตของโครงการ ความร่วมมือกับกรมการประถมศึกษา กรมพัฒนาหลักสูตร และกรมการศึกษานอกระบบภายใต้กระทรวงศึกษาธิการจะดำเนินต่อเนื่องไปอีกสอดคล้องกับนโยบายแห่งชาติเพื่อการศึกษาสำหรับทุกคน ภายใต้กรอบการพัฒนาการอ่านและการต่อสู้กับการไม่รู้หนังสือ

SIPAR โดยย่อ

SIPAR เป็นองค์กรพัฒนาเอกชนนานาชาติที่ตั้งขึ้นในกัมพูชาตั้งแต่ปี 2534 SIPAR เป็นหนึ่งองค์กรหลักด้านการศึกษาที่ต่อสู้กับการไม่รู้หนังสือในกลุ่มเยาวชนและผู้ใหญ่ผ่านการสนับสนุนการผลิตหนังสือและการอ่าน

เป็นเวลากว่า 20 ปี SIPAR ได้พัฒนาเครือข่ายสถานที่สำหรับอ่านหนังสือทั้งแบบอยู่กับที่และแบบเคลื่อนที่ เพื่อสนับสนุนการพัฒนาด้านการอ่านในกัมพูชา สถานที่สำหรับอ่านหนังสือเหล่านี้ยังดำเนินการต่อไปได้เนื่องจากผู้บริจาคและพันธมิตรที่เปี่ยมน้ำใจ

ยิ่งไปกว่านั้น SIPAR ยังตระหนักถึงสถานการณ์การพิมพ์ในกัมพูชา การขาดหนังสือสำหรับเยาวชนที่เป็นภาษาเขมร จึงได้เริ่มโครงการจัดพิมพ์หนังสือในปี 2534 ตีพิมพ์หนังสือหลายชุดสำหรับผู้อ่านตั้งแต่วัยแรกเกิดจนถึงวัยผู้ใหญ่

ความสำเร็จด้านเครือข่ายของ SIPAR ตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบันรวมถึงรายการต่อไปนี้

- ห้องสมุดโรงเรียนระดับประถมศึกษา 230 แห่ง ตั้งอยู่ในทุกจังหวัดของกัมพูชา
- ห้องสมุดชุมชน 29 แห่ง (ศูนย์การศึกษาสำหรับทุกคนหรือ CEFA) ตั้งในแถบชานเมือง
- ห้องสมุดเคลื่อนที่ 8 หน่วยซึ่งให้บริการสู่ 100 พื้นที่ด้อยโอกาสรอบกรุง-พนมเปญ
- มุมอ่านหนังสือ 10 จุดในหอผู้ป่วยเด็กใน 10 โรงพยาบาล
- ห้องสมุดในเรือนจำ 4 แห่ง
- บรรณารักษ์ 2,000 คนได้รับการฝึกอบรม
- จัดพิมพ์และแก้ไขหนังสือกว่า 80 เล่ม แจกจ่ายไปแล้วกว่าหนึ่งล้านเล่ม

TK park
อุทยานการเรียนรู้

ภาค ผนวก

โครงการประชุมวิชาการประจำปี 2555 (TK Conference on Reading 2012)

หลักการและเหตุผล

สำนักงานอุทยานการเรียนรู้ (สอร.) มีพันธกิจหลักในการร่วมสร้างสรรค์สังคมการเรียนรู้ โดยดำเนินการผ่านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ ด้วยแนวคิด "ห้องสมุดมีชีวิต" และกระบวนการส่งเสริมให้เกิดนิสัยรักการอ่าน การแสวงหาความรู้และการเรียนรู้อย่างสร้างสรรค์

การจัดสัมมนาวิชาการประจำปี เป็นส่วนหนึ่งของการผลักดันให้เกิดสังคมการเรียนรู้อย่างสร้างสรรค์ โดย สอร. ได้จัดกิจกรรมประชุมสัมมนาวิชาการประจำปีมาอย่างต่อเนื่อง เริ่มตั้งแต่ปี พ.ศ. 2548 ในเรื่อง "เติมชีวิตให้ห้องสมุด" ปี พ.ศ. 2549 เรื่อง *"ชวนเด็กไทยให้เป็นนักอ่าน"* ปี พ.ศ. 2550 เรื่อง *"TK เปิดโลกห้องสมุดเด็ก"* ปี พ.ศ. 2551 เรื่อง *"เปิดโลกการอ่านด้วยนิทานเล่าเรื่อง"*

ปี พ.ศ. 2552 สอร. ริเริ่มโครงการ TK Forum ในรูปแบบเวทีสาธารณะเพื่อถอดบทเรียนแลกเปลี่ยนประสบการณ์จากนักปฏิบัติ และสกัดองค์ความรู้สู่ข้อเสนอเชิงนโยบายที่เกี่ยวกับการส่งเสริมการอ่านจากองค์กรภาคีกว่า 50 แห่ง และในปี พ.ศ. 2553 การจัด TK Forum ได้ขยายองค์ความรู้ในเรื่องประสบการณ์ส่งเสริมการอ่านไปสู่การศึกษาแนวปฏิบัติของประเทศที่ประสบความสำเร็จในการดำเนินนโยบายส่งเสริมการอ่าน ได้แก่ ประเทศสวีเดน ประเทศเกาหลีใต้ และประเทศญี่ปุ่น

ในปี พ.ศ. 2554 สอร.มีแนวคิดให้การส่งเสริมการอ่านเป็นส่วนหนึ่งของการเตรียมความพร้อมแก่เด็กและเยาวชนไทย ที่จะเติบโตขึ้นเป็นพลเมืองของประชาคมอาเซียน (ASEAN Community) ในอีก 4 ปีข้างหน้า ดังนั้น จึงจัดการประชุมวิชาการประจำปี 2554 ขึ้นจำนวน 2 ครั้ง ครั้งแรกเป็นการสัมมนาวิชาการ เรื่อง *"อ่านเพื่อนบ้าน กับประสบการณ์ส่งเสริมการอ่าน"* จัดขึ้นเมื่อวันที่ 11 พฤษภาคม 2554 ณ อุทยานการเรียนรู้ ศูนย์การค้าเซ็นทรัลเวิลด์ และครั้งที่สอง คือการประชุมวิชาการ *Thailand Conference on Reading 2011* ในวันที่ 24-25 สิงหาคม พ.ศ. 2554 ณ โรงแรมอมารี วอเตอร์เกท กรุงเทพฯ โดยทั้งสองเวทีถือเป็นการประชุมนำร่องเพื่อสำรวจความรู้และประสบการณ์ของหน่วยงานซึ่งดำเนินกิจกรรมโครงการและนโยบายด้านการส่งเสริมการอ่านและการเรียนรู้ทั้งของประเทศไทยและบางประเทศในอาเซียน

การจัดสัมมนาอภิปรายหรือประชุมทางวิชาการนับตั้งแต่ปี 2555 เป็นต้นไป สอร. จะมุ่งเน้นในการขยายองค์ความรู้และความรับรู้ที่มีต่อประเทศในกลุ่มอาเซียน ตลอดจนการสร้าง

ความร่วมมือทางวิชาการระหว่างประเทศทางด้านนโยบายการอ่านและการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ อันจะนำไปสู่ความเข้าใจซึ่งกันและกันที่แนบแน่นลึกซึ้งมากยิ่งขึ้นในฐานะพลเมืองอาเซียน ภายใต้ปรัชญา “Towards ASEAN Citizenship with Books and Reading”

วัตถุประสงค์

1. เพื่อเสริมสร้างความร่วมมือทางวิชาการระหว่างประเทศไทยกับประเทศเพื่อนบ้านกลุ่มอาเซียน

2. เพื่อแลกเปลี่ยนองค์ความรู้ทางวิชาการด้านการอ่าน การส่งเสริมการอ่าน การพัฒนาแหล่งเรียนรู้ทั้งของไทยและต่างประเทศ ระหว่างนักวิชาการ ผู้เชี่ยวชาญ นักกิจกรรมทางสังคม และผู้กำหนดนโยบายของประเทศไทย

3. เพื่อให้ผู้กำหนดนโยบายของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องสามารถนำความรู้ แนวคิดและข้อเสนอแนะจากการประชุม ไปต่อยอดขยายผลเชิงนโยบายให้เกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างเป็นรูปธรรม

กลุ่มเป้าหมาย

1. ผู้บริหารหน่วยงานภาครัฐและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

2. ครู บรรณารักษ์

3. ผู้บริหารหน่วยงานภาคเอกชน นักวิชาการและนักกิจกรรมทางสังคมที่มีบทบาทและทำงานด้านการส่งเสริมการอ่านและการพัฒนาแหล่งเรียนรู้

ระยะเวลา

จัดประชุมวิชาการจำนวน 2 ครั้ง

ครั้งที่ 1 ระหว่างวันที่ 10-11 พฤษภาคม 2555 เวลา 8.00-16.30 น. ณ โรงแรมอโนมา จำนวนผู้เข้าร่วมงาน 200 คน

ครั้งที่ 2 ระหว่างวันที่ 12-13 กรกฎาคม 2555 เวลา 8.00-16.30 น. ณ ศูนย์การประชุมแห่งชาติสิริกิติ์ จำนวนผู้เข้าร่วมงาน 200 คน

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

1. ขยายองค์ความรู้ด้านการอ่าน การส่งเสริมการอ่าน และการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ นำไปใช้พัฒนาต่อยอดการทำงาน หรือการอ้างอิงทางวิชาการ

2. หน่วยงานด้านนโยบาย และภาคีเครือข่ายส่งเสริมการอ่าน เกิดความตื่นตัวและนำเอาความรู้ แนวคิดและข้อเสนอไปปรับประยุกต์ดำเนินการจริง

3. ได้เครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการกับหน่วยงานทั้งภายในและภายนอก ทำให้ สอร. มีความพร้อมสำหรับการเป็นศูนย์ประสานงานข้อมูลอาเซียนด้านการส่งเสริมการอ่าน

กำหนดการประชุมวิชาการ

วันที่ 10-11 พฤษภาคม พ.ศ.2555

ห้องอโนมาแกรนด์ โรงแรมอโนมา ถ.ราชดำริ กรุงเทพฯ

วันพฤหัสบดีที่ 10 พฤษภาคม 2555

08.00 - 09.00 น. ลงทะเบียน

09.00 - 09.10 น. วีดิทัศน์ "TK park **กับการเตรียมความพร้อมเด็กไทยสู่พลเมืองอาเซียน"**

09.10 - 09.20 น. กล่าวรายงาน

โดย **นางทัศนัย วงศ์พิเศษกุล**

รองผู้อำนวยการสำนักงานบริหารและพัฒนาองค์ความรู้

และผู้อำนวยการสำนักงานอุทยานการเรียนรู้

09.20 - 09.30 น. กล่าวเปิดงาน

โดย **นายปราโมทย์ วิทยาสุข**

ผู้อำนวยการสำนักงานบริหารและพัฒนาองค์ความรู้

09.30 - 10.30 น. บรรยายพิเศษ **"การพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาและการเรียนรู้ เตรียมพร้อมสู่ประชาคมอาเซียน"**

โดย **รศ.ดร.วรากรณ์ สามโกเศศ**

อดีตรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงศึกษาธิการ

ประธานคณะอนุกรรมการนโยบายปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สอง (กนป.) ด้านการพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาและเรียนรู้

10.30 - 10.45 น. พักรับประทานอาหารว่าง

10.45 - 12.00 น. นำเสนอรายงาน "Role of Myanmar Libraries in Knowledge Development and Activities of Myanmar Book Aid Foundation"

โดย **Mr. Thant Thaw Kaung**

CEO, Myanmar Book Centre Co., Ltd ประเทศเมียนมาร์

12.00 - 13.30 น. พักรับประทานอาหารกลางวัน

13.30 - 14.45 น. นำเสนอรายงาน **"Reading and Promoting Habit of Reading at Primary School in Cambodia"**

โดย **Mr. Kall Kann**

Country Director, Room to Read Cambodia, ประเทศกัมพูชา

14.45 - 15.00 น. พักรับประทานอาหารว่าง

15.00 - 16.15 น. นำเสนอรายงาน **"Empowering a Reading Culture: A Brunei Darussalam's Perspective"**

โดย **Ms. NELLIE Dato Paduka Haji Sunny**

President, Brunei Darussalam Library Association, ประเทศบรูไนดารุสซาลาม

16.15 - 16.30 น. ซักถาม / จบการประชุมวันแรก

วันศุกร์ที่ 11 พฤษภาคม 2555

09.30 - 10.10 น. ลงทะเบียน

รับประทานอาหารว่าง

10.10 - 10.20 น. วีดิทัศน์ **"TK park กับการเตรียมความพร้อมเด็กไทยสู่พลเมืองอาเซียน"**

10.20 - 11.40 น. บรรยายพิเศษ **"Social and Cognitive Benefits of Lifelong Reading"**

โดย **Mr. N Varaprasad**

อดีต CEO, The National Library Board (NLB), ประเทศสิงคโปร์

11.40 - 13.10 น. รับประทานอาหารกลางวัน

13.10 - 14.25 น. นำเสนอรายงาน **"การรณรงค์ให้คนส่วนใหญ่รักการอ่านเพิ่มขึ้น"**

โดย **รศ.วิทยากร เชียงกูล**

คณบดีกิตติคุณ วิทยาลัยนวัตกรรมสังคม มหาวิทยาลัยรังสิต

14.25 - 14.40 น. พักรับประทานอาหารว่าง

14.40 - 16.00 น. อภิปราย **"สู่ความเป็นพลเมืองอาเซียน ด้วยหนังสือและการอ่าน"**

โดย **Mr. Thant Thaw Kaung** (ประเทศเมียนมาร์)

Mr. Kall Kann (ประเทศกัมพูชา)

Ms. NELLIE Dato Paduka Haji Sunny (ประเทศบรูไนดารุสซาลาม)

ดำเนินรายการโดย **นายชัยรัตน์ ถมยา**

16.00 - 16.15 น. กล่าวปิดการประชุมและถ่ายภาพร่วมกัน

วันที่ 12-13 กรกฎาคม พ.ศ.2555

ห้อง Meeting Room 1-2 ศูนย์การประชุมแห่งชาติสิริกิติ์

วันพฤหัสบดีที่ 12 กรกฎาคม

08.00 - 09.00 น. ลงทะเบียน

09.00 - 09.10 น. วีดิทัศน์ **"TK park กับการเตรียมความพร้อมเด็กไทยสู่พลเมืองอาเซียน"**

09.10 - 09.20 น. กล่าวรายงาน

โดย **นางทัศนัย วงศ์พิเศษกุล**

รองผู้อำนวยการสำนักงานบริหารและพัฒนาองค์ความรู้

และผู้อำนวยการสำนักงานอุทยานการเรียนรู้

09.20 - 09.30 น. กล่าวเปิดงาน

โดย **นายทรงศักดิ์ เปรมสุข**

ประธานกรรมการบริหาร สำนักงานบริหารและพัฒนาองค์ความรู้

09.30 - 10.45 น. นำเสนอรายงาน **"The Role of School Libraries and Librarians in the Digital Age"**

โดย **Ms. Zarah Gagatiga**

Chair, Philippine Board on Books for Young People (PBBY)

ประเทศฟิลิปปินส์

10.45 - 11.00 น. พักรับประทานอาหารว่าง

11.00 - 12.15 น. นำเสนอรายงาน **"Raising Readers: Partnering Parents to Cultivate the Love of Reading"**

โดย **Ms. Zubaidah Mohsen**

Senior Manager, Library Service Development,

National Library Board ประเทศสิงคโปร์

12.15 - 13.30 น. พักรับประทานอาหารกลางวัน

13.30 - 14.45 น. นำเสนอรายงาน **"The Reading Development in the Service of Education for All"**

โดย **Mr. Sothik Hok**

ผู้อำนวยการ SIPAR ประเทศกัมพูชา

14.45 - 15.00 น. พักรับประทานอาหารว่าง

15.00 - 16.15 น. นำเสนอรายงาน **"Begin at the Beginning: The Every Baby A Book Program"**

โดย **Ms. Shukriah Binti Haji Yon**

Director, Penang Public Library Corporation ประเทศมาเลเซีย

16.15 - 16.30 น. ซักถาม / จบการประชุมวันแรก

วันศุกร์ที่ 13 กรกฎาคม

08.30 - 09.30 น. ลงทะเบียน

09.30 - 09.40 น. วีดิทัศน์ **"TK park กับการเตรียมความพร้อมเด็กไทยสู่พลเมืองอาเซียน"**

09.40 - 10.40 น. บรรยายพิเศษ **"ห้องเรียนอนาคตแห่งศตวรรษที่ 21"**

โดย **ดร.อมรวิชช์ นาครทรรพ**

ที่ปรึกษาวิชาการ สำนักงานส่งเสริมสังคมแห่งการเรียนรู้

และพัฒนาคุณภาพเยาวชน (สสค.)

10.40-10.55 น. พักรับประทานอาหารว่าง

10.55-12.00 น. บรรยายพิเศษ **“Children’s Library Project in Korea: The Miracle Libraries”**

โดย **Mr. Chan Soo Ahn**

Director General, Citizen Action for Reading Culture

ประเทศเกาหลีใต้

12.00 - 13.30 น. พักรับประทานอาหารกลางวัน

13.30 - 14.45 น. บรรยายพิเศษ **“การเพิ่มโอกาสทางการเรียนรู้ของเด็กไทย เตรียมพร้อมสู่ประชาคมอาเซียน”**

โดย **ดร.เบญจลักษณ์ น้ำฟ้า**

รองเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.)

14.45 - 15.00 น. พักรับประทานอาหารว่าง

15.00 - 16.15 น. อภิปราย **“Empowering Children towards ASEAN Future”**

โดย **Ms. Zarah Gagatiga** (ประเทศฟิลิปปินส์)

Ms. Zubaidah Mohsen (ประเทศสิงคโปร์)

Mr. Sothik Hok (ประเทศกัมพูชา)

Ms. Shukriah Binti Haji Yon (ประเทศมาเลเซีย)

ดำเนินรายการโดย **ดร.รุ่งทิพย์ โชตินภาลัย**

16.15 - 16.30 น. ปิดการประชุม และถ่ายภาพร่วมกัน

TK park อุทยานการเรียนรู้

เกี่ยวกับผู้เขียน

ดร.ถั่น ทอ คอง

ดร.ถั่น ทอ คอง เป็นผู้ที่มีส่วนร่วมในการอนุรักษ์หนังสือและการส่งเสริมการอ่านในประเทศพม่ามายาวนานกว่าหนึ่งทศวรรษ ภายหลังจากสำเร็จการศึกษาแพทยศาสตร์จากสถาบันการแพทย์ในเมืองย่างกุ้ง ดร.ถั่นทำงานในวงการแพทย์อยู่หลายปี จากนั้นในปี พ.ศ. 2537 เขาได้ร่วมก่อตั้งศูนย์หนังสือเมียนมาร์ขึ้นเพื่อผลิตและเผยแพร่หนังสือภาษาอังกฤษเกี่ยวกับประเทศพม่า รวมทั้งการอนุรักษ์ตำราพม่าโบราณที่จารึกในใบลานก่อนที่จะองค์ความรู้เหล่านี้จะสูญสลายไป

ในปี พ.ศ. 2544 เขาได้ก่อตั้งมูลนิธิอนุรักษ์หนังสือพม่าขึ้นเพื่อสานต่อโครงการอนุรักษ์หนังสือที่ริเริ่มขึ้นโดยบิดาของเขา คือ ดร. อู ทอ คอง นักวิชาการผู้ทรงคุณวุฒิและอดีตคณบดีของโครงการประกาศนียบัตรห้องสมุดพม่า

นอกจากนี้ ดร.ถั่น ยังเข้าไปช่วยเหลือในโครงการส่งเสริมการอ่านมากมาย อาทิ เป็นผู้อำนวยการประจำประเทศพม่าของมูลนิธิฟื้นฟูห้องสมุดจากภัยพิบัตินาร์กิส และยังเป็นผู้อำนวยการบริหารมูลนิธิห้องสมุดพม่าอีกด้วย

ในระยะกว่าสิบปีที่ผ่านมา ดร.ถั่นได้ศึกษารวบรวมตำราโบราณ งานเขียนสำคัญๆ เกี่ยวกับประวัติศาสตร์ วัฒนธรรม โบราณคดีและวรรณคดีภาษาพม่า รวมทั้งของชนชาติต่างๆ อันหลากหลายในประเทศพม่า นำมาพัฒนาในรูปแบบฐานข้อมูลดิจิทัลเพื่อให้ง่ายต่อการค้นคว้าและเข้าถึงยังผู้อ่านในวงกว้าง

TK park อุทยานการเรียนรู้

คาลล์ คานน์

คาลล์ คานน์ ร่วมงานกับองค์การพัฒนาเอกชนในประเทศกัมพูชามาเป็นเวลายาวนานกว่าหนึ่งทศวรรษ มีความเชี่ยวชาญในด้านการพัฒนาเชิงนโยบาย การบริหารจัดการ การพัฒนาและวางแผนงานการศึกษาสาธารณสุข และสังคมเป็นอย่างดี

เขาสำเร็จการศึกษาในระดับปริญญาโทด้านการบริหารธุรกิจและการพัฒนา จากมหาวิทยาลัยนอร์ตัน กรุงพนมเปญ และร่วมงานกับองค์การพัฒนาเอกชนในระดับนานาชาติ มายาวนานกว่า 16 ปี รวมทั้งทำงานด้านการพัฒนาการศึกษาในประเทศกัมพูชามานานกว่า 8 ปี

ก่อนที่จะมาร่วมงานกับ Room to Read ในตำแหน่งผู้อำนวยการประจำประเทศกัมพูชา เขาเคยร่วมงานในระดับบริหารกับองค์กรเอกชนนานาชาติหลายหน่วยงาน เช่น Save the Children ประเทศนอร์เวย์, Trans-Cultural Psychosocial Organization (TPO) และ UNDP จากประสบการณ์การทำงานดังกล่าวทำให้เขาเป็นผู้นำในการบริหารจัดการการศึกษาที่น่าสนใจคนหนึ่งในกลุ่มประเทศอาเซียน และมีมุมมองที่น่าสนใจเกี่ยวกับการส่งเสริมการอ่านและอุปนิสัยการอ่านหนังสือของเด็กๆ ในประเทศกัมพูชา ที่มีปัจจัยสำคัญจากรากเหง้าความขัดแย้งทางการเมืองภายในประเทศเมื่อหลายทศวรรษที่ผ่านมา

เนลลี่ ดาโต ปาดูกะ ฮาจิ ซันนี่

ดำรงตำแหน่งประธานและสมาชิกกิตติมศักดิ์ของสมาคมห้องสมุดแห่งประเทศบรูไน เธอเคยได้รับรางวัลบรรณารักษ์ดีเด่นแห่งบรูไนและเป็นบรรณารักษ์คนแรกของประเทศบรูไนที่สำเร็จการศึกษาด้านบรรณารักษ-ศาสตร์จากประเทศอังกฤษ

เนลลี่อุทิศตนทำงานให้กับรัฐบาลบรูไนยาวนานกว่าสามสิบปี เคยดำรงตำแหน่งหัวหน้าบรรณารักษ์ห้องสมุด Dewan Bahasa dan Pustaka และต่อมาดำรงตำแหน่งหัวหน้าบรรณารักษ์ที่มหาวิทยาลัยแห่งชาติบรูไน ในช่วงเวลาดังกล่าวเนลลี่ยังทำหน้าที่เป็นประธานอาเซียนและประธานวาระแห่งชาติในการประชุมคณะทำงานอาเซียนเพื่อศึกษาวรรณกรรมและการเรียนรู้เกี่ยวกับอาเซียนภายใต้คณะกรรมการอาเซียนด้านวัฒนธรรมและสารสนเทศ (ASEAN COCI)

นอกจากนั้นเนลลี่ยังสนใจการพัฒนาในภาคเอกชน โดยเป็นผู้ร่วมก่อตั้งสมาคมหลายแห่ง ได้แก่ สมาคมห้องสมุดบรูไนดารุสซาลาม สมาคมบัณฑิตสตรี สมาคมวรรณกรรมและการอ่าน สภาสังคมสงเคราะห์บรูไนดารุสซาลาม สภาโรคเอดส์บรูไนดารุสซาลาม และปัจจุบันยังดำรงตำแหน่งเลขานุการกิตติมศักดิ์ของสภาธุรกิจสตรีแห่งบรูไนดารุสซาลามอีกด้วย นอกจากนี้เนลลี่ยังเคยปฏิบัติหน้าที่เป็นเลขานุการกิตติมศักดิ์ของสภาสตรีบรูไนดารุสซาลาม และประธานคณะกรรมการจัดงานประชุมเอเปคเครือข่ายผู้นำสตรีเมื่อครั้งที่ประเทศบรูไนเป็นประธานเอเปคในปี พ.ศ. 2543

ปัจจุบัน เนลลี่ยังคงทำงานเป็นหัวหน้าผู้ประสานงานของห้องสมุด Class 64 ที่อุทิศให้ท่านฮัจญี ฮัสซานัล บอลเคียฮ์ ผู้เป็นทั้งองค์สุลต่านและเจ้าเมืองบรูไนดารุสซาลาม นอกจากนั้นยังทำงานในสภาการประชุมบรรณารักษ์แห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ โดยดำรงตำแหน่งสมาชิกคณะกรรมการบริหารและประธานสภาในปี 2543-2546 รวมทั้งดำรงตำแหน่งเป็นคณะกรรมการที่ปรึกษาของเทศกาลสื่อสาระสำหรับเยาวชนแห่งเอเชียที่จัดขึ้นโดยสภาการพัฒนาหนังสือของประเทศสิงคโปร์

ดร. เอ็น วรประสาท

ดร. เอ็น วรประสาท นับเป็นบุคคลที่อุทิศตัวอย่างแท้จริงให้กับวงการศึกษาและงานบริการสาธารณะในประเทศสิงคโปร์ ภายหลังจากที่เก็บเกี่ยวประสบการณ์การสอนจากมหาวิทยาลัยแห่งชาติสิงคโปร์ ดร. วรประสาทได้หันมาสนใจงานด้านการบริหารการศึกษา และดำรงตำแหน่งระดับสูงในหน่วยงานการศึกษาระดับประเทศ เคยดำรงตำแหน่งรองประธานบริหารของมหาวิทยาลัยแห่งชาติสิงคโปร์

ในระหว่างปี พ.ศ. 2547 - พ.ศ. 2553 ดร.วรประสาท ดำรงตำแหน่งเป็นผู้บริหารสูงสุดของคณะกรรมการหอสมุดแห่งชาติสิงคโปร์ อันเป็นหน่วยงานของรัฐบาลสิงคโปร์ที่ได้รับการยกย่องอย่างกว้างขวางไปทั่วโลกในการด้านสร้างสรรค์นวัตกรรมอันทันสมัยให้แก่ระบบห้องสมุดในสิงคโปร์ ทั้งยังริเริ่มโครงการ READ! Singapore อันเป็นโครงการส่งเสริมการอ่านในระดับชาติที่ประสบความสำเร็จอย่างสูงและมีการดำเนินการส่งเสริมการอ่านมาอย่างต่อเนื่องเป็นปีที่ 6

ปัจจุบัน ดร. วรประสาท ได้รับเชิญไปปาฐกถา นำเสนอผลงานและแบ่งปันประสบการณ์ให้แก่สาธารณชนและผู้สนใจในด้านการจัดการห้องสมุดและการพัฒนาการเรียนรู้ในองค์กรต่างๆ ตามงานประชุมที่จัดขึ้นในนานาประเทศทั่วโลก

รศ. วิทยากร เชียงกูล

รองศาสตราจารย์ วิทยากร เชียงกูล เกิดและเติบโตที่อำเภอบ้านหมอ สระบุรี ย้ายตามครอบครัวเข้ามาอยู่กรุงเทพฯ และเรียนชั้นมัธยมที่โรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัย ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2503 และศึกษาต่อในชั้นอุดมศึกษาที่คณะเศรษฐศาสตร์ ธรรมศาสตร์ ในปี พ.ศ. 2508 จากนั้นเดินทางไปศึกษาที่สถาบันศึกษาสังคม ที่เมืองเฮก เนเธอร์แลนด์ ในระหว่างปี พ.ศ. 2523 - 2524

รศ.วิทยากรเคยทำงานประจำกองบรรณาธิการสำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิชในระหว่างศึกษาที่มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ หลังจากเรียนจบปริญญาตรี เข้าทำงานเป็นนักเศรษฐศาสตร์ฝ่ายวิจัยวางแผน ที่ธนาคารกรุงเทพ จากนั้นเข้าทำงานเป็นอาจารย์คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ และผู้ช่วยผู้อำนวยการสำนักกรรมการผู้จัดการ (ด้านการวิจัยและวางแผน) ธนาคารกรุงเทพฯพาณิชยการจนถึง พ.ศ. 2534 ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2534 รศ.วิทยากรทำงานที่มหาวิทยาลัยรังสิตเรื่อยมาจวบจนถึงปัจจุบัน ดำรงตำแหน่งล่าสุดเป็นคณบดีกิตติคุณ วิทยาลัยนวัตกรรมสังคม มหาวิทยาลัยรังสิต

รศ.วิทยากรเคยเป็นนักเขียนบทความให้หนังสือพิมพ์หลายฉบับ เขียนและแปลหนังสือที่พิมพ์เป็นเล่มถึงปลายปี 2554 ราว 120 เล่ม ได้รับรางวัลนักเขียนบทความดีเด่นกองทุนอายุมงคลโสณกุล ปี 2536 และได้รับรางวัลศรีบูรพา ประจำปี 2541 มีตำแหน่งทางวิชาการเป็นรองศาสตราจารย์ สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ ได้รับการแต่งตั้งให้เป็นประธานอำนวยการการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย สำนักงานเลขาธิการนายกรัฐมนตรีในช่วงปลายปี 2549-2550

ซาร่า กากาติก้า

ซาร่า กากาติก้า สั่งสมประสบการณ์ด้านบรรณารักษ์เยาวชนและผู้ประสานงานศูนย์ข้อมูลการเรียนรู้ประถมศึกษาของโรงเรียนเซเวียร์มานานกว่า 14 ปี ปัจจุบันเธอเป็นอาจารย์บรรณารักษ์ที่สถาบันบีคอน อันเป็นโรงเรียนนานาชาติหลักสูตร IBO หรือ International Baccalaureate Organization ที่เปิดสอนในหลักสูตรการศึกษาระดับกลาง (11-16 ปี) และระดับประกาศนียบัตรนานาชาติ (16-19 ปี)

ซาร่าเคยเป็นผู้อบรมในการประชุมเชิงปฏิบัติการในงาน Storytelling Congress ครั้งที่ 2 ที่ประเทศสิงคโปร์ในปี พ.ศ. 2545 และยังเป็นตัวแทนประเทศฟิลิปปินส์มาร่วมงานประชุมเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ด้านการบริการห้องสมุดโรงเรียน ที่จัดขึ้นโดยสหพันธ์สถาบันและสมาคมห้องสมุดนานาชาติ (IFLA) ร่วมกับองค์การยูเนสโกที่กรุงเทพฯ เมื่อปี พ.ศ. 2546 อีกด้วย ซาร่ามีโอกาสเดินทางไปทั่วทุกภาคของประเทศฟิลิปปินส์ เพื่อทำการอบรมด้านบรรณารักษ์และการเล่านิทานให้แก่โรงเรียนและชุมชนมากมาย เธอเป็นทั้งครูและนักอบรม เป็นทั้งนักเขียนและบล็อกเกอร์ เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านการส่งเสริมการอ่าน เป็นผู้รับรองของสมาคมรับรองมาตรฐานสถาบันการศึกษาของประเทศฟิลิปปินส์ (PAASCU) ในด้านศูนย์สื่อการสอน เป็นที่ปรึกษาห้องสมุดของ

สัมบัตทรัสต์ บริษัทสินเชื่อการกุศลในประเทศอังกฤษ รวมทั้งเป็นประธานคณะกรรมการนานาชาติด้านหนังสือสำหรับเด็กและเยาวชนประเทศฟิลิปปินส์ (PBBY)

เรื่องเล่าพื้นเมืองฟิลิปปินส์จาก 7000 เกาะ หรือ "Tales from the 7,000 Isles: Filipino Folk Stories" เป็นหนังสือเล่มแรกของซาร่า ที่เขียนขึ้นร่วมกับนักเล่านิทานชื่อดังระดับโลกอย่าง ไดแอน เดอ ลาส คาซัส พิมพ์จำหน่ายในเดือนตุลาคม พ.ศ. 2554 โดยสำนักพิมพ์ ABC-CLIO ประเทศสหรัฐอเมริกา ผู้สนใจสามารถติดตามอ่านงานเขียนของซาร่าได้ที่บล็อก http://lovealibrarian.blogspot.com

สุไบดาห์ โมห์เซน

สุไบดาห์ โมห์เซน เป็นผู้จัดการอาวุโส หน่วยพัฒนาบริการห้องสมุด ฝ่ายบริการห้องสมุดสาธารณะของคณะกรรมการหอสมุดแห่งชาติสิงคโปร์ หน้าที่นี้ทำให้เธอมีโอกาสได้รับผิดชอบโครงการการเรียนรู้ปฐมวัย ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของนโยบาย "นักอ่านตลอดชีวิต" ภายใต้แผนงาน "ห้องสมุด 2020" รวมทั้งดูแลการพัฒนาบริการใหม่ๆ เพื่อเด็กและเยาวชน สุไบดาห์ได้สร้างทีมงานในการทำงานร่วมกับชุมชน โดยเฉพาะกลุ่มพ่อแม่ ผู้ปกครองและครูผู้มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อพัฒนาการของเด็ก

สุไบดาห์เข้าร่วมงานกับคณะกรรมการหอสมุดแห่งชาติสิงคโปร์ ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2534 และผ่านงานด้านบรรณารักษ์ในหลากหลายมิติไม่ว่าจะเป็นในด้านงานบริหารจัดการและการทำโครงการต่างๆ สุไบดาห์เป็นหัวเรี่ยวหัวแรงในการก่อตั้งฝ่ายบริการห้องสมุดเด็ก ที่ห้องสมุดท้องถิ่นวู้ดแลนด์ ในปี พ.ศ. 2544 และทำงานเป็นหัวหน้าทีมงานพัฒนาฝ่ายบริการห้องสมุดท้องถิ่นในอีก 4 พื้นที่ของสิงคโปร์ในช่วงระหว่างปี พ.ศ. 2546 - 2554 เธอได้จัดการพัฒนาและอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับงานด้านบรรณารักษ์เยาวชนมากมาย ที่น่าสนใจคือการผลิตหนังสือเรื่องเล่าจากบรรณารักษ์ รวมทั้ง แผ่นภาพนิทานสัตว์ และแผ่นภาพนิทานวัยเด็ก (พ.ศ. 2548) หนังสือรวมเรื่องเล่า "A Pair of Red Clogs" (พ.ศ. 2549) และ "The Tale of the Missing Tale" (พ.ศ. 2550) นอกจากนี้ สุไบดาห์ยังเข้าร่วมเป็นคณะกรรมการตัดสินในการประกวดเล่านิทาน รวมทั้งเป็นหนึ่งในผู้ตัดสินของงานประกวดนิทานรางวัลเฮดวิก อานูอาร์ ในปี พ.ศ. 2554 อีกด้วย

สุไบดาห์สำเร็จการศึกษาปริญญาตรีด้านประวัติศาสตร์จากมหาวิทยาลัยแห่งชาติสิงคโปร์ และปริญญาโทด้านสารสนเทศจากมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีนานยาง จากนั้นเธอศึกษาต่อในสาขาการศึกษาปฐมวัย จนได้รับปริญญาโทใบที่สองจากวิทยาลัยวีลล็อค ประเทศสหรัฐอเมริกา

โสทิค ฮก

โสทิค ฮก ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการองค์กรพัฒนาเอกชน SIPAR ประจำประเทศกัมพูชา ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2547 (SIPAR เป็นชื่อย่อจากภาษาฝรั่งเศส Soutien à l'Initiative Privée pour l'Aide à la Reconstruction หมายถึง "support to private initiative in aid to reconstruction") เขามีหน้าที่ในการบริหารทีมผู้ร่วมงานจากทั่วโลกกว่า 38 คน และประสานงานในโครงการด้านการศึกษาจำนวนทั้งสิ้น 4 โครงการ โดยมุ่งเน้นไปยังการพัฒนาด้านการอ่านและการจัดพิมพ์หนังสือในประเทศกัมพูชา

โสทิคสำเร็จการศึกษาด้านอารยธรรมและวรรณคดีรัสเซียและฝรั่งเศส เขาได้รับปริญญาโทสาขาครุศาสตร์จากประเทศรัสเซีย และต่อมาได้ศึกษาต่อที่ประเทศฝรั่งเศสจนได้รับปริญญาโทอีกใบหนึ่งทางด้านการฝึกอบรมและการเปลี่ยนแปลงทางสังคม ก่อนหน้าที่จะเข้ารับตำแหน่งผู้อำนวยการ เขาร่วมงานกับองค์การ SIPAR โดยรับผิดชอบงานมาแล้วในหลายตำแหน่งหน้าที่

นอกจากนั้นโสทิคยังได้เข้าร่วมเป็นคณะบริหารขององค์กรพัฒนาเอกชนท้องถิ่นอีก 2 หน่วยงาน ที่มีพันธกิจในการส่งเสริมการศึกษาสำหรับเด็กไร้โอกาส นั่นคือ องค์กร "เพื่อน/มิทสัมลันห์" (Friends/Mith Samlanh) ซึ่งเชี่ยวชาญในการดูแลให้การศึกษาแก่เด็กเร่ร่อน และครูว์ซาร ทเมยย์ (Krousar Thmey) ที่เน้นการศึกษาเพื่อเด็กพิการทางหูและสายตา

โสทิคเป็นนักอ่านตัวยง เขาสามารถพูดและอ่านได้ถึง 4 ภาษา ได้แก่ ภาษาเขมร รัสเซีย ฝรั่งเศส และอังกฤษ ทุกวันนี้ เขามีความภูมิใจอย่างยิ่งที่ได้มีโอกาสนำทีมงานของ SIPAR กัมพูชา ในการส่งเสริมโอกาสในการเรียนรู้สู่ประชาชนของประเทศ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการให้การศึกษาและความรู้สู่เด็กๆ ชาวกัมพูชา

ชูครีอะห์ บินติ ฮัจจิ ยอน

ชูครีอะห์ บินติ ฮัจจิ ยอน ดำรงตำแหน่งเป็นผู้อำนวยการห้องสมุดประชาชนปีนัง มีหน้าที่รับผิดชอบการบริหารและการปฏิบัติงานทั้งหมดของหน่วยงานแห่งนี้

ชูครีอะห์ สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีทางด้านบรรณารักษศาสตร์โดยตรงและมุ่งมั่นทำงานในสายงานนี้มากว่า 30 ปี ทำให้เธอสั่งสมความรู้ความชำนาญที่ได้จากการปฏิบัติ ไม่ว่าจะเป็นด้านการจัดซื้อ การจัดหมวดหมู่ การดำเนินงานทางด้านเทคนิคและการบริการ เรียกได้ว่าเธอเชี่ยวชาญทุกๆ ด้านของศาสตร์การบริหารจัดการห้องสมุดก็ว่าได้

ความมุ่งมั่นของชูครีอะห์ในด้านงานบริการของห้องสมุดประชาชนปีนัง ทำให้เธอได้รับการยอมรับอย่างสูงด้วยรางวัลมากมาย อาทิ รางวัลการบริการยอดเยี่ยมในปี พ.ศ. 2539 รางวัลบริการดีเด่น ในปี พ.ศ. 2536 และ พ.ศ. 2542 นอกจากนั้นเธอยังได้รับรางวัลเหรียญเชิดชูเกียรติดีเด่นในระดับชาติในปี พ.ศ. 2543 พ.ศ. 2547 และ พ.ศ. 2551

ด้วยความสามารถในการพูดและความสนใจใฝ่หาความรู้อย่างต่อเนื่อง ทำให้ชูครีอะห์มีโอกาสนำเสนอรายงานหัวข้อต่างๆ ที่ช่วยพัฒนาและต่อยอดองค์ความรู้ด้านห้องสมุด ไม่ว่าจะเป็นงานประชุมที่จัดขึ้นโดยห้องสมุดประชาชนปีนังเอง หรืองานประชุมห้องสมุดนานาชาติที่จัดขึ้นในประเทศมาเลเซีย ตลอดจนการประชุมบรรณารักษ์ระหว่างประเทศของสหพันธ์สถาบันและสมาคมห้องสมุดนานาชาติ (IFLA) และการประชุมเครือข่ายห้องสมุดยูเนสโกที่จัดขึ้น ณ ประเทศสหรัฐอเมริกา สวีเดน และเยอรมนี

ปัจจุบัน ชูครีอะห์ยังร่วมทำหน้าที่บรรณาธิการสิ่งพิมพ์ของห้องสมุดประชาชนปีนัง ได้แก่ วารสารรายไตรมาสของ PPAPP หนังสือ “Every Baby A Book” “รู้จักเมืองปีนัง” และ “บันทึกความทรงจำถึง ดร. อับดุล ราห์มาน อับบาส อดีตผู้ว่าการรัฐปีนัง”

ชานซูอัน

ชานซูอัน เป็นกวีชาวเกาหลีใต้ที่มีผลงานรวมบทกวีได้รับการตีพิมพ์จำนวนสองเล่ม ได้แก่ หนังสือรวมบทกวี “อเวจีที่แสนงาม” (A Beautiful Hell) และ “บทกวีของต้นไม้ต้นหนึ่ง” (A Tree’s Poem)

ปัจจุบัน ชานซูอัน ดำรงตำแหน่งสำคัญของหน่วยงานเอกชนที่มีบทบาทสำคัญในการส่งเสริมด้านหนังสือและการอ่านในกลุ่มเยาวชนของเกาหลีใต้ถึง 3 หน่วยงานด้วยกัน คือ Citizen Action for Reading Culture, Book Culture Foundation และ Bookstart Korea

นอกจากนั้นเขายังดำรงตำแหน่งเป็นสมาชิกคณะกรรมการที่ปรึกษาของหอสมุดแห่งชาติเพื่อเด็กและเยาวชน รวมทั้งเป็นหนึ่งในคณะบริหารของคณะกรรมการนานาชาติด้านหนังสือสำหรับเด็กและเยาวชนประเทศเกาหลีใต้ หรือ KBBY อันเป็นส่วนหนึ่งของคณะกรรมการนานาชาติด้านหนังสือสำหรับเด็กและเยาวชน หรือ IBBY เรียกได้ว่า ชานซูอัน เป็นนักกิจกรรมทางสังคมในองค์กรพัฒนาเอกชนด้านการส่งเสริมวัฒนธรรมการอ่านที่ทำงานอย่างแข็งขันในการสร้างสรรค์ประชาสังคมที่มีคุณภาพให้แก่ประเทศเกาหลีใต้

TK park
อุทยานการเรียนรู้

Towards ASEAN Citizenship with Books and Reading

"การอ่านและการเรียนรู้"
คือกลไกสำคัญของการรู้จักตนเอง เข้าใจผู้อื่น
นำไปสู่ความเข้าใจซึ่งกันและกันระหว่างประชาชนในอาเซียน
ซึ่งจะหนุนเสริมให้ความร่วมมือ
ระหว่าง 10 ประเทศมีความสัมพันธ์แนบแน่นอันดีได้ไม่ยาก
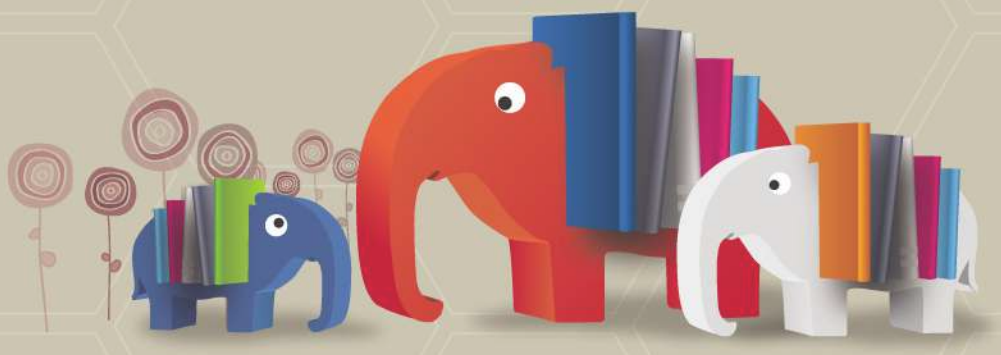
สำนักงานอุทยานการเรียนรู้
สำนักงานบริหารและพัฒนาองค์ความรู้ (องค์การมหาชน) สำนักนายกรัฐมนตรี
เลขที่ 999/9 อาคารสำนักงานเซ็นทรัลเวิลด์ ชั้น 17
ถ.พระราม 1 แขวงปทุมวัน เขตปทุมวัน กรุงเทพมหานคร 10330
โทรศัพท์ 0 2264 5963-65 โทรสาร 0 2264 5966
ส่วนบริการ : อุทยานการเรียนรู้ ศูนย์การค้าเซ็นทรัลเวิลด์ ชั้น 8 Dazzle Zone
โทรศัพท์ 0 2257 4300 www.tkpark.or.th